

การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง

นางสาวปัทมิกา จันทรรณิก

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COMMUNICATION FOR SELF DISCLOSURE OF FEMALE HOMOSEXUALS

Miss Pannika Jantharapannik

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง

โดย

นางสาวบัณฑิตา จันทร์ปรรณิก

สาขาวิชา

นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. อุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์พัชณี เขยจรรยา)

.....
(รองศาสตราจารย์อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร. ศรันย์ธร ศศิธนากรแก้ว)

ปีฉฉฉฉ ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ : การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักรหญิง.
(COMMUNICATION FOR SELF DISCLOSURE OF FEMALE HOMOSEXUALS)

อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์ : 169 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะของการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมของกลุ่มหญิงรักรหญิงที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองและผล งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพประกอบด้วย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจะเป็นหญิงรักรหญิงจำนวนทั้งสิ้น 30 ราย ที่มีอายุระหว่าง 21- 50 ปี เฉพาะที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น

ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มตัวอย่างจะมีการเปิดเผยตนเองทั้งต่อครอบครัวและสังคมมากที่สุดในช่วงวัยรุ่น นอกจากนี้ครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อยนั้นจะเอื้อต่อกลุ่มหญิงรักรหญิงส่วนใหญ่ให้มี การเปิดเผยตนเองได้ง่ายกว่าครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิด ด้านอาชีพนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองเช่น นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน และธุรกิจส่วนตัวนั้นจะไม่ค่อยมีอุปสรรคในการเปิดเผยตนเอง ทำให้สามารถเปิดเผยตนเองได้ง่ายกว่าทั้งการเปิดเผยทางตรงและทางอ้อม ส่วนการที่ครอบครัวและสังคมจะยอมรับได้นั้นก็มาจากวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองที่เหมาะสม สอดคล้องกับบรรทัดฐานของคนในครอบครัวและสังคม ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะสามารถยอมรับได้ปานกลาง

นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองวิธีใดที่เหมาะสมที่สุด เพราะต่างก็ต้องอาศัยการวิเคราะห์สถานการณ์และพิจารณาถึงบริบทสภาพแวดล้อมของครอบครัวและสังคมเป็นจุดสำคัญ แต่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก็นั้นมักจะเลือกเปิดเผยตนเองทางอ้อมก่อนเสมอ โดยจะสื่อสารออกมาทางอวัจนภาษา ส่วนวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองในทางตรงนั้นจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความสำคัญของบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างมีปฏิสัมพันธ์ด้วย

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์...ลายมือชื่อนิสิต...
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ...ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก...
ปีการศึกษา 2550

4985109828 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: COMMUNICATION DISCLOSURE / FEMALE HOMOSEXUALS

PANNIKA JANTHARAPANNIK : COMMUNICATION FOR SELF DISCLOSURE
OF FEMALE HOMOSEXUALS. THESIS PRINCIPAL ADVISOR : ASSOC. PROF.
UBOLWAN PREMSRIRAT, 169 pp.

The objective of this research is to study and compare the communication characteristics of female homosexuals who has different on age, occupation, family communication, communication method on self-disclosure and communication result by studying thirty female homosexuals who are 21-50 years of ages and live in Bangkok. The contents of this quality research are indepth interview and non - participant observation.

The results of the study are as follows :

Mostly, the samples of female homosexuals disclose themselves to their family and social during teenage. They are easily to disclose themselves with an open – minded family and occupation. They have a freedom to conduct communications on self – disclosure in both direct and indirect method. The suitable communication on self – disclosure is the best method to allow their family and social to accept their behavior, which is related to their family and social norms.

In addition, from this research we found that they have no perfect methods on self – disclosure due to family and social environment, including the relevant situation. However, most of sampling use the indirect method and body language to firstly express themselves. Moreover, the direct method is effective when they have interaction within group that has closed relationship.

Department Public Relations Student's signature Pannika Jantharapannik
Field of study .. Development Communication .. Principal advisor's signature Ubolwan
Academic year 2007

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากผู้มีพระคุณหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อีกทั้งขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พัชณี เขจรธยา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณ ดร.ศรัณย์ธร ศศิชนากรแก้ว ที่กรุณาสละเวลารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาและให้ความกรุณาให้คำแนะนำและคำปรึกษาที่ดีแก่ผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะคณาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่ได้มอบความรู้ในศาสตร์ที่สำคัญ

ขอขอบคุณในความมีน้ำใจของชาวหญิงรักหญิงทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี รวมถึงช่วยแนะนำหญิงรักหญิงท่านอื่นให้ผู้วิจัยไปสัมภาษณ์อีกด้วย และที่ขาดเสียไม่ได้ต้องขอขอบคุณ เจม ฐฎาจิตต์ ที่ช่วยออกไปเก็บข้อมูลและช่วยติดต่อเพื่อนๆ เพื่อมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง อีกทั้งยังเป็นกำลังใจและแรงกระตุ้นอันสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อนๆ นิเทศศาสตร์พัฒนาการรุ่นที่ 29 สำหรับกำลังใจ การสอบถามข่าวคราว และแบ่งปันประสบการณ์ร่วมกันตลอดระยะเวลา 2 ปี รวมถึงขอบคุณเพื่อนๆ ที่เตรียมอุดมศึกษา และเพื่อนที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งไม่ได้กล่าวไว้ใน ณ ที่นี้ สำหรับมิตรภาพ การให้กำลังใจ และความเป็นห่วงเป็นใยผู้วิจัยมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับคุณพ่อ คุณแม่ สมาชิกในครอบครัวและญาติพี่น้องทุกคน ที่เป็นกำลังใจ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือผู้วิจัยเสมอมา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ปัญหาการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์.....	9
ขอบเขตการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเอง.....	12
แนวคิดการสื่อสารในครอบครัว.....	18
แนวคิดเรื่องการสื่อสารระหว่างบุคคล.....	22
แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม.....	27
แนวคิดวัฒนธรรมย่อย.....	27
แนวคิดกร่วมเพศ.....	28
ทฤษฎีการเลือกอาชีพของเซฟเฟอร์.....	30
แนวคิดเรื่องทัศนคติ.....	32
แนวคิดเกี่ยวกับบรรทัดฐานทางสังคม.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	39
ประชากร.....	39
กลุ่มตัวอย่าง.....	39
แหล่งข้อมูลในการวิจัย.....	41

	หน้า
วิธีการเก็บข้อมูล.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
การนำเสนอข้อมูล.....	43
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	44
<u>ส่วนที่ 1</u> ภาพรวมเกี่ยวกับด้านอายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว วิธีการสื่อสาร เพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคม.....	44
<u>ส่วนที่ 2</u> การศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะของการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวของกลุ่ม หญิงรักหญิง.....	54
<u>ส่วนที่ 3</u> การศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะของการเปิดเผยตนเองต่อสังคมของกลุ่ม หญิงรักหญิง.....	82
บทที่ 5 ผลการวิจัยด้านการยอมรับการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง ที่มีต่อครอบครัวและสังคม.....	120
วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวในทางอ้อมกับการยอมรับ.....	120
วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวในทางตรงกับการยอมรับ.....	127
วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อเพื่อนกับการยอมรับ.....	132
วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางตรงต่อเพื่อนกับการยอมรับ.....	136
วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานในทางอ้อมกับ การยอมรับ.....	138
วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานในทางตรงกับ การยอมรับ.....	141
วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนกับการยอมรับ.....	144
วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมที่เหมาะสมของกลุ่ม หญิงรักหญิง.....	147
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	148
รายการอ้างอิง.....	164
ภาคผนวก.....	166
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	169

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท ในด้านอายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว และวิธีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว.....	52
ตารางที่ 2 เปรียบเทียบวิธีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมของกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท.....	53
ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบผลของการยอมรับต่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงจากครอบครัวและสังคม.....	146

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

โดยทั่วไปแล้วคนเรามีความรักและมีความสัมพันธ์ทางเพศกับบุคคลที่เป็นเพศตรงข้าม หรือที่เราเรียกกันว่า “รักต่างเพศ” (Heterosexual) แต่ก็มีคนจำนวนหนึ่งที่มีพฤติกรรมแตกต่างออกไป คือกลับไปรักบุคคลที่มีเพศเดียวกันกับตน ซึ่งจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงก็ได้ หรือที่เรียกว่า “รักร่วมเพศ” (Homosexuality)

“หญิงรักหญิง” ไม่ใช่ปรากฏการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้น แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว ในประวัติศาสตร์ของสังคมไทยและมีอยู่ในหลายระดับชั้น ในอดีตความสัมพันธ์แบบหญิงรักหญิงนั้นจะเรียกว่า “การเล่นเพื่อน” และจะถูกมองว่าเป็นโรคหรือเป็นเรื่องที่ผิดธรรมชาติและเป็นการละเมิดศีลธรรมอันดีงามของสังคม ซึ่งไม่ได้ถูกมองว่าเป็นอาชญากรรม แต่อาจมองว่าเป็นเรื่องที่ไม่ควรจะประพฤติดูปฏิบัติกันเท่านั้นเอง

ในปลายศตวรรษที่ 19 เกิดการแพทย์สมัยใหม่โดยเฉพาะศาสตร์ทางจิตเวชวิเคราะห์ว่า พฤติกรรมรักร่วมเพศเป็นโรคจิตประเภทหนึ่ง และพวกที่นิยมรักร่วมเพศเป็นบุคคลที่มีจิตวิปริต ในต้นศตวรรษที่ 20 วัฒนธรรมตะวันตกต่อต้านการรักร่วมเพศอย่างรุนแรงและเชื่อว่าความผิดปกตินี้เกิดขึ้นที่สมอง วิธีการรักษาจะทำได้ด้วยการใช้ไฟฟ้าช็อต ฉีดฮอร์โมน ตลอดจนการรักษาแบบจิตวิเคราะห์ต่างๆ ซึ่งแนวคิดเหล่านี้มีผลกระทบต่อผู้หญิงที่มีรสนิยมทางเพศแบบหญิงรักหญิง เพราะถูกมองว่าเป็นพวกที่ผิดแปลกไปจากคนทั่วไปในสังคม เหตุอันหนึ่งก็อาจจะเป็นเพราะผิดไปจากระเบียบวิธีปฏิบัติของผู้หญิงในแบบที่สังคมและวัฒนธรรมกำหนดให้

ต่อมาในปี พ.ศ. 2516 องค์การอนามัยโลก (WHO) และสมาคมนักจิตวิทยาอเมริกัน (APA: American Psychiatric Association) ได้ออกมาแก้ไขการวิเคราะห์แบบเดิมที่เคยกล่าวหาคนรักร่วมเพศเดียวกัน โดยมีการแถลงการณ์ว่า *การรักเพศเดียวกันนั้นไม่ได้ถือว่าเป็นโรค ไม่ถือเป็นความผิดปกติทางจิต หรือความผิดปกติทางเพศแต่อย่างใด*

ในบริบทของสังคมไทยเองก็ได้มีการสร้างคำอธิบายใหม่ในแวดวงวิชาการจากการเสวนาเรื่อง “รักร่วมเพศมุมมองที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์” ซึ่งจัดโดยกรมสุขภาพจิตสรุปได้ว่า เกย์หรือเลสเบียน นั้นคือคนปกติเหมือนคนอื่นๆ ในสังคมที่เพียงแต่มีรสนิยมทางเพศแตกต่างกันเท่านั้น

เมื่อเราพูดถึง “หญิงรักหญิง” หรือที่คนทั่วไปในสังคมไทยเรียกว่า “ทอม ดี หรือเลส” ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมรักร่วมเพศหญิงนั้น ผู้คนส่วนใหญ่จะนึกถึงผู้หญิงที่มีความผิดปกติทางจิต หรือเป็นพฤติกรรมที่สมควรจะได้รับการรักษา แต่แท้จริงแล้วสาเหตุของการเป็นหญิงรักหญิงนั้นมีอยู่หลายแบบไม่ว่าจะเป็นสาเหตุด้านปัจจัยชีวภาพ (Biological Factors) ซึ่งเป็นเรื่องของสมองและฮอร์โมนที่เข้ามาเกี่ยวข้องในที่นี่คือฮอร์โมนเพศชายที่เรียกว่าเทสโทสเตอโรน (Testosterone) และอาจแฝงด้วยพฤติกรรมก้าวร้าว (Aggressiveness) ซึ่งพบในเพศชายมากกว่าเพศหญิงอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามสาเหตุนี้พบได้ไม่บ่อยในการพัฒนามาเป็นหญิงรักหญิง สาเหตุอีกประการหนึ่งคือด้านจิตสังคมเป็นสาเหตุสำคัญในการแสดงออกถึงความ เป็นชายหรือหญิง เหตุการณ์ต่างๆที่เด็กประสบหลังจากคลอดออกมาแล้วนั้นมีอิทธิพลมากกว่าฮอร์โมนหรือพันธุกรรมตั้งแต่ตอนอยู่ในครรภ์เสียอีก ดังนั้นการเลี้ยงดูและสิ่งแวดล้อมจึงมีผลต่อการพัฒนาจิตใจ อารมณ์และความรู้สึกของคนกลุ่มนี้เป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีการศึกษาพบอีกว่าในช่วงขวบปีแรกจนถึงอายุ 2-3 ขวบ คุณภาพของความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกก็มีส่วนในการพัฒนาเรื่องนี้ด้วย เช่น ลูกสาวที่มีสัมพันธ์ภาพกับแม่ไม่ดี มีแม่ที่ก้าวร้าวมากๆ ก็อาจจะไม่สามารถเลียนแบบแม่เพราะรู้สึกเกลียดแม่ จึงหันไปเลียนแบบพฤติกรรมแบบผู้ชายของพ่อแทน หรือในบางครอบครัวที่พ่อก้าวร้าวมากๆ ลูกสาวสงสารแม่ พยายามปกป้องแม่ จนเกลียดอะไรทุกอย่างที่เป็นผู้ชาย แต่ในขณะที่เดียวกันก็วางตัวเป็นผู้ชายเพื่อให้ตัวเองเข้มแข็งสามารถปกป้องแม่ได้ หรือต้องการการยอมรับไม่แพ้เพศชายในบางสังคม เช่น สังคมที่ให้ความสำคัญกับลูกชายมากกว่าลูกสาว เป็นต้น สาเหตุของแต่ละครอบครัวอาจแตกต่างกันออกไปและบางครอบครัวก็มีความซับซ้อนไม่น้อยอีกด้วย

ส่วนสาเหตุที่คาดเดาว่าเป็นตามกระแสนิยมนั้นยังไม่ค่อยมีความน่าเชื่อถือนัก เพราะถ้าไม่ได้มีรสนิยมทางเพศแบบหญิงรักหญิงอยู่ก็คงเป็นแบบนี้ได้ไม่นาน เมื่อถึงจุดหนึ่งด้วยธรรมชาติของผู้หญิงคงไม่มีใครสามารถห้ามความรู้สึกหรือจิตใจได้ ก็อาจกลับไปมีพฤติกรรมแบบรักต่างเพศอยู่ดี เหมือนกับคนที่มึรสนิยมรักร่วมเพศก็คงเป็นแบบเดียวกัน ไม่มีใครสามารถเปลี่ยนได้อย่างแท้จริง ถึงแม้จะทำเพื่อสร้างภาพหลอกคนอื่น แต่ในที่สุดความอดทนก็ย่อมมีขอบเขตจำกัดและก็ต้องกลับมามึรสนิยมทางเพศในสิ่งที่ตนเองชอบหรือเป็นอยู่นั่นเอง

ในปัจจุบันพฤติกรรมรักร่วมเพศในสังคมไทยกำลังเป็นเรื่องที่ถูกกล่าวถึงกันอยู่มาก โดยสามารถเห็นได้จากสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งตีพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ตจึงอาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมรักร่วมเพศหญิงนั้นพอจะได้รับการยอมรับในระดับหนึ่ง

แม้ว่าสื่อมวลชนจะเป็นศาสตร์อีกแขนงหนึ่งที่ทำให้อำนาจในการเปิดเผยตัวของหญิงรักหญิง แต่ส่วนใหญ่ภาพที่สื่อมวลชนนำเสนอออกไปนั้นมักเป็นไปในทางลบ อาทิเช่น “คุณแก้ว” ในภาพยนตร์เรื่อง จันดารา ซึ่งปรากฏตัวในภาพของหญิงรักหญิงเป็นตัวร้ายที่มีจิตวิปริตได้รับการกระทำอย่างรุนแรงโดยการถูกข่มขืน ในโฆษณาก็มักจะมีภาพของบุคคลที่เป็นรักร่วมเพศออกมาเผยแพร่ในลักษณะที่เป็นตัวตลก หรือ ในการนำเสนอข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์นั้นสื่อมวลชนก็มักจะนำเสนอเรื่องราวของหญิงรักหญิงไปในด้านลบ เช่น เรื่องชิงรักหักสวาทของคู่ทอม-ดี้ เมื่อสื่อนำเสนอไปก็มักจะแฝงความคิดเห็นของตนประกอบเข้าไปในเนื้อหาข่าวด้วย ซึ่งบางครั้งอาจจะเป็นเรื่องราวที่เกินจริงหรือคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงเพื่อให้การพาดหัวข่าวลงหน้าหนึ่งนั้นมีความน่าสนใจและเป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นยอดขายได้อีกด้วย สิ่งนี้เองที่ค่อนข้างมีอิทธิพลต่อสมาชิกในสังคม เนื่องจากสื่อมวลชนเป็นสื่อที่เข้าถึงคนจำนวนมากได้ในเวลาอันรวดเร็วและเป็นสื่อที่ค่อนข้างมีอิทธิพลต่อความคิดของประชาชน จึงอาจทำให้คนในสังคมมองว่าหญิงรักหญิงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมผิดแปลกไปจากความถูกต้องหรือสิ่งที่ถูกที่ควร เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ถูkmองว่าเป็นบุคคลที่แปลกและเป็นปัญหาสังคมแบบหนึ่ง คนทั่วไปในสังคมจึงมักจะมองหญิงรักหญิงในด้านที่ไม่ค่อยดีนัก หญิงรักหญิงจึงมักถูกมองว่าเป็นบุคคลที่มีความผิดปกติและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อหญิงรักหญิง นอกจากนี้ยังทำให้คนที่มือคคิอยู่แล้วมองภาพหญิงรักหญิงแย่ลงไปยิ่งกว่าเดิม หากบุคคลเหล่านี้ไม่ได้ใช้วิจารณญาณอย่างเพียงพอไตร่ตรองดูว่าความถี่ในเรื่องของความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมในแต่ละวันนั้นเกิดจากชายจริงหญิงแท้มากกว่าเสียอีก

สิ่งเหล่านี้เองทำให้มีทั้งคนที่ยอมรับ และคนที่มีอคติต่อต้านความสัมพันธ์ของหญิงรักหญิง ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความรุนแรงต่อพฤติกรรมหญิงรักหญิงที่แตกต่างกันไปตามยุคสมัยและบริบทของสังคมนั้นๆ ยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้กลุ่มหญิงรักหญิงมีการเรียนรู้และเริ่มตระหนักถึงการเรียกร้องเพื่อที่จะแสดงตน และการเรียกร้องสิทธิในเรื่องของความเท่าเทียมกันระหว่างชายหญิงด้วย

อย่างไรก็ตาม งานศึกษาวิจัยเรื่องหญิงรักหญิงโดยตรงนั้นมิให้เห็นอยู่น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับงานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับชายรักชาย ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการที่กลุ่มชายรักชายมีการเปิดเผยตนเองมากกว่านั่นเอง บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงกลุ่มชายรักชายได้มากกว่ากลุ่มหญิงรักหญิง งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชายรักชายสามารถพบเห็นได้ทั่วไป กลุ่มชายรักชายจำนวนมากกล้าที่จะเปิดเผยตัวต่อสาธารณชน เมื่อเทียบกันแล้วพบว่าการรวมกลุ่มของหญิงรักหญิงที่เปิดเผยต่อสาธารณชนนั้นมีอยู่น้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นการพบปะกันตามสถานบันเทิง เช่น ผับ เชน เป็นต้น ทั้งนี้จากการที่ค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรมไทยให้ความสำคัญกับการเป็นกุลสตรีที่ดี อาจเป็น

ส่วนหนึ่งที่ทำให้หญิงรักหญิงไม่ค่อยจะกล้าเปิดเผยตัวมากนัก แสดงให้เห็นว่าสิทธิและสถานภาพของผู้หญิงและผู้ชายในสังคมไทยนั้นไม่เท่าเทียมกัน จึงอาจกล่าวได้ว่ากลุ่มหญิงรักหญิงเหล่านี้ได้รับแรงบีบคั้นและความกดดันจากคนในสังคมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตด้วย

โดยทั่วไปแล้ว หญิงรักหญิงที่มีอยู่ตามประเทศต่างๆทั่วโลกนั้นจะรวมเรียกว่า “เลสเบียน” (Lesbian) ซึ่งไม่ได้แบ่งแยกย่อยออกไปอีกเหมือนที่มีอยู่ในสังคมไทย หญิงรักหญิงที่มีอยู่ในสังคมไทยนั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ ทอม คี และ เลสเบียน

การที่จะให้คำจำกัดความของหญิงรักหญิงในแต่ละประเภทนั้นจะดูจาก พฤติกรรมการแต่งกาย และบทบาททางเพศที่ปรากฏของบุคคลแต่ละกลุ่ม

ทอม (Tomboy) หมายถึง ผู้หญิงที่มีความคิดและความรู้สึกทางเพศกับผู้หญิงด้วยกัน มีการแสดงออกโดยการแต่งตัวหรือแสดงพฤติกรรมคล้ายหรือเป็นผู้ชาย

คี (Lady) หมายถึง ผู้หญิงที่มีความคิดและความรู้สึกทางเพศกับผู้หญิงด้วยกัน โดยที่ยังคงมีการแสดงออกโดยการแต่งตัวหรือพฤติกรรมเป็นผู้หญิง ซึ่งถ้ามองผิวเผินจะมีลักษณะเป็นผู้หญิงปกติทั่วไป

เลสเบียน (Lesbian) หมายถึง ผู้หญิงที่มีความคิดและความรู้สึกทางเพศต่อผู้หญิงด้วยกันแต่ไม่ได้แบ่งบทบาทว่าเป็นทอมหรือคี

การเปิดเผยตนเองของบุคคลในแต่ละกลุ่มย่อมที่จะมีอุปสรรค ปัญหา และมีวิธีการเปิดเผยตนเองที่แตกต่างกันออกไป

ในกรณีของ “ทอม” การเปิดเผยตนเองกับครอบครัวนั้นขึ้นอยู่กับว่าบุคคลเหล่านั้นเติบโตมาจากครอบครัวในลักษณะใด ถ้าเติบโตมาในครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูแบบเปิดและแบบปล่อยนั้นก็จะเอื้อให้บุคคลกล้าที่จะพูดคุยและเปิดเผยตนเองมากขึ้น การเปิดเผยตนเองก็อาจจะเกิดขึ้นได้ทั้งจากการบอกกล่าวทางตรง หรือ ทางอ้อมโดยดูจากพฤติกรรมและการแต่งกาย

ในการเปิดเผยตนเองกับสังคมนั้น ถ้าบุคคลประกอบอาชีพที่ค่อนข้างมีอิสระ เช่น creative producer หรือประกอบธุรกิจส่วนตัว เช่น ร้านอาหาร ร้านขายเสื้อผ้า เป็นต้น บุคคลเหล่านี้สามารถที่จะเปิดเผยตนเองต่อสังคมได้ง่าย โดยดูจากพฤติกรรมและการแต่งกายที่คล้ายผู้ชายเป็นหลัก บุคคลในกลุ่มนี้จะมีความเป็นตัวของตัวเอง สามารถแสดงอารมณ์ ความรู้สึก และความคิดเห็นต่อเรื่องต่างๆได้อย่างเต็มที่ ในทางตรงข้าม หากบุคคลเหล่านี้ต้องประกอบอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเอง เช่น ครู อาจารย์ เป็นต้น ทำให้ต้องพบกับปัญหาและอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งก่อนและหลังจากการเปิดเผยตนเอง บุคคลเหล่านี้ส่วนมากจึงมักไม่กล้าที่จะเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง เนื่องจากกลัวว่าจะกระทบต่อภาพลักษณ์และหน้าที่การงาน รวมถึงไม่รู้ว่าจะเกิดผลดีหรือผลเสียมากกว่ากัน

หลังจากที่ได้เปิดเผยตนเองไปแล้ว ทำให้ขาดคนปรึกษาหรือพูดคุยเรื่องส่วนตัว ส่งผลให้ต้องอยู่ในสังคมอย่างปิดบัง ขาดความเป็นตัวของตัวเอง รู้สึกอึดอัดใจและไม่มีความสุขในชีวิตการทำงาน

โดยสรุปแล้ว ในกรณีการเปิดเผยตนของ “ทอม” นั้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย หากบุคคลนั้นกล้าที่จะเปิดเผยตัวต่อครอบครัวและสังคม ก็จะทำให้มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุขในการดำรงชีวิต แต่หากบุคคลเหล่านั้นไม่กล้าที่จะเปิดเผยตนเองแล้วนั้น ก็จะส่งผลให้ต้องอยู่อย่างปิดบังไม่เป็นตัวของตัวเอง เนื่องจากลักษณะของทอมนั้นเราสามารถที่จะสังเกตเห็นได้จากบุคลิกภาพภายนอกและการแต่งกายได้ง่ายมากกว่าดีและเลส

ในกรณีของ “ดี” และ “เลส” ลักษณะภายนอกที่คนอื่นมองเห็นนั้นจะเหมือนกับผู้หญิงโดยปกติทั่วไป จะแตกต่างกันตรงที่มีรสนิยมทางเพศไม่เหมือนกัน คู่รักของดีนั้นก็คือทอม ส่วนคู่รักของเลสก็จะเป็นเลสด้วยกันซึ่งจะมีความแตกต่างกันในเรื่องของบทบาททางเพศ การเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมของบุคคล 2 กลุ่มนี้ค่อนข้างที่จะคล้ายกัน เนื่องจากเราไม่สามารถสังเกตเห็นได้จากลักษณะภายนอกหรือการแต่งกายได้ว่าบุคคลเหล่านี้เป็นหญิงรักหญิง ในส่วนนี้จึงไม่เหมือนกับ “ทอม” ที่เราสามารถสังเกตเห็นได้จากพฤติกรรมภายนอกและการแต่งกาย การเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมนั้นอาจจะต้องกระทำโดยการบอกกล่าวทางตรงว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง หรืออาจจะกระทำโดยอ้อมได้โดยการแสดงว่าตนเป็นหญิงรักหญิง เช่น การพาคนรักที่เป็นหญิงรักหญิงด้วยกันนั้นมาให้คนในครอบครัวและคนในสังคมได้รู้จัก แต่ไม่ได้มีการบอกกล่าวโดยตรงว่าทั้งสองเป็นคู่รักกัน จุดนี้เองจะทำให้คนในครอบครัวและสังคมสังเกตเห็นถึงพฤติกรรมภายนอกและเกิดการเรียนรู้ไปได้เองว่าบุคคลนี้เป็นหญิงรักหญิง แต่ถ้าบุคคลนั้นเป็นสมาชิกของครอบครัวหรือสังคมที่ค่อนข้างมีกฎระเบียบเคร่งครัดก็จะส่งผลให้บุคคลเหล่านั้นต้องสรรหาวิธีอื่นที่มีความเหมาะสมกว่าเพื่อให้ครอบครัวและสังคมเกิดการยอมรับ ในการเปิดเผยตนเองของบุคคล 2 กลุ่มนี้ก็ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู รวมถึงสถานที่ทำงานและสถานศึกษา จะเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยตนเอง ดังนั้นบุคคล 2 กลุ่มนี้จึงควรเลือกใช้วิธีการสื่อสารเพื่อที่จะเปิดเผยตนเองให้เหมาะสม รวมถึงให้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ด้วย หากบุคคลเหล่านั้นตัดสินใจและมีความกล้าที่จะเปิดเผยตนเองให้ครอบครัวและสังคมได้รับรู้ ในทางตรงข้ามหากบุคคลไม่มีความกล้าพอที่จะเปิดเผยตนเองก็จะทำให้เกิดความรู้สึกอึดอัดใจ ขาดความเชื่อมั่นและไม่เป็นตัวของตัวเอง รวมถึงส่งผลให้ไม่มีความสุขเมื่อใช้ชีวิตอยู่ภายในครอบครัวและสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่นั่นเอง

หญิงรักหญิงจำนวนมากต้องเผชิญกับการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากอคติของสังคม ทั้งในด้านของการทำงาน การที่หญิงรักหญิงไม่ได้รับการคัดเลือกเข้าทำงานด้วยเหตุที่ว่ามิบุคลิกภาพที่ไม่เป็นผู้หญิงมากกว่าเรื่องของความสามารถ ส่วนในด้านของการเข้าสังคมยังต้องเผชิญกับปัญหาการไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน ขาดเพื่อนที่จะสามารถพูดคุยปรึกษาปัญหาส่วนตัวที่เกิดจากความไม่ยอมรับหญิงรักหญิงได้ซึ่งอาจส่งผลให้หญิงรักหญิงบางคนนั้นต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยว แก้ไขปัญหาเพียงลำพัง รู้สึกต่ำต้อย มีความคิดในด้านลบต่อพฤติกรรมของตนเอง เสรีซิมหนุ่ รู้สึกว่าสิ่งที่ตัวเองเป็นอยู่นั้นไม่ใช่ตัวตนที่แท้จริงและกลัวที่จะเปิดเผยตนเอง อย่างไรก็ตามในปัจจุบันนี้หญิงไทยมีโอกาเลือกวิถีชีวิตของตนได้มากกว่าแต่ก่อน จึงทำให้ภาพของหญิงรักหญิงในสังคมไทยชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตามทัศนคติของสังคมที่มีต่อหญิงรักหญิงหรือสิทธิต่าง ๆ ของหญิงรักหญิงก็ยังถูกเลือกปฏิบัติอยู่

การเรียกร้องสิทธิของกลุ่มหญิงรักหญิงหรือคนรักเพศเดียวกันในประเทศไทยนั้นอาจจะยังไม่ชัดเจนเท่าในต่างประเทศ อาจถือได้ว่าเป็นเพียงแค่จุดเริ่มต้นเท่านั้น เพราะการที่จะให้สังคมหรือบุคคลรอบข้างที่ใกล้ชิดยอมรับความสัมพันธ์แบบหญิงรักหญิงนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ก็ไม่ใช่ว่าเรื่องยากจนเกินไป เพราะคนบางกลุ่มในสังคมก็ยังเปิดกว้างและให้การยอมรับพฤติกรรมดังกล่าว แต่ในคนอีกกลุ่มอาจต้องใช้เวลาในการปรับเปลี่ยนทัศนคติ การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิของหญิงรักหญิง การเรียกร้องเพื่อยุติความรุนแรงต่อหญิงรักหญิงไม่ว่าจะทางร่างกายหรือจิตใจนั้น อาจต้องใช้เวลานานเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนที่มาจกสังคมที่ต่าง ๆ กัน ดังนั้นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การให้ตัวหญิงรักหญิงเองตระหนักได้ว่าความคิดหรือพฤติกรรมของเธอไม่ใช่สิ่งที่ผิดแปลกแต่อย่างใด และเมื่อมีความมั่นใจแล้วการที่จะพูดหรือหาวิธีที่จะทำให้นักใกล้ตัวและสังคมยอมรับนั้นก็ย่อมที่จะเป็นไปได้

กลุ่มอัญจรี เป็นองค์กรที่สนับสนุนและปกป้องสิทธิคนรักเพศเดียวกัน โดยกลุ่มนี้มีการก่อตั้งขึ้น เมื่อปี พ.ศ.2529 โดยเน้นเรื่องสิทธิในการสนับสนุนและป้องกันสิทธิหญิงรักหญิงก่อนแล้วค่อยพัฒนาต่อมาเรื่อยๆ องค์กรนี้มีการสนับสนุนเรื่องสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ ของบุคคล ที่จะสามารถกระทำการใดๆ ใน เนื้อตัว ร่างกาย รวมทั้งในทัศนคติต่อการดำเนินชีวิตของตน ตราบเท่าที่พวกเขาจะไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิของบุคคล โดยองค์กรนี้มีการรณรงค์เผยแพร่ทัศนคติในเรื่องคนรักเพศเดียวกัน รวมทั้งดำเนินงานติดตาม ผลักดัน เปลี่ยนแปลง แก้ไขกฎหมายและนโยบายในสังคม เพื่อให้คนรักเพศเดียวกันได้รับความเท่าเทียม ไม่ถูกกีดกัน ถูกเลือกปฏิบัติหรือถูกรังเกียจในสังคม ตัวอย่างผลงานของกลุ่มอัญจรี เช่น มีการจัดทำเว็บไซต์ www.anjaree.org ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่รวบรวมเรื่องราวของคนรักเพศเดียวกัน โดยเฉพาะหญิงรักหญิง มีการสัมภาษณ์หญิงรักหญิง ทำให้ผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมเว็บไซต์นี้ ได้เข้าใจใน

ความรู้สึก ความคิดของเขาเหล่านั้นซึ่งเป็นการเผยแพร่ความรู้ในด้านนี้แก่ผู้อื่น อีกทั้งยังเป็นທີ່ปรึกษาให้แก่บุคคลเหล่านี้ด้วย องค์การนี้มีการร่วมมือประสานงานกับกลุ่มสิทธิมนุษยชนอื่นๆ เพื่อสนับสนุนในเรื่องคนรักเพศเดียวกันอีกด้วย

การทำงานขององค์การนี้มีทั้งการปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของคนรักเพศเดียวกัน เช่น การร่วมรณรงค์คัดค้านกรณีสถาบันราชภัฏฯ ประกาศไม่รับผู้มีความเบี่ยงเบนทางเพศเข้าเป็น นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ จนในที่สุดมีการยกเลิกกฎดังกล่าว เรื่องนี้ถือเป็นสิทธิของพลเมืองที่ควร จะได้รับการปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียมกัน และยังเป็นสิทธิทางสังคมที่ควรจะต้องได้รับการยอมรับ เหมือนกันด้วย และอาจมองว่าเป็นสิทธิทางเศรษฐกิจได้อีกด้วย เพราะการเข้ารับการศึกษ เป็นจุด กำหนดในการนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ในอนาคต ซึ่งเป็นสิทธิในทางเศรษฐกิจ ที่จะประกอบอาชีพนั้นๆ ได้ ในแง่ของการสนับสนุนสิทธิของคนรักเพศเดียวกัน เช่นร่วมมือกับ เครือข่ายที่ทำงานเรื่องคนรักเพศเดียวกัน ทำจดหมายยื่นต่อกรมสุขภาพจิต ให้ออกจดหมายรับรอง ทางวิชาการว่าการรักเพศเดียวกันไม่ถือเป็นความผิดปกติทางเพศ ซึ่งทางกรมสุขภาพจิตได้ออกให้ ไว้ วันที่ 29 มกราคม 2545 ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมให้สังคมมีการยอมรับในคนรักเพศเดียวกันว่า ไม่ใช่ความผิดปกติทางจิต เพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนสิทธิของคนรักเพศเดียวกันต่อไป

การเรียกร้องสิทธิมนุษยชนของคนรักเพศเดียวกันนี้ หากมองในอีกแง่มุมหนึ่งก็นับว่ามี ข้อดี เนื่องจากทำให้คนที่รักเพศเดียวกันนั้นกล้าที่จะเปิดเผยตนเองต่อสังคมมากขึ้น หากสังคมมีการ เปิดกว้างและยอมรับมากขึ้นเช่นกัน ปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดจากการไม่กล้าเปิดเผยตนเองหรือมา เปิดเผยตนเองในภายหลังอาจจะเกิดขึ้นลดลงหรืออาจทำให้ปัญหาเหล่านั้นไม่เกิดขึ้นอีกเลยก็ได้ เช่น การที่หญิงรักหญิงยอมรับว่าตนเป็นบุคคลที่มีความรักต่อเพศเดียวกันและกล้าที่จะเปิดเผย ตนเองต่อครอบครัวและสังคมนั้นย่อมเป็นการลดปัญหาสังคมที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาหากบุคคลนั้น ไม่กล้าที่จะยอมรับและเปิดเผยตนเองว่าเป็นรักร่วมเพศ จึงทำให้ต้องแต่งงานตามขนบธรรมเนียม ประเพณีและเกิดการหย่าร้างขึ้นมาภายหลังซึ่งอาจก่อให้เกิดเป็นปัญหาสังคมตามมาได้ นอกจากนี้ การเรียนรู้วิธีการเปิดเผยตนเองได้อย่างถูกต้องทำให้หญิงรักหญิงสามารถเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ออกมาได้เหมาะสมทั้งกับบุคคลและสถานการณ์ การที่หญิงรักหญิงกล้าที่จะเปิดเผยตัวทั้งต่อ ครอบครัวและสาธารณชนเพิ่มมากขึ้นนั้นอาจทำให้เราได้ทราบถึงแง่คิดตลอดจนมุมมองใหม่ๆ ที่ น่าสนใจและน่าจะเป็นประโยชน์ทั้งกับตนเองและสังคมไม่มากนักน้อย

กลุ่มหญิงรักหญิงในปัจจุบันนี้มีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นและมีค่าเฉลี่ยของอายุน้อยลง การหา จำนวนคนที่มีพฤติกรรมแบบหญิงรักหญิงในไทยนั้นค่อนข้างที่จะทำได้ยาก เนื่องจากกลุ่มหญิงรัก หญิงไม่จำเป็นต้องรายงานตัวหรือบอกใครว่าตนเป็นหญิงรักหญิง หญิงรักหญิงที่ไม่เคยบอกเล่า เรื่องราวของตนแก่ใครแม้ว่าจะเป็นคนในครอบครัวก็มีอยู่ค่อนข้างมาก ในปัจจุบันสังคมได้รับ อิทธิพลทั้งด้านแนวคิดและวัฒนธรรมแบบตะวันตกมากขึ้นจึงส่งผลให้หญิงรักหญิงมีแนวโน้มที่จะ

เปิดเผยตัวตนที่แท้จริงต่อครอบครัวและสังคมเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน ดังนั้นหญิงรักหญิงควรมีการแสดงออกถึงความเป็นตัวตนไปในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือเดือดร้อนต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

ด้วยเหตุนี้เองผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง” เพื่อศึกษาถึงวิธีการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีความแตกต่างกันในด้านของอายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแต่ละแบบ ซึ่งได้แก่ การสื่อสารในครอบครัวแบบเปิด แบบปล่อยและแบบปิด ว่ามีอิทธิพลต่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงหรือไม่อย่างไร และวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตัวของกลุ่มหญิงรักหญิงนั้น ได้ใช้วิธีการอย่างไร ใช้วิธีการเปิดเผยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งทั้งหมดนี้มีความสัมพันธ์กับการยอมรับจากครอบครัวและสังคมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจจะมีการยอมรับได้มาก ยอมรับได้ปานกลางหรือไม่ยอมรับ เพื่อจะได้ให้กลุ่มหญิงรักหญิงใช้เป็นแนวทางในการที่จะเลือกเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจและการยอมรับ อีกทั้งยังทำให้กลุ่มหญิงรักหญิงสามารถใช้ชีวิตอยู่ในครอบครัวและสังคมได้อย่างปกติและมีความสุขอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะของการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีความแตกต่างกันในด้านของ อายุ อาชีพ แบบการสื่อสารในครอบครัว วิธีการสื่อสารเพื่อเปิดเผยตนเอง
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะของการเปิดเผยตนเองต่อสังคมของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีความแตกต่างกันในด้านของ อายุ อาชีพ แบบการสื่อสารในครอบครัว วิธีการสื่อสารเพื่อเปิดเผยตนเอง
3. เพื่อศึกษาผลของการยอมรับของสมาชิกในครอบครัวและสมาชิกในสังคมที่มีต่อหญิงรักหญิง

ปัญหาการวิจัย

1. การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อครอบครัวมีลักษณะอย่างไร
2. การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อสังคมมีลักษณะอย่างไร
3. สมาชิกในครอบครัวและในสังคมมองกลุ่มหญิงรักหญิงว่าอย่างไร

นิยามศัพท์

1. **การเปิดเผยตนเอง** หมายถึง วิธีการสื่อสารเพื่อแสดงตัวตนที่แท้จริงออกมาให้ครอบครัวได้รับรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว ทศนคติแลความรู้สึกในเรื่องต่าง ๆ
2. **กลุ่มหญิงรักหญิง** หมายถึง ผู้หญิงที่มีความรัก ความสนใจ และความรู้สึกทางเพศต่อผู้หญิงด้วยกัน ซึ่งแบ่งได้เป็น ทอม ดี และเลสเบียน
3. **ทอม (Tomboy)** หมายถึง ผู้หญิงที่มีความคิดและความรู้สึกทางเพศกับผู้หญิงด้วยกัน มีการแสดงออกโดยการแต่งตัวหรือแสดงพฤติกรรมคล้ายหรือเป็นผู้ชาย
4. **ดี (Lady)** หมายถึง ผู้หญิงที่มีความคิดและความรู้สึกทางเพศกับผู้หญิงด้วยกัน โดยที่ยังคงมีการแสดงออกโดยการแต่งตัวหรือพฤติกรรมเป็นผู้หญิง ซึ่งถ้ามองผิวเผินจะมีลักษณะเป็นผู้หญิงปกติทั่วไป
5. **เลสเบียน (Lesbian)** หมายถึง ผู้หญิงที่มีความคิดและความรู้สึกทางเพศต่อผู้หญิงด้วยกันแต่ไม่ได้แบ่งบทบาทว่าเป็นทอมหรือดี
6. **วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางตรง** หมายถึง การแสดงตัวตนที่แท้จริงให้ครอบครัวและสังคมได้รับรู้ ด้วยการใช้วงนภาษา ได้แก่ การบอกเล่า หรือ เล่าความจริงให้ฟัง
7. **วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อม** หมายถึง การแสดงตัวตนที่แท้จริงให้ครอบครัวและสังคมได้รับรู้ โดยแสดงให้เห็นถึงอวัจนภาษาทางด้านอากัปกริยาท่าทาง อิริยาบถ การแต่งตัว และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่ปรากฏออกมาอย่างชัดเจน
8. **อายุของการเปิดเผยตนเอง** หมายถึง ระดับช่วงวัยของการเปิดเผยตนเองที่หญิงรักหญิงพร้อมที่จะสื่อสารเพื่อเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมให้รับรู้ถึงตัวตนที่แท้จริง โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ การเปิดเผยตนเองในวัยเด็ก (3-12 ปี) การเปิดเผยตนเองในวัยรุ่น (13-20 ปี) และการเปิดเผยตนเองในวัยผู้ใหญ่ (21-60 ปี)
9. **อาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเอง** หมายถึง ลักษณะของการประกอบอาชีพ รวมถึงการทำหน้าที่ในการศึกษาเล่าเรียน โดยบุคคลสามารถที่จะแสดงตัวตนที่แท้จริงออกมาได้โดยไม่ประสบกับปัญหาและอุปสรรคในการสื่อสาร ทำให้สื่อสารผ่านอวัจนภาษาและวัจนภาษาได้อย่างอิสระ เช่น เจ้าของธุรกิจส่วนตัว นักโฆษณา และผู้กำกับ เป็นต้น

10. **อาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเอง** หมายถึง ลักษณะของการประกอบอาชีพ รวมถึงการทำหน้าที่ในการศึกษาเล่าเรียน โดยบุคคลต้องอยู่ภายใต้ข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการที่จะสื่อสารผ่านทางอวัจนภาษาและวัจนภาษาได้อย่างอิสระ ได้แก่ ข้าราชการ เช่น ครู อาจารย์ และแพทย์ เป็นต้น

11. **สังคม** หมายถึง บุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกภายในครอบครัวและไม่ได้มีความเกี่ยวพันกันทางสายเลือด แต่เป็นบุคคลที่อยู่รอบข้างซึ่งมีความสัมพันธ์กันไม่ว่าจะเป็นในฐานะเพื่อน บุคคลในสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน และสาธารณชน

12. **ครอบครัว** หมายถึง บุคคลที่เป็นสมาชิกภายในครอบครัวและมีความเกี่ยวพันกันทางสายเลือด มีความสัมพันธ์กันไม่ว่าจะเป็นในฐานะพ่อแม่ลูก ความสัมพันธ์ฉันพี่น้อง และความสัมพันธ์ฉันญาติมิตร

13. **ครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิด** หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่สามารถเปิดใจสื่อสารกันได้อย่างอิสระ แต่ครอบครัวยังคงกำหนดกรอบไว้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัว สามารถสื่อสารเพื่อเปิดเผยตนเองได้ทั้งทางอวัจนภาษาและวัจนภาษาได้อย่างไม่มีอุปสรรค

14. **ครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อย** หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่สามารถเปิดใจสื่อสารกันได้อย่างอิสระ ครอบครัวค่อนข้างเปิดโอกาสสูงให้สมาชิกในครอบครัวแสดงออกตามแบบฉบับที่ตนเองปรารถนา สมาชิกแต่ละคนมีความเป็นตัวของตัวเองสูงสามารถกำหนดวิถีชีวิตของตนเองได้ สามารถทำการสื่อสารเพื่อเปิดเผยตนเองได้อย่างไม่มีอุปสรรค

15. **ครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิด** หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่ไม่สามารถเปิดใจสื่อสารระหว่างกันได้อย่างอิสระ ครอบครัวค่อนข้างมีกฎเกณฑ์และระเบียบที่เคร่งครัด บทบาทของพ่อแม่มีความสำคัญต่อการชี้แนะแนวทางและความเป็นไปของชีวิตของสมาชิกในครอบครัวมาก ทำให้ไม่ค่อยมีอิสระที่จะทำอะไรตามใจ ต้องประพฤติกติและปฏิบัติให้ถูกต้องและสอดคล้องกับสิ่งที่ครอบครัวได้วางไว้มิฉะนั้นจะเกิดความรู้สึกผิดในจิตใจได้ง่าย สมาชิกแต่ละคนต้องอยู่ในความดูแลของพ่อแม่จึงมีอุปสรรคในการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเอง

16. **ผลของการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเอง** หมายถึง ปฏิกริยาของครอบครัวและสังคมต่อการเปิดใจรับรู้เกี่ยวกับตัวตนที่แท้จริงของหญิงรักหญิง ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับคือ

17. **การยอมรับได้มาก** หมายถึง ปฏิกริยาของครอบครัวและสังคมต่อการเปิดใจรับรู้ตัวตนที่แท้จริงของหญิงรักหญิง โดยแสดงท่าทีเห็นด้วยและสนับสนุน ไม่มีการแสดงท่าทีรังเกียจหรือ

ต่อต้าน ขอมรับตัวตนที่แท้จริงได้ พร้อมทั้งจะสนับสนุนให้กลุ่มตัวอย่างกระทำ/ประพฤติตนได้ตามใจปรารถนา รวมถึงพร้อมที่จะให้กลุ่มตัวอย่างได้เลือกทางเดินชีวิตได้ด้วยตัวเอง

18. การยอมรับได้ปานกลาง หมายถึง ปฏิบัติของครอบครัวและสังคมต่อการเปิดใจรับรู้ตัวตนที่แท้จริงของหญิงรักหญิง โดยแสดงท่าทีไม่ถึงกับสนับสนุนให้กลุ่มตัวอย่างกระทำ/ประพฤติตนได้ตามใจปรารถนาแต่ก็ไม่ได้คัดค้านหรือต่อต้านอย่างรุนแรง

19. การไม่ยอมรับ หมายถึง ปฏิบัติของครอบครัวและสังคมต่อการเปิดใจรับรู้ตัวตนที่แท้จริงของหญิงรักหญิง โดยแสดงท่าทีต่อต้าน แสดงความรังเกียจ รวมถึงว่ากล่าวอย่างรุนแรง

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาถึงเรื่องของรูปแบบการดำเนินชีวิตและการสื่อสารเพื่อเปิดการเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงนั้น ผู้วิจัยจะศึกษาหญิงรักหญิงที่ตระหนักในตนเองและยอมรับว่าตัวเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง โดยได้กำหนดช่วงอายุของหญิงที่จะทำการศึกษาให้มีอายุตั้งแต่ 21- 50 ปี เพื่อที่จะได้เป็นการทำความเข้าใจหญิงรักหญิงในช่วงอายุที่แตกต่างกันได้ โดยในการศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตและการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงนี้จะมุ่งศึกษาเฉพาะกลุ่มหญิงรักหญิงในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว อีกทั้งยังจะช่วยลดปัญหาและอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งก่อนและหลังจากการเปิดเผยตนเอง เพื่อที่จะนำไปสู่ความรัก ความเข้าใจและการยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างคนในครอบครัว

2. เป็นแนวทางในการเรียนรู้วิธีที่จะเปิดเผยตนเองต่อสังคมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยลดปัญหาและอุปสรรคในการสื่อสาร ทำให้เกิดความเข้าใจและยอมรับในความเป็นเพื่อนมนุษย์ด้วยกันมากขึ้น รวมถึงทำให้ตัวของหญิงรักหญิงเองสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขอีกด้วย

3. เป็นแนวทางในการแสวงหาวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองได้อย่างเหมาะสมทั้งต่อครอบครัวและสังคม เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดการยอมรับระหว่างคนในครอบครัวและคนในสังคม ทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขทั้งทางกายและ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านจิตใจ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง” ได้ใช้แนวคิดและงานวิจัย เพื่อเป็นกรอบความคิด ดังนี้

- แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเอง
- แนวคิดเรื่องการสื่อสารในครอบครัว
- แนวคิดเรื่องการสื่อสารระหว่างบุคคล
- แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม
- แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมย่อย
- แนวคิดเรื่องรักร่วมเพศ
- ทฤษฎีการเลือกอาชีพของเซฟเฟอร์
- แนวคิดเรื่องทัศนคติ
- แนวคิดเกี่ยวกับบรรทัดฐานทางสังคม
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเอง

จาโรไน แกล โกลล (2538) ได้สรุปแนวคิดนี้ว่า

ในการสื่อสารระหว่างบุคคล ถ้าเราสังเกตดูจะพบว่า การเสวนากับผู้อื่นในบางครั้งก็สนุกสนานน่าประทับใจ บางครั้งก็ไม่มีอะไรน่าสนุกสนานน่าประทับใจ การที่การสนทนาที่น่าสนใจหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยในกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคล อันได้แก่ เรื่องที่สนทนาและการเปิดเผยของคู่สื่อสารเป็นหลักใหญ่ การที่คู่สื่อสารมีลักษณะเปิดหรือปิดตัวเอง มีผลต่อกระบวนการในการสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นอย่างมาก การที่คู่สมรมีลักษณะปิดตัวเองหรือมีลักษณะสงวนตัวเอง ทำให้ยากแก่การที่ผู้อื่นจะเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลนั้น ยากที่จะรู้จักพื้นฐานนิสัยและลักษณะอย่างอื่น ทำให้คาดคะเนเกี่ยวกับความคิดของกันและกันได้ยาก ยากแก่การสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพ

หรืออาจเป็นเหตุให้เกิดการบิดผันและความล้มเหลวทางการสื่อสารเลยทีเดียว ยิ่งถ้าคู่สื่อสารเป็นคน
ที่ปิดตัวเองมาก คนที่สื่อสารด้วยก็จะยิ่งระมัดระวังหรือถึงกับเกรงกลัวที่จะสื่อสารด้วยทีเดียว

การเปิดตัวเองของคู่สื่อสารในการสื่อสารระหว่างบุคคล ช่วยให้เราสื่อสารกันได้ตรง
เป้าหมายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากการเปิดเผยตัวเองเกี่ยวพันกับการเปิดเผยความรู้สึก
ซึ่งอาจเริ่มต้นที่การกล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทีคนกำลังสื่อสารอยู่และเมื่อทำเช่นนี้บ่อยขึ้น
อาจช่วยพาให้เกิดอุปนิสัยกล้าเปิดเผยความรู้สึกต่าง ๆ มากขึ้น นอกจากนี้การเปิดเผยตนยังช่วยให้
คู่สื่อสารรู้จักกันดีขึ้น แม้โดยปกติมนุษย์เราจะมีวิธีการคาดทำนายผู้อื่นได้ด้วยวิธีการหลายอย่าง แต่
การเปิดเผยตนเองจะช่วยให้เรารู้จักคนอื่นได้ดีขึ้น และคนอื่นก็รู้จักเรามากขึ้นเช่นกัน ความคุ้นเคย
ระหว่างคู่สื่อสารเป็นปัจจัยชักจูงให้มีการสื่อสารระหว่างกันมากขึ้น ช่วยขยายแวงดวงของการ
สื่อสารระหว่างบุคคลให้กว้างขึ้นเปิดโอกาสให้การสื่อสารดำเนินไปบนพื้นฐานแห่งความถูกต้อง
และความเป็นจริงมากขึ้น

เพื่ออธิบายถึงการเปิดเผยตนเอง โจเซฟและแฮร์ริสัน (Joseph Luft and Harrington
Ingham, 1955) ได้สร้างแผนภูมิขึ้นเพื่อช่วยสร้างแนวคิดให้กระจ่างขึ้นเรียกว่า โจฮารี วินโดว์
(แบบจำลองหน้าต่างหัวใจ : The Johari Window)

ตนเองรู้ Known to self	ตนเองไม่รู้ not known to self
Open บริเวณเปิด	blind บริเวณจุกบอด
Hidden บริเวณซ่อนเร้น	Unknown บริเวณที่ไม่รู้

กรอบสี่เหลี่ยมทั้งหมดเป็นแนวคิดที่แทนความเป็นตนของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เส้นย่อย
ต่าง ๆ เป็นกรอบที่สามารถเปลี่ยนให้กว้างหรือแคบได้ เมื่อเปลี่ยนบุคคลที่เราสื่อสารด้วย เนื้อที่ใน
กรอบแต่ละกรอบจะหดเข้าหรือขยายออกตามการรับรู้ต่อพฤติกรรม ต่อความรู้สึก และแรงกระตุ้น
ต่อตัวเองและต่อคู่สื่อสาร กรอบต่าง ๆ ก่อให้เกิดบริเวณดังต่อไปนี้

1. **บริเวณเปิด (The Open Pane)** บริเวณในกรอบของการเปิด แสดงปริมาณของความเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการสื่อสารระหว่างบุคคล ยิ่งเมื่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีมากขึ้นหรือลึกซึ้งยิ่งขึ้น อาณาเขตของการเปิดก็จะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแสดงถึงความเต็มใจในอันที่จะเปิดตนเองออกติดต่อกับคู่สื่อสารมากขึ้น

2. **บริเวณจุดบอด (The Blind Pane)** เป็นบริเวณที่เปรียบเหมือนความเป็นคนที่คนอื่นต่างก็รู้ แต่เจ้าตัวไม่รู้ ทำให้เกิดภาวะที่ท่านเข้าใจว่าตนเองเป็นอย่างหนึ่ง แต่ผู้อื่นมองเห็นว่าท่านเป็นอย่างอื่น อย่างหนึ่ง อย่างเช่น ท่านอาจมองว่าตนเองเป็นคนมองโลกในแง่ดี แต่คนอื่นกลับมองว่าท่านเป็นคนใจง่าย เป็นต้น ยิ่งเมื่อท่านรู้จักจุดบอดของตนเองมากขึ้นเท่าไร ท่านก็จะสามารถปรับปรุงภาพพจน์ของตนเองให้ดีขึ้นได้มากยิ่งขึ้น เท่านั้น การพัฒนาบุคคลในกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคล จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสื่อสารนั้น มองเห็นอุปสรรคของตนเองได้มากขึ้น และพยายามขจัดจุดบอดนี้ให้น้อยลงเรื่อย ๆ

3. **บริเวณซ่อนเร้น (The Hidden Pane)** เป็นบริเวณที่ผู้เป็นเจ้าของตนเองเท่านั้นที่มีความเกี่ยวข้องอยู่ บริเวณดังกล่าวนี้เป็นสัญลักษณ์แทนความรู้สึกพฤติกรรม และแรงกระตุ้นของผู้เป็นเจ้าของ ที่เจ้าของไม่ยอมเปิดเผยให้ผู้อื่นได้ทราบ ซึ่งอาจได้แก่ เรื่องที่เกิดขึ้นในอดีตหรือความลับส่วนตัวบางอย่าง เป็นต้น

4. **บริเวณที่ไม่รู้ (The Unknown Pane)** เป็นสัญลักษณ์แทนที่เจ้าของผู้อื่นไม่รู้ ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของจะเติบโตหรือพัฒนาตนเองไปมากสักเท่าใดก็ตาม กรอบหรือบริเวณที่ไม่รู้นี้ อาจจะเป็นความสามารถที่แฝงอยู่ หรือปมด้อยบางอย่างที่ตนเองก็ไม่เคยรู้ แต่จุดแห่งความไม่รู้นี้จะถูกทดลองได้แม้เจ้าตัวจะไม่รู้ โดยการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลให้มากขึ้น เพื่อดึงความสามารถที่ซ่อนอยู่ออกมาใช้หรือลบจุดอ่อนของตนให้น้อยลง

ความสัมพันธ์ระหว่างบริเวณต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้วต่างก็สามารถที่จะขยายบริเวณเพิ่มขึ้นหรือลดลงบริเวณลงตามที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากโอกาสในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล การลดของอาณาบริเวณหนึ่งก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อกรอบหรือบริเวณอื่น เมื่อกรอบหนึ่งมีบริเวณเพิ่มขึ้นก็ต้องมีกรอบอื่นที่มีเนื้อที่ลดลง

บางครั้งการสื่อสารระหว่างบุคคลทำให้เราต้องเปิดบริเวณเพิ่มขึ้น ซึ่งบางครั้งในการทำเช่นนั้น นำมาซึ่งความเจ็บปวด และเป็นเหตุให้เราต้องอดทนอย่างมา อย่างเช่น เราเป็นคนไม่ชอบและไม่คุ้นเคยกับการสังคมกับคนแปลกหน้า แต่ด้วยความจำเป็นบางอย่างทำให้เราจำต้องเปิดตัวเองออกสังคมกับคนเหล่านั้น คนที่เราต้องติดต่อด้วยประคบไปด้วยทั้งคนที่อหยาซัยและไม่ถูกอหยาซัย การที่จะทำให้การสื่อสารระหว่างเรากับคนที่ถูกอหยาซัยและไม่ถูกอหยาซัยดำเนินไป

อย่างราบรื่น เราจำเป็นต้องพัฒนาทักษะบางอย่าง เช่น ต้องหัดอดทนให้มากขึ้น หัดมองข้ามหรือลืมเรื่องบางอย่าง ซึ่งหากเป็นในสภาพปกติเป็นเรื่องที่เรายากที่จะลืม เป็นต้น ถ้าสามารถทำได้สำเร็จก็เท่ากับเป็นการลดบริเวณลงได้ อย่างเช่นบริเวณที่เป็นจุดบอดหรือบริเวณซ่อนเร้นลงได้

การพัฒนาทักษะในการเปิดตนเองออกสู่การติดต่อกับผู้อื่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคล เราควรพยายามพัฒนาทักษะในการเปิดตนเองออกสู่การติดต่อกับผู้อื่น ซึ่งอาจจะทำได้โดยอาศัยแนวทางการปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ การไม่หมั่นพัฒนาตนเองทำให้คนหยุดอยู่กับที่ในทุกเรื่องรวมทั้งในการสื่อสารระหว่างบุคคลด้วย การเริ่มทำในสิ่งที่เราไม่เคยหรือไม่ชอบกระทำมาก่อนแน่นอนต้องอาศัยการฝึใจและความกล้าพอสมควร การที่คนที่ไม่ชอบเข้าสังคมต้องบังคับตัวเองให้เข้าสังคม การที่คนที่ไม่เคยออกไปพูดต่อหน้ามหาชนมาก่อนต้องบังคับตัวเองให้ออกไปยืนพูดต่อหน้ามหาชน หรือการที่ชายหนุ่มขี้อายจะบอกกับสาวคนรักว่าเขารักเธอมากและต้องการจะแต่งงานกับเธอไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะกระทำ แต่ถ้าไม่เคยทำมาก่อนแล้วทำได้และทำได้ดี ก็ต้องถือว่านั่นเป็นการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี

การจะเปิดตนเองให้คิดพัฒนาทักษะในการติดต่อกับผู้อื่นอยู่เสมอ อาจทำได้โดยการเริ่มมองบุคคลในแง่ของความเป็นปัจเจกบุคคล โดยอาศัยหลักความคิดง่าย ๆ ว่าเรายังอยากเป็นตัวเรา คนอื่นเขาก็คงอยากเป็นตัวเขาเช่นกัน ดังนั้นถ้าเราต้องการที่จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กัน เราก็จำเป็นต้องจะต้องมองเขาอย่างที่เขาเป็น แล้วปรับที่ตัวเอง การจะมุ่งปรับปรุงคนอื่นให้เป็นอย่างที่เราต้องการเป็นสิ่งที่กระทำได้ยาก

การใช้ชีวิตให้สุขไปกับสิ่งแวดลอมช่วยให้เรารักและสนใจในสิ่งแวดลอมมากขึ้นและเป็นที่มาของการเปิดตนเองออกสู่การติดต่อกับเพื่อนใหม่ ๆ สนใจในเรื่องใหม่ ๆ สิ่งใหม่ ๆ สถานการณ์ใหม่ ๆ มีใจเปิดกว้างขึ้น มองโลกหลายแง่หลายมุมขึ้น เป็นที่มาของวิจรรณญาณที่ดีและความมีใจกว้าง จงอย่ามองโลกในแง่ร้าย อย่างมองว่า คนอื่นล้วนมุ่งหวังประโยชน์จากเรา หรืออย่ามองว่าใครอื่นในโลกล้วนไม่ดี ไม่เก่ง มีแต่เราเท่านั้นที่ดีและเก่ง การมองสิ่งต่าง ๆ ให้ถูกต้องตรงกับสภาพความเป็นจริง ช่วยเปิดโลกทัศน์ของเราได้ทางหนึ่งและจะเป็นที่มาของการเปิดตนเองสู่การติดต่อกับผู้อื่นได้เช่นกัน

2. การสร้างความไว้วางใจขึ้นในทัศนะของผู้อื่น ความไว้วางใจอาจสร้างได้จากการเปิดเผยตนเองให้มากขึ้น เช่น เปิดเผยความคิด ความรู้สึก การกระทำ เป็นต้น การเปิดเผยตนเองอาจต้องอาศัยการเลียงหลายแง่ การเปิดเผยบางอย่างก่อให้เกิดการถูกตำหนิถูกมองในแง่ร้าย แต่ก็อาจนำมาซึ่งความเห็นใจ ความไว้วางใจ ความเชื่อ ตลอดจนการสนับสนุนต่าง ๆ ได้เช่นกัน การทำอะไรอย่าง

สม่ำเสมอ หากเป็นพฤติกรรมที่คู่สื่อสารของเรายอมรับว่าเป็นสิ่งดีอาจช่วยสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้การยอมรับในผู้อื่นอย่างเปิดเผยการสนับสนุนและห่วงใยในผู้อื่น การเข้าใจในผู้อื่น และการเปิดเผยตนเองกับคู่สื่อสารต่างก็เป็นที่มาของความไว้วางใจระหว่างกัน นอกจากนี้การเปิดเผยความรู้สึกและการสื่อสารกับผู้อื่นให้ชัดเจนและถูกต้องต่างก็เป็นฐานที่มาของความไว้วางใจได้เช่นกัน

3. การมีความรู้สึกร่วมกัน เมื่อการติดต่อสื่อสารระหว่างกันดำเนินไปเป็นระยะเวลาานพอสมควร ความสัมพันธ์ระหว่างกันย่อมเกิดขึ้น เมื่อความสัมพันธ์ระหว่างคู่สื่อสารอยู่ในระดับที่ดีพอสมควรแล้ว การพัฒนาความสัมพันธ์ให้ขึ้นถึงระดับที่สามารถมีความรู้สึกร่วมกันได้ก็จะทำให้การสื่อสารราบรื่นขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความถูกต้องมากขึ้น มีความไว้วางใจระหว่างคู่สื่อสารมากขึ้น ทั้งนี้เพราะการที่คู่สื่อสารจะมีความรู้สึกร่วมกันได้อาจมาจากพื้นฐานความคิดที่คู่สื่อสารมองเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในกระบวนการเดียวกันหรือมีส่วนร่วมในกันและกัน อันเป็นแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับการสื่อสารแบบสองทางซึ่งเป็นระบบที่เอื้อต่อการเกิดความสัมพันธ์อันดี นอกจากนี้การมีความรู้สึกร่วมกันอาจพัฒนาได้โดยการปลูกฝังความสามารถในอันที่จะเห็นแก่ผู้อื่น และพยายามเข้าใจผู้อื่นให้มากขึ้น โดยการย้อนกลับไปพิจารณาประสบการณ์ต่าง ๆ ของคนที่ผ่านมา นึกทบทวนให้ได้ว่าในสถานการณ์อย่างเดียวกันนี้ท่านรู้สึกอย่างไร นำความรู้สึกที่ท่านเคยรู้สึกไปเทียบเคียงกับของผู้อื่นโดยการเอาใจเขามาใส่ในเรา กระตุ้นให้ผู้อื่นเปิดเผยตนเองออกเพื่อให้เรามีโอกาสรู้จักเขามากขึ้น และจงพยายามจำแนกมุมต่าง ๆ ที่ได้รับการเปิดเผยนั้น เมื่อจำเป็นต้องขัดแย้งกับผู้อื่น จงหาเหตุผลที่น่าเชื่อถือที่เป็นความจริง หรือเป็นสิ่งที่คู่สื่อสารของเราคำนึงได้ยากและจงหัดยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี

4. การหาโอกาสในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น เมื่อมีโอกาสมาถึงเราควรฉวยโอกาสนั้น การจะทำให้ได้เช่นนี้ไม่ใช่เรื่องง่าย อย่างน้อยที่สุดผู้ที่ไม่ชอบการรอคอยก็คือ ผู้ที่ไม่เคยชินกับการรอคอยมาก่อนก็ดี มักเกิดความรู้สึกรำคาญ รำคาญที่ต้องรอคอย รำคาญที่ต้องคอยมองหาโอกาส หาได้แล้ว การที่การสื่อสารที่เราไม่เคยติดต่อสื่อสารในสถานการณ์เช่นนั้นมาก่อนก็เท่ากับเป็นการเสี่ยง เสี่ยงต่อการที่การสื่อสารที่เราไม่เคยชินนั้นจะล้มเหลว อันอาจเป็นต้นเหตุให้เราเสียกำลังใจแรงไปว่า การกระทำนั้นจะต้องทำให้เราอับอายขายหน้าตลอดจนเสียชื่อเสียงเป็นต้น ในการมองหาโอกาสในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นนั้น จงอดทนพยายามรอคอย แต่จงอย่าเก็บกดอารมณ์ร้ายที่อาจเกิดขึ้นจากการรอคอยหรือการพยายามนั้น และถ้ามีสถานการณ์ทางการสื่อสารที่ท้าทายจงก้าวเข้าไปร่วมในกระบวนการนั้น แต่ต้องรู้จักตัดสินใจว่า อะไรที่เราทำได้ อะไรที่เราไม่ได้ อะไรควรทำอะไรไม่ควร

ทำ บังคับตนเองให้กระทำสิ่งที่ติดต่อกับผู้อื่นประพฤติปฏิบัติต่อผู้อื่นภายใต้หลักศีลธรรมอันดี และจงหมั่นหาสิ่งใหม่ ๆ มาทำอยู่เสมอ

5. การไม่เป็นคนช่างจัดการ การเป็นคนช่างจัดการอาจก่อให้เกิดความไม่พอใจแก่คู่สื่อสารหรืออาจรวมถึงคนอื่นด้วย การจะจัดการเรื่องของคนอื่นควรอาศัยหลักกว่าให้การเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นไปโดยอิสระตามความต้องการและความเห็นควรของผู้เป็นเจ้าของพฤติกรรมในการสื่อสารระหว่างบุคคล คู่สื่อสารควรระวังที่จะไม่ใช่คำพูดทำนองนี้ต่อกัน เช่น พูดว่า “ฉันหวังว่าเธอคงจะไม่ทำ(อย่างนี้หรืออย่างนั้น)” หรือ “ฉันไม่ชอบ (อย่างนี้หรืออย่างนั้น)” หรือ “เธอไม่ควร...” เป็นต้น อย่าผูกขาดการตัดสินใจของผู้อื่น เลขณะเดียวกันจงอย่าให้คนอื่นมาผูกขาดหรือควบคุมความคิดหรือชีวิตของเราเช่นกัน

6. การรอจังหวะเวลาที่เหมาะสม การรู้กาลเทศะในการที่จะเป็นฝ่ายเริ่มการสื่อสารที่ดี การรอจังหวะในการมีปฏิริยาตอบกลับที่ดีต่างก็มีความสำคัญต่อการสื่อสารระหว่างบุคคลทั้งสองกรณี การสื่อสารที่ไม่ตรงกาลเทศะเป็นที่มาของความล้มเหลวหรือการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ทางการสื่อสาร อย่างเช่น เมื่อเพื่อนเรากำลังมีเรื่อง โศกเศร้า เราเองก็เจตนาที่จะปลอบใจเพื่อน ๆ แต่เนื่องจากเราเป็นคนไม่ยึดมั่นในสิ่งหนึ่งสิ่งใด เราจึงไม่มีอารมณ์เครียดต่อปัญหาใดและชอบพูดจาเชิงขำล้อเลียนเพื่อนอยู่เสมอ เพื่อน ๆ ต่างก็รู้กันว่าเราเป็นคนมีนิสัยเช่นนั้น และต่างก็ไม่ถือโกรธเมื่อถูกเราล้อเลียน เมื่อเห็นเพื่อนแสดงอาการเศร้าซึม อันเนื่องมาจากการที่เสียคนรักไป เราก็พยายามที่จะปลอบโยนเพื่อน โดยอาศัยคำพูดติดตลกตามแบบฉบับที่เป็นอุปนิสัยของเราโดยพูดว่า “เสียแล้วเสียไปหาใหม่ดีกว่า ไม่ต้องกลัว นารีมีมากมายกว่าผู้หญิง” ถ้าเป็นในยามปกติเพื่อนที่สนิทสนมก็อาจไม่สนใจคำพูดเช่นนี้เท่าใดนัก แต่ในอารมณ์เศร้าโศกคำพูดดังกล่าวอาจกลายเป็นปมสะกิดใจที่อาจกระตุ้นให้เพื่อนเกิดความโกรธ และอาจลุกลามกลายเป็นเหตุแห่งความเคืองแค้นหรือสิ้นสุดความเป็นเพื่อนกันก็ได้ หรือกรณีที่พบกันบ่อย ๆ ก็คือ การใช้คำพูดระดับเดียวกันกับคู่สื่อสารที่ต่างระดับความสัมพันธ์ เช่น ใช้คำพูดที่พูดกับเพื่อนฝูงกับพ่อแม่และครูอาจารย์ หรือหัวหน้างาน ทำให้เกิดความไม่พอใจกันขึ้น หากมีปัญหาอันเนื่องมาจากการทำผิดกาลเทศะ การขอโทษคู่สื่อสารเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ความผิดพลาดทุเลาเบาบางลงได้ นอกจากนี้จึงอย่าตำหนิบุคคลต่อหน้าคนอื่นและอย่าแซกหรือเปรียบเปรยปมด้อยของผู้อื่น

7. การทำการสื่อสารให้กระจ่างชัดอยู่ตลอดเวลา ในการสื่อสารระหว่างบุคคลการไม่ทำข่าวสารให้เป็นที่กระจ่างชัดเป็นที่มาของการเข้าใจผิด การปนความเห็นลงไปกับข้อเท็จจริงอย่างเช่นพูดว่า “คนว่าเขาเป็นคนไม่ดี” เมื่อเราไม่รู้แน่ว่าคนที่คิดหรือกล่าวเช่นนั้นมิอยู่ที่คนนับเป็นการเติมสีหรือเน้นในความไม่ดีของผู้ที่ถูกพูดถึงโดยปะปนความไม่ชอบของผู้พูดลงไปด้วย การใช้

ถ้อยคำที่รุนแรง อย่างเช่นพูดว่า “เขาเป็นคนชั่ว” การระบุว่าใครเป็นคนชั่วเป็นถ้อยคำที่รุนแรงอาจยังความโกรธให้แก่ผู้ที่ถูกเอ่ยถึง และอาจเป็นที่แสดงหูของผู้ฟังหรือคู่สนทนาของเราก็ได้

ความกระจ่างชัดของคำพูดอาจเกิดจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น อาจเกิดจากสิ่งที่เราพูดถึงเป็นข้อเท็จจริงที่ใครก็รู้และยอมรับกันอยู่ หรือเรื่องนั้นเป็นที่เข้าใจหรือยอมรับกันอยู่แล้ว หรือคำพูดนั้นมีความชัดเจน หรือมีเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์มาสนับสนุนคำพูดเป็นสิ่งที่สอดคล้องกันอยู่แล้ว กับความรู้สึกนึกคิดของคู่สนทนา การยกสิ่งที่ป็นรูปธรรมเพื่ออธิบายประกอบสิ่งที่ป็นนามธรรม การออกท่าทางเสริมคำพูดล้วนเป็นปัจจัยที่ช่วยให้คำพูดกระจ่างชัดขึ้นได้ทั้งสิ้น

แนวคิดเรื่องการเปิดเผยตนเองนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อที่จะตอบปัญหาการวิจัยในข้อที่ 1 และ ข้อที่ 2 พร้อมทั้งการอภิปรายผล

2. แนวคิด การสื่อสารในครอบครัว

ดิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ (2533) ได้สรุปแนวคิดนี้ว่า

การสื่อสารในครอบครัวเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการสื่อสารหลายแบบ ถ้ามองกันอย่างผิวเผิน อาจจะไม่เห็นว่าแตกต่างจากกิจกรรมการสื่อสารกับเพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน หรือแม้กับคนแปลกหน้า แต่ที่จริงแล้วการสื่อสารในครอบครัวมีภาระผูกพันหรือการหน้าที่เฉพาะที่จะสนองต่อสมาชิกในครอบครัว ทำให้การสื่อสารในครอบครัวมีคุณลักษณะที่แตกต่างออกไปจากการสื่อสารอื่น ๆ เช่น มักจะมีการผูกขาดการใช้อำนาจอยู่ที่บุคคลหนึ่งภายในครอบครัวที่มีแบบวิธีการสื่อสารแบบเปิด พฤติกรรมการสื่อสารในลักษณะดังกล่าวย่อมกระทบต่อพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น โดยทั่วไปแล้ว เมื่อเปรียบเทียบกับ การสื่อสารในระบบความสัมพันธ์อื่น ๆ ของคนเรา พฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวมีความซับซ้อนกว่ามาก

การสื่อสารในครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับรูปแบบต่าง ๆ ของสาร ตัวอย่างเช่น การถ่ายทอดสาร การทำงานร่วมกัน การโต้แย้ง การวางแผน การต่อรองกฎระเบียบ การเข้าหยอกเล่น หัว การเสริมแรงพฤติกรรม การผ่อนคลายความวิตกกังวล การร่วมทุกข์ร่วมสุข การพรับปรน ฯลฯ ครอบครัวมีส่วนเสริมความเป็นปึกแผ่นและการสร้างสรรค์ของสมาชิก แต่ในบางครอบครัว พฤติกรรมการสื่อสารบางลักษณะกลับมีส่วนทำให้เกิดความแตกร้างระหว่างสมาชิก ภาวะที่จะเกิดผลในทางลบนี้จะเกิดขึ้นเมื่อการสื่อสารไปข้องเกี่ยวกับการกระทบกระเทือนบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เช่น มีการใช้ถ้อยคำพรุสวาท การใช้กำลัง การเพิกเฉยต่อกัน รูปแบบของพฤติกรรมเหล่านี้ทำให้การสื่อสารในครอบครัวไม่เป็นไปด้วยดี ที่เราเรียกว่า “การสื่อสารที่ขาดสุขภาพดี” (unhealthy communication)

นอกจากนี้ ครอบครัวอาจดำเนินกิจกรรมการสื่อสารในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งดังจะได้กล่าวต่อไป เพื่อแก้ปัญหา ชำรงไว้ซึ่งขวัญและกำลังใจของสมาชิก จัดการกับความขัดแย้ง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การสื่อสารในครอบครัวจะดำเนินไปเพื่อจัดการกับภารกิจต่าง ๆ รูปแบบของกิจกรรมการสื่อสารในครอบครัวต่อไปนี้จะชี้ให้เห็นว่า ครอบครัวคือจุดเริ่มต้นของการศึกษาของบุคคลตามกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม โดยที่ครอบครัวสามารถทำหน้าที่ดังต่อไปนี้แก่สมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่บุตรธิดา

1. ครอบครัวทำหน้าที่เสมือนโรงเรียน ครอบครัวสามารถทำหน้าที่เสมือนเป็นโรงเรียนอันเป็นแหล่งประสิทธิ์ประสาทความรู้ได้หลายวิธี พ่อแม่ควรตระหนักถึงการหน้าที่ข้อนี้อยู่เสมอ เพราะการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการดำเนินชีวิต ที่เห็นได้ชัดเด็กเล็ก ๆ ก่อนวัยเรียนรู้จากพ่อแม่อย่างมาก พ่อแม่จึงควรเอาใจใส่ฝึกปรือให้ลูกเป็นคนใฝ่รู้ ทั้งนี้ไม่ใช่เฉพาะลูกเท่านั้นที่ควรจะทำตัวเป็น “ผู้เรียน” คือใฝ่เรียนใฝ่รู้อยู่เสมอ แต่ทุกคนในบ้านสามารถเป็น “ผู้เรียน” ได้ทั้งสิ้น พ่อแม่เองก็เรียนรู้จากลูกได้เช่นกัน

2. ครอบครัวทำหน้าที่เสมือนที่สถิตยคุณธรรม บางครั้งในครอบครัวมีความไม่ลงรอยกันเกิดขึ้น การแก้ปัญหาอย่างมีหลักเกณฑ์และคุณธรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีสมาชิกคนใดฝ่าฝืนกฎระเบียบของครอบครัว พ่อแม่ก็จะวินิจฉัยความถูกต้อง ตลอดจนอาจมีการลงโทษ แต่การลงโทษไม่ใช่เป้าหมายของการหน้าที่ในข้อนี้ แต่เป้าหมายในข้อนี้ คือการควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาเพื่อเสริมแรงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา

บางปัญหาในครอบครัวเป็นความผิดที่เห็นได้ชัด เช่น การลักขโมย การทำลายข้าวของ การไม่รับผิดชอบงานบ้าน ส่วนบางปัญหาเป็นเรื่องที่ทำให้พ่อแม่ไม่สบายใจ ได้แก่ การที่เด็กใช้สิทธิในการทำอะไรบางอย่างของตนเอง เช่น อ่านหนังสือในที่มืด ไม่จัดตารางสอนทุกวัน พ่อแม่ต้องจำแนกให้ชัดเจนว่าอะไรเป็นหน้าที่ และอะไรเป็นสิทธิของเด็ก การไปลงโทษหรือพยายามควบคุมพฤติกรรมในเรื่องที่เป็นสิทธิของเด็กมากเกินไป จะเท่ากับไปลดรอนการเจริญเติบโตทางสติปัญญาของเขา เด็กจะขาดความเชื่อมั่นต่อคำว่าความยุติธรรมในโลกกว้าง

3. ครอบครัวทำหน้าที่เสมือนที่ประชุม ทุกคนมีความคิด ความรู้สึก และทัศนคติ พฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวจึงเป็นรูปแบบพื้นฐานที่ดีที่สุดของการแสดงออก การทำให้บ้านเป็นเสมือนที่ประชุมซึ่งสนับสนุนให้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ได้พูดสิ่งที่ออกมาจากใจ เมื่อคนหนึ่งพูดคนอื่นก็มีหน้าที่เป็นผู้ฟังที่ดีด้วย จุดสำคัญของพฤติกรรมการสื่อสารแบบนี้ คือ มุ่งส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกซึ่งความคิดของเขา พยายามทำให้การสื่อสารในครอบครัวมีลักษณะเป็นการสื่อสารสองทางมากยิ่งขึ้น อันเป็นวิธีการที่เชื่อว่าน่าจะดีกว่าการสื่อสารทางเดียวจากพ่อแม่ถึงลูกเท่านั้น

4. **ครอบครัวทำหน้าที่เสมือนคณะกรรมการ** สมาชิกในครอบครัวจะดำเนินการให้พฤติกรรมสื่อสารออกมาในรูปคล้ายกับเป็นคณะกรรมการในการแก้ปัญหาและตัดสินใจบ้อยที่สุดเท่าที่จะบ้อยได้ พฤติกรรมสื่อสารในครอบครัวรูปนี้จะเป็นน้ำมันหล่อลื่นที่ทำให้การร่วมกันขบคิดปัญหาต่าง ๆ ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและยุติธรรม ในการนี้เด็กเล็กควรจะได้รับการอบรมสั่งสอนและส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกของครอบครัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปที่ละน้อย จะทำให้เด็กมีความผูกพันและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว

5. **ครอบครัวทำหน้าที่เป็นแหล่งนันทนาการ** การสื่อสารด้วยการเล่นกับลูกมีความสำคัญมาก ทำให้การอาศัยอยู่ได้ชายคาเดียวกันเป็นไปด้วยความสบายใจ สะดวกใจ และผูกพันรักใคร่กัน ถ้าสมาชิกในครอบครัวรู้สึกสนุกสนานในการแสดงออกต่าง ๆ อย่างที่มักมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน นั่นเป็นสัญญาณบอกรู้ว่าครอบครัวมีบรรยากาศที่ดี ไม่ใช่อาศัยบ้านเป็นเพียงที่พักผ่อนนอนหลับและหุงหาอาหารกินเท่านั้น แต่บ้านควรเป็นที่ผ่อนคลายความตึงเครียดจากภารกิจประจำวันด้วยการสังสรรค์เสวนาประสาพ่อแม่ลูก ตลอดจนร่วมกันในการแสวงหาความบันเทิงต่าง ๆ จากเครื่องมือสื่อมวลชนและจากกิจกรรมที่นำความเพลิดเพลินมาให้

6. **ครอบครัวทำหน้าที่เป็นกลุ่มพัฒนาตนเอง** ในระยะหลัง ๆ นี้ มีการใช้กระบวนการกลุ่มช่วยบุคคลในการแก้ปัญหาส่วนตัวอย่างแพร่หลายและได้รับความนิยม กระบวนการกลุ่มหลายแบบมุ่งส่งเสริมให้สมาชิก “เปิดอก” ถึงความรู้สึกต่าง ๆ ของตนเอง และ “ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน” กับทั้งพยายามหาวิธีการที่ดียิ่ง ๆ ขึ้นไปในการแก้ปัญหาส่วนตัวของแต่ละคน

ผู้เชี่ยวชาญการสื่อสารในครอบครัวแนะนำว่า การที่ครอบครัวจะเป็นแหล่งส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักช่วยตนเองและช่วยเหลือกันและกันนั้น กระทำได้โดยทำให้บ้านเป็นสถานที่อันอบอุ่นที่แต่ละคนสามารถเปิดเผยและชี้แนะแก่กันและกันได้ แต่ทั้งนี้สมาชิกในครอบครัวจะต้องรักษาระดับอารมณ์ไม่ให้ลุแก่อโทสะซึ่งจะเกิดผลดีทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น

แคนเทอร์และเลร์ (Kantor and Lehr, 1976) ผู้เชี่ยวชาญการศึกษาวิจัยในสาขาการสื่อสารในครอบครัว ได้แบ่งคุณลักษณะหรือแบบวิถีของการสื่อสารในครอบครัวออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การสื่อสารในครอบครัวแบบปิด (closed family communication) การสื่อสารในครอบครัวแบบเปิด (open family communication) และการสื่อสารในครอบครัวแบบปล่อย (random family communication) แต่ละแบบมีข้อดีและข้อด้อยในตัวมันเอง และอาจเป็นแบบวิถีสร้างสรรค์หรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับการเลือกสรรมาใช้ในแต่ละสถานการณ์

1. **การสื่อสารในครอบครัวแบบปิด** หมายถึง แบบวิถีการสื่อสารในครอบครัวที่เข้มงวด มีการวางระเบียบกฎเกณฑ์อย่างรัดกุม ผู้ที่กำหนดกฎเกณฑ์ คือ ผู้ที่มีอำนาจสูงสุดซึ่งมักจะให้แก่ พ่อ

ผู้กำหนดกฎเกณฑ์จะเป็นผู้ให้คำแนะนำและควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ของครอบครัว ประเด็นของการสนทนาและข้อมูลข่าวสารที่ผ่านสื่อต่าง ๆ เข้ามาจะต้องถูกคัดกรองด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามบรรทัดฐานของครอบครัวซึ่งจะกำหนดว่าอะไรบ้างที่สมาชิกควรจะได้ประสบพบเห็น และอะไรบ้างที่ไม่ควร

ในครอบครัวแบบนี้เด็กที่อ่านหนังสือง่ายได้รับรางวัลเป็นสิ่งตอบแทน ในทางตรงกันข้ามก็ใช้การลงโทษสำหรับเด็กที่ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ เรื่องของเวลามักเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดในครอบครัวแบบนี้ว่ามีการวางระเบียบในเรื่องเวลาไว้อย่างเคร่งครัด มีตารางเวลาสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และทุกคนต้องรักษาระเบียบ เช่น จะต้องกลับถึงบ้านไม่เกิน 17.00 น. จะต้องเข้านอนก่อน 22.00 น. ข้อความที่ผู้ใหญ่มักพูดกับเด็กในครอบครัวแบบนี้ได้แก่ ข้อความในทำนองชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของเกียรติยศของวงศ์ตระกูล

ข้อดีของครอบครัวแบบปิดคือ ครอบครัวแบบนี้มักจะแก้ไขสถานการณ์ที่ยุ่งยากได้โดยอาศัยวิธีการเชิงอำนาจนิยมซึ่งมีคุณประโยชน์หลายประการ ประการแรก การใช้อำนาจนิยมมักจะมุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิผล ประการที่สอง วินัยและการควบคุมพฤติกรรมสามารถให้ความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยแก่สมาชิกได้เป็นอย่างดี ในกรณีที่สมาชิกประพฤติตามครรลองของกฎระเบียบประการต่อมา การใช้ทรัพยากรในครอบครัวแบบนี้จะมีการจัดสรรอย่างรอบคอบ ไม่ปล่อยให้แต่ละคนทำอะไรตามอำเภอใจ ส่วนข้อเสียของครอบครัวแบบปิด คือ ทำให้บุตรหลานไม่มีอิสระอย่างเต็มที่ ปิดกั้นตนเองจากโลกภายนอก ดำเนินกิจวัตรประจำวันอย่างเต็มไปดด้วยข้อกำหนด

2. การสื่อสารในครอบครัวแบบเปิด หมายถึง แบบวิธีการสื่อสารในครอบครัวที่สมาชิกแต่ละคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจความเป็นไปต่าง ๆ ภายในครอบครัวสูง แต่ละคนมีบทบาทค่อนข้างมากและมีความยืดหยุ่นสูง แม้ว่าโดยปกติแล้วพ่อแม่จะมีอำนาจในบ้านมากกว่าลูกแต่ก็มีบทบาทเฉพาะที่จำเป็น กฎระเบียบของครอบครัวเป็นสิ่งที่ผ่อนผันและเปลี่ยนแปลงได้ง่าย เช่น เวลาร่วมรับประทานอาหารเย็นอาจเปลี่ยนแปลงโดยการตัดสินใจของคนส่วนใหญ่ในบ้าน หรือบางคนอาจจะไม่มารับประทานอาหารที่บ้านก็ได้ ประเด็นต่าง ๆ เป็นเรื่องที่พูดคุยถกเถียงกันได้ การโน้มน้าวใจเป็นวิธีการที่พ่อแม่มักใช้ได้ผลดีกว่าการแสดงอิทธิพลเหนือลูกทุกคนมีอำนาจในการจัดการต่าง ๆ ภายในบ้าน แต่โครงสร้างของอำนาจก็ไม่ได้เป็นไปอย่างตายตัว แต่ละคนมีสิทธิ์จะเสนอร่วมตัดสินใจ และดำเนินการได้ ครอบครัวแบบนี้มีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอกมาก พร้อมกันนั้นก็รับอิทธิพลจากภายนอกอยู่เสมอ ไม่มีการสกัดกั้นข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ที่หลังไหลมาสู่ครอบครัวเหมือนครอบครัวแบบปิด

ข้อดีของครอบครัวแบบเปิด คือ สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิที่จะปรับความต้องการของตนเองให้เข้ากับครอบครัว เพราะใช้วิธีการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจและยึดถือเสียงข้างมากเป็นสำคัญ แต่ทุกคนสามารถมีอิทธิพลต่อครอบครัวได้ ครอบครัวแบบเปิดให้โอกาสแก่บุคคลในการเจริญเติบโตสูงทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม และสติปัญญา อย่างไรก็ตาม ข้อเสียของครอบครัวประเภทนี้ก็มี ได้แก่ การมีสภาพที่ง่ายต่อการแตกแยก ขาดความปรองดองกัน เพราะต่างก็ยึดมั่นในความคิดเห็นของตน เมื่อมีข้อขัดแย้งขึ้นสมาชิกในครอบครัวมักมีทิฐิมานะที่จะเอาชนะกัน การหวังที่จะอาศัยเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งนั้นพอจะเป็นไปได้ แต่ที่หวังจะให้ทุกคนเห็นพ้องต้องกันเป็นเอกฉันท์นั้นเป็นไปได้ยาก

3. การสื่อสารในครอบครัวแบบปล่อย หมายถึง แบบวิธีการสื่อสารในครอบครัวที่สมาชิกแต่ละคนสามารถทำอะไรตามที่ต้องการได้ กฎระเบียบต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวแบบนี้เป็นไปตามสบายในแบบฉบับของแต่ละคน เรื่องที่แต่ละคนสนใจมักเป็นเรื่องในปัจจุบัน ไม่มีเป้าหมายระยะยาวสำหรับอนาคต การใช้ทรัพยากรหรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัวแบบนี้มักเป็นไปเพื่อจัดการกับปัญหาเฉพาะหน้าครอบครัวแบบนี้ติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอกสูงและรับอิทธิพลจากภายนอกมากตามอัธยาศัยของสมาชิกแต่ละคน ความเป็นอยู่เป็นไปตามความพอใจของแต่ละคน เช่น ในขณะที่คนอื่น ๆ นอนหลับอาจจะมีการทำงานหรือรับประทานอาหาร เวลาอาหารแต่ละมื้อไม่คงที่ขึ้นอยู่กับการจัดการในชีวิตประจำวันของสมาชิกแต่ละคน ในสภาพการณ์ที่ทำอะไรตามสบาย หากเมื่อใดที่ดำเนินไปอย่างราบรื่น เมื่อนั้นเราก็จะมองเห็นว่าครอบครัวแบบนี้ให้โอกาสแก่บุคคลที่จะดำเนินชีวิตอย่างมีเสรีภาพสร้างสรรค์ แต่หากเมื่อใดที่ดำเนินไปอย่างขลุกขลัก เราก็จะมองเห็นว่าครอบครัวแบบนี้เป็นหนทางไปสู่ความแตกร้างได้ง่าย เด็ก ๆ อาจจะถูกปล่อยและละเลย ไม่ได้รับการเอาใจใส่อย่างเพียงพอ

แนวคิดเรื่องการสื่อสารในครอบครัวนั้นสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการตอบปัญหาการวิจัยในข้อที่ 1 และข้อที่ 2 พร้อมทั้งการอภิปรายผล

3. แนวคิดเรื่องการสื่อสารระหว่างบุคคล

บุษบา สุธีธร (2533) ได้สรุปแนวคิดนี้ไว้ว่า

มนุษย์มีสัญชาตญาณที่ไม่ต้องการอยู่โดดเดี่ยว แต่ต้องการที่จะเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ต้องการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ต้องการคบค้าสมาคมและต้องการถ่ายทอดข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนรับรู้สู่ผู้อื่น ขณะเดียวกันก็ต้องกาที่จะรับรู้เรื่องราวของผู้อื่นด้วยเช่นกัน ในชีวิตประจำวันก็มี

การสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุยกันในครอบครัวพูดคุยกับเพื่อน และยังใช้เวลาอีกส่วนหนึ่งในการสื่อสารระหว่างบุคคลโดยไม่ใช้คำพูดด้วย เช่น การยิ้มทักทาย การไหว้

ดังนั้น การสื่อสารระหว่างบุคคล คือ กระบวนการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารอย่างน้อยสองคน หรือเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลในกลุ่มเล็ก ๆ ก็ได้ ทั้งนี้มีข้อแม้ว่า บุคคลในกลุ่มทุกคนสามารถร่วมมือกันเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร จากความหมายของการสื่อสารระหว่างบุคคลมีลักษณะสำคัญที่ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างบุคคลใน 3 ประเด็น คือ

1. กระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิดในสิ่งต่าง ๆ ระหว่างกันและกัน การสื่อสารจึงไม่หยุดเพียงผู้ส่งสารส่งสารไปยังผู้รับสาร แต่เมื่อส่งสารไปแล้วผู้รับสารจะต้องเกิดการตีความและแสดงปฏิกิริยาป้อนกลับต่อข่าวสารที่รับรู้ บางครั้งอาจเป็นการโต้ตอบด้วยคำพูดหรือแสดงเพียงการสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูด

ผู้ส่งสารและผู้รับสารจะมีการกระทำเหมือนกันทั้งสองฝ่าย คือ ต่างต้องเข้ารหัส หรือถอดรหัสเนื้อหาสาร แปลเรียบเรียง ตีความสัญญาณ เพื่อถ่ายทอดออกมาเป็นสารสู่คู่สื่อสาร ผู้ส่งสารสามารถเป็นผู้รับสาร และผู้รับสารก็เป็นผู้ส่งสารได้ขณะเดียวกัน การสื่อสารจึงมีลักษณะไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ ไม่มีจุดเริ่มต้น และไม่มีที่สิ้นสุด เป็นกระบวนการในลักษณะวงกลม

2. สาร ในการสื่อสารระหว่างบุคคลมีลักษณะสำคัญที่ควรให้ความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ คือ

2.1 ลักษณะสารในการสื่อสารระหว่างบุคคล สารทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นสารในการสื่อสารด้วยคำพูด หรือไม่ใช้คำพูด ซึ่งสามารถรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสของมนุษย์แล้วถือเป็นสารทั้งสิ้นแต่สารในความหมายของการสื่อสารระหว่างบุคคลนี้มีขอบเขตจำกัดเพียงสารที่ต้องมีคนถ่ายทอดเพื่อแลกเปลี่ยนจากบุคคลหนึ่งสู่คู่สื่อสารเท่านั้น

2.2 ความแตกต่างของสารกับความหมาย สารกับความหมายอาจแตกต่างกันก็ได้ สารเป็นตัวกลางถ่ายทอดแสดงถึงความหมายที่อยู่ในสาร แต่การรับรู้ความหมายของสารนั้นขึ้นขึ้นกับการตีความของผู้รับสาร

2.3 ประเภทของสาร สารที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างบุคคลแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท กล่าวคือ

2.1.1 วจนสาร เป็นคำพูดที่ใช้ในการสื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้นยังรวมไปถึงการเขียนในลักษณะต่าง ๆ

2.1.2 อวจนสาร คือ ภาษาที่ใช้สื่อสารระหว่างกัน โดยไม่ใช่คำพูด มักพบว่า สารที่ไม่ใช่คำพูดมักสอดแทรกไปด้วยกับสารที่เป็นคำพูด เพื่อเน้นคำพูดให้ชัดเจนมีน้ำหนักมากขึ้น แต่มีข้อน่าสังเกตคือ สารที่ไม่ใช่คำพูดที่ส่งผ่านไปยังผู้รับสาร โดยไม่มีคำพูดประกอบด้วย ผู้รับสารอาจตีความหมายสารนั้นผิดไปก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ร่วมของทั้งสองฝ่าย

3. การสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นกิจกรรมระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ทั้งนี้เพื่อผลอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยปกติคู่สื่อสารมักสามารถแสดงปฏิริยาป้อนกลับต่อกันได้ในระหว่างสื่อสาร

ลักษณะการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย จึงมีลักษณะแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ

3.1 การสื่อสารซึ่งหน้า เป็นการสื่อสารที่ผู้ส่ง และผู้รับ เห็นหน้ากันและมีปฏิริยาป้อนกลับเข้ามาในกระบวนการสื่อสารได้ทันที คู่สื่อสารทั้งสองฝ่ายจึงสามารถปรับการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาปฏิริยาป้อนกลับของกันและกันได้โดยตรง

3.2 การสื่อสารแบบผ่านสื่อ เป็นการสื่อสารโดยอาศัยสื่อที่มีช่องทางให้ส่งหรือรับข่าวสารได้ไม่เกินครั้งละสองคน

ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารแบบซึ่งหน้าหรือแบบผ่านสื่อ คู่สื่อสารสามารถแสดงปฏิริยาป้อนกลับแก่กันและกันได้อย่างสะดวก

เป้าหมายของการสื่อสารระหว่างบุคคล

1. เพื่อค้นพบตัวเอง
2. เพื่อค้นพบโลกภายนอก
3. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่มีความหมายให้เกิดขึ้น
4. เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของผู้รับสาร

สามารถสรุปความสำคัญของการสื่อสารระหว่างบุคคล ได้ดังนี้ คือ

1. ทำให้คู่สื่อสารเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นสื่อกลางในการประสานความสัมพันธ์ของบุคคลสองฝ่ายเข้าด้วยกัน

2. ช่วยให้ผู้สื่อสารเป็นที่ยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน

3. ทำให้เกิดความเข้าใจไว้วางใจซึ่งกันและกัน

4. นำมาใช้ในการขอความช่วยเหลือ ความร่วมมือเป็นส่วนร่วมในหมู่คณะได้

5. ใช้ในการวินิจฉัย สั่งการ ประสานงาน และควบคุมงาน
6. ใช้ในการโน้มน้าวใจให้เกิดความสามัคคี และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ในหมู่คณะ

คนส่วนใหญ่จะทำการสื่อสารระหว่างบุคคล กับคนอื่น ๆ ด้วยปัจจัย 5 ประการ ที่สำคัญ ดังนี้

1. ลักษณะดึงดูดใจของคู่สื่อสาร ลักษณะดึงดูดใจ หมายถึง
 - 1.1 ลักษณะดึงดูดใจในรูปร่างหน้าตา
 - 1.2 ความดึงดูดใจในบุคลิกภาพ ซึ่งมี 3 ประเภทด้วยกัน คือ
 - 1.2.1 เป็นคุณลักษณะที่เป็นที่ชอบพออย่างสูง
 - 1.2.2 เป็นคุณลักษณะที่อยู่ระหว่างบวกเล็กน้อยกับลบเล็กน้อย
 - 1.2.3 เป็นคุณลักษณะที่น่าชังอย่างยิ่ง เป็นคุณลักษณะที่ไม่เป็นที่ปรารถนาของคนทั่วไป

คนทั่วไป

2. ความใกล้ชิดของคู่สื่อสาร
3. การให้แรงเสริมแก่คู่สื่อสาร
4. ความคล้ายคลึงกันของคู่สื่อสาร
5. การเสริมความแตกต่างของคู่สื่อสาร

องค์ประกอบสำคัญของการสื่อสารระหว่างบุคคลที่ส่งผลให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ น่าสนใจหรือลืมหูลืมตาขึ้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ คือ

1. องค์ประกอบเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ส่งสารและผู้รับสาร มีดังนี้
 - 1.1 คุณลักษณะของความเปิดใจ ซึ่งครอบคลุมถึงพฤติกรรมของคู่สื่อสาร 3 ประการ คือ
 - 1.1.1 ความตั้งใจจริงที่จะเปิดเผยตนเองกับคู่สื่อสาร
 - 1.1.2 ความตั้งใจจริงของคู่สื่อสารที่จะแสดงปฏิกิริยาป้อนกลับที่ตรงไปตรงมา

ในระหว่างการสื่อสาร

- 1.1.3 มีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ได้พูด ได้แสดงความคิดเห็น
- 1.2 ความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา
- 1.3 มีทัศนคติที่เป็นบวก
- 1.4 ให้การสนับสนุนหรือคล้อยตาม

1.5 มีความเสมอภาคกัน

องค์ประกอบเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สื่อสารเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการสื่อสารระหว่างบุคคล 5 ประการนี้ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยร่วมประการหนึ่งก็คือ ความเหมือนกันของผู้ส่งสารและผู้รับสาร ความเหมือนกันนั้นมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะ ทั้ง 5 ประการ คือ

- ความเหมือนกันเอื้อให้ผู้สื่อสารสามารถสื่อสารกันอย่างเปิดเผยมากขึ้น
- ความเหมือนกันเอื้อให้ผู้สื่อสารสามารถพัฒนาความรู้สึกเอาใจเขามาใส่ใจเราได้ถูกต้องมากขึ้น
- ความเหมือนกันเอื้อให้เราต้องการที่จะสนับสนุนช่วยเหลือคนที่เหมือน ๆ กับตนมากขึ้น
- ความเหมือนกันเอื้อให้เราไม่ทัศนคติที่ติดต่อกับผู้สื่อสารที่เหมือนตน รู้สึกสนุกสนานกับการสื่อสารในเรื่องราวที่ต่างมีประสบการณ์ร่วมกัน มากกว่าที่จะอยากสนทนากับคนที่แตกต่างไป
- ความเหมือนกันเอื้อให้ผู้สื่อสารรู้สึกว่ามีความเสมอภาคกันมากขึ้น สามารถแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกต่าง ๆ ได้อย่างเสรีมากขึ้น

2. องค์ประกอบเกี่ยวกับเนื้อหาสาระและการนำเสนอสาร จะต้องมียุทธศาสตร์ดังนี้ คือ

- 2.1 ใช้ภาษาพูดหรือภาษาเขียนให้ถูกต้องตามหลักภาษา หลักไวยากรณ์ ไม่ใช่ศัพท์เทคนิคหรือใช้ประโยคข้อความที่ซับซ้อนยากแก่การเข้าใจ
- 2.2 ข้อความเนื้อหาสาระจะต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือก่อให้เกิดความเข้าใจผิดได้
- 2.3 ควรพยายามปรับปรุงด้านคุณภาพของเสียงและน้ำเสียงที่เหมาะสม
- 2.4 อวัจนสารที่แสดงออกในการสื่อความหมายต้องไม่ขัดกันกับวัจนสารที่กล่าวออกไป

3. องค์ประกอบเกี่ยวกับช่องทางการสื่อสาร ก็ขึ้นอยู่กับการเสริมสร้างความพร้อมสมบูรณ์ของร่างกาย และประสาทสัมผัสของผู้สื่อสารอีกประการหนึ่ง

การสื่อสารระหว่างบุคคลเป็นกิจกรรมพื้นฐานของมนุษย์ในการสื่อความหมาย และเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตร่วมกันของคนในสังคม การพัฒนาองค์ประกอบของการสื่อสารไปในแนวทางที่เหมาะสมจะทำให้การสื่อสารระหว่างบุคคล น่าสนใจ สนุกสนาน และได้รับประโยชน์จากการสื่อสารนั้น ๆ อย่างเต็มที่

แนวคิดเรื่องการสื่อสารระหว่างบุคคลนั้นสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อที่จะตอบปัญหาการวิจัยในข้อที่ 1 และข้อที่ 2 รวมถึงการอภิปรายผล

4.แนวคิดอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับปีพ.ศ. 2525 ได้ให้คำจำกัดความคำว่า อัตลักษณ์ (Identity) ว่าหมายถึง ลักษณะที่มีเหมือนกันหรือมีส่วนร่วมกัน วัฒนธรรมแต่ละวัฒนธรรมก็มีลักษณะเฉพาะตนเอง ดังนั้นวัฒนธรรมจึงมีลักษณะเด่นเฉพาะที่อาจเรียกได้ว่า เป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม(Cultural Identity) อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมจึงหมายถึง คุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกันทางจิตใจของแต่ละบุคคลในกลุ่ม หรือวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งที่มีความแตกต่างกัน ด้านภูมิประเทศ ประวัติศาสตร์และภาษาอย่างชัดเจน(Corinne Kosmitzki,1996)

ในปัจจุบันนี้โลกมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมอยู่ตลอดเวลา อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสังคม เป็นต้น ดังนั้นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของแต่ละสังคมจึงอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งจะเป็นผลให้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมในสังคมแต่ละแห่งนั้นอาจจะเปลี่ยนแปลงไปหรือคงอยู่ก็ได้ การมีคู่ครองหรือการชอบพอกับบุคคลอื่นจึงเป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่ง ซึ่งมนุษย์แต่โบราณมานิยมยึดถือการเลือกคู่ครองกับบุคคลต่างเพศ พฤติกรรมหญิงรักหญิงจึงเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลกลุ่มนี้

แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อตอบปัญหาการวิจัยในข้อที่ 1 และข้อที่ 2 รวมถึงการอภิปรายผลได้เนื่องจากหญิงรักหญิงเป็นวัฒนธรรมย่อยอย่างหนึ่งที่มีอัตลักษณ์เป็นของตนเองจึงส่งผลให้มีวิธีการสื่อสารเพื่อที่จะเปิดเผยตนเองแตกต่างกันไปด้วย

5.แนวคิดวัฒนธรรมย่อย

เมตตา สเปนเซอร์ (Metta Spencer,1992) อธิบายวัฒนธรรมย่อย(Subculture) ว่าหมายถึงกลุ่มที่มีสมาชิกผู้ซึ่งมีค่านิยมและความคิดร่วมกันที่แตกต่างไปจากค่านิยมและความคิดของสังคมส่วนใหญ่

งามพิศ สัตย์สงวน (2545) ให้ความหมายวัฒนธรรมย่อยว่า เป็นวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างไปจากวัฒนธรรมใหญ่ หรือวัฒนธรรมทั่วไป ในขณะที่วัฒนธรรมใหญ่หมายถึงวัฒนธรรมที่เป็นหลักในการดำเนินชีวิตของประชาชนจำนวนมากในสังคม หรือเป็นวัฒนธรรมที่คนจำนวนมากในสังคมมีอยู่ร่วมกัน เช่น ศาสนาพุทธ ภาษาไทย ระบบการศึกษา เป็นต้น แต่

วัฒนธรรมย่อยจะหมายถึง วัฒนธรรมที่คนบางกลุ่มใช้กัน ซึ่งคนจำนวนมากในสังคมไม่ได้ใช้ วัฒนธรรมดังกล่าวนี้

วัฒนธรรมย่อยเหล่านี้ เช่น เพศ อายุ อาชีพ เชื้อชาติ หรือชนกลุ่มน้อย เป็นต้น ผู้คนที่ยึดถือปฏิบัติตามวัฒนธรรมย่อยเหล่านี้จะปฏิบัติตามวัฒนธรรมใหญ่ด้วยเช่นกัน

ดังนั้นหญิงรักหญิงจึงมีลักษณะเป็นวัฒนธรรมย่อย เนื่องจากมีวิถีชีวิต ความเชื่อที่แตกต่างไปจากกลุ่มทางสังคมอื่น หญิงรักหญิงติดต่อกันบ่อยและสนิทสนมกันมากกว่าการติดต่อกับสมาชิกกลุ่มอื่น หญิงรักหญิงจึงคิดว่าตนเป็นสมาชิกของกลุ่มหญิงรักหญิง

แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมย่อยนี้สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อตอบปัญหาการวิจัยในข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ได้ว่ากลุ่มหญิงรักหญิงมีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมอย่างไร พร้อมทั้งการอภิปรายผล

6.แนวคิดรักร่วมเพศ

ลักษณะพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์นั้น (รัชนี นพเกตุ ,2542) แบ่งออกได้เป็น 3 แบบ ได้แก่ รักต่างเพศ รักร่วมเพศ และรักทั้งสองเพศ คำว่ารักร่วมเพศ (Homosexual) มาจากคำในภาษากรีก คือ “homo” (Anthony Storr , 1975) ซึ่งมีความหมายว่า “เหมือนกัน” ดังนั้นคำดังกล่าวจึงเป็นคำที่เหมาะสมที่จะนำมาอธิบายความรักระหว่างบุคคลสองคนที่มีเพศเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็น ผู้หญิงหรือผู้ชาย

รักร่วมเพศเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง ถ้าเกิดในเพศชายจะเรียกว่ารักร่วมเพศชาย หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “เกย์” (Gay) ถ้าเกิดในผู้หญิงจะเรียกว่า “เลสเบียน” (Lesbian) หรือที่กลุ่มรักร่วมเพศหญิงในไทยนิยมเรียกกันว่า “หญิงรักหญิง”

คำว่าเลสเบียนถูกนำมาใช้แสดงความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างผู้หญิง โดยมีที่มาจากนักกวีหญิงชาวกรีกชื่อ แซฟโฟ (Sappho) ที่เป็นหญิงรักร่วมเพศ ซึ่งอาศัยอยู่บนเกาะเลสบอส (Lesbos) ชื่อเกาะดังกล่าวจึงกลายมาเป็นคำเรียกหญิงรักร่วมเพศ (Anthony Storr , 1975)

คำว่า พฤติกรรมรักร่วมเพศ (Homosexuality) นั้น เป็นศัพท์ที่แพทย์ชาวฮังการีชื่อ เบงเกอร์ต ตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2412 ซึ่งหมายถึง การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนที่มีเพศเดียวกัน ไม่ว่าบุคคลคู่นั้นจะเป็นชายหรือเป็นหญิง (ชุมศักดิ์ พุกษาพร, 2529)

เดวิด เอ. เวิร์ด (David A. Ward , 1994) ได้ให้ความหมายรักร่วมเพศไว้ว่า การติดต่อทางเพศระหว่างคนสองคนที่มีเพศเดียวกัน

โทมัส เจ. ซัลลิแวน และ เคนริค เอส. ทอมสัน (Thomas J. Sullivan and Kenrick S. Thomson, 2000) ได้กล่าวว่า รักร่วมเพศ หมายถึง ความรู้สึก จินตนาการ หรือการกระทำทางเพศที่มีต่อบุคคลเพศเดียวกัน ในสถานที่บางแห่ง เช่น คูค หรือ สถาบันที่มีแต่คนเพศเดียวกัน เช่น

โรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง ค่ายทหาร เป็นต้น มักจะเกิดพฤติกรรมรักร่วมเพศขึ้น เนื่องจากสถานที่เหล่านั้นจะไม่มีบุคคลที่เป็นเพศตรงข้ามอยู่ด้วย พฤติกรรมรักร่วมเพศจึงช่วยให้บุคคลเหล่านั้นหายโดดเดี่ยวในสถานะที่ขาดเพศตรงข้าม เมื่อได้ออกมาสู่โลกภายนอก บุคคลเหล่านี้ก็อาจกลับมาเป็นคนรักต่างเพศได้ อย่างไรก็ตาม พวกรักร่วมเพศบางคนอาจจะไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมรักร่วมเพศมาก่อน จนเมื่อมีประสบการณ์รักร่วมเพศครั้งหนึ่งจึงกลายเป็นคนที่มีพฤติกรรมที่ชอบคู่นอนที่เป็นเพศเดียวกันกับตน กลายเป็นคนรักร่วมเพศไป

สำหรับทางการแพทย์นั้น เราทราบกันมานานแล้วว่าไม่มีใครที่มีลักษณะของเพศใดเพศหนึ่งอยู่เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ ผู้หญิงทุกคนจะมีลักษณะของความเป็นชายอยู่ด้วย และผู้ชายก็จะมีลักษณะของผู้หญิงบางอย่างอยู่ในตัวด้วยเช่นกัน (สรรค์ ศรีเพ็ญ, 2519) คนที่มีจิตใจรักร่วมเพศนั้นส่วนใหญ่จะรู้สึกตัวได้ตั้งแต่อายุยังน้อย โดยจะเริ่มรู้สึกถึงความแตกต่างหรือความแปลกแยกจากคนอื่น ๆ และบางครั้งก็อาจรู้สึกว่าคุณเพศเดียวกันนั้นดึงดูดความสนใจของตนได้มากกว่าคนต่างเพศ (สเตฟานี นอริส และ เอมมา ริค แพล โดย ชลลดา ทองทวี, 2532)

กล่าวโดยสรุป รักร่วมเพศคือ การที่บุคคลมีความพึงพอใจ มีความรักใคร่ชอบพอกับบุคคลที่มีเพศเดียวกัน การเป็นรักร่วมเพศนั้น อาจรวมไปถึงการมีเพศสัมพันธ์ด้วยหรือไม่มีเพศสัมพันธ์ก็ได้

ประเภทของรักร่วมเพศ

ไฮด์ (อ่างใน ชลธิชา ศาลิคุปต์, 2532) แบ่งการรักร่วมเพศออกเป็น 3 ประเภท โดยจะแบ่งตามพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก

ประเภทแรก คือ รักร่วมเพศที่เกิดจากการขาดโอกาสหรือเป็นไปตามสถานการณ์ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมาแทนที่เมื่อบุคคลไม่สามารถระบายความต้องการทางเพศได้ด้วยการมีความสัมพันธ์ทางเพศ

ประเภทที่สอง คือ รักร่วมเพศแอบแฝง เป็นแนวคิดของฟรอยด์ที่เชื่อว่าบุคคลมีแนวโน้มที่จะเป็นรักร่วมเพศ แต่เก็บกดความรู้สึกนี้ไว้ในระดับจิตไร้สำนึก บางคนจะพยายามป้องกันตัวโดยการพยายามทำสิ่งตรงข้ามกับความรู้สึกที่ซ่อนไว้ เช่น ในกรณีของผู้ชายก็จะพยายามทำตัวเป็นชายชาติรามากิน ไปและปฏิเสธการเป็นรักร่วมเพศ เป็นต้น

ประเภทที่สาม รักร่วมเพศที่ปกปิดหรือเปิดเผยการเป็นรักร่วมเพศของตน บุคคลกลุ่มนี้จะใช้ชีวิตทั่วไปเป็นบุคคลที่รักเพศตรงข้าม จะมีก็แค่บุคคลที่เป็นคู่รักร่วมเพศด้วยกันหรือเพื่อนสนิทเท่านั้นที่รู้พฤติกรรมรักร่วมเพศของบุคคลนั้น ส่วนรักร่วมเพศแบบเปิดเผยการเป็นรักร่วมเพศนั้น บุคคลเหล่านี้จะไม่ปกปิดการเป็นรักร่วมเพศของตน และจะแสดงออกลักษณะของตนอย่างเปิดเผย

โคลแมน และ โบรเอ็น (อ้างใน พงนา ศิริวัฒน์, 2544) แบ่งรกร่วมเพศออกตามรูปแบบพฤติกรรมได้ 6 ประเภทคือ

ประเภทแรก คือ ประเภทประกาศตัว เป็นบุคคลที่เห็นได้ชัด โดยจะแสดงลักษณะที่ตรงข้ามกับเพศของตนในด้านการแต่งกายและกิริยาท่าทาง กล่าวคือ ผู้หญิงก็มักจะแต่งกายเหมือนผู้ชาย หรือแสดงท่าทางแบบผู้ชาย

ประเภทที่สอง คือ ประเภทสิ้นหวังและรักทั้งสองเพศ เป็นบุคคลที่แต่งงานหรือใช้ชีวิตตามแบบคนทั่วไปในสังคม แต่มีความต้องการรกร่วมเพศแอบแฝงอยู่ จึงต้องตอบสนองความต้องการแบบรกร่วมเพศของตนตามสถานที่สาธารณะ และปกปิดพฤติกรรมนี้กับคู่แต่งงานของตน

ประเภทที่สาม คือ ประเภทซ่อนตัว เป็นบุคคลที่ซ่อนความเป็นรกร่วมเพศของตน เพื่อที่จะดำรงสถานภาพในสังคมของตนไว้ เพราะกลัวว่าจะถูกค้นพบและถูกกั่นแกล้ง หรือต้องเสื่อมเสียชื่อเสียงของตนในสังคม

ประเภทที่สี่ คือ ประเภทยอมรับ บุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่แล้วจะมีอายุมากขึ้น พยายามที่จะมีสัมพันธที่ยั่งยืนกับคู่ขาของตน อาจจะดำรงชีวิตแบบสามีภรรยากับคู่ขาของตน

ประเภทที่ห้า ประเภทสภาวะบีบบังคับ เป็นพวกที่หาทางออกให้ความต้องการทางเพศด้วยการมีพฤติกรรมรกร่วมเพศต่างๆที่ไม่มีพื้นฐานการเป็นรกร่วมเพศอย่างถาวร เพราะอยู่ในสถานการณ์บางอย่าง เช่น สถาบันที่แยกชายและหญิง ได้แก่ ลูก โรงเรียนประจำ เป็นต้น พวกนี้เมื่อกลับสู่สภาพปกติมักจะเลิกมีพฤติกรรมรกร่วมเพศ

ประเภทที่หก รกร่วมเพศโสเภณี เป็นพวกที่ยอมมีสัมพันธรกร่วมเพศกับบุคคลที่เป็นผู้ใหญ่กว่าตน เพื่อเงิน ค่าจ้าง หรือ รางวัลอื่นๆ

แนวคิดเรื่องรกร่วมเพศนั้นสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อตอบปัญหาการวิจัยในข้อที่ 1 และ ข้อที่ 2 ได้เพราะการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงนั้นมีความสัมพันธ์กับประเภทของการเป็นรกร่วมเพศว่ามีการเปิดเผยตนหรือปกปิด ซึ่งส่งผลให้วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองนั้นย่อมแตกต่างกันไป พร้อมทั้งสามารถนำข้อมูลจากทฤษฎีนี้ไปใช้ในการอภิปรายผลได้ด้วย

7. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของเชฟเฟอร์ (Schaffer's Theory of Vocational Choice)

อรอนงค์ ธีญะวัน (2539) ได้กล่าวถึงทฤษฎีนี้โดยสรุปว่า

1. ภูมิหลังของทฤษฎี

อาร์ เอช เชฟเฟอร์ (R.H. Schaffer) ศึกษาวิจัยจากบุคคลที่ประกอบอาชีพต่างๆ ได้แนวคิดที่ว่าบุคคลเลือกอาชีพเพื่อให้สนองความต้องการของตน และถ้าเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการจะทำให้มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน

2. สารของทฤษฎี

เซฟเฟอร์ได้ศึกษาวิจัยจากบุคคลที่ประกอบอาชีพต่างๆ สรุปได้ว่าบุคคลมีความต้องการต่างๆดังต่อไปนี้คือ

- 2.1 ความต้องการยอมรับจากบุคคลอื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความภูมิใจในตัวเอง
- 2.2 ความต้องการความรักและสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ได้รับความรักและความอบอุ่นจากบุคคลอื่น
- 2.3 ความต้องการประสบความสำเร็จในสิ่งที่ทำ
- 2.4 ความต้องการควบคุมผู้อื่น มีอำนาจเหนือผู้อื่น
- 2.5 ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น
- 2.6 ความต้องการแสดงตนเอง
- 2.7 ความต้องการสถานะทางเศรษฐกิจทางสังคม
- 2.8 ความต้องการปฏิบัติตามค่านิยมที่ตนยึดถือ
- 2.9 ความต้องการทำตามผู้อื่น ไม่ต้องมีความรับผิดชอบมาก
- 2.10 ความต้องการแสดงความคิดริเริ่มในการทำกิจกรรมต่างๆ
- 2.11 ความต้องการความมั่นคงทางเศรษฐกิจ คือ ต้องการรายได้ที่สม่ำเสมอ
- 2.12 ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง เป็นอิสระ

เซฟเฟอร์กล่าวว่า การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จและมีความสุขในการประกอบอาชีพ มากน้อยเพียงใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับ การที่อาชีพนั้นสนองความต้องการของเขาได้มากน้อยเพียงไหน

ความสามารถในการเลือกอาชีพของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันและขึ้นอยู่กับส่วนประกอบ หลายๆอย่าง เช่น เพศ วัย ความคิด ประสบการณ์ ค่านิยม บุคลิกภาพ เป็นต้น การตัดสินใจประกอบ อาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จนั้นเป็นเรื่องที่ทำความลำบากใจให้กับบุคคลมาก เนื่องจากสิ่งเหล่านี้พัฒนามาในแต่ละวัยของชีวิต การเข้าใจพัฒนาการด้านอาชีพ (Career Development) จะทำให้เข้าใจถึงกระบวนการที่บุคคลได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง อิทธิพลของ ประสบการณ์ในวัยเด็ก และแบบฉบับของบุคลิกภาพ ซึ่งมีอิทธิพลต่อค่านิยมและการตัดสินใจ

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของเซฟเฟอร์นั้น สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตอบปัญหาการวิจัย ในข้อที่ 2 เพราะทฤษฎีนี้มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยตนเองว่ากลุ่มหญิงรักหญิงจะมีการเปิดเผย ตนเองต่อสังคมอย่างไร ซึ่งก็จะมีผลแตกต่างกันไปตามแต่ละอาชีพที่ตนสังกัดอยู่ พร้อมทั้ง สามารถนำทฤษฎีนี้ไปใช้ได้ในการอภิปรายผล

8. แนวคิดเรื่องทัศนคติ

เดวิด จี. ไมเยอร์ส (David G. Myers, 1999) ได้ให้ความหมายทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติเป็นการมีใจโน้มเอียงต่อเป้าหมาย รวมถึงความเชื่อ ความรู้สึก และแนวโน้มทางพฤติกรรมของบุคคลเกี่ยวกับเป้าหมายนั้นด้วย ทัศนคติของบุคคลมักจะถูกกำหนดขึ้นโดยการสอบถามความรู้สึกของพวกเขา

เดวิด โอ. ซีเยร์ (David O. Sears, 1991) และคณะ ได้อธิบายว่า ทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบทางการรับรู้ (Cognitive component) องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective component) และองค์ประกอบทางพฤติกรรม (Behavioral component) ดูเหมือนว่าทัศนคติจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมากที่สุดเมื่อทัศนคตินั้นมีลักษณะรุนแรง มั่นคง เด่น และชัดเจนซึ่งสัมพันธ์กับพฤติกรรม และเมื่อมีความกดดันในสถานการณ์ที่ขัดแย้ง

แอนดรู โบม (Andrew Baum, 1985) และคณะ ได้กล่าวถึงทัศนคติว่า ทัศนคติเป็นลักษณะสำคัญของพฤติกรรมทางสังคม ทัศนคติเป็นความโน้มแน้วอันมั่นคงและยืนยาว เพื่อที่จะประเมินค่าเป้าหมายหรือสิ่งที่มีอยู่ เช่น บุคคล สถานที่ หรือ สิ่งของ ทัศนคติทำหน้าที่สร้างความสัมพันธ์ของเราด้วยโลกของเราเอง และเราอาจจะเรียนรู้ทัศนคติได้จากประสบการณ์ที่เรามี

สแตน แอล. อัลเบิร์ต (Stan L. Albrecht, 1980) อธิบายว่า ทัศนคติเป็นระบบความรู้สึก ความคิด และความมีใจโน้มเอียงของบุคคล เพื่อตอบสนองเป้าหมายทางสังคมที่มีปฏิริยาต่อสถานการณ์และตัวแปรทางอารมณ์อื่นๆ เพื่อชี้แนะและนำทางพฤติกรรมอันชัดเจนของบุคคล

ซีเยร์ พีแพลน และเทลเลอร์ (Sear Peplan and Taylor, 1991 อ้างถึงใน จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2543) ได้อธิบายว่า ทัศนคติประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง ได้แก่ ประการแรก องค์ประกอบด้านความรู้ ซึ่งเป็นองค์ความรู้หรือประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นเป้าหมายของทัศนคติ รวมถึงความเชื่อต่างๆ ประการที่สอง องค์ประกอบด้านความรู้สึก ซึ่งเป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีต่อเป้าหมายของทัศนคติ และยังเป็น การประเมินค่าความรู้สึกทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ และประการที่สาม องค์ประกอบด้านพฤติกรรม ซึ่งเป็นความพร้อมของบุคคลที่จะตอบสนองหรือเป็นแนวโน้มที่จะแสดงออกต่อเป้าหมายของทัศนคติ

จากที่กล่าวมาจึงอาจสรุปได้ว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อบุคคลต่างๆ เป็นการประเมินค่าสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งในแง่ดีและแง่ร้าย ทัศนคติจะแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล เพราะกระบวนการขัดเกลาทางสังคมของแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกัน ทัศนคติจะเป็นตัวกำหนดปฏิริยาหรือพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นๆ

แนวคิดเรื่องทัศนคติที่ได้ยกมานั้น สามารถนำมาตอบปัญหาการวิจัยในข้อที่ 3 ได้ว่า ครอบครัวและสังคมมีทัศนคติอย่างไรต่อกลุ่มหญิงรักหญิงและมองหญิงรักหญิงว่าอย่างไร

9.แนวคิดเกี่ยวกับบรรทัดฐานทางสังคม(Social Norms)

งามพิศ สัตย์สงวน (2531) ได้กล่าวถึงแนวคิดนี้โดยสรุปว่า บรรทัดฐานทางสังคม คือ แบบแผนพฤติกรรมที่เป็นที่คาดหวังของสังคม เป็นมาตรฐานที่สมาชิกของสังคมถูกคาดหวังให้ปฏิบัติตาม จึงเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

โดยทั่วไปนักสังคมวิทยาส่วนมากจะแบ่งบรรทัดฐานทางสังคมออกเป็น 3 ประเภท คือ วิถีชาวบ้าน จารีต และกฎหมาย

วิถีชาวบ้าน(Folkways)

แม้วิถีชาวบ้านจะเป็นบรรทัดฐานทางสังคมที่สำคัญน้อย แต่มันมีประโยชน์มากสำหรับคนจำนวนมากที่อยู่สังคมเดียวกัน ในแต่ละวันคนเหล่านั้นสามารถดำเนินชีวิตของตัวเองไปได้ และมีการกระทำทางสังคมต่อกันได้ก็เพราะมีวิถีชาวบ้านเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อกัน วิถีชาวบ้านจึงเป็นพฤติกรรมที่คนจำนวนมากเห็นว่าเหมาะสมถูกต้องในสถานการณ์นั้นๆ วิถีชาวบ้านเป็นพฤติกรรมที่มีขอบข่ายกว้างขวางครอบคลุมพฤติกรรมด้านต่างๆ ของสังคมไว้เกือบหมด เช่น การแต่งกาย การพูดจาปราศรัย การปฏิบัติต่อกันระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย และมารยาททางสังคมต่างๆ เป็นต้น

จารีต (Mores)

จารีตมีความสำคัญมากในสังคมระดับดั้งเดิมที่มีความเจริญทางเทคโนโลยีน้อย เป็นสังคมขนาดเล็ก เป็นสังคมที่ยังไม่มีกฎหมายใช้ ผู้ทำผิดจารีตจะได้รับการลงโทษอย่างรุนแรง ในสังคมสมัยใหม่ที่มีกฎหมายใช้แล้วจารีตบางอย่างก็ยังคงมีความสำคัญอยู่ไม่น้อย ในสังคมไทยมีจารีตบางอย่างที่มีความสำคัญมากแม้ไม่ได้ถูกบัญญัติเป็นกฎหมาย เช่น ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ระหว่างสามีและภรรยา การแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ และความเชื่อทางศาสนา เป็นต้น

กฎหมาย (Laws)

กฎหมายต่างจากจารีตหลายประการ ประการแรก กฎหมายบอกถึงระดับต่างๆ ของการกระทำผิดที่มีตั้งแต่ระดับเล็กสุด คือ ความผิดเล็กน้อยไปจนถึงระดับใหญ่สุดหรือความผิดร้ายแรงที่จะมีผลกระทบต่อสังคม บทลงโทษจึงแตกต่างกันไปตามระดับของความผิด ประการที่สอง การลงโทษ ผู้ที่ทำความผิดกฎหมายจะถูกลงโทษโดยเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เอาคนผิดมาลงโทษโดยเฉพาะ แต่สำหรับการลงโทษผู้กระทำผิดจารีตจะไม่มีเจ้าหน้าที่เฉพาะด้านดำเนินการในสังคมที่ไม่มีกฎหมาย ผู้ทำหน้าที่เอาคนผิดมาลงโทษมักเป็นผู้อาวุโสหรือหัวหน้าชุมชน แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ การทำผิดจารีตในสังคมที่มีกฎหมายเจ้าหน้าที่จะไม่เข้ามาเกี่ยวข้อง ในสังคมสมัยใหม่กฎหมายจะถูกสร้างขึ้นโดยคณะลูกขุนและฝ่ายนิติบัญญัติ จะมีการตีความและใช้กันในศาล และจะมีการบังคับ

โดยตำรวจหรืออย่างน้อยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดำเนินงานอย่างเป็นทางการ ในฐานะเป็นหน่วยหนึ่งของระบบการเมืองและเครื่องมือของสังคมในการรักษาระเบียบ

ปัจจัยที่ทำให้เราปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม

จะเห็นว่าทุกสังคมใช้วิธีการต่างๆ เพื่อผลักดันให้สมาชิกของสังคมปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม โดยเฉพาะกฎหมาย เพราะสมาชิกของสังคมคงไม่ยอมถูกลงโทษ อยากให้ตัวเองเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป เมื่อเราทำดีจะได้รับรางวัล ถ้าทำผิดจะได้รับโทษ แต่การหวังว่าจะได้รับรางวัลหรือการกลัวการลงโทษ ไม่ใช่เป็นเหตุผลเดียวที่ทำให้เราทำตามบรรทัดฐาน ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่าง ประการแรก เราถูกสั่งสอนอบรมมาตั้งแต่เล็ก โดยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ให้ปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางสังคม สิ่งนี้และวัฒนธรรมส่วนอื่นๆ มีมาก่อนเราจะเกิด เมื่อเราเกิดมาถูกอบรมให้ทำตาม ให้ยอมรับแบบแผนพฤติกรรมนั้นๆ เช่น ใช้ช้อนในการรับประทานอาหาร พุดกับผู้ใหญ่ด้วยความเคารพ ประการที่สอง เราทำตามเพราะความเคยชินจนกลายเป็นนิสัยของเราเอง เมื่อเราเรียนรู้สิ่งต่างๆ และทำอะไรซ้ำๆ จะกลายเป็นนิสัยและทำได้โดยอัตโนมัติ จากนั้นยากจะทำอะไรผิดกฎ ความเคยชินหรือนิสัยจะทำให้เราทำตามกฎเกณฑ์และข้อบังคับต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ประการที่สาม เราทำตามเพราะมันมีประโยชน์และเกิดผลดีต่อตัวเราเอง เช่น หากเราฝ่าไฟแดงอาจเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ ประการสุดท้าย เราทำตามบรรทัดฐานเพราะต้องการได้ชื่อว่าเป็นพวกเดียวกับกลุ่มที่เราเป็นสมาชิกอยู่

แนวคิดเรื่องบรรทัดฐานทางสังคมนั้น สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อที่จะตอบปัญหาการวิจัยในข้อที่ 3 ว่าครอบครัวและสังคมมองกลุ่มหญิงรักหญิงว่าอย่างไรและมีปฏิกริยาต่อกลุ่มหญิงรักหญิงอย่างไร พร้อมทั้งการอภิปรายผล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นจากการที่ได้ไปค้นคว้าและทบทวนวรรณกรรมมานั้น สามารถแบ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 2 ประเภท คือ งานวิจัยเกี่ยวกับคนรักเพศเดียวกัน และ งานวิจัยเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเอง

งานวิจัยเกี่ยวกับคนรักเพศเดียวกัน

งานวิจัยของ มัทนา เซตมิ (2539) ศึกษาเรื่องวิถีชีวิต และความคิดเรื่องครอบครัวของหญิงรักรักหญิงพบว่า อิทธิพลของครอบครัวมีผลต่อความคิด และการดำเนินชีวิตของหญิงรักรักหญิงเป็นอย่างมาก คู่หญิงรักรักหญิงบางส่วนใช้ชีวิตคู่เลียนแบบบทบาททางหญิงชาย แต่ก็พบว่ามีความแตกต่างหลากหลายในคู่หญิงรักรักหญิง แม้ในกลุ่มทอม – ดี เองก็อาจแบ่งเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มทอม – ดีที่ยึดบทบาทหญิงชาย และกลุ่มที่ปฏิเสธบทบาทหญิงชาย หากถือเอารูปแบบการเป็นทอม – ดี เป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม ทอม – ดี กลุ่มหลังจึงแตกต่างจากกลุ่มแรกตรงการพยายามสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตนที่แตกต่างและไม่เกี่ยวกับรูปแบบความสัมพันธ์หญิงชาย

งานวิจัยของ อำนาจ ยัสโยธา (2541) ศึกษาว่าในปัจจุบันนี้ยังไม่มีคำอธิบายที่แน่ชัดว่าเหตุใดบุคคลจึงเป็นหญิงรักรักหญิง แต่เชื่อว่าน่าจะมีสาเหตุมาจากการอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัวด้วย กล่าวคือ ในครอบครัวที่มีแม่เข้มแข็งกว่าพ่อ ลูกสาวก็จะมีแนวโน้มเลียนแบบแม่ทำให้ค่อยๆ รู้สึกเป็นเหมือนผู้ชายในที่สุด หรืออาจเป็นเพราะเด็กขาดความรัก ความอบอุ่น และความเข้าใจบุคคลอื่น หรือมีพ่อที่ดุและเผด็จการ จึงมีแนวโน้มหันไปชอบผู้หญิงด้วยกันแทน

งานวิจัยของ กิ่งรัก อิงคะวัต (2542) ศึกษาเรื่องรูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการบริโภคและพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของกลุ่มชายรักชาย (เกย์) ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ารูปแบบการดำเนินชีวิตนั้นมี 6 รูปแบบ คือ รูปแบบการดำเนินชีวิตที่ชอบทำกิจกรรมในบ้าน รูปแบบการดำเนินชีวิตที่ชองที่อยู่กลางคืน รูปแบบการดำเนินชีวิตที่นิยมแต่งตัวแฟนซีเป็นผู้หญิงบ้าง รูปแบบการดำเนินชีวิตที่สนใจความก้าวหน้าของชีวิตและความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ รูปแบบการดำเนินชีวิตที่นิยมใช้ชีวิตอย่างระมัดระวังตัวและรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ใช้ชีวิตอย่าง

คำนึงถึงสุขภาพ นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มชายรักชายมีการใช้จ่ายเงิน มีพฤติกรรมบริโภคสินค้าบริการในหมวดแฟชั่น บ้านเท็งห้องเทียวสูง และมีความตระหนัก ระวังระวังต่อประเด็นเอดส์สูง

งานวิจัยของ ปิยรัตน์ มาร์แตง (2546) ศึกษาเรื่องแนวทางการให้การศึกษาเพื่อความเข้าใจ ในวิถีชีวิตของคนรักเพศเดียวกัน พบว่า คนรักเพศเดียวกันมีความสัมพันธ์ที่ห่างเหินกับครอบครัว ในช่วงวัยเด็กและเริ่มตระหนักถึงความชอบเพศเดียวกันตั้งแต่ยังเด็ก เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นเริ่มสงสัยในรสนิยมทางเพศของตนเอง จากนั้นจึงพยายามหาความรู้จากที่ต่าง ๆ แล้วย่อย ๆ ยอมรับและปรับตัว เข้าสู่อัตลักษณ์ทางเพศของตนเองในที่สุด ครอบครัวเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาอัตลักษณ์ทางเพศ นอกจากนี้การเรียนรู้ของคนรักเพศเดียวกันจะเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากประสบการณ์ตรงและเรียนรู้จากในกลุ่มคนรักเพศเดียวกันซึ่งเป็นคนที่มิพบทบาทมากในการสร้างการเรียนรู้

งานวิจัยของธันนิกันต์ สุญสินภัย (2546) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้ผู้หญิงเป็นหญิงรักหญิงในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้ผู้หญิงเป็นหญิงรักหญิง คือ ครอบครัว โรงเรียน สื่อมวลชน การมองตนเอง และทัศนคติต่อพฤติกรรมของหญิงรักหญิงในแง่บวก นอกจากนี้ยังพบว่า แนวโน้มจำนวนหญิงรักหญิง จะเพิ่มขึ้นอีกมาก และจะเปิดเผยตนเองมากยิ่งขึ้นในสังคมไทย

งานวิจัยเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเอง

งานวิจัยของชลธิชา ศาลิคุปต์ (2532) ศึกษากระบวนการพัฒนาและธำรงเอกลักษณ์ของรักร่วมเพศ โดยมุ่งเน้นศึกษาประเด็นการยอมรับบทบาทที่เบี่ยงเบนของหญิงรักหญิง การนิยามตนเอง การแสดงบทบาททางเพศ รูปแบบการดำเนินชีวิต การเปิดเผยตัว และการปกปิดตัวตนของหญิงรักหญิง ประเด็นหลักในการศึกษาวิจัยคือ การศึกษาว่ากระบวนการพัฒนาและธำรงรักษาเอกลักษณ์ของหญิงรักหญิงเป็นไปได้อย่างไร ในขณะที่หญิงรักหญิงต้องดำเนินชีวิตอยู่ท่ามกลางการติเตียนของสังคม

ผลการศึกษาพบว่า ในขั้นแรกเริ่ม บุคคลจะได้รับอิทธิพลจากสิ่งต่างๆ ที่อยู่ล้อมรอบตัวโดยกระบวนการปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์นิยม การปฏิสังสรรค์นี้ทำให้บุคคลสามารถรับรู้ถึงการตีความของผู้อื่นที่มองตนเอง จุดนี้ทำให้ทอมและดีมีความแตกต่างกันในการนิยามตนเอง

การพัฒนาเอกลักษณ์ของทอมมีปัจจัยอยู่ 3 ประการ คือ อิทธิพลของครอบครัว สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และการเจอกลุ่มเพื่อนซึ่งมีความเบี่ยงเบนเหมือนกัน

ส่วนการพัฒนาเอกลักษณ์ของคีมี่มีความแตกต่างจากทอมอยู่บ้าง ได้แก่ อิทธิพลของครอบครัว สภาพแวดล้อมในโรงเรียน และโอกาสในการพบปะทอม

งานวิจัยของบุญญาภรณ์ วาณิชชาติ (2544) ศึกษาเรื่อง บทบาทของ “เว็บไซต์อัญจรรี ดอทคอม” ในการเป็นมณฑลสาธารณะของกลุ่มหญิงรักหญิง พบว่า บทบาทการทำหน้าที่เป็นมณฑลสาธารณะค่อนข้างจำกัด และแสดงออกมาในพื้นที่กลางสำหรับการแสดงความคิดเห็นในเรื่องทั่ว ๆ ไป มากกว่าเป็นมณฑลสาธารณะในการสนับสนุนสิทธิหญิงรักหญิง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องสิทธิหญิงรักหญิงมีเพียงเล็กน้อย ซึ่งไม่นำไปสู่การเคลื่อนไหวในเรื่องสิทธิหญิงรักหญิงอย่างเป็นทางการ เนื่องจากผู้ใช้ยังขาดความตระหนักในเรื่องสิทธิหญิงรักหญิง ที่จะผลักดันให้เกิดการเคลื่อนไหวได้เท่าที่ควร

งานวิจัยของไชโย นิธิอุบลิต (2546) ศึกษาเรื่อง การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มชายรักชาย พบว่า ครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อยจะเอื้อต่อกลุ่มชายรักชายส่วนใหญ่ให้มีการเปิดเผยตนเองได้ง่ายกว่าครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิด โดยทำให้กลุ่มชายรักชายมีอายุของการเปิดเผยตนเองได้ง่ายตั้งแต่ในวัยเด็กมีโอกาสเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับนิสัย และเป็นอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเอง ส่วนการที่ครอบครัวและสังคมจะยอมรับได้นั้น ก็มาจากวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อม ด้วยอวัจนภาษา ส่วนวิธีการเปิดเผยทางตรงด้วยอวัจนภาษานั้น อยู่ที่ความเหมาะสม และความสำคัญของบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างมีปฏิสัมพันธ์ด้วย

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยต่างๆ ที่ยกมานั้นเป็นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของคนรักเพศเดียวกัน (Homosexual) ไม่ว่าจะเป็นทั้งหญิงรักหญิง และชายรักชาย ซึ่งโดยรวมนั้นเป็นการศึกษาถึงปัจจัยและอิทธิพลที่ทำให้เป็นคนรักเพศเดียวกัน รวมถึงศึกษาถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มคนรักเพศเดียวกันว่ามีวิธีการดำเนินชีวิตเป็นอย่างไร นอกจากนี้งานวิจัยที่ยกมายังศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของการเปิดเผยตนเองว่ากลุ่มคนเหล่านี้มีวิธีการสื่อสารเพื่อที่จะเปิดเผยตนเองได้อย่างไร บางคนอาจจะมีการปกปิดพฤติกรรมรักร่วมเพศเอาไว้ รวมถึงมีการแสดงพฤติกรรมและการแสดงบทบาททางเพศอีกด้วย งานวิจัยที่ได้ไปศึกษาและทบทวนมานั้นมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ว่าผู้วิจัยต้องการจะศึกษา คือ เรื่องของการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงนั้นมีวิธีการสื่อสารอย่างไรทั้งต่อครอบครัว

และสังคม เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและเกิดการยอมรับ นอกจากนี้ยังมีประเด็นอื่นๆที่มีความเกี่ยวข้องกับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของครอบครัวและสิ่งแวดล้อมล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อลักษณะของการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงทั้งสิ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับกลุ่มหญิงรักหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดเพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ รวมถึงการสังเกตลักษณะภายนอกระหว่างการสัมภาษณ์เพื่อดูสีหน้าท่าทาง อากัปกริยา รวมถึงพฤติกรรมต่างๆของกลุ่มเป้าหมายที่เกิดขึ้นระหว่างการให้สัมภาษณ์ด้วย

ประชากร

ประชากรที่นำมาศึกษา คือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิงรักหญิงที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มหญิงรักหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 21- 50 ปี ที่มีอายุ อาชีพ และรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวที่แตกต่างกัน (ดังตารางที่แสดงไว้ในหน้า 52) โดยแบ่งออกได้เป็น 3กลุ่มดังนี้คือ

ทอม ที่มีอายุระหว่าง 21- 50 ปี จำนวน 10 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. ชัง
2. พลอย
3. ก้อย
4. เซอร์รี่
5. ฝน
6. เร
7. คิต
8. มน
9. เอ้
10. กา

ดี ที่มีอายุระหว่าง 21- 50 ปี จำนวน 10 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. เจน
2. แนท
3. เฮน
4. พัด
5. แวงค์
6. ป้อ
7. ยู
8. นก
9. เหมียว
10. ตู๋

เลสเบียน ที่มีอายุระหว่าง 21- 50 ปี จำนวน 10 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. แอนนี่
2. เอื้อย
3. หมิง
4. น้ำตาล
5. เต๋ย
6. กุล
7. ภา
8. นี
9. ไพ
10. เอียด

ขั้นตอนในการทำวิจัย

ในการคัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ (Key Informants) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีคัดเลือก 2 วิธีคือ วิธีแรก ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงเพื่อเลือกตัวอย่างกลุ่มหญิงรักหญิง

วิธีที่สอง ผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคก้อนหิมะ (Snowball Technique) ซึ่งผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์คนแรกๆแล้วขอความร่วมมือให้ผู้ให้สัมภาษณ์ช่วยแนะนำเพื่อนคนอื่นๆที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ผู้วิจัยต้องการ และใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกต่อไป

การกำหนดแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มหญิงรักหญิงในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุระหว่าง 21- 50 ปี ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ ทอม ดี และ เลสเบียน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ เมื่อเลือกกลุ่มเป้าหมายตามที่ผู้วิจัยต้องการได้แล้ว ผู้วิจัยได้แนะนำตัวพร้อมทั้งบอกวัตถุประสงค์ของการขอสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยขอความร่วมมือเพื่อให้ตอบคำถามตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด โดยสัมภาษณ์ในลักษณะที่เป็นกันเองเพื่อช่วยให้ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดความรู้สึกผ่อนคลายและสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเลือกใช้เครื่องมือในการทำวิจัยสำหรับงานวิจัยเรื่อง “การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง” นั้น ได้อาศัยปัญหาการวิจัยมาเป็นข้อพิจารณาว่าควรจะมีการเลือกใช้เครื่องมืออย่างไร โดยในการศึกษาเรื่องนี้มีประเด็นที่จะศึกษา คือ

1. วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อครอบครัว
2. วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อสังคม
3. ผลที่เกิดขึ้นจากการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง

จากปัญหาการวิจัยทั้ง 3 ข้อจะเห็นได้ว่า การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาว่ากลุ่มหญิงรักหญิงนั้นมีวิธีการสื่อสารเพื่อที่จะเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมอย่างไร รวมถึงเมื่อทำการสื่อสารเพื่อที่จะเปิดเผยตนเองแล้วนั้นครอบครัวและสังคมมีปฏิกิริยาต่อกลุ่มหญิงรักหญิงอย่างไร

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีการเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ คือ

1. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

เป็นระเบียบวิธีหลักที่ใช้ในการวิจัยเพราะเป็นวิธีที่ใช้มากที่สุดในการทำวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนั้นมีลักษณะเฉพาะตัวที่สำคัญสำหรับการเก็บข้อมูลที่ต้องการ รายละเอียดมากและมีความลึกซึ้ง ซึ่งเป็นข้อมูลในเชิงทัศนคติ ความคิดเห็น รวมถึงข้อมูลที่มีความละเอียดและซับซ้อนมากกว่าที่จะได้จากการศึกษาด้วยวิธีการอื่นๆ ซึ่งในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นการสัมภาษณ์ในเชิงลึก เป็นการสนทนาแบบมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ ซึ่งทำการสัมภาษณ์โดยใช้แบบคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์นั้นสามารถแสดงความคิดเห็น รวมถึงทัศนคติต่อเรื่องต่างๆ ได้อย่างเต็มที่

ซึ่งในการสัมภาษณ์นี้ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ ทอม ดี และ เลสเบียน กลุ่มละ 10 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มนั้นจะมีเกณฑ์ของอายุอยู่ระหว่าง 21 – 50 ปี

รูปแบบการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ประเภทนั้น ได้เลือกใช้การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal) และแบบไม่เป็นทางการ (Informal) ด้วย

การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal) คือการสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดวัน เวลาและสถานที่ไว้อย่างชัดเจน มีการจดบันทึกและบันทึกเทปในการสนทนา รวมถึงมีประเด็น หัวข้อคำถาม (เฉพาะประเด็นหลักที่ชัดเจน)

การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal) คือ การสัมภาษณ์เมื่อมีโอกาसानวย และผู้ให้สัมภาษณ์อาจไม่รู้ตัว ไม่มีการบันทึกเทประหว่างการสนทนาแต่อาจมีการจดบันทึกใจความสำคัญของการสัมภาษณ์หลังจากการสัมภาษณ์เสร็จสิ้น

2. การใช้การสังเกต (Observation)

เป็นวิธีการที่ใช้เพื่อศึกษาวิเคราะห์ในส่วนที่ไม่ได้มีการถามโดยตรงในขณะที่มีการสัมภาษณ์ นอกจากนี้การสังเกตยังช่วยในการพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์ เพราะขณะผู้วิจัยสามารถที่จะมองเห็นสีหน้า ท่าทาง และอากัปกริยาต่างๆ ที่เกิดขึ้นของผู้ให้สัมภาษณ์ในระหว่างการสนทนาได้อีกด้วย โดยใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation)

วิธีการบันทึกข้อมูล

1. จดบันทึก
2. บันทึกเทป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการจำแนกประเภทของข้อมูลในแต่ละประเด็นที่ได้ทำการศึกษาภายในขอบเขตของการวิจัยและทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์เจาะลึก ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ที่ศึกษาเรื่องของการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อครอบครัว ศึกษาถึงเนื้อหาและวิธีการสื่อสารว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร และนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างกัน
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ที่ศึกษาเรื่องของการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อสังคม ศึกษาถึงเนื้อหาและวิธีการสื่อสารว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร และนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างกัน
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ที่ศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง เพื่อศึกษาว่าครอบครัวและสังคมมีปฏิกิริยาอย่างไรบ้าง หลังจากที่ได้เปิดเผยตัวตนที่แท้จริงแล้ว

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในลักษณะเป็นการบรรยายหรือพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description) โดยนำข้อมูลต่างๆที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลประเภทบุคคลนำมาแสดงผลของการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บทที่ 4

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง ” นำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน ในส่วนแรกนั้นจะเป็นบทสรุปโดยรวมเกี่ยวกับด้าน อายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว และวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองที่มีต่อครอบครัวและสังคมของกลุ่มหญิงรักหญิง ส่วนที่สองจะเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวกับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว และศึกษาเปรียบเทียบการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว ในส่วนสุดท้ายนั้นจะเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวกับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสังคม และศึกษาเปรียบเทียบการเปิดเผยตนเองต่อสังคม

ในส่วนแรกนั้นจะเป็นบทสรุปโดยรวมเกี่ยวกับ ด้านอายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว และวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองที่มีต่อครอบครัวและสังคมของกลุ่มหญิงรักหญิง

จากการสำรวจข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 30 ราย ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส จำนวนกลุ่มละ 10 รายนั้น ทำให้ได้ทราบข้อมูลในด้านของ อายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว และวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทั้งต่อครอบครัวและสังคม ในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป จากข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมมานั้นสามารถนำมาสรุปให้เห็นภาพรวมได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างประเภท ทอม

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมจำนวนทั้งสิ้น 10 รายนั้น พบว่า อายุของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือกมาทั้งหมดนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ได้ตั้งเอาไว้ คือช่วงอายุตั้งแต่ 21 – 50 ปี โดยช่วงอายุที่ได้ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป จนถึงช่วงอายุประมาณ 40 ปี เนื่องจากว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยรู้จักและมีความสนิทสนม รวมถึงสามารถหาเครือข่ายในการติดต่อขอสัมภาษณ์ผู้วิจัยคนต่อไปได้อีกด้วย ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุที่มากกว่า 40 ปีขึ้นไปนั้นค่อนข้างที่จะหายาก เนื่องจากผู้วิจัยไม่มีคนรู้จักหรือเครือข่ายที่อยู่ในช่วงอายุนี้เลย จึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุค่อนข้างมากมาได้แค่เพียงคนเดียวเท่านั้น

ในด้านอาชีพนั้น จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมจะมาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 7 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพนักศึกษา 2 ราย
- อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน 3 ราย
- อาชีพธุรกิจส่วนตัว 2 ราย

อาชีพดังกล่าวค่อนข้างที่จะเปิดโอกาสและเอื้ออำนวยให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเปิดเผยตนเองได้อย่างอิสระ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านกิริยาท่าทาง การพูดจา และการแต่งกาย ตัวอย่างเช่น อาชีพนักศึกษา ซึ่งปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่าไม่ค่อยมีกฎระเบียบที่เคร่งครัดมากนัก รวมถึงในสถานศึกษาบางแห่งไม่ได้กำหนดให้ใส่ชุดนิสิต ดังนั้นจึงเป็นหนทางหนึ่งให้กลุ่มหญิงรักหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มทอมได้มีโอกาสแสดงเอกลักษณ์และความเป็นตัวของตัวเองได้ค่อนข้างมาก ผ่านทางพฤติกรรมการแต่งกายและกิริยาท่าทางต่างๆ

อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนก็เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเปิดเผยตนเองได้ค่อนข้างมาก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างบางคนทำงานเกี่ยวกับด้านโฆษณา การออกแบบ และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ จึงเปิดโอกาสให้มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างเต็มที่ซึ่งรวมไปถึงการแสดงออกถึงตัวตนที่แท้จริงที่มักจะไม่มีปิดบังซ่อนเร้นแต่อย่างใด นอกจากนั้นลักษณะของงานด้านอื่นๆก็มักจะชีวิตกันที่ผลงานและความสามารถในการทำงานจึงทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเปิดเผยตนเองได้ค่อนข้างมากทั้งการเปิดเผยตนเองทางตรงและทางอ้อม

อย่างไรก็ตาม จากการวิจัยพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมที่มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 3 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพข้าราชการ (ทหารบก) 1 ราย
- อาชีพพยาบาล 1 ราย
- อาชีพแพทย์เฉพาะทางด้านผิวหนัง 1 ราย

อาชีพต่างๆที่กล่าวมานั้นเป็นอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเอง ตัวอย่างเช่น อาชีพข้าราชการนั้น ไม่ว่าจะสังกัดอยู่หน่วยไหนหรือกระทรวงไหนก็ย่อมที่จะมีกฎเกณฑ์ และระเบียบต่างๆกำหนดไว้ซึ่งข้าราชการทุกคนก็ย่อมที่จะต้องอยู่ในระเบียบวินัยและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ทำให้อาชีพข้าราชการนั้นค่อนข้างที่จะยากต่อการเปิดเผยตนเอง อย่างไรก็ตามถ้ากลุ่มตัวอย่างต้องการที่จะเปิดเผยตนเองนั้นก็มักจะเลือกใช้วิธีการเปิดเผยตนเองทางอ้อมเนื่องจากไม่ต้องการทำอะไรให้ดูเด่น แยกแยะหรือขัดต่อกฎระเบียบต่างๆที่วางไว้

อาชีพพยาบาลเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่ยากต่อการที่จะเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม เพราะด้วยภาพลักษณ์ของอาชีพนี้เป็นอาชีพที่เกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ รวมถึงต้องวางตัวให้ดูน่าเชื่อถือและน่าไว้วางใจสำหรับประชาชน

อาชีพแพทย์เฉพาะทางด้านผิวหนังนั้นเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่ยากต่อการเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม เนื่องจากว่าอาชีพแพทย์นั้นเป็นอาชีพที่มีเกียรติและได้รับการยกย่องจากคนในสังคม ทำให้แพทย์ต้องวางตัวให้ดูน่าเชื่อถือและน่าเคารพ อีกทั้งยังเป็นแพทย์เฉพาะทางด้านผิวหนังที่ต้องทำงานเกี่ยวกับเรื่องความสวยความงามจึงเป็นเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมนั้นต้องพยายามรักษาภาพลักษณ์ของผู้หญิงเอาไว้ ซึ่งถ้ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดเผยตนเองออกไปมากจะทำให้มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานได้

ด้านรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแต่ละครอบครัวนั้น มีส่วนทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถเปิดเผยตนเองได้แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยตนเองได้อย่างอิสระ การเปิดเผยตนเองได้อย่างมีข้อจำกัด หรือการที่ไม่สามารถเปิดเผยตนเองในความเป็นหญิงรักหญิงได้เลย จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมส่วนใหญ่จะมาจากครอบครัวที่มีรูปแบบการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อย โดยมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดจำนวน 5 ราย และมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อยจำนวน 4 ราย โดยกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดนั้น ครอบครัวจะกำหนดครอบครัวไว้ให้เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติและปฏิบัติตัวเท่านั้น แต่กลุ่มตัวอย่างก็ยังคงมีอิสระทั้งในด้านความคิดและการกระทำ รวมถึงสามารถที่จะเปิดเผยตนเองได้อย่างเต็มที่ถึงการเป็นหญิงรักหญิงของตน

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อยนั้น จะมีอิสระอย่างมากในการตัดสินใจ สามารถที่จะกำหนดหรือเลือกทางเดินของชีวิตได้ด้วยตนเอง ครอบครัวแทบจะไม่มามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการใช้ชีวิตของกลุ่มตัวอย่างเลย เช่น กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะพาคนรักเข้ามาอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกันกับครอบครัว โดยที่ครอบครัวก็ไม่ได้แสดงท่าทีต่อต้านหรือรังเกียจใดๆแต่กลับเอ็นดูคนรักของกลุ่มตัวอย่างเสมือนว่าเป็นลูกคนหนึ่งของตน

ในด้านสุดท้าย คือ วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมนั้น จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมส่วนใหญ่จะเลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมทั้งต่อครอบครัวและสังคม โดยกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ก็ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณ์ภายนอกของตนเอง เช่น

กลุ่มตัวอย่างก็ยังคงแต่งงานถึงไว้ทรงผมที่มีลักษณะคล้ายผู้ชายเหมือนเดิมเวลาไปทำงานหรือไปเรียน กลุ่มตัวอย่างบางคนก็จะพาคนรักมาที่ทำงานหรือสถานศึกษาเป็นประจำ รวมถึงชักชวนให้คนรักของตนร่วมทำกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้นโดยสถานที่ทำงานของตน เช่น การจัดทัวร์ไปยังต่างจังหวัด เป็นต้น รวมถึงสื่อสารผ่านพฤติกรรมทางอ้อมต่างๆ เช่น การคบหากับคนรัก การเดินจูงมือกัน และการโอบกอด เป็นต้น ซึ่งก็จะทำให้คนในครอบครัวและสังคมเกิดการรับรู้และเข้าใจไปได้โดยอัตโนมัติถึงการมีพฤติกรรมเป็นหญิงรักหญิงของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประเภทที่

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีจำนวนทั้งสิ้น 10 รายนั้น พบว่า อายุของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือกมาทั้งหมดนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ได้ตั้งเอาไว้ คือช่วงอายุตั้งแต่ 21 – 50 ปี โดยช่วงอายุที่ใหญ่จะอยู่ในช่วงตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป จนถึงช่วงอายุประมาณ 35 ปี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุค่อนข้างมากนั้นจะหาได้ยากเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงวัยนี้มักจะไม่ค่อยเปิดเผยตนเองกับบุคคลภายนอกที่ตนไม่ได้รู้จักหรือมีความสนิทสนมด้วย

ด้านถัดมาคือ ด้านอาชีพนั้น จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีนี้มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 8 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพนักศึกษา 3 ราย
- อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน 2 ราย
- อาชีพพนักงานบริษัทหลักทรัพย์ 1 ราย
- อาชีพธุรกิจส่วนตัว 2 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีที่เป็นนักศึกษานั้นสามารถใช้ชีวิตได้ค่อนข้างเปิดเผย เนื่องจากกฎเกณฑ์รวมถึงระเบียบวินัยต่างๆก็ไม่ได้มีความเข้มงวดเหมือนนักเรียน เพราะนักศึกษาอยู่ในสังคมของผู้ใหญ่แล้ว โดยกลุ่มตัวอย่างมักจะพาคนรักของตนมายังสถานศึกษาเป็นประจำ

การประกอบธุรกิจส่วนตัวนั้นก็เป็อีกอาชีพหนึ่งที่กลุ่มหญิงรักหญิงส่วนใหญ่เลือกทำ เนื่องจากว่าเป็นอาชีพที่เราสามารถเป็นนายของตัวเองได้ ไม่ต้องให้ใครมาออกคำสั่งหรือบังคับ สามารถที่จะแสดงความสามารถและลงมือทำได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังทำให้การดำเนินชีวิตของ

กลุ่มตัวอย่างเป็นไปอย่างเสรีเพราะทุกอย่างอยู่ที่ตนเองเป็นคนกำหนดให้เป็นไปในทิศทางที่เราต้องการหรือวางไว้

อย่างไรก็ตาม มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีที่มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 2 ราย คือ

- อาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย 1 ราย
- อาชีพพยาบาล 1 ราย

อาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่เปิดเผยตนเองได้ค่อนข้างยากเนื่องจากเป็นอาชีพที่เหมือนกับเป็นต้นแบบหนึ่งให้กับลูกศิษย์ ดังนั้นจึงทำให้ต้องพยายามรักษาภาพพจน์ที่ดีเอาไว้รวมถึงการวางตัวให้ถูกต้องและเหมาะสมอีกด้วยเพื่อให้เกิดการยอมรับนับถือจากบรรดาลูกศิษย์ พ่อแม่ผู้ปกครอง และคนในสังคม รวมถึงประพฤติดนให้ถูกต้องและเหมาะสมกับบรรทัดฐานที่สังคมได้กำหนดไว้ด้วย

ด้านรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแต่ละครอบครัวนั้น จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีนั้นจะมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปิด โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบเปิดจำนวน 5 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่มีรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบปิดจำนวน 5 ราย กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดนั้น ครอบครัวจะให้อิสระทางความคิดแก่สมาชิกทุกคนในบ้านได้มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวได้โดยไม่มีการปิดกั้น สามารถพูดคุยและปรึกษาหารือกันได้แทบจะทุกเรื่อง โดยที่พ่อแม่จะคุยกับลูกด้วยเหตุด้วยผลและเคารพในความคิดเห็นของลูก อย่างไรก็ตามครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดนั้นก็ยังคงมีการกำหนดกรอบไว้บ้างเพื่อที่จะเป็นแนวทางให้สมาชิกได้ปฏิบัติตาม

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิดนั้น จะเป็นครอบครัวที่ค่อนข้างมีกฎเกณฑ์และระเบียบที่เคร่งครัด บทบาทของพ่อแม่จะมีความสำคัญต่อการชี้แนะแนวทางและความเป็นไปของชีวิตของสมาชิกในครอบครัวมาก ทำให้ไม่ค่อยมีอิสระที่จะคิดหรือทำอะไรตามใจต้องประพฤติดและปฏิบัติตัวให้ถูกต้องและสอดคล้องกับสิ่งที่ครอบครัวได้วางไว้ มิฉะนั้นจะเกิดความรู้สึกผิดในจิตใจได้ง่าย สมาชิกแต่ละคนต้องอยู่ในความดูแลของพ่อแม่จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างค่อนข้างที่จะประสบกับอุปสรรคในการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อม

ในด้านสุดท้าย คือ วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมนั้น จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีส่วนใหญ่เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อครอบครัวและสังคม โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวนครึ่งหนึ่งจะเลือกเปิดเผยตนเองโดยการบอกกล่าวความจริงทางวาจากับคนในครอบครัวและเพื่อนที่ตนเองมีความสนิทสนมและใกล้ชิดด้วยเท่านั้น

ส่วนการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษา/สถานที่ทำงาน และสาธารณชนนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก็ยังคงเลือกการเปิดเผยตนเองทางอ้อมเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม โดยส่วนใหญ่แล้วจะสื่อสารทางอ้อมผ่านพฤติกรรมการคบหากับคนรัก เช่น การเดินคู่กัน การเดินจูงมือกัน และการโอบกอด เป็นต้น ซึ่งก็จะทำให้เพื่อนร่วมงาน รวมถึงคนทั่วไปในสังคมเกิดการรับรู้ไปได้เองโดยอัตโนมัติถึงการเป็นหญิงรักหญิงของตน

กลุ่มตัวอย่างประเภท เลส

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสจำนวนทั้งสิ้น 10 รายนั้น พบว่า อายุของกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาทั้งหมดนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ได้ตั้งเอาไว้ คือช่วงอายุตั้งแต่ 21 – 50 ปี โดยช่วงอายุที่ได้ส่วนใหญ่ นั้นจะไม่เกิน 40 ปี เนื่องจากว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสนั้นจะมีการเปิดเผยตนเองที่น้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี โดยปกติแล้วกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส นั้นจะไม่ค่อยเปิดเผยตนเองกับบุคคลภายนอก การคบหาสมาคมนั้นมักจะอยู่กับคนรู้จักที่เป็นหญิงรักหญิงประเภทเดียวกันกับตนเองหรือไม่ก็เพื่อนของตนเท่านั้น การคบหากับคนรักก็มักจะเปิดเผยกับบุคคลภายนอกหรือบางที่ถ้ามีการเปิดเผยตนเองทางอ้อมออกไปข้างคนทั่วไปก็อาจจะไม่ทราบว่าการแสดงออกนั้นเป็นพฤติกรรมของคนรัก เพราะลักษณะภายนอกของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส นั้นจะเหมือนกับผู้หญิงธรรมดาทั่วไปจึงทำให้คนทั่วไปอาจจะเข้าใจผิดว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นเพื่อนกันมากกว่า

ด้านถัดมาคือ ด้านอาชีพนั้น จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสนี้มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 8 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพนักศึกษา	4 ราย
- อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน	1 ราย
- อาชีพพนักงานโรงแรม	1 ราย
- อาชีพอิสระ	1 ราย

- อาชีพธุรกิจส่วนตัว

1 ราย

อาชีพดังกล่าวค่อนข้างที่จะเปิดโอกาสและเอื้ออำนวยให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเปิดเผยตนเองได้อย่างอิสระ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านกิริยาท่าทาง การพูดจา และการแต่งกาย อาชีพพนักงานโรงแรมก็เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะคงเอกลักษณ์และความเป็นตัวของตัวเองไว้ได้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสที่ประกอบอาชีพนี้ก็คงต้องแต่งตัวและมีการแต่งหน้าทาปากเหมือนผู้หญิงปกติทั่วไป จึงทำให้ไม่ขัดต่อภาพลักษณ์ของตัวเอง ทำให้สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่และมีความสุข

ส่วนอาชีพอิสระและการประกอบธุรกิจส่วนตัวนั้นก็เป็อีกอาชีพหนึ่งที่กลุ่มหญิงรักหญิงส่วนใหญ่เลือกทำ เนื่องจากว่าเป็นอาชีพที่เราสามารถเป็นนายของตัวเองได้ การดำเนินชีวิตของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปอย่างเสรีเพราะทุกอย่างอยู่ที่ตนเองเป็นคนกำหนด

อย่างไรก็ตาม มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสที่มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 2 ราย คือ

- อาชีพข้าราชการ (กระทรวงอุตสาหกรรม) 1 ราย

- อาชีพข้าราชการ (สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก) 1 ราย

อาชีพข้าราชการนั้นค่อนข้างที่จะยากต่อการเปิดเผยตนเองเนื่องจากว่ามีกฎเกณฑ์และระเบียบต่างๆกำหนดไว้มากมายเพื่อเป็นแนวทางให้ข้าราชการทุกคนนั้นต้องประพฤติและปฏิบัติตาม ทำให้การเปิดเผยตนเองนั้นค่อนข้างที่จะมีอุปสรรคมากกว่าสาขาอาชีพอื่นเพราะไม่ค่อยได้รับอิสระอย่างเต็มที่

อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสรายหนึ่งแม้ว่าตนเองจะเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมนั้น ก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองในทางตรงต่อสถานที่ทำงาน เนื่องจากเห็นว่าตำแหน่งที่ตนเองทำอยู่นั้นไม่ได้ใหญ่โตอะไรมากมาย ประกอบกับการเปิดเผยตนเองของหญิงรักหญิงในสถานที่ทำงานของตนนั้นมิให้พบเห็นอยู่แล้ว และการเปิดเผยตนเองนั้นก็ไม่ได้มีผลอะไรต่อหน้าที่การงาน จึงเป็นเหตุผลส่วนหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรายนี้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงโดยการบอกกล่าวทางวาจาว่าตนเองเป็นนั่นหญิงรักหญิง

ด้านรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวนั้น จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสเบี้ยนจะมาจากรอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อยมากที่สุดจำนวน 6 ราย และมาจากรอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดอีกจำนวน 4 ราย กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อยนั้น การเลี้ยงดูจะให้อิสระอย่างมากในการคิดหรือการตัดสินใจ ทำให้กลุ่มตัวอย่างค่อนข้างที่มีความตัวของตัวเอง และมีความมั่นใจในตัวเองสูง สามารถที่จะกำหนดหรือเลือกทางเดินของชีวิตได้ด้วยตนเอง ครอบครัวแทบจะไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการใช้ชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง

อย่างไรก็ตามจากการวิจัยทำให้ได้พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสเบี้ยนจำนวน 3 ราย ที่ไม่ได้มีการเปิดเผยตนเองให้ครอบครัวได้รับรู้ว่าตนเองเป็นหญิงรักหญิงเลย ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยตนเองทางตรงหรือทางอ้อม แม้ว่าตนเองนั้นจะมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อยก็ตาม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้รับรู้ถึงความห่วงใยของครอบครัวมาโดยตลอดว่าต้องการให้ตนนั้นแต่งงานและมีครอบครัวเหมือนผู้หญิงทั่วไป เพื่อที่จะได้มีคนมาดูแล

ในด้านสุดท้าย คือ วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมนั้น จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสเบี้ยนเลือกที่จะเปิดเผยตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อครอบครัว เพื่อน และสถานศึกษา/สถานที่ทำงาน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มักจะมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อย จึงทำให้ค่อนข้างที่จะมีอิสระในการที่จะเลือกว่าตนเองนั้นควรจะใช้วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองในทางไหน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างบางรายนั้นเลือกที่จะเปิดเผยตนเองในทางตรงโดยการบอกกล่าวความจริงว่าตนเป็นหญิงรักหญิงกับคนในครอบครัวและในสังคมที่ตนเองมีความสนิทสนมและไว้วางใจ เช่น แม่ พี่น้อง เพื่อน และเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

ส่วนการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสเบี้ยนจะทั้งหมดนั้นก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมโดยสื่อสารผ่านพฤติกรรมต่างๆ เช่น การคบหากับคนรัก การเดินจับมือกัน และการโอบกอด เป็นต้น ซึ่งก็จะทำให้คนในสังคมสามารถรับรู้ไปได้โดยอัตโนมัติว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นหญิงรักหญิง โดยที่ไม่ต้องมีการป่าวประกาศกันทางวาจาเลย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท ในด้านอายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว และวิธีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว

ประเภทกลุ่มตัวอย่าง	ชื่อ	อายุ (ปี)	อาชีพ	รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว	วิธีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว
ทอม	ซัง	22	นักศึกษา	เปิด	ทางอ้อม
	พลอย	22	นักศึกษา	ปล่อย	ทางอ้อม
	ก้อย	25	ธุรกิจส่วนตัว	ปล่อย	ทางอ้อม
	เชอร์รี่	27	ธุรกิจส่วนตัว	เปิด	ทางอ้อม
	ฝน	29	พนักงานบริษัทเอกชน	เปิด	ทางอ้อม
	เร	30	แพทย์ผิวหนัง	เปิด	ทางอ้อม
	กิด	31	พนักงานบริษัทเอกชน	ปล่อย	ทางอ้อม
	มน	36	พนักงานบริษัทเอกชน	ปิด	ทางตรง
	เอ้	38	ข้าราชการ(ทหารบก)	เปิด	ทางอ้อม
	กา	47	พยาบาล	ปล่อย	ทางอ้อม
ดิว	เจน	22	นักศึกษา	ปิด	ทางอ้อม
	แนนท	22	นักศึกษา	เปิด	ทางอ้อม
	เฮน	22	นักศึกษา	เปิด	ทางอ้อม
	พัด	24	พนักงานตลาดหลักทรัพย์	ปิด	ทางอ้อม
	แบงก์	25	ธุรกิจส่วนตัว	เปิด	ทางตรง
	ป้อ	27	พนักงานบริษัทเอกชน	เปิด	ทางตรง
	ยู	31	พนักงานบริษัทเอกชน	ปิด	ทางตรง
	นก	33	อาจารย์มหาวิทยาลัย	ปิด	ทางตรง
	เหมียว	35	พยาบาล	ปิด	ทางตรง
	ตุ้	41	ธุรกิจส่วนตัว	เปิด	ทางอ้อม
เลส	แอนนี่	21	นักศึกษา	ปล่อย	ทางตรง
	เอื้อย	22	นักศึกษา	ปล่อย	ไม่มีการเปิดเผย
	หมิง	23	นักศึกษา	เปิด	ไม่มีการเปิดเผย
	น้ำตาล	24	นักศึกษา	ปล่อย	ทางอ้อม
	เต้ย	28	ข้าราชการ(สังกัดกระทรวง)	เปิด	ไม่มีการเปิดเผย
	กุด	28	พนักงาน โรงแรม	เปิด	ทางตรง
	ภา	31	พนักงานบริษัทเอกชน	เปิด	ทางตรง
	นี่	36	อาชีพอิสระ	ปล่อย	ทางอ้อม
	ไพ	36	ธุรกิจส่วนตัว	ปล่อย	ทางตรง
	เอียด	42	สถาปนิก(อนุรักษ์โบราณสถาน)	ปล่อย	ทางตรง

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบวิธีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมของกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท

ประเภทกลุ่มตัวอย่าง	ชื่อ	วิธีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว	วิธีการเปิดเผยตนเองต่อสังคม		
			เพื่อน	สถานศึกษา/สถานที่ทำงาน	สาธารณชน
ทอม	ซัง	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	พลอย	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	ก้อย	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	เชอร์รี่	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	ฝน	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	เร	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	กิด	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	มน	ทางตรง	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	เอ้	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	กา	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	ดี	เจน	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
แนท		ทางอ้อม	ทางตรง	ทางอ้อม	ทางอ้อม
เฮน		ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
พัค		ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
เบงค์		ทางตรง	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
ป้อ		ทางตรง	ทางตรง	ทางตรง	ทางอ้อม
ยู		ทางตรง	ทางตรง	ทางอ้อม	ทางอ้อม
นก		ทางตรง	ทางตรง	ทางอ้อม	ทางอ้อม
เหมียว		ทางตรง	ทางตรง	ทางอ้อม	ทางอ้อม
ตุ้		ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
เลส		แอนนี่	ทางตรง	ทางอ้อม	ทางตรง
	เอ้อย	ไม่มีการเปิดเผย	ทางตรง	ทางตรง	ไม่มีการเปิดเผย
	หมิง	ไม่มีการเปิดเผย	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	น้ำตาล	ทางอ้อม	ทางตรง	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	เต้ย	ไม่มีการเปิดเผย	ทางตรง	ทางตรง	ทางอ้อม
	กุล	ทางตรง	ทางตรง	ทางตรง	ทางอ้อม
	ภา	ทางตรง	ทางตรง	ทางตรง	ทางอ้อม
	นี	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	ไพ	ทางตรง	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม
	เอียด	ทางตรง	ทางอ้อม	ทางอ้อม	ทางอ้อม

ในส่วนที่สองนี้จะเป็นการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในข้อที่หนึ่ง คือ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะของการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีความแตกต่างกันในด้านของ อายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว วิธีการสื่อสารเพื่อเปิดเผยตนเอง ซึ่งจะเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวกับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว รวมถึงศึกษาเปรียบเทียบการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท

1. ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย ซึ่งแบ่งเป็น ทอม ดี และ เลส จำนวนกลุ่มละ 10 รายนั้น โดยใช้อายุของการเปิดเผยเป็นเกณฑ์พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะมีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวในช่วงวัยที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยตนเองในช่วงวัยเด็ก การเปิดเผยตนเองในช่วงวัยรุ่น และการเปิดเผยตนเองในช่วงวัยผู้ใหญ่ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนได้เลือกใช้วิธีในการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว ที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยตนเองในทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดเผยตนเองในช่วงวัยเด็ก (3-12 ปี)

1.1.1 ทอม จากการวิจัยพบว่า ยังไม่มีการเปิดเผยตนเองของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม ในช่วงวัยเด็กที่แสดงออกมาอย่างชัดเจนและเป็นความตั้งใจที่จะเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว เนื่องจากพฤติกรรมในวัยนี้ที่มีลักษณะท่าทางรวมถึงพฤติกรรมต่างๆ เช่น การแต่งกายที่อาจจะชอบใส่กางเกงหรือแต่งตัวสบายๆมากกว่าที่จะใส่กระโปรง และการเล่นของเล่นที่กลุ่มตัวอย่างบางรายอาจจะชอบเล่นแบบเด็กผู้ชายมากกว่าที่จะมาเล่นตุ๊กตาแบบเด็กผู้หญิง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะไม่เล่นของเล่นของเด็กผู้หญิงเลยเพราะกลุ่มตัวอย่างก็จะเล่นได้หมดไม่ว่าของเล่นนั้นจะเป็นของเด็กผู้ชายหรือเด็กผู้หญิง ขึ้นอยู่กับบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างเล่นอยู่ด้วยมากกว่า สิ่งเหล่านี้สามารถที่จะแสดงถึงแนวโน้มได้ว่ากลุ่มตัวอย่างอาจจะเติบโตขึ้นแล้วมีโอกาสที่จะเป็นหญิงรักหญิง (ทอม) ได้ในอนาคต แต่ก็ไม่จำเป็นเสมอไปเนื่องจากบางรายอาจกลายเป็นทอมได้ในช่วงวัยไหนก็ตามโดยที่พฤติกรรมในวัยเด็กก็เหมือนกับเด็กผู้หญิงปกติทั่วไป

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเรายังไม่สามารถที่จะระบุไปได้อย่างชัดเจนว่าสิ่งเหล่านี้เป็นความตั้งใจที่จะเปิดเผยตนเองที่มีต่อครอบครัวของกลุ่มทอมว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง เนื่องจากลักษณะท่าทางรวมถึงพฤติกรรมต่างๆเหล่านี้เราสามารถที่จะพบเห็นได้ในเด็กผู้หญิงทั่วไปเพราะเป็นการ

เล่นจนไปตามวัย ด้านการแต่งกายนั้นส่วนใหญ่แล้วพ่อแม่จะเป็นคนดูแลให้ว่าจะใส่กางเกงหรือกระโปรง พ่อโตขึ้นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ก็จะเริ่มตัดสินใจได้ด้วยตนเองว่าชอบการแต่งกายแบบไหนมากกว่ากัน รวมถึงกลุ่มตัวอย่างจะเริ่มรู้ว่าตนเองนั้นรู้สึกชอบผู้หญิงด้วยกันจริงๆ ในช่วงวัยรุ่น จึงสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมนี้ยังไม่ได้มีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวในช่วงวัยเด็กเลย ตัวอย่างเช่น

“ ตอนเด็กๆแม่ก็จับแต่งตัว พาไปเรียนบัลเล่ต์ แต่พ่อโตขึ้นก็เป็นแบบนี้ ไม่ได้แต่งตัวหญิงมาก ไม่เคยใส่กระโปรง ”

(สัมภาษณ์ พลอย, 12 ธันวาคม 2550)

“ ตอนเด็กมีบ้างที่พ่อแม่จะจับใส่กระโปรงแต่พอเริ่มโตขึ้นก็จะแต่งตัวเอง ไม่ได้ใส่กระโปรง แต่ก็ไม่ได้ทอมจ๋า ไม่ได้ตัดผมสั้นมาก การเล่นก็ค่อนข้างไปทางเด็กผู้ชาย ไม่เล่นตุ๊กตา ส่วนใหญ่จะเล่นกับเด็กผู้ชายแถวบ้านมากกว่า อาจจะเล่นจนแบบเด็กผู้ชายแต่ก็ไม่ได้มาสนใจเรื่องนี้เลย ”

(สัมภาษณ์ เซอร์รี่, 23 ธันวาคม 2550)

“ ไม่รู้ว่าเล่นตุ๊กตามั้ย จำไม่ได้ แต่ก็เล่นปกติเหมือนเด็กทั่วไป ที่บ้านก็มีทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย มีอะไรก็เล่นได้หมด ไม่จำกัด... พ่อแม่ก็จับแต่งตัวให้เป็นเหมือนเด็กผู้หญิงเลยนะ แต่พ่อโตขึ้นเราก็แต่งเองได้ แต่งสบายๆ หัวๆ ”

(สัมภาษณ์ กา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

1.1.2 ดู จากการวิจัยพบว่า ไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีทำการเปิดเผยตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อมกับครอบครัวในช่วงวัยเด็กเลย สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งก็คือในช่วงวัยเด็กนั้นยังไม่ได้เกิดความเข้าใจและรับรู้อย่างแท้จริงว่าการที่ผู้หญิงจะมารักใคร่หรือชอบพอกันนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีส่วนมากนั้นจะเกิดความรู้สึกชอบผู้หญิงด้วยกันในช่วงวัยรุ่น (ซึ่งจะมีการกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป) เพราะจะเริ่มเกิดการเรียนรู้และเริ่มซึมซับจากสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนหญิงล้วนของตน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีในช่วงวัยเด็กทั้งหมดนั้นก็จะมี การแสดงออกทางด้านพฤติกรรมเหมือนกับเด็กผู้หญิงปกติทั่วไป

“ รู้สึกชอบผู้หญิงด้วยกันตอน ม.3-ม.4 ก็คิดว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา เพราะเรียนหญิงล้วน ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ ชอบผู้หญิงด้วยกันตั้งแต่ตอนอายุ 14 นะ ”

(สัมภาษณ์ เหมียว, 15 มกราคม 2551)

1.1.3 เลส ผลจากการวิจัยพบว่าไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสที่เปิดเผยตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อมกับครอบครัวเลยแม้แต่คนเดียวในช่วงวัยเด็ก เนื่องจากในวัยเด็กนั้นยังไม่รู้จักและเข้าใจว่าการเป็นหญิงรักหญิงนั้นคืออะไรและมีพฤติกรรมเป็นอย่างไร เมื่อโตขึ้นมาจนถึงวัยรุ่นจึงเริ่มเกิดการเรียนรู้จากสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ตนเองอาศัยอยู่แล้วถึงจะรู้ว่าตนเองนั้นแท้จริงแล้วเป็นหญิงรักหญิงหรือไม่

“ ชอบมองเพื่อนที่สวยๆ แต่ยังไม่รู้ว่ามันคืออะไร จนไปเรียนหญิงล้วนตอน ม.ต้น ”

(สัมภาษณ์ นี, 15 กุมภาพันธ์ 2551)

“ เราเป็นเลสทิวเอช ชอบผู้หญิงด้วยกันตั้งแต่มัธยมต้น ไม่สนใจผู้ชายและทอมในปัจจุบัน ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดเผยตนเองในช่วงวัยรุ่น (13-20 ปี)

1.2.1 ทอม จากการวิจัยพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมจำนวน 8 ราย ที่มีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวในช่วงวัยรุ่นนี้ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้เลือกวิธีการเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับครอบครัวโดยการพาคนรักไปที่บ้าน การที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมนั้นพาคนรักของตนมาที่บ้านเป็นประจำนั้นก็ทำให้ครอบครัวเกิดการรับรู้และเข้าใจกันไปโดยปริยายว่าคนที่ลูกสาวของตนนั้นพามาบ้านเป็นประจำก็คือคนรักนั่นเอง โดยที่ไม่ต้องมีการบอกกล่าวหรือแนะนำกันอย่างเป็นทางการ นอกจากนี้พฤติกรรมดังกล่าวยังเป็นการยืนยันกับครอบครัวได้อีกทางหนึ่งว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงนอกเหนือจากสิ่งที่ครอบครัวเห็นได้จากภายนอกมาตั้งแต่เด็กไม่ว่าจะเป็นลักษณะท่าทาง การพูดจา การแต่งกาย และการไว้ทรงผมที่ค่อนข้างไปทางผู้ชาย เป็นต้น ซึ่งลักษณะดังกล่าวก็ยังคงปรากฏให้เห็นอยู่อย่างเด่นชัดในปัจจุบัน

“ พี่จะพาแฟนมาบ้านตลอดตั้งแต่เราอายุ 15-16 ปี แต่ไม่เคยมาบอกว่าเป็นแฟน ”

(สัมภาษณ์ เอ้, 22 ธันวาคม 2550)

“ มีแฟนก็พามาบ้านเลย ตอนนั้นอายุ 18 แต่ก็ไม่ได้บอกอะไร บอกว่าเป็นเพื่อนกัน พอ นานๆไปเค้าก็เข้าใจกันได้เอง ”

(สัมภาษณ์ เร, 7 มกราคม 2551)

“ แม่จะซึมซับจากการที่เราขอยืมสั้น เล่นกีฬา แต่จะมารู้จริงๆตอนที่พาแฟนเข้าบ้าน ประมาณ ม.5-ม.6 ”

(สัมภาษณ์ คิต, 22 ธันวาคม 2550)

“ เค้าก็คงยังไม่ได้คิดอะไร เพราะเราก็ตกไม่ได้พาหญิงเข้าบ้าน แต่เค้าคงมาเอาใจตอนที่พาหญิงไปบ้านตอนขึ้นมหาลัย ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับพี่น้องของตนเอง เท่านั้นเพราะครอบครัวของตัวนั้นเป็นครอบครัวคนจีน รวมถึงแม่ของกลุ่มตัวอย่างเคยเกิดความสงสัยว่าลูกสาวของตนอาจจะเป็นหญิงรักหญิง จึงได้แสดงอาการ โกรธ โมโหและรับไม่ได้ จึงทำให้ในปัจจุบันกลุ่มตัวอย่างได้แนะนำคนรักของตนไปว่าเป็นเพื่อนสนิทเพื่อไม่ให้แม่เกิดความสงสัย แต่อย่างไรก็ตาม เพราะลักษณะภายนอก การแต่งกาย รวมถึงทรงผมของกลุ่มตัวอย่างรายนี้ก็ไม่ได้แสดงออกอย่างชัดเจนว่าเป็นทอม อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างรายนี้คิดว่าไม่มีวันที่จะเปิดเผยตนเอง รวมถึงบอกกล่าวความจริงกับผู้เป็นแม่ว่าตนเองนั้นก็ยังคงเป็นหญิงรักหญิงอยู่เหมือนเดิม

“ แม่เคยจับได้ตอนพาแฟนมาบ้านตอน ม.5 แล้วเห็นนอนกอดกัน เค้าโกรธมาก โมโหรับไม่ได้ ต่อมาเราก็ตกใจไม่คิดจะบอกเพราะรู้ว่าแม่รับไม่ได้ เค้ามีมาถามบ้างแต่เราก็ตกใจไป ”

(สัมภาษณ์ เซอร์รี่, 23 ธันวาคม 2550)

1.2.2 ดี จากการวิจัยพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นจีจำนวน 6 ราย ได้ทำการเปิดเผยตนเองกับครอบครัวให้ได้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง โดยกลุ่มตัวอย่าง 4 ราย ได้เลือกวิธีการเปิดเผยตนเองทางอ้อมโดยการพาคนรักไปที่บ้าน ซึ่งก็จะทำให้ครอบครัวเกิดความซึมซับและเข้าใจไปโดยอัตโนมัติเช่นเดียวกันว่าลูกสาวของตนเองนั้นมีแฟนเป็นผู้หญิง

“ พี่เป็นคนแรกที่เป็นดี๊ เป็นตอน 19 พอคบปั๊บ เราก็พาเข้าบ้านเลย หลังจากนั้นก็พาเข้าบ้านทีละคนๆ ”

(สัมภาษณ์ คู่, 22 ธันวาคม 2550)

“ เวลาไปไหนกับใครก็จะบอก เขาก็น่าจะรู้ว่าเป็นแฟนกับคนนี่เพราะไปด้วยกันตลอด แล้วก็พามาบ้านด้วย ก็น่าจะเก็ทกันไปเอง ”

(สัมภาษณ์ แนนท, 14 ธันวาคม 2550)

นอกจากนี้ผลจากการวิจัยยังได้พบว่ามิกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี๊รายหนึ่งไม่ได้เปิดเผยตนเองให้พ่อแม่ได้รับรู้เนื่องจากคิดว่าพ่อแม่ของตนนั้นจะรับไม่ได้ จึงเลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมเฉพาะกับน้องชายของตนเท่านั้น โดยการพาคนรักมาที่บ้านในเวลาที่พ่อแม่ไม่อยู่ ทำทางของกลุ่มตัวอย่างคู่ก่อนข้างกังวลใจและคู่ไม่ค่อยผ่อนคลายเมื่อพูดถึงครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้เป็นแม่

ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีก 2 ราย ที่ลักษณะทำทางเวลาเล่านั้นมีความสุขเมื่อได้พูดถึงแม่นั้น ได้เลือกวิธีการเปิดเผยตนเองทางตรงโดยการบอกกับแม่ทางวาจาว่าตนเองนั้นมีแฟนเป็นผู้หญิงด้วยกัน เนื่องจากโตมาในครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิด ทำให้ค่อนข้างมีอิสระที่คิดหรือกระทำสิ่งใด รวมถึงกลุ่มตัวอย่างมีความใกล้ชิดและสนิทสนมกับแม่มากจึงทำให้ตัดสินใจที่จะบอกความจริงกับผู้เป็นแม่ตรงๆว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง เนื่องจากไม่อยากมีความลับกับแม่และไม่ต้องการใช้ชีวิตอย่างปิดบัง

“ เราก็พาแฟนมาบ้าน พาไปเที่ยว พาไปกินข้าวกับแม่ด้วย จะพามาให้ครอบครัวรู้จักและบอกเค้าตรงๆว่า นี่แฟนเรานะ ”

(สัมภาษณ์ แบนด์, 21 ธันวาคม 2550)

“ ตอนที่ร้องไห้ก็บอกเค้าไปว่า ที่เป็นแบบนี้เพราะเลิกกับแฟน แต่แฟนเป็นผู้หญิงนะ.... แม่ก็บอกว่าดีแล้วที่เลิก เค้าอะโง่งที่ไม่เลือกเรา ”

(สัมภาษณ์ ป้อ, 1 ธันวาคม 2550)

1.2.3 เลส จากการวิจัยพบว่ามียุทธวิธีที่เป็นเลสจำนวน 3 ราย ที่มีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวในช่วงวัยรุ่นนี้ โดยกลุ่มตัวอย่าง 2 ราย ได้เลือกใช้วิธีการบอกกล่าวทางวาจาให้แม่ได้ทราบว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงเนื่องจากเติบโตมาจากครอบครัวที่เลี้ยงดูแบบให้อิสระเสรีอย่างเต็มที่ทั้งในด้านความคิดและการกระทำ จึงส่งผลให้ลักษณะท่าทางของกลุ่มตัวอย่างนั้นมีความมั่นใจสูงและกล้าตัดสินใจที่จะเปิดเผยตนเองทางวาจาจากผู้เป็นแม่ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง

“ ถ้าแน่ใจว่าชาตินี้จะไม่ชอบผู้ชายจริงๆก็จะบอกแม่ ก็เลยตัดสินใจบอกแม่ไปเพราะสนิทกับแม่มากๆ ”

(สัมภาษณ์ แอนนี่, 27 ธันวาคม 2550)

“ บอกแม่ไปว่ามีแฟนเป็นผู้หญิง แม่ก็ไม่ได้อะไรเพราะเพื่อนแม่ก็เป็นเยอะ แม่เป็นคนสมัยใหม่มากๆ ”

(สัมภาษณ์ ไพ, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีก 1 ราย นั้นได้เลือกใช้วิธีการเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับครอบครัวโดยการพาคนรักไปที่บ้านเป็นประจำ จึงทำให้ครอบครัวของตนเกิดการรับรู้ไปเองโดยอัตโนมัติว่าลูกสาวของตนเองนั้นมีพฤติกรรมเป็นหญิงรักหญิง โดยที่ไม่ต้องมีการมาสอบถามกันแต่อย่างใด

“ กับครอบครัวไม่เคยบอก แต่เค้ารับรู้กันเองจากการกระทำ เพราะคบแต่เพื่อนผู้หญิงและชอบพาไปที่บ้านบ่อยๆ ”

(สัมภาษณ์ นี, 15 กุมภาพันธ์ 2551)

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดเผยตนเองในช่วงวัยผู้ใหญ่ (21-60 ปี)

1.3.1 ทอม จากการวิจัยพบว่ามียุทธวิธีที่เป็นทอมจำนวน 2 ราย ได้มีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว โดยกลุ่มตัวอย่าง 1 ราย ได้เลือกใช้วิธีการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อครอบครัวโดยการพาคนรักของตนเองนั้นไปที่บ้านเป็นประจำเมื่อตนเองเรียนจบและเริ่มทำงาน นำเสียงของกลุ่มตัวอย่างนั้นแฝงไปด้วยความมั่นใจ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีความคิดว่าตนเองนั้นสามารถที่จะรับผิดชอบตนเองได้แล้วจึงน่าจะสามารถเลือกทางเดินชีวิตได้ด้วยตนเอง

“ ช่วงที่เราเรียนจบพยาบาลแล้ว ทำงานแล้ว ก็จะมีเพื่อนหญิงมาค้างที่บ้านด้วย มากินมานอน มาเที่ยวปกติ ”

(สัมภาษณ์ กา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีก 1 รายนั้น แม้ว่าจะมีพฤติกรรมและการแต่งกายที่มีลักษณะคล้ายผู้ชายอยู่แล้วแต่ก็ได้เลือกที่จะใช้วิธีการเปิดเผยตนเองทางตรงโดยการบอกกล่าวความจริงกับพี่สาวของตนเองก่อนว่าตนเองนั้นมีแฟนแล้วแต่เป็นผู้หญิงเพราะตนเองกับพี่สาวได้ย้ายออกมาอยู่กันเองตามลำพังเลยทำให้เกิดความสนิทสนมกัน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจที่จะบอกความจริงกับพี่สาวของตนเองก่อนที่จะตัดสินใจบอกพ่อแม่ เพื่อที่จะดูสาเหตุว่าพี่สาวของตนเองมีทำที่เป็นอย่างไร

“ ที่จริงไม่เคยปิดบัง ไม่กลัวว่าพ่อแม่จะรู้เพราะแสดงออกค่อนข้างชัดเจนในนิสัยและการแต่งกาย แต่บอกกับพี่สาวเมื่อมีแฟนว่า เรามีแฟนแล้วแต่เป็นผู้หญิงนะ ”

(สัมภาษณ์ มน, 31 มกราคม 2551)

1.3.2 คือ จากการวิจัยพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีจำนวน 4 รายที่เปิดเผยตนเองต่อครอบครัวในช่วงวัยผู้ใหญ่ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเริ่มที่จะใส่ใจในความรู้สึกของตัวเองและเข้าใจตัวตนที่แท้จริงมากขึ้น โดยอาจจะลองเริ่มคบกับผู้หญิงด้วยกันอย่างจริงจังและกล้าที่จะเปิดเผยตัวตนมากขึ้น โดยกลุ่มตัวอย่าง 3 รายเลือกที่จะใช้วิธีการเปิดเผยตนเองทางตรงโดยการบอกกล่าวทางวาจากับพี่น้องของตนก่อนที่จะเปิดเผยความจริงกับพ่อแม่ โดยกลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งแม่เคยสงสัยว่าลูกของตนนั้นมีพฤติกรรมเป็นหญิงรักหญิงจึงเกิดความเสียใจและร้องไห้ เลยส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างตั้งใจที่จะปกปิดว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงต่อไปเพราะไม่ต้องการทำให้แม่ต้องเสียใจอีก ซึ่งน้ำเสียงของกลุ่มตัวอย่างนั้นแฝงไปด้วยความรู้สึกสำนึกและเสียใจที่ตนเป็นต้นเหตุทำให้ผู้เป็นแม่ต้องเสียน้ำตา

“ ครั้งหนึ่งแม่เคยสงสัยแล้วเสียใจร้องไห้ พี่ก็เลยรู้สึกที่ไม่ควรทำให้แม่เสียใจ ก็เลยไม่เคยพาแฟนไปบ้าน... แต่น้องชายจะรู้ทุกอย่าง มีอะไรก็จะปรึกษาได้ ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ ครอบครัวพี่ยังไม่รู้ว่าพี่คบผู้หญิง แต่น้องพี่จะรู้ทุกอย่าง พี่บอกความจริงกับน้อง น้องก็บอกว่ามีความสุขก็ทำไป ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน ”

(สัมภาษณ์ ยู, 7 มกราคม 2551)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เหลืออีก 1 รายนั้นได้ใช้วิธีการเปิดเผยทางอ้อมให้ครอบครัวได้รับรู้กันเองจากพฤติกรรมโดยการพาคนรักเข้าไปในบ้านแต่เกิดการไม่ยอมรับขึ้นจากคนในครอบครัวซึ่งท่าทางของกลุ่มตัวอย่างขณะเล่าเหตุการณ์นั้นก็เต็มไปด้วยความรู้สึกที่ค่อนข้างอึดอัดใจกับเหตุการณ์ในครั้งนั้นว่าทำไมคนในครอบครัวถึงไม่เข้าใจความรู้สึกของตนเอง อย่างไรก็ตามท่าทีของผู้เล่าก็ผ่อนคลายมากขึ้นเนื่องจากในปัจจุบันครอบครัวเริ่มยอมรับในความเป็นหญิงรักหญิงได้มากขึ้น

“ ตอนแรกอาม่าก็ไม่กล้าถาม พอพาไปบ่อยๆก็ถามว่าเป็นแฟนกันหรือ เราก็รับตรงๆแรกๆเค้าก็รับไม่ได้ บอกว่าคบกันไม่ว่าแต่เค้ารับไม่ได้ อย่าพามาเลย เรายิ่งเลยไม่พาแฟน ไปบ้านอีกเลย กลายเป็นมีโลกส่วนตัวของเรา...”

(สัมภาษณ์ พัด, 22 ธันวาคม 2550)

1.3.3 เลส จากการวิจัยพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสจำนวน 4 ราย ที่มีกรเปิดเผยตนเองกับครอบครัว กลุ่มตัวอย่าง 3 ราย ได้เลือกใช้วิธีการเปิดเผยตนเองทางตรง โดยกลุ่มตัวอย่าง 2 ราย ได้เลือกที่จะเปิดเผยความจริงจากปากของตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงกับน้องสาวของตนเองก่อนที่จะตัดสินใจว่าจะบอกความจริงกับพ่อแม่ของตนหรือไม่ ทำที่และน้ำเสียงของกลุ่มตัวอย่างขณะที่เล่าถึงเหตุการณ์นั้นบ่งบอกได้ว่าตนเองนั้นเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจเป็นอย่างมากที่น้องสาวเข้าใจความรู้สึกของตนเองและยังยอมรับในตัวพี่สาวคนนี้เหมือนเดิม

“ เราเปิดเผยตัวกับน้องสาวคนเดียว เพราะเคยพาแฟนไปบ้านแล้วน้องสาวเห็นว่าเราเดินจงมือกันเลขตาม เรายิ่งเลยบอกกันตรงๆ น้องก็เข้าใจ ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

“ ไม่เคยมีความลับกับน้องเลย มีอะไรก็จะคุยกันตลอด พอบอกไปว่าคบผู้หญิงเค้าก็ไม่ได้เซอร์ไพรส์ เพราะเหมือนเดาออกอยู่แล้ว ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

ส่วนที่เหลืออีก 1 รายนั้น ได้เลือกใช้วิธีการเปิดเผยตนเองทางอ้อมโดยการพาคนรักมาที่บ้านซึ่งพ่อของกลุ่มตัวอย่างก็เกิดการรับรู้ไปเอง โดยจะชอบสังเกตพฤติกรรมของลูกสาว ทำทางและน้ำเสียงของกลุ่มตัวอย่างขณะเล่านั้นก็ไม่ได้รู้สึกอะไรมาก เนื่องจากโดยส่วนตัวแล้วไม่ค่อยได้มีความสนิทสนมกับผู้เป็นพ่อมากมายนัก

“ คิดว่าพ่อคงรู้เพราะตอนที่พาแฟนคนล่าสุดมาบ้าน เข้ามองแฟนเราแบบแปลกๆเหมือนจับผิด แต่ก็ไม่ได้ถามหรือพูดอะไร เขาก็เฉยๆเป็นปกติ ”

(สัมภาษณ์ น้ำตาล, 7 มกราคม 2551)

อย่างไรก็ตามผลการวิจัยได้แสดงว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสจำนวน 3 ราย ที่ไม่ได้เปิดเผยตนเองกับครอบครัวเลยไม่ว่าจะด้วยวิธีการสื่อสารทางตรงหรือทางอ้อม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง 2 ราย เห็นว่าถ้าเปิดเผยตนเองไปแล้วอาจจะทำให้ครอบครัวเกิดความไม่สบายใจและเป็นห่วงเพราะครอบครัวต้องการให้ลูกสาวแต่งงาน มีครอบครัวเหมือนผู้หญิงปกติทั่วไป

“ ถ้าบอกไปครอบครัวคงยอมรับได้ แต่ลึกๆแล้วเขาคงไม่สบายใจ เพราะก็คงอยากให้มีคนที่คุณแลเราได้ ”

(สัมภาษณ์ หมิง, 2 มกราคม 2551)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เหลืออีก 1 รายนั้น คิดว่าตนจะไม่มีทางเปิดเผยตนเองกับครอบครัว เนื่องจากผู้เป็นแม่ได้เคยพูดมาโดยตลอดตั้งแต่จำความได้ว่าไม่ชอบพวกหญิงรักหญิงและไม่อยากให้ลูกสาวของตนเองมีพฤติกรรมแบบนั้นด้วย โดยทำทางและน้ำเสียงในขณะที่เล่านั้นค่อนข้างจริงจัง แต่ก็ไม่ได้ถึงกับแสดงความเครียดออกมาอย่างเด่นชัด

“ แม่เคยเรียนเซนโยมาก่อน เขารู้เรื่องพวกนี้ดี เขาก็พูดทุกวันว่า เกือบพวกเลสเบี้ยน ”

(สัมภาษณ์ เอื้อย, 19 ธันวาคม 2550)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว

อาชีพของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองกับครอบครัว หลายอาชีพเป็นอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเอง เพราะเป็นอาชีพที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์หรือมีกฎระเบียบมาควบคุมบังคับ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างหลายคนค่อนข้างที่จะมีอิสระต่อการเปิดเผยตนเอง เช่น อาชีพนักศึกษา อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อาชีพอิสระ และ อาชีพการประกอบธุรกิจส่วนตัว

นอกจากนี้ยังมีอาชีพอีกแขนงหนึ่งซึ่งเป็นอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเอง ตัวอย่างเช่น อาชีพข้าราชการ อาชีพพยาบาล อาชีพแพทย์ และ อาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย เพราะจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ได้ตั้งเอาไว้อย่างเคร่งครัด ทำให้การเปิดเผยตนเองค่อนข้างที่จะมีอุปสรรค อย่างไรก็ตามถ้าเลือกที่จะเปิดเผยตนเองนั้นก็ควรพิจารณาตามความเหมาะสม เพื่อไม่ให้ขัดต่อกฎระเบียบต่างๆที่วางไว้ รวมถึงไม่เป็นการทำให้ตนเองนั้นเกิดความรู้สึกแปลกแยกอีกด้วย

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 รายนี้ สามารถแยกแยะให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านอาชีพ กับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวได้ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเอง มีจำนวนทั้งสิ้น 23 ราย ซึ่งสามารถแยกตามแต่ละประเภทได้ดังนี้

2.1.1 ทอม จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมนั้นมาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 7 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพนักศึกษา 2 ราย
- อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน 3 ราย
- อาชีพธุรกิจส่วนตัว 2 ราย

อาชีพนักศึกษา เป็นอาชีพที่เปิดเผยตนเองได้ค่อนข้างง่ายเนื่องจากกฎระเบียบวินัยนั้นไม่ได้เคร่งครัดมากเหมือนกับตอนที่เขานักเรียน นอกจากนี้สถานศึกษาบางแห่งยังอนุญาตให้นักศึกษาเข้าเรียนได้โดยไม่ต้องใส่ชุดนิสิต จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมสามารถที่จะเปิดเผยตนเองออกมาได้โดยผ่านทาง การแต่งกายและทรงผมที่คล้ายผู้ชาย จึงเท่ากับเป็นการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับครอบครัวด้วยเพราะครอบครัวก็จะเห็นรูปลักษณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแบบนี้ก่อนที่จะไปศึกษาเล่าเรียนในแต่ละวัน

“ เวลาไปเรียนเราก็ใส่ชุดนิสิตนะ แต่ก็ไม่ใช่ว่าต้องทำตัวเรียบร้อยขึ้น ”

(สัมภาษณ์ พลอย, 21 ธันวาคม 2550)

อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน กลุ่มตัวอย่างบางรายจะทำงานที่เกี่ยวกับด้านการออกแบบงานโฆษณา และงานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างก็มักที่จะแสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเองอย่างเต็มที่ผ่านทางพฤติกรรมและการแต่งกาย เช่น กลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งมักจะใส่เสื้อยืดหรือเสื้อเชิ้ตแบบผู้ชายพร้อมกับกางเกงยีนส์หรือกางเกงเสถียรแบบผู้ชายเวลาออกไปทำงาน จึงทำให้สามารถเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับครอบครัวได้ง่ายด้วยเพราะกลุ่มตัวอย่างก็ยังคงความเป็นตัวเองต่อครอบครัว โดยที่ไม่ได้มีการปิดบังแต่อย่างใด ครอบครัวก็จะรับรู้ไปได้เองโดยผ่านทางพฤติกรรมและการแต่งกายของกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ต้องมีการมานั่งบอกความจริงกันทางวาจาเลย

“ เปิดเผยมาก เราทำงานขายไอเดีย เราจะแต่งตัวไรก็ได้แต่ก็ต้องแต่งให้ดีๆ ”

(สัมภาษณ์ กิด, 22 ธันวาคม 2550)

“ ไม่ต้องวางตัวในที่ทำงาน เป็นตัวของตัวเองเต็มที่ ทั้งการแต่งกายและทรงผม ”

(สัมภาษณ์ มน, 31 มกราคม 2551)

อาชีพธุรกิจส่วนตัว เป็นอาชีพที่เราสามารถเป็นนายของตัวเองได้ โดยไม่ต้องให้ใครมาออกคำสั่ง สามารถที่จะแสดงความสามารถและลงมือทำได้อย่างเต็มที่ สามารถที่จะกำหนดบทบาทในการทำงานของตนว่าควรเป็นอย่างไร นอกจากนี้ยังทำให้การดำเนินชีวิตของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปอย่างเสรีตามที่เรากำหนดให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการหรือวางไว้

กลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งประกอบธุรกิจส่วนตัวเกี่ยวกับงานด้านออกอาร์ไนซ์ โดยลักษณะของงานแล้วนั้นจะเป็นงานที่ขายไอเดียเชิงสร้างสรรค์จึงทำให้สามารถเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่ โดยจะแสดงผ่านออกมาทางด้านของพฤติกรรมและการแต่งกาย เช่น การใส่เสื้อยืด กางเกงยีนส์ เวลาไปทำงาน เป็นต้น ครอบครัวจึงเกิดการรับรู้โดยไม่ต้องไปนั่งอธิบายจากปากว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง

“ งานที่ทำก็มีอิสระมากนะ เราก็เป็นตัวของตัวเอง ไม่ได้ปิดบังอะไร เดียวนี้เค้าก็รู้กันอยู่แล้ว ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกรายที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวนั้นก็เป็ธุรกิจที่สืบทอดมาจากครอบครัว ซึ่ง ณ ปัจจุบันกลุ่มตัวอย่างได้มารับช่วงต่อและถือเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงสำคัญของครอบครัว การเปิดเผยตนเองก็ถือเป็นการสื่อสารทางอ้อมให้พี่น้องได้รับรู้ผ่านลักษณะท่าทาง การแต่งกาย และการทำงานที่เคล่วคล่องว่องไวเหมือนผู้ชาย

“ เราจะนิ่งๆ ทำตัวปกติ คิดว่าลูกค้าบางคนคงรู้จากการแต่งกาย แต่จริงๆเป็นคนที่ไม่แคร์คนรอบข้างนอกจากครอบครัว ถือว่างานก็คืองาน ต้องแยกจากเรื่องส่วนตัว ถ้างานเราดีคุณยอมรับได้ ก็โอเค ”

(สัมภาษณ์ เซอร์รี่, 23 ธันวาคม 2550)

2.1.2 ดู จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นคีนี่มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 8 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพนักศึกษา 3 ราย
- อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน 2 ราย
- อาชีพพนักงานบริษัทหลักทรัพย์ 1 ราย
- อาชีพธุรกิจส่วนตัว 2 ราย

อาชีพนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคีนี่สามารถใช้ชีวิตได้ค่อนข้างเปิดเผยเนื่องจากกฎเกณฑ์รวมถึงระเบียบวินัยต่างๆในสถานศึกษาก็ไม่ได้มีความเข้มงวดเหมือนนักเรียน เพราะนักศึกษาอยู่ในสังคมของผู้ใหญ่แล้ว จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคีนี่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมโดยการพาคนรักมายังสถานศึกษา เช่นเดียวกันกับการพาคนรักมาที่บ้านของตนเองซึ่งถือได้ว่าเป็นการเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับครอบครัว

“ มหาวิทยาลัยไม่มีผลต่อการเปิดเผยตนเอง เราก็ทำตัวให้เคารถที่เรียนนิดนึง แต่ก็พาแฟนมาปกตืออยู่แล้ว ”

(สัมภาษณ์ แนท, 14 ธันวาคม 2550)

“ ชอบพาแฟนไปคณะบ่อยๆ เปิดเผยได้หมดกับเพื่อน รุ่นพี่ รุ่นน้อง ”

(สัมภาษณ์ เจน, 12 ธันวาคม 2550)

อาชีพธุรกิจส่วนตัว ก็เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเปิดเผยตนเองได้ค่อนข้างมากเนื่องจากเป็นธุรกิจที่ทำร่วมกันกับครอบครัว ทำให้ได้ใช้เวลาด้วยกันจึงเกิดความสนิทสนมกันมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างจึงเป็นตัวของตัวเอง เพราะไม่ได้แคร์กับสายตาใครที่มองเข้ามา ขอแค่ว่าคนในครอบครัวมีความเข้าใจก็เพียงพอแล้ว เวลาที่กลุ่มตัวอย่างทำงานอยู่กับที่บ้านก็สามารถที่จะชวนคนรักมาพบเจอกันได้โดยไม่ต้องปิดบัง

“ เรามีอิสระ ไม่ได้จะเปลี่ยนตัวเองเพราะคิดว่าเราก็ติดต่อและบริการลูกค้า ไม่ได้ซีเรียสอะไรตรงนั้น ”

(สัมภาษณ์ แบล็ค, 21 ธันวาคม 2550)

2.1.3 เลส จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสนี้มีมาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 8 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพนักศึกษา 4 ราย
- อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน 1 ราย
- อาชีพพนักงานโรงแรม 1 ราย
- อาชีพอิสระ 1 ราย
- อาชีพธุรกิจส่วนตัว 1 ราย

อาชีพพนักงานโรงแรมก็เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะคงเอกลักษณ์และความเป็นตัวของตัวเองไว้ได้ เนื่องจากเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยรูปลักษณ์ภายนอกในการทำงานและต้องติดต่อกับลูกค้าอยู่เป็นประจำ กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพนี้จึงมีทักษะที่ดีและมีความมั่นใจในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น การเปิดเผยตนเองกับครอบครัวนั้นกลุ่มตัวอย่างก็ได้เลือกที่จะเปิดเผยโดยการบอกกล่าวความจริงกับน้องสาวที่ตนเองสนิทสนมด้วย รวมถึงบอกความจริงกับญาติของตนที่เป็นญาติด้วยความมั่นใจว่าตนเองนั้นกำลังคบหากับผู้หญิงด้วยกันอยู่

“ บอกกับน้องที่เป็นญาติว่า เจ็บผู้หญิงอยู่วะ เขาก็บอกว่ารู้แล้วไม่ต้องมาบอกหรอก แล้วก็บอกแบบขำๆว่า สงสัยจะเปลอกกินน้ำแก้วเดียวกับหนูมั้ง ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

อาชีพอิสระเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่กลุ่มหญิงรักหญิงส่วนใหญ่เลือกทำ เนื่องจากว่าเป็นอาชีพที่เราสามารถเป็นนายของตัวเองได้ สามารถที่จะแสดงความสามารถและลงมือทำได้อย่างเต็มที่สังเกตได้จากลักษณะภายนอกของกลุ่มตัวอย่างคุณเป็นคนที่ยิ้มแย้มมีความมั่นใจในตัวเอง นอกจากนี้ยังทำให้การดำเนินชีวิตของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปอย่างเสรีเพราะทุกอย่างอยู่ที่ตนเองเป็นคนกำหนด กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพนี้จึงเลือกที่จะเปิดเผยตนเองกับครอบครัวทางอ้อมโดยการพาคนรักมาที่บ้านเป็นประจำเนื่องจากไม่ต้องการใช้ชีวิตอย่างหลบซ่อน แต่ก็ไม่ต้องการบอกกล่าวทางตรงด้วยวาจา

“ กับครอบครัวไม่เคยบอก เขาก็รับรู้กันเองจากการกระทำ เราคบแต่เพื่อนผู้หญิงแล้วก็ชอบพาไปบ้านบ่อยๆ ”

(สัมภาษณ์ นี, 15 กุมภาพันธ์ 2551)

อย่างไรก็ตามผลจากการวิจัยยังทำให้พบว่ายังมีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสจำนวน 2 ราย ที่มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองคืออาชีพนักศึกษานั้น กลับไม่เคยทำการเปิดเผยตนเองให้แก่ครอบครัวได้รับรู้เลยไม่ว่าจะเป็นพ่อ แม่ หรือพี่น้องของตนเองว่าแท้จริงแล้วตนเองนั้นเป็นผู้หญิงรักหญิง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวไม่อยากจะทำให้ครอบครัวเกิดความไม่สบายใจและเป็นห่วงถ้าเกิดได้ล่วงรู้ความจริงว่าลูกสาวนั้นเป็นผู้หญิงรักหญิง เพราะรับรู้มาโดยตลอดว่าทางบ้านต้องการให้แต่งงานและมีครอบครัวเหมือนผู้หญิงปกติทั่วไป

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเอง มีจำนวนทั้งสิ้น 7 ราย ซึ่งสามารถแยกตามแต่ละประเภทได้ดังนี้ คือ

2.2.1 ทอม จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมนี้มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 3 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพข้าราชการ (ทหารบก) 1 ราย
- อาชีพพยาบาล 1 ราย
- อาชีพแพทย์เฉพาะทางด้านผิวหนัง 1 ราย

อาชีพข้าราชการนั้นเป็นอาชีพที่ทุกคนก็ย่อมที่จะต้องอยู่ในระเบียบวินัยและประพฤตินให้เหมาะสม ทำให้การเปิดเผยตนเองนั้นเป็นไปอย่างมีข้อจำกัด อย่างไรก็ตามถ้ากลุ่มตัวอย่างต้องการที่จะเปิดเผยตนเองนั้นก็ควรที่จะพิจารณาถึงบริบทของสภาพแวดล้อมรวมถึงสถานการณ์ เพื่อให้การเปิดเผยตนเองนั้นเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสมและไม่เกิดความแปลกแยกหรือขัดต่อกฎระเบียบต่างๆที่วางไว้

กลุ่มตัวอย่างรายนี้ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการทหารบกก็เปิดเผยตนเองทางอ้อมผ่านทางรูปลักษณ์ภายนอกเช่น การแต่งกาย ทรงผม โดยกลุ่มตัวอย่างรายนี้มักจะใส่แบบฟอร์มทหารที่เป็นกางเกงเป็นส่วนใหญ่ นอกจากว่าจะมีงานราชพิธีที่สำคัญจึงจะใส่กระโปรง ส่วนทรงผมก็ตัดสั้นเป็นประจำและมีลักษณะคล้ายทรงผมของผู้ชาย ด้านการพูดก็ยังคงใช้คำว่า “ ค่ะ ” เหมือนกับข้าราชการผู้หญิงคนอื่นๆ การเปิดเผยตนเองทางอ้อมเหล่านี้จะอยู่ภายในขอบเขตและก็ไม่ได้ขัดต่อระเบียบวินัยเพราะกลุ่มตัวอย่างยังคงปฏิบัติตัวภายใต้กฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด บุคคลในสถานที่ทำงานก็จะเกิดการรับรู้ไปโดยปริยายว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงรักหญิงโดยที่ไม่ต้องมีการป่าวประกาศ เช่นเดียวกันกับครอบครัวก็จะเกิดการรับรู้ทางอ้อมไปด้วยเนื่องจากเป็นสิ่งที่เห็นเป็นปกติอยู่แล้วทุกวัน

“ ถ้าอยู่กับผู้ใหญ่ การที่ต้องทำความเคารพมันแน่นอน ต้องอ่อนน้อม ต้องพูด ค่ะ นี่คือการทำงาน เราต้องแบ่งด้วย ไม่ใช่ว่าทำตัวแมนมาก ”

(สัมภาษณ์ เอ้, 22 ธันวาคม 2550)

อาชีพพยาบาลเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม เพราะต้องวางตัวให้เหมาะสมกับวิชาชีพและให้หน้าไว้วางใจสำหรับประชาชน การเปิดเผยตนเองทางอ้อมผ่านทางพฤติกรรมและการแต่งกายก็ไม่สามารถทำได้มากเพราะเป็นอาชีพที่จะต้องรักษาภาพลักษณ์ให้ดูดีในสายตาของประชาชนทั่วไป ที่มาใช้บริการ การพูดจาก็ยังคงต้องพูดจาให้ดูนุ่มนวล ไพเราะเนื่องจากเป็นอาชีพที่จะต้องติดต่อสื่อสารกับทั้งเจ้าหน้าที่ด้วยกัน คนไข้ และญาติของคนไข้ เป็นต้น การเปิดเผยตนเองของกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพเป็นพยาบาลนี้ก็มักจะแสดงออกทางอ้อมโดยอาศัยอยู่ร่วมกับกันคนรักในที่พักสวัสดิการ ก็จะทำให้เพื่อนร่วมงานเกิดการรับรู้ทางอ้อมได้ว่ากลุ่มตัวอย่างรายนี้เป็นหญิงรักหญิง เช่นเดียวกันกับครอบครัวก็จะเกิดการรับรู้ทางอ้อมไปโดยอัตโนมัติเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างก็มักจะพาคนรักมาพักที่บ้านอยู่เป็นประจำในช่วงวันหยุด โดยที่กลุ่มตัวอย่างก็ไม่ต้องมานั่งเปิดเผยความจริงกันทางวาจาเลย

“ ถ้าเป็นที่ทำงานเก่าทุกคนคงทราบเพราะที่อยู่มานานแล้ว ไม่ต้องไปบอกเค้า ทุกคนรู้หมด เพราะเราคบกับใคร เค้าก็จะมาอยู่กับเรา ”

(สัมภาษณ์ กา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

อาชีพแพทย์เฉพาะทางด้านผิวหนังนั้นเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่ยากต่อการเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม เนื่องจากว่าอาชีพแพทย์นั้นต้องวางตัวให้ดูน่าเชื่อถือและน่าเคารพ การพูดจาก็ยังคงต้องพูดจาให้ไพเราะ นุ่มนวล และอ่อนหวาน เนื่องจากจะต้องติดต่อสื่อสารเป็นประจำกับทีมแพทย์ พยาบาล และที่สำคัญคือ คนไข้ที่มาใช้บริการ เพื่อให้ตัวของคนไข้มีความมั่นใจและไว้วางใจต่อแพทย์ที่ทำการรักษา อีกทั้งยังเป็นแพทย์เฉพาะทางด้านผิวหนังที่ต้องทำงานเกี่ยวกับเรื่องความสวยความงามจึงเป็นเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมนั้นต้องพยายามรักษาภาพลักษณ์ที่สวยงามของผู้หญิงเอาไว้ไม่ว่าจะเป็นทางด้านของพฤติกรรม การพูดจา และการแต่งกาย ซึ่งถ้ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดเผยตนเองออกไปมากจะทำให้มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานและขัดต่อภาพลักษณ์ที่ดีงามของแพทย์เฉพาะทางด้านผิวหนังได้ กลุ่มตัวอย่างรายนี้จึงจำเป็นต้องแต่งตัวให้คงความเป็นผู้หญิงอยู่ เช่นการที่จะต้องใส่กระโปรงเวลาทำงาน แต่เพื่อนร่วมงานจะทราบถึงความเป็นหญิงรักหญิงของกลุ่มตัวอย่างได้จากทางพฤติกรรม โดยจากการที่กลุ่มตัวอย่างจะนัดคนรักมารับประทานอาหารด้วยกันที่โรงพยาบาลและจะมีการพาคนรักไปเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกันกับที่ทำงาน เช่นเดียวกับการที่กลุ่มตัวอย่างจะเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับครอบครัวว่าตนเป็นหญิงรักหญิงโดยการพาคนรักมาที่บ้านเป็นประจำ รวมถึงพาแม่และคนรักไป

เที่ยวพักผ่อนด้วยกัน ซึ่งก็จะทำให้ผู้เป็นแม่เกิดการรับรู้ไปเองว่าคนที่ถูกพามาด้วยนั้นแท้จริงก็คือคนรักของตนนั่นเอง

“ พี่มีแฟนก็จะพามาบ้านเลขเหมือนกัน แต่ไม่ได้บอกอะไร มีไปต่างจังหวัดกันกับที่ทำงานพี่ก็พาคุณแม่และพี่พาแฟนไปด้วย เพราะเขาให้พาคนนอกไปด้วยได้ ”

(สัมภาษณ์ เร, 7 มกราคม 2551)

จากอาชีพที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเราจะเห็นได้ว่าเป็นอาชีพที่ยากต่อการที่เราจะเปิดเผยเองออกไปทางตรงว่าเราเป็นหญิงรักหญิง เนื่องด้วยอาชีพส่วนใหญ่นี้ค่อนข้างที่จะต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์และกฎระเบียบต่างๆทั้งของหน่วยงานที่เราสังกัดอยู่และของสังคมที่เราเป็นสมาชิกอยู่ จึงทำให้เราต้องรักษาภาพลักษณ์ที่ดีงามของอาชีพนี้เอาไว้ พยายามที่จะประพฤติดนินให้อยู่ในขอบเขตและรักษาภาพพจน์ที่ดีของอาชีพเอาไว้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิงรักหญิงที่ประกอบอาชีพที่เปิดเผยตัวเองได้ยากนั้นก็มักที่จะเลือกเปิดเผยตนเองทางอ้อมโดยไม่ได้ไปว่าประกาศให้ใครทราบ เช่นเดียวกันกับการเปิดเผยตนเองกับครอบครัวที่ไม่ได้มีการบอกกล่าวตรงๆทางวาจาเพียงแต่กลุ่มตัวอย่างจะเปิดเผยตนเองทางอ้อมด้วยการเป็นคนดี มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน รวมถึงประพฤติดนินให้เหมาะสมทั้งในหน้าที่การงานและหน้าที่ของความเป็นลูก

2.2.2 ดี จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีนี้มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 2 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย 1 ราย
- อาชีพพยาบาล 1 ราย

อาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่เปิดเผยตนเองได้ค่อนข้างยากเนื่องจากเป็นอาชีพที่มีลักษณะเหมือนกับเป็นต้นแบบให้กับบรรดาลูกศิษย์ ดังนั้นจึงทำให้ต้องพยายามรักษาภาพลักษณ์ที่ดีงามของอาชีพนี้เอาไว้ รวมไปถึงยังต้องรักษาภาพพจน์ที่ดีอีกทั้งยังต้องรู้จักวางตัวให้ถูกต้องและเหมาะสมอีกด้วยเพื่อให้เกิดการยอมรับนับถือจากบรรดาลูกศิษย์ พ่อแม่ผู้ปกครอง และคนในสังคม กลุ่มตัวอย่างรายนี้จึงไม่เคยมีการเปิดเผยตนเองทางวาจาจากกับคนในสถานที่ทำงานเลยว่าตนเองนั้นมีคนรักเป็นผู้หญิงด้วยกัน เช่นเดียวกันกับครอบครัวที่กลุ่มตัวอย่างไม่เคยคิดที่จะเปิดเผยความจริงให้กับพ่อแม่ได้รับรู้เพราะจะขัดต่อหลักของศาสนาที่ครอบครัวตนเองนั้นนับถือ อย่างไรก็ตามก็เลือกที่จะเปิดเผยความจริงเฉพาะกับน้องชายของตนเท่านั้น โดยการบอกกล่าว

ทางวาจา เนื่องจากต้องการรักษาภาพลักษณ์ที่ดีงามของแม่พิมพ์ของชาติ รวมถึงต้องการรักษาภาพลักษณ์ที่ดีงามของลูกเอาไว้ด้วยในสายตาของพ่อแม่ เนื่องจากตนเองนั้นเติบโตมาจากครอบครัวที่นับถือศาสนาคริสต์อย่างเคร่งครัด จึงพยายามที่จะไม่เปิดเผยตนเองไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมกับพ่อแม่เลยว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง ดังนั้นตนจึงต้องประพุดคิดตนให้เหมาะสม ไม่ทำอะไรออกนอกกรอบนอกทาง และเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่

“ พี่คิด 2 มุมนะคะ มุมที่เป็นตัวพี่เองคิดว่ามันเป็นเรื่องของพี่ที่จะเป็นอะไรก็ตาม トラบไค ที่เรายังทำหน้าที่ได้ไม่บกพร่อง ในอีกมุมหนึ่ง ถ้าเราเอากรอบของวัฒนธรรม ประเพณีเข้ามา มันก็ไม่ควรเพราะอาจารย์เป็นเหมือนต้นแบบหนึ่งของนักเรียน ถ้าเราไม่สามารถดำเนินชีวิตไปตามพัฒนาการของมันได้ที่จะต้องชอบผู้ชายหรือมีครอบครัว มันก็จะเป็นต้นแบบที่ไม่ได้สมบูรณ์แบบมากนัก ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

2.2.3 เลข จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลขนี้มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 2 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพข้าราชการ (กระทรวงอุตสาหกรรม) 1 ราย
- อาชีพข้าราชการ (สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก) 1 ราย

ผลจากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลขรายนี้ที่ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการกระทรวงอุตสาหกรรมกลับไม่ได้มีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองกับครอบครัวเลย ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารทางตรงหรือทางอ้อม เนื่องจากรับรู้มาโดยตลอดว่าพ่อแม่ไม่นอยากให้แต่งงานมีครอบครัวเหมือนผู้หญิงปกติทั่วไป กลุ่มตัวอย่างจึงยังไม่คิดตัดสินใจที่จะเปิดเผยไปว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง เพราะไม่อยากให้ครอบครัวเป็นห่วงและไม่สบายใจ

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เหลืออีกรายหนึ่งที่ประกอบอาชีพข้าราชการโดยทำงานด้านสถานีวิทยุ นั้น จากการวิจัยพบว่าแม้ว่าจะประกอบอาชีพเป็นข้าราชการที่ยากต่อการเปิดเผยตนเอง แต่กลุ่มตัวอย่างรายนี้ก็กลับเลือกที่จะเปิดเผยความจริงกับพ่อแม่ของตนโดยการบอกกล่าวกันทางวาจาสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งคือ กลุ่มตัวอย่างรายนี้เติบโตมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อย จึงทำให้มีอิสระและมีความเป็นตัวของตัวเองค่อนข้างมาก

กล่าวโดยสรุป อาชีพที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ค่อนข้างที่จะเอื้ออำนวยให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเปิดเผยตนเองกับครอบครัวได้มากขึ้นแตกต่างกันไป เนื่องจากอาชีพบางอย่างเป็นอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเอง ไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบมากมายนัก ทำให้ค่อนข้างที่จะมีอิสระและไม่ค่อยพบกับอุปสรรคในการเปิดเผยตนเอง บางอาชีพนั้นถือว่าเป็นอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเอง เนื่องจากต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของหน่วยงานและบรรทัดฐานที่ติงามของสังคม จึงทำให้การเปิดเผยตนเองค่อนข้างมีอุปสรรคบ้าง

ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักเลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับครอบครัว แต่การที่กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพที่ง่ายหรือยากต่อการเปิดเผยตนเองนั้นจะเลือกวิธีสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางตรงหรือทางอ้อมกับครอบครัวนั้นก็ขึ้นอยู่กับตัวเองด้วยว่าวิธีไหนเหมาะสมและดีที่สุดสำหรับครอบครัวของตนเอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในตัวคนที่แท้จริงและเพื่อรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครอบครัวเอาไว้ด้วย เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างก็ยังคงสามารถใช้ชีวิตแบบหญิงรักหญิงได้อย่างปกติ และยังสามารถใช้ชีวิตร่วมกับคนในครอบครัวได้อย่างมีความสุขทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจอีกด้วย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวกับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว

รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบต่างๆมีความสัมพันธ์กับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวมากขึ้นแตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยตนเองได้อย่างอิสระ การเปิดเผยตนเองได้อย่างมีข้อจำกัด หรือการที่ไม่สามารถเปิดเผยตนเองในความเป็นหญิงรักหญิงได้เลย จากการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 รายซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทอม ดี และเลส กลุ่มละ 10 รายนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อยนั้นสามารถที่จะเปิดเผยตนเองได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีแบบการสื่อสารแบบปิด โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิด จากการวิจัยพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดอยู่ทั้งสิ้นจำนวน 14 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมจำนวน 5 ราย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีจำนวน 5 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสจำนวน 4 ราย กลุ่มตัวอย่างนี้จะมาจากครอบครัวที่ให้อิสระเสรีทางความคิดแก่สมาชิกทุกคนในบ้านได้มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆโดยไม่มีกรปิดกั้น สามารถพูดคุยและ

ปรึกษาหารือกันได้แทบจะทุกเรื่อง อย่างไรก็ตามครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดนั้นก็ยังคงมีการกำหนดกรอบไว้บ้างเพื่อที่จะเป็นแนวทางให้สมาชิกได้ปฏิบัติตาม

ตัวอย่างเช่น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมรายหนึ่งซึ่งชื่อว่า “ เอ ” การใช้ชีวิตค่อนข้างที่จะมีอิสระ พฤติกรรมที่สามารถบ่งบอกได้ว่าเป็นหญิงรักหญิงนั้นมีมาตั้งแต่ตอนเด็กๆ เช่น การชอบเล่นของเล่นแบบเด็กผู้ชาย รวมถึงการที่กลุ่มตัวอย่างไม่ชอบใส่กระโปรงเลย เวลาออกไปงานสำคัญครอบครัวแทบจะต้องมีการจ้ำงเพื่อให้ใส่กระโปรง พอโตขึ้นมาในช่วงวัยรุ่นนั้นชีวิตก็มีอิสระทั้งในเรื่องของการแต่งกายและการคบหากับคนรัก สามารถสื่อสารออกมาทางอ้อมได้อย่างไม่ค่อยมีอุปสรรคเพื่อให้ครอบครัวได้รู้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง อย่างไรก็ตามการใช้ชีวิตนั้นก็ยังไม่ถือว่ามียิสระอย่างเต็มที่เพราะครอบครัวก็ยังคงกำหนดกรอบไว้เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติตนให้ถูกต้องและเหมาะสม เช่น ในด้านการเรียน การทำงาน รวมไปถึงการใช้ชีวิตส่วนตัว เป็นต้น

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามีกลุ่มตัวอย่าง 4 ราย จากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดเลือกวิธีที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงกับครอบครัว โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลสอย่างละ 2 ราย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี 2 รายนั้น เลือกที่จะเปิดเผยตนเองโดยการบอกความจริงกับผู้เป็นแม่ของตนเองทางวาจา เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีความใกล้ชิดและสนิทสนมกับแม่มาก ประกอบกับถูกเลี้ยงดูมาโดยค่อนข้างที่จะให้อิสระทางด้านของความคิดและการกระทำ จึงทำให้ตัดสินใจที่จะบอกความจริงจากปากไปว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง

“ ตอนนั้นออกหักเสียใจมาก เลยตัดสินใจที่จะบอกความจริงกับแม่ ก็เลยบอกไปว่า ที่เป็นอย่างนี้ก็เพราะเลิกกับแฟน แต่แฟนเป็นผู้หญิงนะ ... ตอนแรกแม่ไม่เชื่อ คิดว่าเราสับสนระหว่างคำว่าแฟนกับเพื่อนสนิท ... ต่อมาเค้าก็บอกว่าดีแล้วที่เลิกไป เค้าอะ โง่งที่ไม่เลือกเรา ”

(สัมภาษณ์ ป้อ, 1 ธันวาคม 2550)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีอีกรายหนึ่งก็ตัดสินใจที่จะบอกความจริงกับแม่จากปากของตนเอง เนื่องจากมีความสนิทสนมกับแม่มากและไม่อยากปิดบังความจริงว่าตนเองนั้นมีแฟนเป็นผู้หญิงด้วยกันจึงตัดสินใจที่จะเปิดเผยตนเองกับครอบครัวตั้งแต่ช่วงวัยรุ่น ซึ่ง ณ ปัจจุบันกลุ่มตัวอย่างรายนี้ก็ยังคงคบผู้หญิงด้วยกันอยู่และมีความรู้สึกดีขึ้นหลังจากที่ได้บอกแม่ไป เพราะรู้สึกว่ามีแม่ของจะยอมรับและเข้าใจได้มากขึ้น

“ ตัวเราเองก็จะพาแฟนมาที่บ้าน พามากินข้าวกับแม่ด้วย พามาให้ครอบครัวรู้จักและก็บอกว่า นี่แฟนเราละ ช่วงนั้นประมาณ ม.3-ม.4 ... พอโตขึ้นก็มีบ้างที่เค้าถามว่าเมื่อไหร่จะมีแฟน

เป็นผู้ชายเสียที่เราบอกไปว่า ไม่ มีความสุขแล้วกับแบบนี้ ... ความสัมพันธ์กับแม่ก็เหมือนเดิม เหมือนแม่รับได้มากขึ้น ”

(สัมภาษณ์ แบล็ค, 21 ธันวาคม 2550)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสอีก 2 รายนั้น ก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงแต่กลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งเลือกที่จะบอกความจริงกับน้องสาวของคนเท่านั้น เนื่องจากแม่ของกลุ่มตัวอย่างเคยพูดไว้ว่าไม่ค่อยชอบเรื่องหญิงรักหญิงเพราะเห็นว่าไม่ใช่ของคู่กัน

“ เราเปิดเผยตัวกับน้องสาวคนเดียว เพราะเคยพาแฟนไปบ้านแล้วน้องเห็นว่าเดินจงมือกัน เลยถาม เราก็ตอบกันตรงๆ น้องก็เข้าใจ รวมทั้งช่วยปิดบังคุณแม่ให้ด้วย ... ยังไม่เคยคิดจะบอกคุณแม่ว่าเราเป็นเลส แต่สิ่งที่เรารับมือกับสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคคือ เราต้องให้เพื่อนเรา (แฟนเรา) เป็นเด็กดีในสายตาคุณแม่ ถ้าแฟนเราทำให้คุณแม่รักแล้ว อะไรก็จะไม่ยากนัก ... ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสอีกรายหนึ่งก็เลือกที่จะบอกความจริงกับน้องสาวและญาติที่เป็นเกย์ของตนเองก่อนเนื่องจากยังไม่รู้ว่าพ่อแม่ของตนจะมีท่าทีอย่างไรถ้าเปิดเผยไปว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง

“ น้องรู้มาก่อนแล้วว่าชอบคุยกับผู้หญิง พอออกไปก็เลยไม่ค่อยเซอร์ไพรส์เท่าไร ประมาณว่ารู้อยู่แล้ว น้องบอกก็ตามใจ มีความสุขก็ทำไป น้องสาวที่เป็นน้องที่น่ารักมากๆ แล้วก็พยายามเข้าใจพี่ในทุกๆเรื่อง”

“ มีญาติที่เป็นเกย์อีกคนที่รู้ เขาก็อึ้งๆแล้วก็บอกว่า สงสัยจะเป็นกรรมพันธุ์มั้งเจ้ เจ้คงเปลือกินน้ำแก้วเดียวกับหนูเลยติดเชื้อมา ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม 5 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี้ 3 ราย แม้ว่าจะมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิด แต่ก็ไม่ได้เลือกวิธีการสื่อสารเพื่อที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงเสมอไป ส่วนใหญ่กลับเลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมโดยการพาคนรักมาที่บ้านเป็นประจำ ซึ่งก็จะทำให้ครอบครัวเกิดการรับรู้กันไปโดยอัตโนมัติว่าเพื่อนผู้หญิงที่ลูกพามาบ้านเป็นประจำนั้นก็คือคนรักของลูกสาวคนนั่นเอง ซึ่งจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

“ ไม่เคยมานั่งพูดว่าเป็นทอม เห็นจากพฤติกรรมของเรามากกว่า เรามีแฟนก็จะพามาบ้านตลอดตั้งแต่ช่วง 15-16 ปี แต่เราก็ไม่ได้บอกว่าแฟน เขาก็จะรู้เพราะว่าเราพามาบ่อย ”

(สัมภาษณ์ เอ้, 22 ธันวาคม 2550)

“ พอมีแฟนเราก็จะพามาบ้านเลย ตอนนั้นอายุ 18 ปี แต่ก็ไม่ได้บอกว่าอะไร บอกว่าเป็นเพื่อนกัน พอนานๆไปเขาก็คงรับรู้กันไปเอง ”

(สัมภาษณ์ เร, 7 มกราคม 2551)

นอกจากนี้มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมรายหนึ่งเลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมเฉพาะกับพี่น้องของตนเท่านั้น เนื่องจากครั้งหนึ่งแม่เคยจับได้ว่าลูกสาวของตนนั้นอาจจะเป็นหญิงรักหญิง ทำให้แม่โกรธมากและรับไม่ได้ กลุ่มตัวอย่างจึงคิดว่าไม่ว่าอย่างไรก็จะมีวันบอกความจริงให้แม่ทราบว่าจะจริงๆแล้วตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง

“ ไม่เคยบอกและไม่คิดจะบอก เพราะรู้ว่าแม่รับไม่ได้ และเค้าโมโหร้าย เราก็ไม่อยากให้มีปัญหา ถ้าปิดได้ก็ปิด ... กับพี่น้อง ทุกคนรู้ เวลาพาแฟนมาบ้าน ความจะแตก ทุกคนก็จะช่วยกัน ”

(สัมภาษณ์ เซอร์รี่, 23 ธันวาคม 2550)

อย่างไรก็ตาม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 14 ราย ที่มาจากรอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดนั้น พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส 2 ราย ที่ไม่เคยเปิดเผยตนเองให้ทางครอบครัวได้รับรู้เลยว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าครอบครัวอาจเกิดความเป็นห่วงและไม่สบายใจถ้าตนได้เปิดเผยความจริงออกไปว่าแท้ที่จริงแล้วตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง เพราะครอบครัวก็มักจะพูดอยู่เสมอว่าอยากให้กลุ่มตัวอย่างแต่งงาน มีครอบครัวจะได้มีคนมาดูแล

“ ครอบครัวไม่มีใครรู้เลยว่าเราเป็นเลส ก็รู้สึกอยากบอกค่ะ แต่สงสารเค้า ที่เป็นแบบนี้เพราะเค้าคาดหวังให้เรามีครอบครัวค่ะ ”

(สัมภาษณ์ เต๋ย, 4 มกราคม 2551)

“ ไม่คิดที่จะบอกครอบครัว เพราะมันไม่จำเป็นที่จะต้องให้เค้ามารับรู้ เพราะลึกๆเค้าคงไม่สบายใจ ต่อไปเค้าก็คงอยากให้มีคนที่มาดูแลเราได้ละ ”

(สัมภาษณ์ หมิง, 2 มกราคม 2551)

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อย จากการวิจัยพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อยอยู่ทั้งสิ้นจำนวน 10 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมจำนวน 4 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส จำนวน 6 ราย กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะมาจากครอบครัวที่เปิดโอกาสสูงให้สมาชิกในครอบครัวแสดงออกตามแบบฉบับที่ตนเองปรารถนา สมาชิกแต่ละคนมีความเป็นตัวของตัวเองสูง สามารถที่จะคิดรวมถึงตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และสามารถกำหนดวิถีชีวิตของตนเองได้ ครอบครัวจะไม่ค่อยมาก้าวก่ายเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว เรื่องการใช้ชีวิต จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความเป็นอิสระมากที่จะคิดหรือจะทำอะไรด้วยตนเอง

ตัวอย่างเช่น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมรายหนึ่งชื่อ “ คิต ” นั้น การชีวิตค่อนข้างที่จะมีอิสระอย่างมากมาตั้งแต่ตอนเด็ก สามารถที่จะเที่ยวกลางคืนได้ตั้งแต่ตนเองอยู่แค่ชั้น ม.3 โดยที่พ่อแม่ก็ไม่ได้มีการห้ามปรามแต่อย่างใดเพียงแต่บอกว่าจะทำอะไรก็ได้แต่จะต้องเรียนหนังสือให้จบ การเปิดเผยตนเองถึงการเป็นหญิงรักหญิงนั้นก็เปิดเผยตนเองทางอ้อมมาตั้งแต่เด็กๆ ได้อย่างอิสระ ครอบครัวก็จะรับรู้มาโดยตลอดผ่านการแต่งกายและทรงผมที่คล้ายผู้ชาย ส่วนการพูดจาและลักษณะท่าทางนั้นก็ค่อนข้างไปทางผู้ชายเช่นเดียวกัน พอโตขึ้นมาในวัยผู้ใหญ่แล้วนั้นการใช้ชีวิตก็มีอิสระอย่างมาก สามารถที่จะเลือกทางเดินชีวิตของตนเองได้โดยที่ครอบครัวไม่เข้ามาก้าวก่ายเรื่องส่วนตัวเลย กลุ่มตัวอย่างรายนี้สามารถที่จะพาคนรักของตนเข้ามาอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกันกับครอบครัวและดำเนินชีวิตร่วมกันนั้นสามิภรรยา โดยที่ครอบครัวก็ไม่ได้แสดงท่าทีรังเกียจหรือต่อต้านแต่อย่างใดเลย

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส 3 รายนั้น ได้เลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางตรงกับครอบครัว กลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งครอบครัวจะให้อิสระมากไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเรียนหรือการคบเพื่อน ครอบครัวจะไม่เข้ามาก้าวก่ายเลยแต่จะคอยให้คำปรึกษาและตักเตือนบ้าง ด้านของการใช้ชีวิตก็ให้อิสระมากเช่นเดียวกัน ครอบครัวจะค่อนข้างไว้ใจและไม่มายุ่งเรื่องส่วนตัวมากนัก จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเลือกและกำหนดทางเดินของชีวิตได้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างจึงเลือกที่จะเปิดเผยตนเองด้วยการบอกกล่าวทางวาจากับครอบครัวเพราะไม่ต้องการใช้ชีวิตอย่างหลบซ่อนหรือต้องรู้สึกรออีกเวลาที่มีคนมาถามเรื่องส่วนตัว

“ อิศระมากตั้งแต่เด็ก ไม่เคยบังคับเรื่องคบเพื่อน เรื่องเรียน... เราเปิดเผยตนเองโดยการบอกและพาแฟนมารู้จักกับครอบครัว เรารู้สึกดีขึ้นที่ไม่ต้องแอบซ่อนอะไรอีก แต่ก่อนจะรู้สึกกลัวอยู่เหมือนกันเวลาใครถามเรื่องแต่งงาน เรื่องครอบครัว... แต่เดี๋ยวนี้สบายใจมาก ”

(สัมภาษณ์ เอียด, 3 กุมภาพันธ์ 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสหรายหนึ่งถูกเลี้ยงดูมาอย่างอิสระมาก เนื่องจากพ่อแม่ต้องไปทำงานต่างประเทศจึงไม่ค่อยได้อยู่กับพ่อแม่มากนัก การเลี้ยงดูส่วนใหญ่จะตกเป็นหน้าที่ของยายกับน้ำซิ้งก็จะให้อิสระมากทางด้านของความคิดและการกระทำ ทำให้เป็นคนที่มีความมั่นใจในตัวเองสูงซึ่งสังเกตได้จากลักษณะท่าทางและน้ำเสียงเวลาให้สัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างรายนี้จึงเลือกที่จะบอกความจริงกับแม่จากปากของตนเองไปว่าแท้ที่จริงแล้วตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง

“ คุณแม่ทราบดีว่าพี่มีแฟนเป็นผู้หญิง ตั้งแต่อยู่ ม.2 เพราะพี่บอกเค้า แม่ก็ไม่ได้ว่าอะไร เพราะเพื่อนแม่ก็เป็นกันเยอะ แม่เป็นคนสมัยใหม่มาก ”

(สัมภาษณ์ ไพ, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสอีกหนึ่งรายที่เหลือ นั้น เดิมโตมาจากครอบครัวที่ให้อิสระมาก ส่งไปเรียนเมืองนอกตั้งแต่ ม.3 จึงทำให้คิดและตัดสินใจเองมาตั้งแต่เด็ก ส่งผลให้เป็นคนที่มีความมั่นใจในตัวเองสูงมากสังเกตได้จากลีลาการเล่า น้ำเสียง รวมถึงการแต่งกายที่แสดงความเป็นตัวของตัวเองอย่างมาก นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความใกล้ชิดและสนิทสนมกับแม่มาก สามารถพูดคุยกันได้ทุกเรื่องเหมือนว่าเป็นเพื่อนกัน จึงทำให้ตัดสินใจที่จะพูดบอกความจริงกับแม่ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง เนื่องจากไม่ต้องการมีความลับกับผู้เป็นแม่ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างรายนี้สามารถที่จะเลือกได้ว่าตนเองต้องการที่จะใช้ชีวิตในแบบหญิงรักหญิงของตนในประเทศไทยหรือจะไปใช้ชีวิตในแดนเพราะกฎหมายในบางประเทศนั้นรองรับการจดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมายของคนรักเพศเดียวกัน

“ เราคิดว่า ถ้าแน่ใจว่าชาตินี้เราจะไม่ชอบผู้ชายจริงๆ เราก็จะบอก เลยตัดสินใจบอกแม่ไป เพราะสนิทกับแม่มากๆ ตอนที่ไปเรียนกลุ่มเกย์และเลสเบียนที่นู่นเค้าก็มีลูกกันนะ เค้าไปขอจากธนาคารอสุจิแล้วก็คลอดกันเอง แต่เรายังไม่ได้คิดไกลไปถึงตรงนั้น ”

(สัมภาษณ์ แอนนี่, 27 ธันวาคม 2550)

แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 รายนี้ จะมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อยแต่ผลการวิจัย กลับพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เน้นแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม 4 รายและกลุ่มตัวอย่างที่เป็น เลส 2 ราย เลือกว่าจะเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับครอบครัวมากกว่าโดยการพาคนรักมาที่บ้านเป็นประจำซึ่งก็จะทำให้ครอบครัวเกิดการรับรู้ไปเองจากพฤติกรรมว่าลูกสาวของตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมก็จะสื่อสารทางอ้อมผ่านทางลักษณะท่าทาง การพูดจา การ แต่งกาย และทรงผมที่มีลักษณะคล้ายไปทางผู้ชายอีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ เขาก็คงยังไม่ได้อะไรมาก เพราะเราก็คงไม่ได้พาผู้หญิงมาบ้าน แต่เค้าคงมาอะใจตอนที่ เราพาผู้หญิงไปตอนมหาลัย... เราก็ดังยั้ง ขาสั้น เสื้อยืดตั้งแต่เด็ก เขาก็ไม่ได้ว่าไร ถ้าไปงานก็ต้องแต่งให้มันดูเรียบร้อย ใส่เสื้อเชิ้ต แต่ก็ไม่ต้องแมนมาก ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

“ ไม่เคยบอก แต่พาแฟนไปบ้านตอน ม.ปลาย เค้าไม่ได้ว่าอะไร เค้าคงรู้เองจากการ แสดงออกว่าเป็นแฟน ”

(สัมภาษณ์ พลอย, 21 ธันวาคม 2550)

กลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งโตมาจากครอบครัวที่ให้อิสระมากทั้งในด้านความคิดและการกระทำ ครอบครัวแทบจะไม่มามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการใช้ชีวิตของกลุ่มตัวอย่างเลย กลุ่มตัวอย่าง สามารถแสดงออกถึงความเป็นหญิงรักหญิงของตนเองได้เต็มที่ผ่านทางลักษณะท่าทาง การแต่งกาย และทรงผม ซึ่งถือได้ว่าเป็นการแสดงออกทางอ้อม นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังสามารถที่จะพาคนรัก เข้ามาอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกันกับครอบครัว โดยที่ครอบครัวก็ไม่ได้แสดงท่าทีต่อต้านหรือ รังเกียจใดๆแต่กลับเอ็นดูคนรักของกลุ่มตัวอย่างเสมือนว่าเป็นลูกคนหนึ่งของตน

“ เราก็จะซื้อแต่เสื้อยืด กางเกงยีนส์ ไม่เคยไว้ผมยาว ที่บ้านคงจะทราบจากพฤติกรรม แต่จะ มาทราบจริงๆตอนที่เราพาแฟนเข้าบ้าน ตอนนั้นประมาณ ม.5-ม.6 ... ช่วง 4-5 ปีหลังเหมือนแม่รับ ได้มากขึ้น คุยเล่นได้ทุกเรื่อง และก็ยอมรับคนของเราเหมือนลูกคนหนึ่ง แต่ก่อนจะไม่ค่อยให้อะไร กับคนของเรา แต่ตอนนี้ก็ปฏิบัติเหมือนเป็นคนในครอบครัว ”

(สัมภาษณ์ คิต, 22 ธันวาคม 2550)

อย่างไรก็ตาม ผลจากการวิจัยทำให้ได้พบว่า แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสเรายหนึ่งจะเติบโตมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อย แต่ก็ได้ทำให้กลุ่มตัวอย่างรายนี้คิดที่จะเปิดเผยตนเองกับครอบครัวเลย ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยทางตรงหรือทางอ้อม เนื่องจากแม่ของกลุ่มตัวอย่างเคยพูดไว้เสมอตั้งแต่เด็กว่า ไม่ชอบพวกเลสเบียนและไม่อยากให้ลูกมีพฤติกรรมเป็นแบบนั้น กลุ่มตัวอย่างเลยคิดว่าไม่ว่าจะอย่างไรก็จะไม่มีวันเปิดเผยว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง ซึ่งลักษณะท่าทางและน้ำเสียงนั้นแฝงไปด้วยความรัก และความอ่อนโยนต่อผู้เป็นแม่

“ แม่เคยเรียนเซนโยมาก่อน เค้าจะรู้เรื่องพวกนี้ดี เค้าจะพูดทุกวันว่า เกลียดพวกเลสเบียนเราก็มืดสีหน้าทุกเรื่อง แต่เรื่องนี้จะไม่เปิดเผยกับแม่เพราะรู้ดีว่าแม่จะต้องเจ็บปวดกับเรื่องนี้มาก ”

(สัมภาษณ์ เอื้อย, 19 ธันวาคม 2550)

3.3 กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิด จากการวิจัยพบว่ามียกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิดอยู่ทั้งสิ้นจำนวน 6 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมจำนวน 1 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี้ จำนวน 5 ราย กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะมาจากครอบครัวที่ค่อนข้างมีกฎเกณฑ์และระเบียบที่เคร่งครัด บทบาทของพ่อแม่จะมีความสำคัญต่อการชี้แนะแนวทางและความเป็นไปของชีวิตของสมาชิกในครอบครัวมาก ทำให้ไม่ค่อยมีอิสระที่จะคิดหรือทำอะไรตามใจ ต้องประพฤติกและปฏิบัติตัวให้ถูกต้องและสอดคล้องกับสิ่งที่ครอบครัวได้วางไว้ มิฉะนั้นจะเกิดความรู้สึกผิดใจได้ง่าย สมาชิกแต่ละคนต้องอยู่ในความดูแลของพ่อแม่จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อม

ตัวอย่างเช่น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี้รายหนึ่งที่ชื่อ “ เจน ” ครอบครัวค่อนข้างที่จะมีบทบาทต่อการใช้ชีวิตของกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้เป็นแม่จะคอยชี้แนะแนวทางการใช้ชีวิตของกลุ่มตัวอย่างแทบจะทุกเรื่องจึงทำให้ไม่ค่อยมีอิสระในการคิดและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ในบางกรณีถ้ากลุ่มตัวอย่างรายนี้ต้องการที่จะทำอะไรโดยที่ไม่ถามความเห็นของแม่ก่อน ก็จะเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจรวมถึงรู้สึกกังวลถึงผลที่อาจจะเกิดขึ้นเพราะเป็นเรื่องที่ไม่ได้ถามความเห็นชอบของแม่ก่อน ซึ่งอาจจะทำให้เกิดการโดนตำหนิได้ถ้าเกิดผลเสียต่อเรื่องที่ทาลงไป การเปิดเผยถึงการเป็นหญิงรักหญิงของตนเองนั้นก็ไม้อาจทำได้เนื่องจากว่าครั้งหนึ่งแม่เคยเกิดความสงสัยถึงพฤติกรรมการเป็นหญิงรักหญิงของกลุ่มตัวอย่างและมีความรู้สึกรับไม่ได้หากลูกของตนจะเป็นหญิงรักหญิง จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างรายนี้ไม่สามารถที่จะเปิดเผยตนเองกับแม่ได้เลยไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยทางตรงหรือทางอ้อม รวมถึงรู้สึกที่ตนเองยังคงต้องใช้ชีวิตอย่างปิดบังไปก่อนเพราะไม่ทราบว่าจะเปิดเผยตนเองกับแม่ด้วยวิธีการใดและเมื่อใดจะเป็นหนทางออกที่ดีที่สุด

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม 1 ราย มาจากครอบครัวที่ค่อนข้างเข้มงวด ไม่ว่าจะป็นในเรื่องการเรียนหรือการคบเพื่อน ไม่ค่อยให้อิสระทั้งในด้านของความคิดและการกระทำ จึงส่งผลให้การเปิดเผยตนเองค่อนข้างที่จะมีอุปสรรค แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างรายนี้จะมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิดแต่กลุ่มตัวอย่างก็ได้ตัดสินใจที่จะเลือกวิธีการสื่อสารทางตรงโดยการบอกความจริงกับพี่สาวว่าแท้จริงแล้วตนเองนั้นมีแฟนเป็นผู้หญิงด้วยกัน แม้ว่าตนเองจะมีการเปิดเผยทางอ้อมผ่านทางลักษณะนิสัยและการแต่งกายบ้างแล้ว ส่วนพ่อและแม่นั้นกลุ่มตัวอย่างยังไม่ได้คิดที่จะบอก เนื่องจากยังไม่มี ความมั่นใจพอ

“ ที่จริงไม่เคยปิดบัง จะแสดงออกชัดเจนในนิสัยและการแต่งกาย แต่บอกกับพี่สาวเมื่อมีแฟนว่า เรามีแฟนแล้วนะ แต่เป็นผู้หญิง ”

(สัมภาษณ์ มน, 31 มกราคม 2551)

นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีจำนวน 3 ราย ได้เลือกวิธีการสื่อสารทางตรงเพื่อที่จะเปิดเผยตนเอง แม้ว่าตนเองนั้นจะมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิดก็ตาม แต่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนี้ก็ตัดสินใจที่จะเลือกบอกความจริงเฉพาะกับพี่น้องของตนก่อนที่จะตัดสินใจว่าจะบอกความจริงกับพ่อแม่หรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีรายหนึ่ง ตัดสินใจที่จะบอกความจริงเฉพาะกับน้องชายของตนเท่านั้นว่าตนเองนั้นเป็นผู้หญิงรักหญิง และไม่คิดที่จะเปิดเผยความจริงกับพ่อแม่ เนื่องจากครั้งหนึ่งแม่เคยสงสัยว่าลูกอาจมีพฤติกรรมเป็นผู้หญิงรักหญิง จึงเกิดความเสียใจและรับไม่ได้อย่างมาก จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจว่าจะไม่มีวันเปิดเผยตนเองให้พ่อแม่ได้รับรู้เพราะคิดว่าพ่อแม่คงรับไม่ได้ อีกทั้งตนเองยังเติบโตมาจากครอบครัวที่ค่อนข้างหัวโบราณและเคร่งครัดในศาสนา

“ ครั้งหนึ่งแม่เคยสงสัยเมื่อประมาณ 6 ปีที่แล้ว แม่เสียใจร้องไห้ พี่ก็เลยรู้สึกว่าจะไม่ควรทำให้แม่เสียใจอีก พ่อกับแม่ค่อนข้างหัวโบราณ คิดว่าการที่ผู้หญิงมาคบกันเป็นเรื่องที่ผิดและครอบครัวพี่ก็มาจากศาสนาคริสต์ที่ค่อนข้างเคร่งครัดด้วย ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีอีก 2 ราย ที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิดนั้น ก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับครอบครัวโดยการพาคนรักมาที่บ้าน อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมเฉพาะกับน้องชายของตนเองเท่านั้น เพราะแม่เคยสงสัยว่าลูกอาจมีแฟนเป็นผู้หญิงด้วยกัน จึงเกิดความเสียใจและโมโหอย่างมาก จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างคิดว่า

ไม่มีการเปิดเผยว่าตนเองเป็นหญิงรักหญิง ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยตนเองทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ซึ่งลักษณะท่าทางและน้ำเสียงค่อนข้างจริงจังและแฝงไปด้วยความเสียใจขณะเล่าถึงแม้ในเหตุการณ์ครั้งนั้น

“ กับน้องชายเราไม่ได้บอกตรงๆ แต่จะเห็นเวลาเราพาแฟนมาบ้าน ... ส่วนแม่ก็ไม่คิดที่จะบอกเพราะคิดว่าเค้าคงรับไม่ได้ ”

(สัมภาษณ์ เจน, 12 ธันวาคม 2550)

เราจะเห็นได้ว่ารูปแบบการสื่อสารในครอบครัวมีผลต่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มตัวอย่างได้มากน้อยแตกต่างกันไป กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อยนั้นจะทำให้กลุ่มตัวอย่างค่อนข้างที่จะมีอิสระในการเปิดเผยตนเองไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ได้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิด

การศึกษาเปรียบเทียบการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวของกลุ่มหญิงรักหญิง

หลังจากที่รับทราบข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวของกลุ่มหญิงรักหญิงในแต่ละประเภทแล้วนำมาเปรียบเทียบกันนั้นจะพบว่า ในช่วงอายุที่เปิดเผยตนเองนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมส่วนใหญ่จะมีการเปิดเผยตนเองในช่วงวัยรุ่นมากที่สุด เนื่องจากเป็นวัยที่เริ่มค้นหาและพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มักจะเปิดเผยตนเองทางอ้อมผ่านลักษณะท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม และพฤติกรรมต่างๆ เช่น การพาคนรักมาที่บ้านเป็นประจำ เป็นต้น ซึ่งก็จะทำให้คนในครอบครัวเกิดการซึมซับและรับรู้ไปโดยปริยายถึงการเป็นหญิงรักหญิงของกลุ่มตัวอย่าง โดยที่ไม่ต้องมีการบอกกล่าวกันทางวาจาเลย ตรงกันข้ามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลส นั้นจะมีการเปิดเผยตนเองในช่วงวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ โดยมีปริมาณของการเปิดเผยตนเองในแต่ละช่วงวัยที่ค่อนข้างจะใกล้เคียงกัน และมักจะเลือกการเปิดเผยตนเองในทางตรงโดยการบอกกล่าวทางวาจากับครอบครัวว่าตนนั้นเป็นหญิงรักหญิง

ในส่วนของอาชีพที่มีผลต่อการเปิดเผยตนเองนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมแทบจะทั้งหมดนั้นไม่ว่าจะมาจากอาชีพที่ง่ายหรือยากต่อการเปิดเผยตนเอง มักจะเลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อครอบครัว ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลส เพราะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีจำนวนครึ่งหนึ่ง และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสส่วนใหญ่จะเลือกวิธีการสื่อสารเพื่อ

การเปิดเผยตนเองทางตรงต่อครอบครัว ไม่ว่าจะตนเองนั้นจะประกอบอาชีพที่เปิดเผยตนเองได้ยาก หรือง่ายก็ตาม โดยกลุ่มตัวอย่างมักเลือกที่จะบอกความจริงจากปากว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง เฉพาะกับคนในครอบครัวที่ตนมีความใกล้ชิดและสนิทสนมด้วยเท่านั้น เช่น แม่ และพี่น้อง เป็นต้น

ในส่วนของรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมเทบจะทั้งหมด นั้นเลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับครอบครัวให้รับรู้ว่าเป็นหญิงรักหญิง ไม่ว่าจะตนเองนั้น จะมาจากครอบครัวที่มีรูปแบบการสื่อสารแบบเปิด แบบปล่อย หรือแบบปิดก็ตาม และในทำนอง เดียวกันกับอาชีพต่อการเปิดเผยตนเองแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นจีจำนวนครึ่งหนึ่ง และ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสส่วนใหญ่นั้นเลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางตรงต่อครอบครัว ไม่ว่าจะตนเองนั้นจะมาจากครอบครัวที่มีรูปแบบการสื่อสารแบบใดก็ตาม กลุ่มตัวอย่างบางรายนั้น แม้ว่าตนเองจะมาจากครอบครัวที่มีรูปแบบการสื่อสารแบบปิดก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองโดยการ บอกกล่าวความจริงทางวาจากับคนในครอบครัวที่ตนเองมีความสนิทสนมและไว้ใจ เนื่องจาก สามารถคาดคะเนความรู้สึกได้ รวมถึงมีความมั่นใจว่าคนในครอบครัวจะสามารถยอมรับได้ หลังจากที่ได้เปิดเผยไปแล้วว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง

ในส่วนที่สามนี้จะเป็นการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในข้อที่สอง คือเพื่อศึกษาและ เปรียบเทียบลักษณะของการเปิดเผยตนเองต่อสังคมของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีความแตกต่างกัน ใน ด้านของ อายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว และวิธีการสื่อสารเพื่อเปิดเผยตนเอง ซึ่งจะ เป็นการศึกษถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวกับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสังคม รวมถึงศึกษาเปรียบเทียบการเปิดเผยตนเองต่อสังคมของกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท

1. ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสังคม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย ซึ่งแบ่งเป็น ทอม ดี และ เลส จำนวนกลุ่มละ 10 คนนั้น โดยใช้อายุของการเปิดเผยเป็นเกณฑ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจะมีการเปิดเผย ตนเองต่อสังคมในที่นี้คือ เพื่อน สถานศึกษา / สถานที่ทำงาน และสาธารณชน ในช่วงวัยที่แตกต่าง กันออกไป ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยตนเองในช่วงวัยเด็ก การเปิดเผยตนเองในช่วงวัยรุ่น และการ เปิดเผยตนเองในช่วงวัยผู้ใหญ่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างแต่ละรายมีความพร้อมที่แตกต่าง กันออกไป กลุ่มตัวอย่างแต่ละรายได้เลือกใช้วิธีในการเปิดเผยตนเองทั้งต่อสังคมที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยตนเองในทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อนในช่วงวัยเด็ก (3-12 ปี)

1.1.1 ทอม จากการวิจัยพบว่า ยังไม่มีการเปิดเผยตนเองของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม ในช่วงวัยเด็กที่แสดงออกมาอย่างชัดเจน เนื่องจากพฤติกรรมต่างๆ เช่น การแต่งกาย และการเล่น ของเล่นอาจจะชอบเล่นแบบเด็กผู้ชายไปบ้าง เพราะสิ่งต่างๆเหล่านี้สามารถที่จะพบได้ในเด็กผู้หญิง เพราะเป็นการเล่นชนไปตามวัย รวมถึงขึ้นอยู่กับบุคคลที่เราเล่นด้วยที่อาจจะจะเป็นเด็กผู้ชายหรือเด็กผู้หญิงก็ได้ พอโตขึ้นมาในช่วงวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ถึงจะเริ่มเข้าใจตัวเองมากขึ้นว่าตัวเรา เป็นหญิงรักอย่างแท้จริงหรือไม่ หรือเกิดจากสภาพแวดล้อม เพราะกลุ่มตัวอย่างบางรายจะเติบโตมาจากโรงเรียนหญิงล้วน จึงสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมนี้ยังไม่มีการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อน ในช่วงวัยเด็กเลย

“ ตอนเด็กมีบ้างที่พ่อแม่จะจับใส่กระโปรง แต่พอเริ่มโตขึ้นก็จะแต่งตัวเอง ไม่ได้ใส่กระโปรงแต่ก็ไม่ได้ทอมจ๋า ไม่ได้ตัดผมสั้นมาก การเล่นก็ค่อนข้างไปทางเด็กผู้ชาย ไม่เล่นตุ๊กตา ส่วนใหญ่จะเล่นกับเด็กผู้ชายแถวบ้านมากกว่า อาจจะเล่นชนแบบเด็กผู้ชายแต่ก็ไม่ได้มาสนใจเรื่องนี้เลย ”

(สัมภาษณ์ เซอร์รี่, 23 ธันวาคม 2550)

“ ไม่รู้ว่าเล่นตุ๊กตามั้ย จำไม่ได้ แต่ก็เล่นปกติเหมือนเด็กทั่วไป ที่บ้านก็มีทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย มีอะไรก็เล่นได้หมด ไม่จำกัด ”

(สัมภาษณ์ กา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

1.1.2 คี้ จากการวิจัยพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีจำนวน 1 ราย ที่มีการเปิดเผยตนเอง ในช่วงวัยเด็กกับเพื่อน โดยเปิดเผยตนเองทางตรงด้วยการบอกกล่าวให้เพื่อนฟังว่าตนเองนั้นมีความชอบในเพศหญิงเหมือนกัน สาเหตุที่มีการเปิดเผยตนเองน้อยก็คือในช่วงวัยเด็กนั้นยังไม่ได้เกิดความเข้าใจและรับรู้อย่างแท้จริงว่าการที่ผู้หญิงจะมารักใคร่หรือชอบพอกันนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีส่วนมากนั้นจะเกิดความรู้สึกชอบผู้หญิงด้วยกันในช่วงวัยรุ่น เพราะจะเริ่มเกิดการเรียนรู้และเริ่มซึมซับจากสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนหญิงล้วนของตน

“ เราบอกเพื่อนตั้งแต่ออน ป.6 ว่าเราชอบผู้หญิง มีอะไรเราก็เล่าทุกอย่าง เล่าหมดเลย ”

(สัมภาษณ์ แนท, 14 ธันวาคม 2550)

1.1.3 เลส จากการวิจัยพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสจำนวน 1 ราย ที่มีการเปิดเผยตนเองในช่วงวัยเด็กกับเพื่อน โดยเลือกที่จะบอกกล่าวทางวาจากับเพื่อนว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดเผยกันน้อยเนื่องจากยังไม่มีความมั่นใจและยังไม่รู้ตัวเองดีพอ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสส่วนมากมักจะรู้จักตัวตนและเริ่มเข้าใจตนเองได้ดีที่สุดเมื่ออยู่ในช่วงวัยรุ่นขึ้นไป

“ เพื่อนสนิทเราจะรู้ มีอะไรเราก็จะบอกตลอด ประมาณช่วง ป.6 ส่วนใหญ่เพื่อนก็จะไม่คิดว่าเราเป็น บอกไปแล้วก็ยังไม่ค่อยเชื่อกัน ”

(สัมภาษณ์ เอื้อย, 19 ธันวาคม 2550)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อนในช่วงวัยรุ่น (13-20 ปี)

1.2.1 ทอม จากการวิจัยพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมจำนวน 8 ราย ที่มีการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อนในช่วงวัยนี้ ซึ่งการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อนนั้นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้เลือกวิธีการเปิดเผยตนเองทางอ้อมโดยจะแสดงออกทางด้านลักษณะท่าทาง การพูดจา การแต่งกาย ทรงผม และพฤติกรรมต่างๆ จากการวิจัยจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมทั้งหมดจำนวน 8 รายนั้น มักจะแสดงเอกลักษณ์ของตนเองให้เห็นอย่างเด่นชัดอยู่แล้วว่าตนเองเป็นหญิงรักหญิง นอกจากนี้เพื่อนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก็มักจะเป็นหญิงรักหญิง (ทอม) เช่นเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง จึงทำให้สามารถที่จะเกิดการรับรู้กันไปได้เองเมื่อได้ใช้เวลาอยู่ด้วยกันมาก โดยที่กลุ่มตัวอย่างก็ไม่จำเป็นต้องบอกกันทางวาจาเลยว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง

“ ส่วนใหญ่เพื่อนก็จะเหมือนกันหมด ถ้าเวลาเรามีปัญหา ก็จะคุยกับเค้า เค้าก็รู้อยู่แล้วว่าเราเป็นตั้งแต่หัวลงไปเนี่ย ”

(สัมภาษณ์ เอ้, 22 ธันวาคม 2550)

“ ไม่ได้บอกนะว่าเป็น เพราะเข้ามาหาลัยไปเราก็เป็นทอมอยู่แล้ว ”

(สัมภาษณ์ คิต, 22 ธันวาคม 2550)

“ ก็อยู่เฉยๆ ไม่ได้มานั่งพูดว่าเป็นทอม นั่งคุยกันไปเรื่อยๆก็รู้ไปโดยปริยาย... เค้าก็รู้อยู่แล้ว ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมรายหนึ่ง นอกจากที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับเพื่อนผ่านลักษณะท่าทางและการแต่งกายแล้ว ยังเปิดเผยทางอ้อม โดยการคบหากันฉันคนรักกับเพื่อนหญิงในโรงเรียนเดียวกัน ซึ่งจากพฤติกรรมต่างๆก็จะทำให้เพื่อนเกิดการรับรู้กันไปเองโดยไม่ต้องบอกกล่าวกันทางวาจาเลย

“ เค้าก็รู้กันจากพฤติกรรมเพราะเคยมีแฟนอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน เพื่อนก็รู้กันเอง ”

(สัมภาษณ์ พลอย, 21 ธันวาคม 2550)

1.2.2 ที่ จากการวิจัยพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีจำนวน 5 ราย ที่มีการเปิดเผยตนเองกับเพื่อนในช่วงวัยนี้ โดยกลุ่มตัวอย่าง 4 ราย ได้เปิดเผยตนเองทางอ้อมกับเพื่อน โดยไม่ได้มีการบอกทางวาจาเนื่องจากเพื่อนของกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ก็เป็นหญิงรักหญิงเช่นเดียวกัน นอกจากนี้การได้ใช้เวลาร่วมกันนานๆ ไปก็จะทำให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมและทำให้เกิดการเรียนรู้จากพฤติกรรมกันไปเอง โดยที่ไม่ต้องมาบอกกล่าวกันทางวาจาเลย

“ เพื่อนจะทราบจากทางพฤติกรรมค่ะ เป็นเพื่อนที่เรียนด้วยกันมาตั้งแต่ ม.1-ม.2 ”

(สัมภาษณ์ เบงค์, 21 ธันวาคม 2550)

“ กับเพื่อนมีอะไรก็จะปรึกษากันบ้าง เข้าใจกันหมด เพราะเพื่อนก็เป็นเหมือนกัน... ”

(สัมภาษณ์ เจน, 12 ธันวาคม 2550)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เหลืออีก 1 รายนั้น ได้เลือกวิธีการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อน โดยการบอกกล่าวความจริงทางวาจาออกไปว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง แต่จะเลือกบอกเฉพาะกับเพื่อนที่ตนเองสนิทสนมด้วยเท่านั้น

“ เพื่อนก็จะรู้หมดละ เราบอกเค้าไปว่า เรามีแฟนเป็นผู้หญิงด้วยกัน... เพื่อนก็ไม่ได้ตกใจอะไร ก็มองเป็นเรื่องปกติ ”

(สัมภาษณ์ ป้อ, 1 ธันวาคม 2550)

1.2.3 เลส จากการวิจัยทำให้ทราบว่ามียุทธวิธีที่เป็นเลสจำนวน 4 ราย ได้เลือกใช้วิธีการเปิดเผยตนเองทางอ้อมเพื่อให้เพื่อนรู้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงในช่วงวัยรุ่น โดยกลุ่มตัวอย่างจะมีการแสดงออกถึงความเป็นหญิงรักหญิงผ่านทางพฤติกรรมต่างๆ เช่น การคบหากับคนรักอย่างเปิดเผย ซึ่งก็จะทำให้เพื่อนเกิดการรับรู้กันไปได้อีกโดยไม่ต้องมีการบอกกล่าวทางวาจาเลย เพราะเป็นสิ่งที่เห็นเป็นประจำเมื่อได้ใช้เวลาร่วมกันในสถานศึกษา นอกจากนี้เพื่อนของกลุ่มตัวอย่างบางรายก็จะเป็นหญิงรักหญิงเหมือนกันเลยทำให้เกิดความเข้าใจกันได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

“ เพื่อนก็รู้มานานละว่าเราเป็นเลส เพราะเวลามีทอมมาจีบเราจะไม่ชอบ แต่ถ้าเป็นผู้หญิงด้วยกัน เรากลับชอบ ”

(สัมภาษณ์ แอนนี่, 27 ธันวาคม 2550)

“ ช่วง ปี1- ปี4 เราก็จะอยู่หอกับเพื่อน ใครเป็นอะไรยังไง เราก็จะรู้กันหมด... ”

(สัมภาษณ์ หมิง, 2 มกราคม 2551)

“ โขคดีที่เรียนหญิงล้วน ทุกคนก็จะเป็นเหมือนกันหมด จะเป็นด้วยวัยรุ่นหรืออะไรก็ได้แล้วแต่ ไม่ใช่เรื่องแปลกเลย ”

(สัมภาษณ์ ไพ, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อนในช่วงวัยผู้ใหญ่ (21-60 ปี)

1.3.1 ทอม จากการวิจัยพบว่ามียุทธวิธีที่เป็นทอมจำนวน 2 ราย ได้มีการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อนในช่วงวัยผู้ใหญ่ กลุ่มตัวอย่างได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับเพื่อนโดยผ่านพฤติกรรมต่างๆ ลักษณะท่าทาง การพูดจา การแต่งกาย และทรงผม เป็นต้น

“ พฤติกรรมเราเริ่มเปลี่ยนไป เพราะเรามีเพื่อนหญิงแล้ว เสาร์- อาทิตย์เราก็ไม่ได้กลับบ้านไปอยู่บ้านแฟน เขาก็คงจะมองออก... แต่เราก็ไม่เคยไปพูดตรงๆ ”

(สัมภาษณ์ กา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ เราจะตัดผมสั้น ใส่เสื้อโปโล กางเกงยีนส์ รองเท้ากีฬา... เราจะเป็นตัวของตัวเราในลักษณะทอมมานานแล้ว ”

(สัมภาษณ์ มน, 31 มกราคม 2551)

1.3.2 ^{ที่} จากการวิจัยพบว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีจำนวน 4 ราย ที่เปิดเผยตนเองกับเพื่อนว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงในช่วงวัยนี้ กลุ่มตัวอย่าง 3 ราย เลือกวิธีการสื่อสารทางตรงโดยการบอกกล่าวทางวาจาออกไปว่าแท้จริงแล้วตนเองนั้นมีแฟนเป็นผู้หญิงด้วยกัน แต่จะเลือกบอกเฉพาะกับเพื่อนที่ตนมีความสนิทสนมด้วยเท่านั้น

“ เรามบอกเพื่อนไปเลยโต้งๆว่าเราชอบผู้หญิงด้วยกันจริงๆ ชอบที่ความนุ่มนวล แข็งแกร่ง ปกป้องเรา ดูแลเราได้เกือบทุกเรื่อง ”

(สัมภาษณ์ เหมียว, 15 มกราคม 2551)

“ กับเพื่อนสนิท เราก็บอกเค้าไปเลยนะ เพราะว่าไม่มีปัญหา เราก็จะปรึกษาเพื่อน ”

(สัมภาษณ์ ยู, 7 มกราคม 2551)

กลุ่มตัวอย่างรายหนึ่ง ตัดสินใจที่จะบอกความจริงกับเพื่อนไปจากปากของตนเอง ว่าแท้จริงแล้วตนเองไม่ได้ชอบผู้ชายแต่ชอบผู้หญิงด้วยกัน เนื่องจากว่าเพื่อนสนิทของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นเลิกคบกับผู้ชายบ่อยๆ เพื่อนๆเลยพยายามหาแฟนมาให้ สิ่งนี้เลยทำให้กลุ่มตัวอย่างรายนี้ตัดสินใจที่จะเริ่มบอกความจริงกับเพื่อนสนิทของตนไป

“ พี่ก็เลยตัดสินใจบอกเค้าไปเลยว่า พี่ไม่ได้ชอบผู้ชาย แต่ก็พูดอย่างสุภาพว่า เพื่อนๆจะรับได้มั้ยน้ำ ที่เราเป็นแบบนี้ แต่ถ้ารับไม่ได้ก็บอกนะ ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีอีก 1 รายนั้น ได้เลือกที่จะเปิดเผยความจริงกับเพื่อนของตนทางอ้อมผ่านทางพฤติกรรมโดยการคบหากับอาจารย์ที่เป็นทอม จึงทำให้เพื่อนรับรู้ไปได้โดยอัตโนมัติว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นหญิงรักหญิง

“ เค้ารู้ เพราะตั้งแต่ตอนที่เรียนด้วยกันก็รู้ว่าเรามีแฟนเป็นทอม เพราะแฟนเป็นอาจารย์ เค้าก็เลยรู้แต่ไม่ได้มาพูด ”

(สัมภาษณ์ พัด, 22 ธันวาคม 2550)

1.3.3 เลส จากการวิจัยพบว่ามียุทธวิธีที่เป็นเลสอยู่ 5 ราย ที่มีการเปิดเผยตนเองกับเพื่อนในช่วงวัยนี้ โดยกลุ่มตัวอย่าง 4 ราย ได้เลือกที่จะเปิดเผยความจริงโดยการบอกกล่าวทางวาจา กับเพื่อนที่ตนมีความสนิทสนมด้วย

“ กับเพื่อนเค้าก็จะรู้ว่าเราเป็น เพราะเราบอกว่าเราชอบคนนี้นะ เค้าเป็นผู้หญิง เพื่อนก็ตกใจไม่ค่อยอยากเชื่อ แต่หลังๆก็ไม่ได้อะไร ”

(สัมภาษณ์ เตี้ย, 4 มกราคม 2551)

“ ตอน 22 ที่เรามีแฟนคนแรก เราก็บอกเพื่อนเลย เอารูปแฟนให้เค้าดู แล้วก็บอกเค้าไปว่านี่แฟนเราละ ”

(สัมภาษณ์ น้ำตาล, 7 มกราคม 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่เหลืออีกหนึ่งรายนั้น ได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับเพื่อน โดยการพาคนรักของตนไปรับประทานอาหารร่วมกัน โดยที่ไม่ต้องมีการบอกกันทางวาจาเลย เพื่อนก็จะสามารถรับรู้ไปได้เองว่าคนที่เพื่อนพามา นี้ ก็คือคนรักของเพื่อนเรานั้นเอง

“ พอมีแฟน เราก็ชวนแฟนไปกินข้าวเที่ยง นั่งกินร่วมโต๊ะกัน ปล่อยให้พวกเขาแนะนำตัว และทำความคุ้นเคยกันเอง เพื่อนสนิทก็จะสนใจสอบถามเราว่า แฟนเราเป็นใคร รู้จักกันได้ยังไง ”

(สัมภาษณ์ เอียด, 3 กุมภาพันธ์ 2551)

- อายุกับการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 30 รายนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานทางอ้อม โดยสื่อออกมาให้เห็นผ่านทางลักษณะท่าทาง การแต่งกาย และทรงผมที่คล้ายผู้ชาย หรือเป็นพฤติกรรมการคบคนรักโดยที่มักจะพาคนรักของตนมายังสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานของตนเป็นประจำ จึงทำให้เกิดการรับรู้กันไปเองว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีพฤติกรรมเป็นหญิงรักหญิง นอกจากนี้ยังพบว่ามียุทธวิธีทั้งหมดจำนวน 12 ราย ที่มีการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานในช่วงวัยผู้ใหญ่ โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม 2 ราย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี้ 4 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส 5 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม 2 ราย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี 4 ราย และ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส 2 รายนั้น ได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสถานที่ทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารผ่านทาง ลักษณะท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม รวมถึงพฤติกรรมต่างๆ เช่น การที่กลุ่มตัวอย่างมักจะพาคนรักของตนมาสถานที่ทำงานเป็นประจำ การเดินคู่กัน หรือ การเดินจับมือกัน ซึ่งก็จะทำให้คนที่ทำงานเกิดการความเข้าใจได้จากการสื่อสารทางอ้อมที่มองเห็น

“ พี่พาแฟนมาตอนมีพิธีเรือ พาขึ้นมาดูบนภาควิชา เขาก็จะถามกันว่าเป็นแฟนหรือ ก็จะตอบไปว่าเป็นเพื่อน จากนั้นก็มีแซวๆเรื่อยมา แต่พี่ก็ไม่ได้เงินหรือตอบอะไรไปเลย ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ พี่ก็เดินเหมือนคนทั่วไปที่เป็นแฟนกัน เดินจับมือกัน เราทำอะไรรู้กาลเทศะ แต่ก็คงไม่เดินไปบอกทุกคนหรอก ”

(สัมภาษณ์ ยู, 7 มกราคม 2551)

“ ที่ทำงานเค้าทราบกันเพราะที่อยู่มานานแล้ว คิดว่าน่าจะทราบจากพฤติกรรม ไม่ต้องไปบอกเค้า ทุกคนรู้หมด เพราะเราคบกับใครเค้าก็จะมาอยู่กับเรา ”

(สัมภาษณ์ กา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสที่เหลืออีก 3 รายนั้น เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงต่อสถานที่ทำงาน โดยการเปิดใจพูดคุยกันอย่างตรงไปตรงมาระหว่างเพื่อนร่วมงานที่ตนเองนั้นมีความสนิทสนมและคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าจะไม่ยากปิดบังความจริงกับคนที่เรานสนิทสนมและไม่ต้องการใช้ชีวิตอย่างหลบซ่อน จึงทำให้ตัดสินใจที่จะบอกเพื่อนร่วมงานที่ตนสนิทด้วยการลองถามหยังเชิงไปก่อนว่าถ้าเพื่อนทราบว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงสัมพันธ์ภาพของความเป็นเพื่อจะยังคงอยู่เหมือนเดิมหรือไม่

“ เราก็วิพากษ์วิจารณ์เรื่องหญิงรักหญิง คู่กันตามประสาหญิงที่เป็นเพื่อนรักกัน... ก็ลองถามไปว่า ถ้าเราไม่แต่งงานครอง โสด เธอจะว่าอย่างไร ถ้าเราไม่ยอมมีแฟนชาย เธอจะว่าอย่างไร และสุดท้ายเราก็ถามไปตรงๆว่า ถ้าเราชอบผู้หญิงด้วยกัน พวกเธอจะว่าอย่างไร ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

“ กับเพื่อนร่วมงานที่สนิทเราก็คงจะบอกเค้าไปว่า ถ้าฉันมีแฟนเป็นผู้หญิง แยกจะยังคงจับเหมือนเดิมมั้ย ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

- อายุกับการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชน จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการเปิดเผยตนเองในช่วงวัยรุ่นจำนวน 18 ราย รองลงมาจะเป็นการเปิดเผยตนเองในช่วงวัยผู้ใหญ่จำนวน 11 ราย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 29 รายนี้ ได้เลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมให้สาธารณชนได้รับรู้ว่าพวกตนนั้นเป็นหญิงรักรักหญิง ผ่านทางการแต่งกาย ทรงผม และพฤติกรรมต่างๆ เช่น การเดินจับมือกัน การโอบกอด หรือ การหอมแก้มกันกับคนรัก เป็นต้น

“ เวลาไปไหนเรามักจะเดินจับมือกัน สนใจกันและกัน การคบหาเป็นไปในรูปแบบที่ไม่ได้แอบหรือหลบซ่อนใคร ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

“ พี่ใช้ชีวิตตามปกติของพี่ อยากจะกอดกัน จับมือกัน ก็ปล่อยให้ไปไปตามธรรมชาติ ”

(สัมภาษณ์ ไพ, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ ไปเดินห้าง ไปงานไหน ก็จะชวนแฟนไปด้วย ก็จับมือ กอดคอปกติ ”

(สัมภาษณ์ คิต, 22 ธันวาคม 2550)

“ เวลาเดินกับแฟน เราก็คงจับมือกัน กอด หอมกัน เป็นเรื่องปกติ ”

(สัมภาษณ์ ฝน, 7 มกราคม 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นศิษย์หนึ่ง ค่อนข้างที่จะรักษาภาพลักษณ์ของตนเองเนื่องจากตนเองนั้นประกอบอาชีพเป็นอาจารย์และค่อนข้างมีคนในสังคมรู้จักพอควร จึงทำให้ต้องประพฤติตนและวางตัวให้เหมาะสม เพื่อจะได้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้พบเห็น

“ สมัยวัยรุ่นก็จะไม่ค่อยระวังตัว จะจับมือ กอดเอว แต่ตอนนี้ก็ต้องระวังตัวเองมากขึ้น เพราะคนรู้จักมากขึ้น อย่างเวลาเดินแถวบ้านก็จะแค่จับมือ แต่ถ้าไกลบ้านหน่อย เช่น ไปต่างจังหวัด หรือต่างประเทศ ก็อิสระมากหน่อย ทำอะไรก็ได้ค่ะแล้วแต่เรา ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสเรายเดียวเท่านั้นที่ไม่มีการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนเลย เนื่องจากว่าตนเองนั้นอยากจะทำงานด้านการเมืองในอนาคต จึงไม่ต้องการแสดงออกทั้งทางตรง และทางอ้อมให้ผู้อื่นได้รับรู้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง ดังนั้นการปฏิบัติตัวต่อคนรักด้วยกันจึงแสดงออกไปในทางเพื่อนมากกว่า

“ เราจะทำตัวปกติ ไม่ได้แสดงออก ไม่จับมือ เหมือนเดินกับเพื่อนปกติ... คิดว่ายังไงคนรู้น้อยกว่าก็ดี เพราะอนาคตต้องทำงานที่มั่นคง อยากเป็นนักการเมืองเลยไม่อยากให้มีข่าวแบบนี้มา วุ่นวาย ”

(สัมภาษณ์ เอ้อย, 19 ธันวาคม 2550)

เราจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการเปิดเผยตนเองต่อสังคมในช่วงวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ เนื่องจากเป็นวัยที่เริ่มค้นหาและเริ่มรู้จักตนเองมากขึ้น ทำให้สามารถที่จะพัฒนาเอกลักษณ์ของตนไปในทิศทางที่ตนอยากจะเป็นไปได้เหมาะสม ประกอบกับเป็นช่วงวัยที่ได้ใช้เวลาร่วมกับเพื่อนค่อนข้างมาก เพื่อนจึงเป็นสิ่งแวดล้อมหนึ่งที่จะช่วยทำให้เราค้นหาเอกลักษณ์ของตนได้ง่ายมากยิ่งขึ้น และเมื่อเราค้นหาเอกลักษณ์ได้แล้วก็จะมีวิธีการสื่อสารที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วก็มักจะเลือกเปิดเผยตนเองต่อสังคมในทางอ้อมโดยผ่านทางพฤติกรรมและการแต่งกาย ซึ่งก็จะทำให้คนส่วนใหญ่ที่พบเห็นไม่ว่าจะเป็น เพื่อน บุคคลในสถานที่ทำงาน หรือสาธารณชน เกิดการรับรู้กันได้เองว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นหญิงรักหญิง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสังคม

อาชีพมีความสัมพันธ์กับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสังคมมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับว่าอาชีพนั้นมีความยากหรือง่ายต่อการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเอง หลายอาชีพมีความง่ายต่อการเปิดเผยตนเอง เช่น นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน อาชีพอิสระ และการประกอบธุรกิจส่วนตัว เป็นต้น อาชีพต่างๆเหล่านี้ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะมีวิธีการที่จะเปิดเผยตนเองต่อสังคมไม่ว่าจะเป็นเพื่อน สถานศึกษา /สถานที่ทำงาน และสาธารณชน โดยที่กลุ่มตัวอย่างไม่ต้องวิตกกังวล เพราะเป็นอาชีพที่ไม่ได้อยู่ภายใต้ระเบียบวินัยที่เคร่งครัด รวมถึงไม่ได้เป็นแบบอย่างให้กับใคร แต่เป็นอาชีพที่วัดกันด้วยผลงานและความสามารถจึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนต้องทำงานกันอย่างเต็มความสามารถ

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเอง จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย นี้ มีกลุ่มตัวอย่างที่มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองทั้งสิ้น 23 ราย ซึ่งสามารถแยกตามแต่ละประเภทได้ดังนี้ คือ

2.1.1 ทอม จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมนี้นี้มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 7 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพนักศึกษา 2 ราย
- อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน 3 ราย
- อาชีพธุรกิจส่วนตัว 2 ราย

2.1.2 ดี จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีนี้มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 8 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพนักศึกษา 3 ราย
- อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน 2 ราย
- อาชีพพนักงานบริษัทหลักทรัพย์ 1 ราย
- อาชีพธุรกิจส่วนตัว 2 ราย

2.1.3 เลส จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสนี้มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 8 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพนักศึกษา	4 ราย
- อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน	1 ราย
- อาชีพพนักงานโรงแรม	1 ราย
- อาชีพอิสระ	1 ราย
- อาชีพธุรกิจส่วนตัว	1 ราย

อาชีพที่มีความง่ายต่อการเปิดเผยตนเองนี้ จะทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเปิดเผยตนเองกับเพื่อนได้โดยไม่มีอุปสรรคมาขัดขวาง เพราะเป็นอาชีพที่ไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบหรือข้อบังคับที่เข้มงวด จึงทำให้สามารถที่จะเปิดเผยตนเองกันได้อย่างเต็มที่ จากผลการวิจัยทำให้ได้ทราบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองนั้นเลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อเพื่อน โดยเพื่อนจะเกิดการรับรู้ไปเองจากลักษณะท่าทาง พฤติกรรม และการแต่งกาย ตัวอย่างเช่น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมที่ประกอบอาชีพเป็นนักศึกษาและพนักงานบริษัทเอกชนนั้น ก็สามารถแสดงออกถึงความเป็นตัวตนได้เต็มที่ผ่านทางการแต่งกายและทรงผม รวมถึงลักษณะท่าทาง และการพูดจาที่คล้ายผู้ชาย จึงทำให้เพื่อนเกิดการรับรู้กันไปโดยไม่ต้องมีการบอกกล่าวทางวาจา นอกจากนี้หลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้แสดงออกถึงตัวตนอย่างเต็มที่แล้วทำให้สิ่งต่างๆที่แสดงออกมานั้นเป็นไปอย่างธรรมชาติ ไม่ต้องปกปิด และทำให้การคบหากันระหว่างเพื่อนไม่ว่าจะเป็นเพื่อนผู้ชายหรือเพื่อนผู้หญิงก็เป็นไปได้อย่างสนิทใจและสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น เช่นตัวอย่างดังต่อไปนี้

“ เพื่อนก็จะรู้จากพฤติกรรมและการแต่งกายของเรา และเราก็คบแฟนผู้หญิงในที่เรียนเดียวกันด้วย ”

(สัมภาษณ์ พลอย, 21 ธันวาคม 2550)

“ เปิดเผยมาก เราทำงานขายไอเดีย แต่งตัวอะไรก็ได้แต่ก็ต้องแต่งให้ดีๆ เราก็เล่าเรื่องแฟนให้ฟังเค้าจะยอมรับที่เราเป็นแบบนี้ ชอบที่เราเป็นแบบนี้ ”

(สัมภาษณ์ กิด, 22 ธันวาคม 2550)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมรายหนึ่ง สามารถเปิดเผยตนเองได้ง่ายเนื่องจากงานที่ทำจะเป็นงานที่ขายไอเดียเชิงสร้างสรรค์ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความเป็นตัวของตัวเองค่อนข้างสูงและเปิดเผยตนเองได้อย่างเต็มที่ ซึ่งหลังจากที่เปิดเผยตนเองทางอ้อมกับเพื่อนผ่านทางพฤติกรรมและการแต่งกายแล้ว ทำให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกัน สามารถที่จะพูดคุยปรึกษาหารือกันได้อย่างสนิทใจมากขึ้นอีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ ไม่เคยปิดบังอะไรเลย เป็นตัวของตัวเองเต็มที่ทั้งการแต่งกายและทรงผม เพื่อนก็มีทั้งเกย์เลสเบียน กระเทย ชอบอัปเดตเรื่องคนรักเพศเดียวกันกับเรา ”

(สัมภาษณ์ มน, 31 มกราคม 2551)

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างบางรายก็จะสื่อสารทางอ้อมให้เพื่อนรับรู้ว่าคุณนั้นเป็นหญิงรักหญิง โดยการที่กลุ่มตัวอย่างมักจะพาคนรักมาพบปะพูดคุยหรือรับประทานอาหารร่วมกับเพื่อนๆ ของตนเองอยู่เสมอ จึงทำให้เพื่อนเกิดการรับรู้ได้เองว่าคุณที่กลุ่มตัวอย่างพานั้นคือคนรักของคุณนั่นเอง โดยที่ไม่ต้องมีการเปิดเผยหรือแนะนำกันทางวาจาเลย

“ ไปมหาลัย เราก็ต้องเคารพที่เรียนนิดนึง แต่เราก็จะพาแฟน ไปคณะบอยนะ เพื่อน รุ่นพี่รุ่นน้อง ก็จะมีรู้กันหมด ”

(สัมภาษณ์ แนท, 14 ธันวาคม 2550)

“ เราก็พาชวนแฟนมาที่ทำงาน เพื่อนๆก็จะรู้กันหมด เราไม่ต้องไปนั่งบอก เขาก็รู้กันเองอยู่แล้ว ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

อย่างไรก็ตาม มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสจำนวน 4 ราย ได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงกับเพื่อน สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งจะมาจากการที่เพื่อนอาจจะยังไม่เกิดการรับรู้อย่างแท้จริงว่าคุณคือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิงรักหญิง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสส่วนมากนั้นจะมีลักษณะท่าทางภายนอกที่ดูเหมือนกับผู้หญิงปกติทั่วไป รวมถึงคนรักของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสนั้นก็มักจะมีลักษณะภายนอกที่เหมือนผู้หญิงทั่วไปในสังคมเช่นเดียวกัน ถ้าเพื่อนบางคนไม่ค่อยได้สังเกตมากเพียงพอก็จะไม่สามารถทราบได้ว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นหญิงรักหญิง นอกจากนี้สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสบางรายนั้นเพิ่งเริ่มเข้าใจและตระหนักได้ว่าแท้ที่จริงแล้วตนเองนั้นชอบผู้หญิงด้วยกัน

“ พี่เริ่มมีแฟนเป็นผู้หญิงมาไม่กี่เดือนมานี้ คนไม่สนิทจะยังไม่มีการทราบดี แต่กับเพื่อนที่สนิท พี่บอกเค้าเองเพราะเวลาที่มีอะไรเราก็จะปรึกษากันปกติ ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

“ เราเริ่มมีแฟนจริงจังตอนอายุ 22 เราก็บอกเพื่อนเลย เราคิดว่าถ้ามันดีกับเรา เราก็ควรภูมิใจที่เราได้เป็น... ”

(สัมภาษณ์ น้ำตาล, 7 มกราคม 2551)

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีอีก 1 ราย เลือกที่จะเปิดเผยความจริงกับเพื่อนด้วยการบอกกล่าวทางวาจาเช่นกัน แม้ว่าตนเองนั้นจะมาจากอาชีพที่เปิดเผยตนเองได้ง่าย ซึ่งสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเปิดเผยความจริงกับเพื่อนนั้นคือ กลุ่มตัวอย่างเพิ่งค้นพบว่าตัวเองนั้นชอบผู้หญิงด้วยกันจึงทำให้เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจที่จะเปิดเผยความจริงกับเพื่อนสนิทของตนเอง

“ กับเพื่อนที่เรานสนิทก็จะบอกเค้าเลยนะ แต่ถ้าคนไม่สนิท เค้าก็อาจจะมึนงงบ้าง แต่จะให้เราไปเดินบอกทุกคนก็คงไม่ใช่ ”

(สัมภาษณ์ ยู, 7 มกราคม 2551)

- อาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองนี้ยังทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวิธีการที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 18 ราย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม สามารถที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมผ่านทางพฤติกรรม การแต่งกาย ทรงผม และ การคบหากันกับคนรักได้อย่างเปิดเผยโดยที่ไม่มีอุปสรรค เนื่องจากไม่ได้อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือระเบียบวินัย จึงทำให้มีอิสระในการเปิดเผยตนเองได้อย่างเต็มที่

“ เราจะใส่เสื้อเชิ้ต กางเกงสแล็ค เวลาไปทำงาน พาแฟนไปออกงาน ... เราก็มีจิบผู้หญิงในที่ทำงานเดียวกันด้วย ”

(สัมภาษณ์ ฝน, 7 มกราคม 2551)

“ เราก็จะเป็นตัวของตัวเราอยู่แล้วจากการแต่งตัว เพื่อนก็จะรู้จักอยู่แล้วเวลาพาแฟนไปทำงาน ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลวส่วนใหญ่ที่มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองนั้น มักจะเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานทางอ้อม โดยการพากรักมายังสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานเป็นประจำ ซึ่งก็จะทำให้เกิดความเข้าใจและรับรู้กันไปเอง กลุ่มตัวอย่างมักจะเดินกับคนรักอย่างเปิดเผย เพราะตนเองไม่ต้องอยู่ภายใต้ระเบียบวินัยอะไรมากมายนัก จึงส่งผลให้ไม่เกิดอุปสรรคต่อการเปิดเผยตนเอง

“ เราเปิดเผยตนเองได้เต็มที่ จะพาแฟนไปคณะบ่อยๆ ก็จะมีคนมาถามบ้างว่าทำไมคบผู้หญิง แต่ส่วนมากก็จะเข้าใจ ”

(สัมภาษณ์ เจน, 12 ธันวาคม 2550)

“ เราก็เป็นตัวของตัวเอง ไม่คิดที่จะเปลี่ยนแปลงอะไร ไม่ได้ซีเรียสกับคนที่มองเข้ามา ”

(สัมภาษณ์ แบล็ค, 21 ธันวาคม 2550)

“ เวลาแฟนมาหา ก็จะอยู่กับแฟน ก็จะรู้กันไปโดยปริยาย ”

(สัมภาษณ์ ไพ, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีรายหนึ่ง แม้ว่าจะสามารถเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างานได้ โดยที่แฟนของกลุ่มตัวอย่างจะขึ้นมารับที่ทำงานเป็นประจำ แต่กลุ่มตัวอย่างก็รู้สึกอึดอัดบ้างเล็กน้อยเพราะไม่สามารถที่จะเปิดเผยตนเองต่อกลุ่มลูกค้าผู้มารับบริการได้อย่างสบายใจ เนื่องจากตนเองทำงานด้านการตลาดของบริษัทหลักทรัพย์แห่งหนึ่ง ลูกค้าส่วนมากจะเป็นคนสูงอายุ ซึ่งถ้าได้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงรักหญิงก็อาจจะก่อให้เกิดเสียนินทาได้

“ แฟนเราก็จะขึ้นมารับที่ทำงาน หัวหน้างานก็เตือน ห่วงว่าเดี๋ยวลูกค้ารู้จะโดนเม้าท์ เขาก็บอกว่าแฟนกันก็กันไป แต่ไม่ต้องเปิดเผยมาก เขาก็กลัวเราจะไม่สบายใจ ”

(สัมภาษณ์ พัด, 22 ธันวาคม 2550)

อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างที่มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเอง 5 ราย ได้เลือกวิธีที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี 1 ราย เลือกที่จะเปิดเผยความจริงเฉพาะกับเพื่อนร่วมงานที่ตนเองสนิทด้วยสองคนเท่านั้น โดยตัดสินใจที่จะบอกความจริงจากปากของตนเองไปว่าแท้ที่จริงแล้วตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง สาเหตุที่เลือกบอกเฉพาะกับเพื่อนร่วมงานที่ตนเองสนิทสนมด้วยนั้นก็เพราะว่าคิดเอาไว้แล้วว่าเมื่อบอกไปเพื่อน

จะต้องยอมรับได้ แต่กับคนที่ไม่สนิทก็จะไม่ต้องการเปิดเผยเนื่องจากคิดว่าอาจจะมีผลกระทบต่อหน้าที่การงานบ้างเล็กน้อย

“ บอกกับเพื่อนสนิทที่ทำงานที่คิดว่าเค้าน่าจะรับได้ ส่วนกับคนที่ไม่สนิทหรือเจ้านาย เราก็จะไม่เปิดเผยว่าเป็นหญิงรักหญิง เพราะกลัวว่าจะมีผลต่อหน้าที่การงาน ”

(สัมภาษณ์ ป้อ, 1 ธันวาคม 2550)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส 2 ราย เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงต่อสถานศึกษา โดยการบอกกล่าวความจริงจากปากว่าแม้จริงแล้วตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง

“ ตอนนั้นชอบผู้หญิงคนหนึ่งมาก ก็เลยบอกเพื่อนไป เพื่อนก็โอเค ไม่ได้ว่าอะไร ”

(สัมภาษณ์ เอื้อย, 19 ธันวาคม 2550)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสที่เหลืออีกหนึ่งราย เลือกที่จะเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษา โดยการบอกกล่าวทางวาจาจากกับเพื่อนผู้ชายที่เข้ามาตีสนิทด้วยว่าตนเองนั้นไม่ชอบผู้ชาย เพราะมีแฟนเป็นผู้หญิงด้วยกันเอง

“ เวลาที่มีผู้ชายมาจีบก็จะบอกไปเลยว่า มีแฟนแล้วเป็นผู้หญิง เค้าจะได้ไปพันๆ... คนก็ลงจะไปบอกต่อๆกันเอง ”

(สัมภาษณ์ แอนนี่, 27 ธันวาคม 2550)

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสอีก 2 ราย ได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงต่อสถานที่ทำงาน โดยการสอบถามเพื่อนร่วมงานที่ตนเองมีความสนิทสนมด้วยว่าถ้าต้องมีเพื่อนที่เป็นหญิงรักหญิง พวกเขาจะรู้สึกอย่างไร รวมถึงสัมพันธภาพของความเป็นเพื่อนนั้นจะยังคงอยู่เหมือนเดิมหรือไม่ อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าตนเองกับเพื่อนร่วมงานนั้นมีความสนิทสนมกัน จึงไม่อยากจะปิดบังหรือมีความลับต่อกัน

“ ถามเพื่อนร่วมงานที่สนิทว่า ถ้าเรามีแฟนเป็นผู้หญิงจะยังคงคบกันเหมือนเดิมหรือไม่ ... เพื่อนก็ตอบว่ารับได้ ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

“ หนึ่งปีแรกที่ร่วมงานกับเพื่อน เราไม่ได้เปิดเผยตัว... มีการวิพากษ์วิจารณ์เรื่องหญิงรักหญิง คุณกันตามประสาเพื่อน เราก็ถามไปว่าถ้าเราไม่แต่งงาน ถ้าเราไม่อยากมีแฟนเป็นผู้ชาย พวกเขาจะว่าอย่างไร ... สุดท้ายก็ถามไปตรงๆว่า ถ้าเราชอบผู้หญิงด้วยกัน พวกเขาจะว่าอย่างไร... ท่าทีของเพื่อนทั้งสองก็ยังไม่เหมือนเดิม ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

- อาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองนี้ ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 22 ราย ซึ่งเป็นจำนวนเกือบจะทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างที่มาจากอาชีพที่ง่ายของการเปิดเผยตนเองนั้น ได้เลือกวิธีที่จะเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนโดยการเปิดเผยทางอ้อมทั้งหมด สาธารณชนสามารถสังเกตเห็นถึงความเป็นหญิงรักหญิงผ่านจากลักษณะท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม รวมถึงพฤติกรรมต่างๆที่ปฏิบัติต่อกันเวลาอยู่กับคนรัก เช่น การเดินจับมือกัน การโอบกอด และการหอมแก้มกัน เป็นต้น โดยที่กลุ่มตัวอย่างก็ไม่มีเจตนาจำเป็นต้องไปที่จะต้องไปนั่งป่าวประกาศให้คนในสังคมรับรู้ตัวตนนั้นเป็นหญิงรักหญิง

“ เราจะเปิดเผยตนเองมากที่สุด ไม่เห็นต้องแคร์ใคร... ก็จะเดินจับมือกัน โอบกอดกันบ้าง เป็นธรรมดา ”

(สัมภาษณ์ พลอย, 21 ธันวาคม 2550)

“ เราก็จะเป็นตัวของตัวเอง เปิดเผยโดยการเดินจับมือกัน เดินโอบกอดกันบ้างกับแฟน ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

“ คนก็จะดูเราออกจากท่าทาง พฤติกรรมและการแต่งกาย ... เวลาเราเดินกับแฟนก็จะจับมือ หอมแก้ม...”

(สัมภาษณ์ ฝน, 7 มกราคม 2551)

“ เราก็จะเดินจับมือกันเหมือนคนที่แฟนกันปกติ เราไม่ได้ทำอะไรที่ไม่เหมาะสม ”

(สัมภาษณ์ ยู, 7 มกราคม 2551)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองที่เหลืออีก 1 รายนั้น ไม่ได้มีการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนเลย ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยทางตรงหรือทางอ้อม เนื่องจากตนเองนั้นอยากจะทำอาชีพที่มีความมั่นคง รวมถึงอยากที่จะเป็นนักการเมืองในอนาคตจึงไม่ต้องการทำอะไรที่เปิดเผยกับบุคคลทั่วไปมาก เพราะอาจจะมีผลเสียต่อหน้าที่การงานในอนาคตได้ ดังนั้นการแสดงออกระหว่างกันกับคนรักต่อสาธารณชนนั้นจะออกไปในลักษณะเพื่อนกันมากกว่า

“ เราจะทำตัวปกติ ไม่ได้แสดงออก ไม่จับมือ เหมือนเดินกับเพื่อนปกติ... คิดว่ายังไงคนรู้น้อยกว่าก็ดี เพราะอนาคตต้องทำงานที่มั่นคง อยากเป็นนักการเมืองเลยไม่อยากให้มีข่าวแบบนี้มาวุ่นวาย ”

(สัมภาษณ์ เอื้อย, 19 ธันวาคม 2550)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเอง มีจำนวนทั้งสิ้น 7 ราย ซึ่งสามารถแยกตามแต่ละประเภทได้ดังนี้ คือ

2.2.1 ทอม จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมนี้นี้มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 3 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพข้าราชการ (ทหารบก) 1 ราย
- อาชีพพยาบาล 1 ราย
- อาชีพแพทย์เฉพาะทางด้านผิวหนัง 1 ราย

2.2.2 ดี้ จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี้นี้มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 2 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย 1 ราย
- อาชีพพยาบาล 1 ราย

2.2.3 เลข จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลขนี้มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองมีจำนวนทั้งสิ้น 2 ราย โดยสามารถแจกแจงให้เห็นได้ดังต่อไปนี้ คือ

- อาชีพข้าราชการ (กระทรวงอุตสาหกรรม) 1 ราย
- อาชีพข้าราชการ (สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก) 1 ราย

อาชีพที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นล้วนแต่เป็นอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเอง จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างต้องพบกับอุปสรรคมากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไปในการที่จะสื่อสารให้สังคมไม่ว่าจะเป็นเพื่อน สถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน รวมถึงสาธารณชนได้ทราบว่าแท้ที่จริงนั้นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นหญิงรักหญิง อาชีพข้าราชการนั้นเป็นอาชีพที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเปิดเผยตนเองได้ยาก เนื่องจากเป็นอาชีพที่ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆมากมาย จึงทำให้วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองนั้นถูกจำกัดลงไปด้วย ผลการวิจัยทำให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองนั้นจะเลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อเพื่อน ตัวอย่างเช่น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมไม่ว่าจะมาจากอาชีพข้าราชการทหารบก อาชีพพยาบาล และอาชีพแพทย์นั้น ก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อเพื่อน โดยสื่อสารให้เพื่อนรับรู้ได้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงผ่านจากลักษณะท่าทาง การพูดจา การแต่งกาย ทรงผมและพฤติกรรมในด้านต่างๆ เช่น การคบหากับคนรัก เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ที่กลุ่มตัวอย่างได้สื่อสารออกไปก็จะทำให้เพื่อนรับรู้ไปโดยทางอ้อมเพราะเมื่อมีการใช้เวลาและทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนแล้ว ก็จะเกิดความเข้าใจในตัวตนและนิสัยใจคอกันไปโดยอัตโนมัติ โดยไม่ต้องมานั่งอธิบายหรือบอกกล่าวกันทางวาจาเลย

“ เพื่อนก็จะรู้อยู่แล้วว่าเราเป็น เพราะมองตัวแต่หัวลงไปเนี่ยก็รู้อยู่แล้ว เจอเราก็ทีๆ เราก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงอะไร... เขาก็จะมีถามว่า เป็นไง มีแฟนกี่คนแล้ว ตอนนี้คบใครอยู่ ”

(สัมภาษณ์ เอ, 22 ธันวาคม 2550)

“ กับเพื่อน เขาก็จะดูเราออกอยู่แล้วจากพฤติกรรมและการแต่งกาย เพราะปกติวันเสาร์พี่ก็จะแต่งตัวธรรมดา ไม่ได้ใส่กระโปรงเหมือนตอนทำงาน ”

(สัมภาษณ์ เร, 7 มกราคม 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิงรักหญิงที่แม้ว่าจะมาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองนั้น ก็สามารถสื่อสารทางอ้อมให้เพื่อนได้รับรู้เพราะส่วนมากแล้วกลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะเป็นทอม ดี และเลสเบี้ยน ก็มักจะพาคนรักมารู้จักกับเพื่อนของตนหรือมารับประทานอาหารร่วมกัน โดยที่ไม่ต้องมีคำแนะนำกันอย่างเป็นทางการเพื่อนก็สามารถที่จะสื่อความและเข้าใจได้เอง นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมักจะมีเพื่อนสนิทที่เป็นพวกหญิงรักหญิงเหมือนกัน จึงทำให้สามารถเข้าใจกันและกันได้เป็นอย่างดี รวมถึงสามารถรับฟังเมื่อเกิดปัญหา รวมถึงให้คำแนะนำสำหรับปัญหานั้นได้

“ เค้าก็คงจะมองกันออกเพราะเราคบกับผู้หญิงที่ดูหน้าตาดี แต่เราก็ไม่ได้ไปบอกตรงๆ ส่วนใหญ่ก็จะคุย จะเล่า กับเพื่อนที่เป็นทอมเหมือนกัน ”

(สัมภาษณ์ กา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ เวลาเราไปกินข้าวกับเพื่อน เราไปงานแต่งงานเพื่อน เราก็จะพาแฟนของเราไปด้วย... เพื่อนก็ไม่ได้ว่าอะไร คุณทำทางเค้าก็สนิทสนมกันดี ”

(สัมภาษณ์ เอียด, 3 กุมภาพันธ์ 2551)

- อาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองนั้นส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสถานที่ทำงาน ซึ่งก็จะทำให้บุคคลในสถานที่ทำงานไม่ว่าจะเป็นเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา ก็เกิดการรับรู้กันไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นหญิงรักหญิง โดยที่ไม่ต้องมีการบอกกล่าวกันทางวาจาเลย เช่น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมที่ประกอบอาชีพเป็นพยาบาลนั้น การเปิดเผยตนเองผ่านทางลักษณะท่าทาง การพูดจา และการแต่งกายก็ไม่อาจทำได้มากนัก เนื่องจากเป็นอาชีพที่ต้องวางตัวให้ดูน่าเชื่อถือต่อผู้มาใช้บริการทั้งคนไข้ และญาติของคนไข้ การเปิดเผยตนเองส่วนมากนั้นจะแสดงออกมาให้พบเห็น โดยการที่กลุ่มตัวอย่างมักจะพาคนรักของตนมาอยู่ในที่พักรักษาตัวเดียวกัน จึงทำให้เพื่อนร่วมงานที่อาศัยอยู่ในที่พักรักษาตัวเดียวกันหรือที่พักรักษาตัวเดียวกันเกิดการรับรู้กันไปโดยอัตโนมัติว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นมีพฤติกรรมเป็นหญิงรักหญิง

“ เราอยู่ที่พักรักษาตัวเหมือนกัน เค้าก็น่าจะทราบกันจากพฤติกรรม ไม่ต้องไปบอกเค้า ทุกคนรู้หมดไม่ว่าจะเป็นพี่เป็นน้อง เพราะเราคบกับใคร เค้าก็จะมาอยู่กับเรา... เราไม่เคยไปพูด ไปบอกเค้า แต่เค้าก็จะทราบกันเร็วมาก ”

(สัมภาษณ์ กา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

กลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งที่ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการทหารบกนั้น ก็เปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสถานที่ทำงานเช่นเดียวกัน แม้ว่าจะมีการเปิดเผยตนเองผ่านลักษณะท่าทางและทรงผมที่คล้ายผู้ชายแต่การเปิดเผยตนเองนั้นก็จะต้องอยู่ภายใต้ระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด การพูดจากับผู้บังคับบัญชานั้นก็ต้องพูดจาให้สุภาพไพเราะ ต้องใช้คำลงท้ายว่า “ ค่ะ ” อยู่เสมอ ผู้บังคับบัญชาก็ไม่ได้ว่ากล่าวอะไรกับการเปิดเผยตนเองทางอ้อมของกลุ่มตัวอย่างเพราะทุกอย่างยังคงอยู่ภายใต้ระเบียบวินัยที่ได้วางไว้

“ ถ้าอยู่กับผู้ใหญ่ การที่ต้องทำความเคารพมันแน่นอน ต้องอ่อนน้อม ต้องพูด ค่ะ นี่ก็การทำงาน เราต้องแบ่งด้วย ไม่ใช่ทำตัวแมนมาก... กับเพื่อนร่วมงาน เราก็จะเปิดใจให้เค้ารู้ว่าเราเป็นต้องใส่ฟอร์มทหาร ถ้าไม่มีพิธีอะไรก็จะใส่กางเกง แต่ถ้ามีพิธีติดยศจะต้องใส่กระโปรง ต้องอยู่ในเครื่องแบบ เราต้องอยู่ในระเบียบวินัย”

(สัมภาษณ์ เอ, 22 ธันวาคม 2550)

จากการที่ได้สังเกตและพูดคุยกับกลุ่มตัวอย่างรายนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างรายนี้ค่อนข้างที่จะเปิดเผยตนเองมากผ่านลักษณะท่าทางที่คล้ายผู้ชาย และทรงผมที่จะตัดสั้นอยู่เสมอ ประกอบกับการแต่งกายในแบบฟอร์มทหารที่กลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะใส่กางเกงมากกว่ากระโปรง สีน้ำท่าทางขณะเล่านั้นก็แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นมีความสุขในหน้าที่การงานของตนเอง เพราะสามารถที่จะเลือกวิธีเปิดเผยตนเองได้อย่างเหมาะสมถึงแม้ว่าอาชีพนั้นจะเป็นอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองและต้องอยู่ภายใต้ระเบียบวินัยที่เคร่งครัด

“ กับเพื่อนร่วมงานที่สนิทสนม ก็เปิดเผยปกติให้เค้ารู้ คุณกันปกติ คุณกันได้ทุกเรื่อง... กับผู้บังคับบัญชา ก็ไม่ได้มีท่าทีอะไรนะ แต่จะใช้เราเหมือนผู้ชายซะอีก (หัวเราะ) ... กับพวกพลทหารก็จะวางตัวปกติ ใช้เค้าได้ สั่งเค้าได้ ก็ไม่ได้มีปฏิกิริยาอะไร จะทำตามคำสั่งเรา ”

กลุ่มตัวอย่างอีกรายที่ประกอบอาชีพเป็นแพทย์เฉพาะทางด้านผิวหนังนั้น ก็ต้องพบกับอุปสรรคในการเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงบ้าง เพราะต้องประพฤติตัวและวางตัวให้เหมาะสมเพื่อให้ดูเป็นที่น่าเคารพและน่าเชื่อถือทั้งต่อเพื่อนร่วมงานด้วยกันและต่อคนไข้ นอกจากนี้ยังเป็นอาชีพที่ต้องเกี่ยวข้องกับด้านความสวยความงาม การที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมจะเปิดเผยตนเองออกไปมากนักก็ไม่สามารถที่จะทำได้เพราะจะทำให้ขัดต่อหน้าที่การงานเพราะลักษณะทั่วไปของอาชีพแพทย์เฉพาะทางด้านผิวหนังนั้นนอกจากว่าจะเป็นอาชีพที่ต้องเกี่ยวข้องกับด้านความสวยความงามแล้วนั้นลักษณะท่าทาง การพูดจา การแต่งกาย และทรงผม นั้น ก็ยังคงต้องรักษาภาพลักษณ์ของตนเองให้ดูเป็นผู้หญิงเอาไว้ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องต่ออาชีพ กลุ่มตัวอย่างจึงไม่อาจเปิดเผยตนเองได้มากมายนักเพราะเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อหน้าที่การงานของตนเองได้ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างรายนี้จึง

เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสถานที่ทำงานของตนเอง โดยแสดงออกผ่านลักษณะท่าทาง และทางพฤติกรรมต่างๆ เช่น การพาคนรักมาที่ทำงานหรือการพาคนรักมารับประทานอาหารที่โรงพยาบาลด้วยกัน เป็นต้น ซึ่งก็จะทำให้เพื่อนร่วมงานที่เป็นแพทย์ด้วยกัน รวมถึงพยาบาลและเจ้าหน้าที่ด้านต่างๆ จะเกิดการรับรู้และเข้าใจไปได้เองว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นหญิงรักหญิงเมื่อมีการสังเกตจากพฤติกรรมที่เกิดขึ้น

“ วันทำงานที่ต้องใส่กระโปรง แต่เค้าก็น่าจะพอรู้กันล่ะ เพราะบางทีพี่ก็จะนัดแฟนมาเจอที่ทำงานแล้วออกไปกินข้าวด้วยกัน กับเพื่อนที่เป็นหมอคู่ด้วยกัน เค้าก็ไม่ได้รังเกียจอะไรนะ บางทีเค้าก็จะแซวๆ กับลูกน้องคิดว่าเค้าก็น่าจะรู้กันนะ... เรื่องการพูดก็ไม่ค่อยมีปัญหาเพราะปกติพี่ก็จะพูดล่ะ อยู่แล้ว คิดว่าแค่แต่งตัวให้หญิงก็พอ... คิดว่าถ้าเปิดเผยตนเองไปแล้วก็น่าจะมีผลต่อหน้าที่การงาน เพราะเราทำเรื่องความงามด้วย เค้าก็คงอยากได้ผู้หญิงมากกว่า ”

(สัมภาษณ์ เร, 7 มกราคม 2551)

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างรายนี้ยังเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสถานที่ทำงานด้วย โดยการพาคนรักของตนไปร่วมกิจกรรมพักผ่อนกับทัวร์ที่ทางโรงพยาบาลได้จัดขึ้น การที่กลุ่มตัวอย่างพาคนรักไปร่วมกิจกรรมด้วยนั้นก็เหมือนกับเป็นการประกาศต่อเพื่อนร่วมงานและเจ้าหน้าที่ต่างๆ ทางอ้อมว่าคนที่กลุ่มตัวอย่างพาไปด้วยนั้นก็คือคนรักของกลุ่มตัวอย่างนั่นเอง เนื่องจากก็เป็นคนๆ เดียวกันกับที่เคยเห็นบ่อยๆ เวลากลุ่มตัวอย่างนัดมาเจอกันที่ทำงาน

“ ที่รู้คือตอนที่ไปเที่ยวต่างจังหวัดกันกับเพื่อนที่ทำงานแล้วเค้าให้พาครอบครัวหรือคนนอกไปได้ พี่ก็เลยพาคุณแม่ แม่ แฟน แล้วก็เพื่อนไปด้วย...”

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ชายหนึ่งที่ประกอบอาชีพเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยนั้น ก็ได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสถานที่ทำงานของตนเองเช่นกัน เพราะคิดว่าตนเองนั้นไม่จำเป็นต้องจะไปป่าวประกาศหรือเปิดเผยตนเองอย่างโจ่งแจ้งให้ใครได้รับรู้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง กลุ่มตัวอย่างคำนึงถึงเฉพาะการที่ตนเองควรมีความรับผิดชอบและทำหน้าที่ในการสอนหนังสือของตนให้ดีที่สุด เพราะถึงแม้ว่าจะมีการเปิดเผยตนเองไปแล้วนั้นก็ไม่น่าที่จะมีปัญหาต่อหน้าที่การงาน ถ้าเรายังคงสามารถทำหน้าที่ของเราได้อย่างไม่บกพร่อง

“ ตอนนั้นมีพระราชพิธีเรือ พี่ก็พาแฟนขึ้นมาดูที่ภาควิชา เค้าก็จะถามว่าเป็นแฟนกันหรือ พี่ก็จะบอกไปว่าเป็นเพื่อน หลังจากนั้นก็จะมิแซวๆ กันเรื่อยมา พี่ก็ไม่ได้เงินหรือตอบอะไรไปเลย ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

การเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสถานที่ทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์รายนี้ ก็จะทำให้เพื่อนร่วมงานเกิดความเข้าใจกันไปได้เองว่าคนที่กลุ่มตัวอย่างพามาในที่ทำงานนั้น แท้ที่จริงก็คือคนรักของกลุ่มตัวอย่างนั่นเองแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะไม่มีการยอมรับหรือเปิดเผยความจริงกันทางวาจาเลยแม้แต่น้อย

“ เพื่อนร่วมงานก็จะเห็นเวลาที่เดินไปกับแฟน เขาก็จะถามว่าใคร พี่ก็จะบอกว่าเพื่อน แต่เค้าก็ยิ้ม พี่ไม่เคยบอกใครว่าชอบผู้หญิง แต่เค้าก็จะเห็น พี่ก็ไม่ได้ปฏิเสธ แต่คิดว่าเค้าคงรู้กัน ”

อย่างไรก็ตาม มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส 1 ราย แม้ว่าจะประกอบอาชีพเป็นข้าราชการอยู่กระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งเป็นอาชีพที่เปิดเผยตนเองได้ยากเพราะต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์และระเบียบวินัยต่างๆ แต่กลุ่มตัวอย่างรายนี้ก็เลือกที่เปิดเผยตนเองทางตรงต่อสถานที่ทำงานโดยการบอกกล่าวทางวาทะกับเพื่อนร่วมงานทั้งคนที่ตนเองมีความสนิทสนมด้วยและเพื่อนร่วมงานทั่วไปว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างรายนี้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงก็เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าด้วยตำแหน่งและหน้าที่ของตนเองนั้นก็ไม่ได้ใหญ่โตอะไร และคนในที่ทำงานก็มีเป็นเลสเบี่ยนกันค่อนข้างมาก ประกอบกับลักษณะภายนอกของเลสนั้นก็ดูเหมือนกับผู้หญิงปกติทั่วไป จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างกล้าที่จะเลือกเปิดเผยตนเองทางตรงต่อสถานที่ทำงาน

“ ก็ไม่ได้ปิดบังอะไร คนอื่นที่นั่นเค้าก็เป็นกัน ไม่เห็นมีอะไรนะคะเพราะเป็นเลสก็เหมือนผู้หญิงปกติทั่วไป อาจจะเป็นที่ตำแหน่งเราไม่ได้ใหญ่โตอะไร คงไม่มีผลอะไรกับหน้าที่การงานของเรา ... ”

(สัมภาษณ์ คุย, 4 มกราคม 2551)

- ส่วนการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนของอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มตัวอย่างนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้เลือกวิธีเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสาธารณชน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมแม้ว่าจะมาจากอาชีพที่เปิดเผยตนเองได้ยาก ส่วนใหญ่ก็จะสามารถสื่อให้คนในสังคมรู้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงผ่านทางลักษณะท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม รวมถึงพฤติกรรมต่างๆ เช่น การเดินจูงมือกันกับคนรัก การโอบกอด เป็นต้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลสส่วนมากนั้น คนในสังคมก็จะสังเกตผ่านจากพฤติกรรมที่ปฏิบัติต่อกันเวลาอยู่กับคนรักไม่ว่าจะเป็น การจับมือ การโอบกอด เช่นกัน

“ กับสาธารณชนเราก็จะเปิดเผยปกตินะ เราจะแต่งตัวแบบนี้ เวลาเดินกับแฟน ก็จะมีจูมมือกัน เกาะแขนกันบ้าง ไม่มีอะไร ไม่ถึงขนาดไปกอดไปหอมกัน ”

(สัมภาษณ์ เอ้, 22 ธันวาคม 2550)

“ ตอนที่ยังคบกับแฟนก็จะไปร่วมกิจกรรมกันบ่อยๆ ไปงานแต่งงานเพื่อนก็จะพาไปด้วย”

(สัมภาษณ์ เอียด, 3 กุมภาพันธ์ 2551)

“ เวลาเดินก็จะจับมือกัน กอดคอกันเป็นปกติ คนก็คงคิดว่าเป็นเพื่อนกัน ”

(สัมภาษณ์ เต๋ย, 4 มกราคม 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นศิษย์เก่าที่ประกอบอาชีพเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยนั้น จะเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนทางอ้อมโดยการจับมือกับคนรักของตนเวลาออกไปตามที่สาธารณะ อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างรายนี้ก็ไม่ว่าจะเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนได้มาก เนื่องจากตนเองนั้นค่อนข้างที่จะมีคนรู้จักมากประกอบกับหน้าที่การงานของตนเองก็เป็นเหมือนกับต้นแบบให้กับลูกศิษย์ ดังนั้นจึงต้องรู้จักที่จะวางตัวให้ถูกต้องเหมาะสมเพื่อที่จะได้เป็นตัวอย่างที่ดีและให้เป็นที่น่าเคารพนับถือสำหรับผู้พบเห็น

“ ถ้าเป็นสมัยวัยรุ่นก็จะไม่ค่อยระวังตัว เดินจับมือ กอดเอว แต่ตอนนี้ก็จะระวังตัวมากขึ้น เพราะคนรู้จักเรามากขึ้น อย่างเวลาเดินแถวบ้านก็จะแค่จับมือ แต่ถ้าไปต่างจังหวัดหรือต่างประเทศก็จะอิสระมากหน่อย ทำอะไรก็ได้แล้วแต่เรา ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

3.ความสัมพันธ์ระหว่างแบบการสื่อสารในครอบครัวกับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสังคม

รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบต่างๆมีความสัมพันธ์กับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสังคมมากน้อยแตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยตนเองได้อย่างอิสระ การเปิดเผยตนเองได้อย่างมีข้อจำกัด หรือการที่ไม่สามารถเปิดเผยตนเองในความเป็นหญิงรักหญิงได้

เลย ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 รายนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อน สถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน และสาธารณชน ที่แตกต่างกันออกไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิด กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดอยู่ทั้งสิ้นจำนวน 14 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมจำนวน 5 ราย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี้จำนวน 5 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส จำนวน 4 ราย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดนั้นจะเลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อเพื่อน โดยจะสื่อสารให้เพื่อนได้รู้และเข้าใจว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงผ่านลักษณะท่าทาง การพูดจา การแต่งกาย และทรงผม ที่ค่อนข้างคล้ายผู้ชายให้เพื่อนๆ ได้รับรู้สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม ส่วนพฤติกรรมและการปฏิบัติตัวกับคนรักนั้นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนี้ก็มักที่จะพาคนรักของตนนั้นมารู้จักและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ ของตน โดยที่ไม่ต้องมีการบอกกล่าวหรือแนะนำกันทางวาจาเลยเพื่อนก็สามารถที่จะเข้าใจและรับรู้กันไปเองโดยอัตโนมัติ โดยสีหน้าและท่าทางของกลุ่มตัวอย่างขณะให้สัมภาษณ์นั้นก็สบายๆ และค่อนข้างผ่อนคลายมาก เพราะรับรู้ได้ถึงความรักและความเข้าใจที่เพื่อนมีให้กับตนเอง

“ ส่วนใหญ่เพื่อนก็จะ เป็นเหมือนกันหมด ถ้าเวลาเรามีปัญหา ก็จะคุยกับเค้า เค้าก็รู้อยู่แล้วว่าเราเป็นตั้งแต่หัวลง ไปเนี่ย ”

(สัมภาษณ์ เอ, 22 ธันวาคม 2550)

“ เพื่อนจะทราบจากทางพฤติกรรมค่ะ เป็นเพื่อนที่เรียนด้วยกันมาตั้งแต่ ม.1-ม.2 ”

(สัมภาษณ์ แบล็ค, 21 ธันวาคม 2550)

“ ช่วง ปี1- ปี4 เราก็จะอยู่หอกับเพื่อน ใครเป็นอะไรยังไง เราก็จะรู้ทั้งหมด... ”

(สัมภาษณ์ หมิง, 2 มกราคม 2551)

“ ก็จะแสดงออกอย่างที่เราเป็น เพื่อนก็จะรู้อยู่แล้วว่าเป็น เราไม่ต้องไปนั่งบอกเค้าตรงๆ ”

(สัมภาษณ์ ฝน, 7 มกราคม 2551)

“ เพื่อนก็จะรู้กันหมด ไม่ว่าเพื่อนสมัยไหน เพราะส่วนมากเราจะพาแฟนไปเจอเพื่อน ”

(สัมภาษณ์ เซอร์รี่, 23 ธันวาคม 2550)

นอกจากนี้พบว่ายังมีกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดอีก 5 ราย แบ่งเป็น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคี่ 1 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลข 4 ราย ได้เลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางตรงต่อเพื่อน เนื่องจากตนเองนั้นเติบโตมาจากครอบครัวที่ค่อนข้างให้อิสระทางด้านความคิดและการกระทำ จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะบอกกล่าวทางวาจาว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงเฉพาะกับเพื่อนที่ตนเองมีความสนิทสนมและคุ้นเคยเป็นอย่างดี

“ เราก็วิพากษ์วิจารณ์เรื่องหญิงรักหญิง คุยกันตามประสาหญิงที่เป็นเพื่อนรักกัน... ก็ลองถามไปว่า ถ้าเราไม่แต่งงานครองโสด เธอจะว่าอย่างไร ถ้าเราไม่ยอมมีแฟนชาย เธอจะว่าอย่างไร และสุดท้ายเราก็ถามไปตรงๆว่า ถ้าเราชอบผู้หญิงด้วยกัน พวกเธอจะว่าอย่างไร ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

“ กับเพื่อนที่ไม่สนิท คำก็อาจจะมึนงงกันบ้าง แต่กับเพื่อนสนิท คำจะรับรู้เพราะเราบอกเค้า ทุกคนก็จะบอกว่ามันเป็นเรื่องส่วนตัว มีความสุขก็ทำไป ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

“ กับเพื่อนสนิท เราก็จะบอกเค้าไปเลยนะว่าเราชอบผู้หญิง ... เพื่อนก็คงจะคิดไว้อยู่เหมือนกัน เพราะเห็นว่าเราไม่ยอมคบผู้ชายสักที ”

(สัมภาษณ์ เต๋ย, 4 มกราคม 2551)

- ส่วนการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานนั้นพบว่า แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดจำนวน 10 ราย ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แล้วนั้น เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมทั้งหมดมักจะสื่อสารทางอ้อมผ่านลักษณะท่าทาง การพูดจา การแต่งกาย และทรงผมที่คล้ายผู้ชาย รวมถึงการพาคนรักมายังสถานที่ทำงานเป็นประจำ ซึ่งก็จะทำให้เพื่อนร่วมงานเกิดการรับรู้และเข้าใจไปเองว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีพฤติกรรมเป็นหญิงรักหญิง

“ กับลูกน้องไม่เคยพูด แต่คิดว่าเค้าคงสังเกตจากการแต่งกายมากกว่า หรืออาจสังเกตเวลาที่เราพาผู้หญิงมา ”

(สัมภาษณ์ เซอร์รี่, 23 ธันวาคม 2550)

“ เราจะใส่เสื้อเชิ้ต กางเกงสแล็คเวลาไปทำงาน แรกๆเขาก็คงแค่สงสัยกัน แต่แบบว่าเราพาแฟนไปออกงาน เขาก็เลยมารู้กันหมด ”

(สัมภาษณ์ ฝน, 7 มกราคม 2551)

“ กับเพื่อนร่วมงาน เราก็เปิดเผยปกตินะ ให้เค้ารู้ ผมเราก็สั้นตลอด ”

(สัมภาษณ์ เอ้, 22 ธันวาคม 2550)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลสนั้นการเปิดเผยตนเองทางอ้อมก็จะออกมาในลักษณะของการพาดรักรของตนมายังสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานเป็นประจำ ซึ่งก็จะทำให้เพื่อนร่วมสถาบันศึกษาและเพื่อนร่วมงานเกิดความรับรู้และเกิดความเข้าใจกันไปได้โดยอัตโนมัติถึงการมีพฤติกรรมเป็นหญิงรักหญิงของกลุ่มตัวอย่าง ดังเช่นกรณีต่อไปนี้

“ ถ้าในสถานที่เรียน เราก็จะทำตัวแบบเคารพที่เรียนนิดนึง แต่เราก็จะพาแฟนมาคณะเป็นปกติอยู่แล้ว ... คนก็จะมองแบบ อ้อ!! มีแฟนเป็นผู้หญิงหรอ ”

(สัมภาษณ์ แนท, 14 ธันวาคม 2550)

“ เราก็เป็นของเราแบบนี้ ไม่ได้คิดที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเอง เพราะเราไม่ได้ซีเรียสตรงนั้น เราก็ชวนแฟนมาเป็นปกติ ”

(สัมภาษณ์ แบล็ค, 21 ธันวาคม 2550)

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดที่เหลืออีก 4 รายนั้น ได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงต่อสถานที่ทำงาน โดยเลือกที่จะเปิดเผยความจริงจากปากของตนเองเฉพาะกับเพื่อนร่วมงานที่ตนเองมีความสนิทสนมและใกล้ชิดกันว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรัก

หญิง เนื่องจากว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลสนั้นมีลักษณะภายนอกที่เหมือนกับผู้หญิงปกติทั่วไป จึงไม่อาจที่จะดูออกได้ว่าตนเองนั้นชอบผู้หญิงด้วยกันเอง ทำให้กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ตัดสินใจที่จะบอกความจริงกับเพื่อนร่วมงานตรงๆ เพราะไม่อย่างมีความลับหรือมีอะไรที่ต้องปิดบังต่อกัน รวมถึงกลุ่มตัวอย่างบางรายก็เลือกที่จะลองสอบถามก่อนว่าเพื่อนจะรู้สึกอย่างไรถ้าต้องมีเพื่อนเป็นหญิงรักหญิง

“ เราก็วิพากษ์วิจารณ์เรื่องหญิงรักหญิง คุยกันตามประสาหญิงที่เป็นเพื่อนรักกัน... ก็ลองถามไปว่า ถ้าเราไม่แต่งงานครอง โสด เธอจะว่าอย่างไร ถ้าเราไม่อย่างมีแฟนชาย เธอจะว่าอย่างไร และสุดท้ายเราก็ถามไปตรงๆว่า ถ้าเราชอบผู้หญิงด้วยกัน พวกเธอจะว่าอย่างไร ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

“ กับเพื่อนร่วมงานที่สนิทเราก็จะบอกเค้าไปว่า ถ้าฉันมีแฟนเป็นผู้หญิง แกจะยังคบฉันเหมือนเดิมมั้ย ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

“ กับเพื่อนร่วมงานที่สนิท 2 คน เราก็จะบอกเค้าไปเลยตรงๆว่า เรามีแฟนเป็นผู้หญิงนะ เค้าก็ดูตกใจนะ แต่ก็ไม่ได้อะไร ”

(สัมภาษณ์ ป้อ, 1 ธันวาคม 2550)

- ด้านการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดทั้งหมดได้เลือกวิธีที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสาธารณชน โดยผ่านทาง การแต่งกาย ทรงผม รวมถึงพฤติกรรมต่างๆที่ปฏิบัติต่อกันกับคนรัก เช่น การเดินจับมือกัน การโอบกอด และการหอมแก้ม เป็นต้น ซึ่งก็จะทำให้คนทั่วไปในสังคมเกิดการรับรู้และเข้าใจกันได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นกลุ่มหญิงรักหญิงนั่นเอง โดยที่กลุ่มตัวอย่างไม่ต้องไปป่าวประกาศหรือบอกกล่าวกันทางวาจาเลยแม้แต่น้อย

“ เวลาเดินกับแฟน เราก็จะจูมมือกัน กอด หอมกัน เป็นเรื่องปกติ ”

(สัมภาษณ์ ฝน, 7 มกราคม 2551)

“ เวลาไปข้างนอกด้วยกัน เราก็จะเดินจับมือกัน เดินโอบเอว ”

(สัมภาษณ์ เซอร์รี่, 23 ธันวาคม 2550)

“ เวลาไปไหนเรามากจะเดินจับมือกัน สนใจกันและกัน การคบหาเป็นไปในรูปแบบที่ไม่ได้แอบหรือหลบซ่อนใคร ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อย จากการวิจัยพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อยอยู่ทั้งสิ้นจำนวน 10 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมจำนวน 4 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส จำนวน 6 ราย ผลการวิจัยทำให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อเพื่อน แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะมาจากครอบครัวที่ให้อิสระมากในการเลี้ยงดูที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความเป็นตัวของตัวเองมากและมีความมั่นใจสูง กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมทั้งหมดนั้นเลือกที่จะเปิดเผยตนเองให้เพื่อนได้รับรู้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงผ่านลักษณะท่าทาง การพูดจา การแต่งกาย ทรงผม และการคบหากันกับคนรักอย่างเปิดเผย

“ เขาก็คงจะมองออก เพราะเราจะคบกับผู้หญิงที่ดูหน้าตาดี คบรุ่นน้อง แต่เราก็ไม่ได้ไปพูด หรือไปบอกกับเค้าตรงๆ แคบอกว่าจะวันนี้ไปเที่ยวกับใคร ที่ไหนมา ”

(สัมภาษณ์ ภา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ เราก็ไม่ได้เข้าไปบอกเค้านะว่าเราเป็นทอม เพราะตอนที่เข้ามาหาเลยก็คือ เราก็เป็นทอมอยู่แล้ว...”

(สัมภาษณ์ คิต, 22 ธันวาคม 2550)

“ เราก็ไม่เคยบอก แต่เพื่อนจะรู้กันเองจากพฤติกรรม แล้วเราเคยคบผู้หญิงในโรงเรียนเดียวกันเป็นแฟน เพื่อนก็รู้กัน ”

(สัมภาษณ์ พลอย, 21 ธันวาคม 2550)

“ เราก็ออยู่เฉยๆ ไม่ได้มานั่งพูดกันว่าเป็นทอม เค้าก็ดูกันรู้อยู่แล้ว ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อเพื่อนให้รู้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง โดยการพาคนรักไปรู้จักและไปร่วมทำกิจกรรมต่างๆกับเพื่อน ซึ่งก็จะทำให้เพื่อนเกิดการรับรู้ไปโดยปริยายเช่นเดียวกันว่าคนที่กลุ่มตัวอย่างได้พามารู้จักกับตนนั้น แท้ที่จริงก็คือคนรักของกลุ่มตัวอย่างนั่นเอง

“ เพื่อนที่มหาลัยก็จะรู้โดยธรรมชาติว่าที่อยู่กับผู้หญิงคนนี้ เราเป็นแฟนกัน ”

(สัมภาษณ์ ไพ, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ พอมีแฟน ก็จะชวนแฟนไปกินข้าวกับเพื่อน ปล่อยให้เค้าแนะนำตัว ทำความรู้จัก ความคุ้นเคยกันไปเอง ”

(สัมภาษณ์ เอียด, 3 กุมภาพันธ์ 2551)

“ ตอนมีทอมมาจีบเราไม่ชอบ แต่พอมีผู้หญิงมาจีบกลับชอบ เพื่อนก็จะรู้มาตั้งนานละ ว่าเราชอบแบบนี้จากพฤติกรรมของเรา ”

(สัมภาษณ์ แอนนี่, 27 ธันวาคม 2550)

อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส 2 ราย ได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองกับเพื่อนโดยการบอกกล่าวทางตรงว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง สาเหตุส่วนหนึ่งคือ กลุ่มตัวอย่างสองรายนี้เติบโตมาจากครอบครัวที่ให้อิสระมากทั้งในด้านของความคิดและการตัดสินใจ ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างเป็นคนที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูงและมีความมั่นใจในตัวเองมาก ซึ่งเราสามารถสังเกตเห็นได้จากกิริยาท่าทางและน้ำเสียงที่แฝงไปด้วยความมั่นใจขณะเล่าถึงเหตุการณ์

“ กับเพื่อนเราจะเปิดเผยมากๆ เพราะไม่มีที่ปิดปล่อยที่บ้าน เพื่อนก็จะรู้หมด เพราะมีอะไรเราก็จะบอกเพื่อนตลอด... ”

(สัมภาษณ์ เอื้อย, 19 ธันวาคม 2550)

“ ตอนที่เรารเริ่มมีแฟนคนแรกจริงจัง ตอนนั้น 22 เราก็บอกเพื่อนเลย เราเอารูปแฟนให้เพื่อนดูแล้วบอกไปว่า นี่แฟนเรานะ ... ถ้าเราคิดว่ามันดีกับเรา เราก็ภูมิใจที่ได้เป็น ”

(สัมภาษณ์ น้ำตาล, 7 มกราคม 2551)

- ด้านการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานนั้นพบว่า แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อย แต่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน โดยการสื่อสารผ่านกิริยาท่าทาง การพูดจา การแต่งกาย ทรงผม รวมไปถึงพฤติกรรมต่างๆ เช่น การพาคนรักมาสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานเป็นประจำ การเดินเคียงคู่กันเป็นประจำ เป็นต้น พฤติกรรมต่างๆที่ที่แสดงออกมานี้จะสามารถสื่อสารให้คนทั้งในสถานศึกษาและสถานที่ทำงานเกิดการรับรู้และเกิดความเข้าใจกันไปได้เองว่ากลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นหญิงรักหญิง โดยที่ไม่ต้องมีการบอกกล่าวกันทางวาจาเลย

“ ที่ทำงานเค้าทราบกันเพราะที่อยู่มานานแล้ว คิดว่าน่าจะทราบจากพฤติกรรม ไม่ต้องไปบอกเค้า ทุกคนรู้หมด เพราะเราคบกับใครเค้าก็จะมาอยู่กับเรา ”

(สัมภาษณ์ กา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ เราก็เปิดเผยนะ ไม่ได้ปิดบังอะไร ก็จะพาแฟนมาที่ทำงาน เพื่อนก็จะรู้กันหมดอยู่แล้ว ตั้งแต่ตอนสมัย ป.ตรี ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

“ เปิดเผยมาก เราทำงานขายไอเดีย จะแต่งตัวอะไรก็ได้แต่ต้องแต่งให้ดีๆ เราก็เป็นทอมแบบนี้ของเรา เค้าก็คงจะดูออกจากการแต่งกาย ”

(สัมภาษณ์ คิด, 22 ธันวาคม 2550)

“ ลูกจ้างก็จะรู้ว่าเราเป็นอะไร เราก็จะเปิดเผยเวลาแฟนมาหา เราก็จะไปอยู่กับแฟน เค้าก็คงจะรู้กันไปโดยปริยายว่าเป็นแฟนกัน ”

(สัมภาษณ์ ไพ, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ ตอนอยู่มหาลัยเราก็ไม่ได้ปิด เราจะเป็นตัวของตัวเอง บางคนพอรู้ว่าเราเป็น ก็จะมีมาจิบบ้างก็มี ”

(สัมภาษณ์ น้ำตาล, 7 มกราคม 2551)

ผลการวิจัยยังทำให้ทราบอีกว่า มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส 2 ราย ได้เลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางตรงต่อสถานศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งได้บอกกล่าวทางวาจากับเพื่อนว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง เนื่องจากว่าตนเองนั้นไปเจอผู้หญิงคนหนึ่งที่เรียนด้วยกันแล้วรู้สึกชอบมากๆ ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกรายนั้นเลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงกับเพื่อนนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ชายที่เข้ามาทำความรู้จัก เพื่อให้ได้ทราบจากปากของตนเองไปเลยว่าตนเองนั้นไม่ได้รู้สึกชอบผู้ชายเลย เพราะตนเองนั้นเป็นเลสเบียน กิริยาท่าทางและน้ำเสียงขณะเล่านั้นเต็มไปด้วยความมั่นใจและเชื่อมั่นในการกระทำของตนเองมาก ส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างรายนี้เป็นคนที่หน้าตาดีและดูโดดเด่นในสถานศึกษา

“ ตอนนั้นอยู่มหาลัยตอนปี 1 เจอผู้หญิงคนหนึ่งแล้วรู้สึกชอบมากๆ ก็เลยตัดสินใจบอกเพื่อนไปตรงๆว่า ชอบผู้หญิงคนนี้ ”

(สัมภาษณ์ เอื้อย, 19 ธันวาคม 2550)

“ ตอนอยู่ที่เอแบคแล้วพอมีผู้ชายมาจิบ ก็จะบอกไปว่าตนเองนั้นเป็นเลสเบียน มีแฟนแล้วแฟนเป็นผู้หญิงนะ เพื่อจะได้ให้พวกผู้ชายไปไกลๆ ”

(สัมภาษณ์ แอนนี่, 27 ธันวาคม 2550)

- ส่วนการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อยได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสาธารณชน โดยการสื่อสารให้สาธารณชนได้รับรู้ว่าพวกตนนั้นเป็นหญิงรักหญิง ผ่านทางการแต่งกาย ทรงผม และพฤติกรรมต่างๆ เช่น การเดินจับมือกัน การโอบกอดกับคนรัก เป็นต้น

“ เวลาไปไหนเรามักจะเดินจับมือกัน สนใจกันและกัน การคบหาเป็นไปในรูปแบบที่ไม่ได้แอบหรือหลบซ่อนใคร ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

“ พี่ใช้ชีวิตตามปกติของพี่ อยากจะกอดกัน จับมือกัน ก็ปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ ”

(สัมภาษณ์ ไพ, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ ไปเดินห้าง ไปงานไหน ก็จะชวนแฟนไปด้วย ก็จับมือ กอดคอกอดปกติ ”

(สัมภาษณ์ กิด, 22 ธันวาคม 2550)

ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสเรายเดียวเท่านั้นที่ไม่มีการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนเลย เนื่องจากว่าตนเองนั้นอยากจะทำงานด้านการเมืองในอนาคต จึงไม่ต้องการแสดงออกทั้งทางตรงและทางอ้อมให้ผู้อื่นได้รับรู้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง ดังนั้นการปฏิบัติตัวต่อคนรักด้วยกันจึงแสดงออกไปในทางเพื่อนมากกว่า

“ เราจะทำตัวปกติ ไม่ได้แสดงออก ไม่จับมือ เหมือนเดินกับเพื่อนปกติ... คิดว่ายังไงคนรู้น้อยกว่าก็ดี เพราะอนาคตต้องทำงานที่มั่นคง อยากเป็นนักการเมืองเลยไม่อยากให้มีข่าวแบบนี้มา รบกวน ”

(สัมภาษณ์ เอื้อย, 19 ธันวาคม 2550)

3.3 กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิด จากการวิจัยพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิดอยู่ทั้งสิ้นจำนวน 6 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมจำนวน 1 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี้จำนวน 5 ราย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 ราย เลือกที่จะใช้วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมในการเปิดเผยตนเองกับเพื่อน โดยจะสื่อสารผ่านออกมาให้เพื่อนได้เห็นและรับรู้ว่าตนนั้นเป็นหญิงรักหญิงผ่านลักษณะท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม รวมไปถึงการคบหากันกับคนรัก เป็นต้น

“ เราจะเป็นตัวของตัวเองในลักษณะทอมมานานแล้ว จะใส่เสื้อโปโล กางเกงยีนส์ และรองเท้ากีฬา ”

(สัมภาษณ์ มน, 31 มกราคม 2551)

“ เพื่อนที่เรียนด้วยกันก็รู้ตั้งแต่ตอนที่คบกัน เพราะว่าเราจะมีแฟนเป็นทอม ”

(สัมภาษณ์ พัด, 22 ธันวาคม 2550)

อย่างไรก็ตาม มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 ราย เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงกับเพื่อน ถึงแม้ว่าตนเองนั้นจะมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิด กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองโดยการบอกความจริงจากปากของตนเองว่าแท้ที่จริงแล้วนั้นตนเองเป็นหญิงรักรักหญิง มีแฟนเป็นผู้หญิงด้วยกัน แต่จะเลือกบอกเฉพาะกับเพื่อนที่ตนมีความสนิทสนมและใกล้ชิดด้วยเท่านั้น

“ กับเพื่อนสนิท เราก็บอกเค้าไปเลยโด้งๆ ว่าเราชอบผู้หญิงด้วยกันจริงๆ ชอบที่ความนุ่มนวล แข็งแกร่ง ปกป้องเรา ดูแลเราได้ ”

(สัมภาษณ์ เหมียว, 15 มกราคม 2551)

“ พี่จะบอกเค้าไปตรงๆเลยนะกับเพื่อนสนิท เพราะเวลามีปัญหาเราก็จะปรึกษากัน ”

(สัมภาษณ์ ยู, 7 มกราคม 2551)

กลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งเลือกที่จะบอกความจริงกับเพื่อนว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักรักหญิง เนื่องจากเพื่อนเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างลองคบกับผู้ชายแล้วก็เลิกบ่อยๆ เพื่อนจึงพยายามหาแฟนมาให้ เมื่อกลุ่มตัวอย่างเกิดความแน่ใจแล้วว่าตนเองไม่ได้ชอบผู้ชายจริง จึงทำให้ตัดสินใจที่จะบอกความจริงเฉพาะกับเพื่อนที่ตนสนิทสนมด้วยเท่านั้น

“ พี่ก็เลยตัดสินใจบอกเพื่อน ไปเลยตรงๆว่า พี่ไม่ได้ชอบผู้ชาย แต่ก็จะพูดอย่างสุภาพว่าเพื่อนๆจะรับได้มั้ยน้ำที่เราเป็นแบบนี้ แต่ถ้ารับไม่ได้ก็บอกนะ ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

- ส่วนการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานนั้น กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมโดยสื่อสารให้คนในสถานศึกษาและสถานที่ทำงานได้ทราบว่าเป็นหญิงรักรักหญิง ผ่านกิริยาท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม รวมไปถึงพฤติกรรมต่างๆ เช่น การคบกันกับคนรัก เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมรายหนึ่ง ก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมผ่านลักษณะท่าทาง การแต่งกายที่คล้ายผู้ชาย จึงทำให้เพื่อนร่วมงานเกิดความรับรู้และเข้าใจได้เองว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง โดยที่ไม่ต้องมีการบอกกล่าวกันทางวาจาเลย หลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้เปิดเผยตนเองกับเพื่อนร่วมงานไปแล้วนั้นทำให้เกิดความสนิทสนมและความไว้วางใจต่อกันมากขึ้นไปอีกด้วย สามารถที่จะพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์รวมถึงให้คำแนะนำในเรื่องส่วนตัวได้อีกด้วย

“ เราก็จะเป็นตัวของตัวเองเต็มที่ ทั้งการแต่งกายและทรงผม เพื่อนร่วมงานก็มีทั้งเกย์ เลสเบียน และกระเทย ชอบอัปเดตเรื่องกลุ่มคนรักเพศเดียวกันกับเรา ไม่เคยปิดบังอะไรเลย ”

(สัมภาษณ์ มน, 31 มกราคม 2551)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีที่เหลื่อทั้งหมดนั้น ก็มักจะเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสถานศึกษา หรือสถานที่ทำงาน โดยการพาคนรักมากับตนเป็นประจำ ซึ่งก็จะทำให้เพื่อนร่วมสถาบันและเพื่อนร่วมงานเกิดความเข้าใจไปได้เองจากพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง

“ ปกติเราก็จะพาแฟนมาที่คณะบ่อยๆ เพื่อน รุ่นพี่ รุ่นน้อง เขาก็จะรู้กันหมด ”

(สัมภาษณ์ เจน, 12 ธันวาคม 2550)

“ เพื่อนก็จะรับรู้ เพราะว่าเรากับแฟนที่เป็นทอม ... เพราะแฟนเราเป็นอาจารย์ ”

(สัมภาษณ์ พัด, 22 ธันวาคม 2550)

“ เราก็คงจะเดินจับมือกันให้เค้าเห็นจะดีกว่า คงไม่ไปเดินบอกกับทุกคนหรอก แต่ถ้ามีใครถาม ก็จะบอกนะ ”

(สัมภาษณ์ ยู, 7 มกราคม 2551)

“ เคยพาแฟนไปทำงาน เขาก็คงเห็นกัน และเข้าใจว่าก็คงไปบอกต่อกันไป ”

(สัมภาษณ์ เหมียว, 15 มกราคม 2551)

“ พี่พาแฟนขึ้นมาดูพิธีเรือบนภาควิชา... พี่ไม่เคยบอกใครว่าพี่ชอบผู้หญิง แต่เค้าก็จะเห็น พี่ไม่ได้ปฏิเสธ แต่คิดว่าเค้าก็คงจะรู้ ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

- ด้านการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่มาจากรอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิดได้เลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อม โดยการสื่อสารผ่านลักษณะท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม รวมไปถึงพฤติกรรมต่างๆ เช่น การเดินจับมือกัน และการโอบกอดกับคนรัก เป็นต้น ซึ่งก็จะทำให้คนในสังคมทั่วไปเกิดการรับรู้และเข้าใจจากสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างสื่อสารออกมาทางอ้อมได้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง โดยที่ไม่ต้องมีการป่าวประกาศหรือการบอกกล่าวกันทางวาจาให้คนในสังคมได้รับรู้กันแม้แต่น้อยเลย

“ เวลาไปข้างนอก เราก็จะเปิดเผยตัวนะคะ จะเดินจับมือกันเหมือนกับคนที่แฟนกันปกติ ”

(สัมภาษณ์ ยู, 7 มกราคม 2551)

“ เมื่อก่อนเรคบกับแฟนก็จะไม่ค่อยเปิดเผย แต่พอมาคบกับคนนี้ก็เริ่มเปิดเผยมากขึ้น อย่างเวลาไปตามห้างก็จะเดินจับมือกัน ”

(สัมภาษณ์ พัด, 22 ธันวาคม 2550)

“ เปิดเผยนะ จับมือกัน โอบ หอมแก้มไรแบบนี้มีบ้าง แต่เราก็จะไม่ทำในที่ที่ไม่เหมาะสมนะ ”

(สัมภาษณ์ เหมียว, 15 มกราคม 2551)

การศึกษาเปรียบเทียบการเปิดเผยตนเองต่อสังคมของกลุ่มหญิงรักหญิง

หลังจากที่ทราบข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเองต่อสังคมของกลุ่มหญิงรักหญิงในแต่ละประเภทแล้วนำมาเปรียบเทียบกันนั้นจะพบว่า ในช่วงอายุที่เปิดเผยตนเองนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมส่วนใหญ่จะมีการเปิดเผยตนเองกับเพื่อนในช่วงวัยรุ่นมากที่สุด เนื่องจากเป็นวัยที่เริ่มค้นหาและพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มักจะเปิดเผยตนเองทางอ้อมผ่าน

ลักษณะท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม และพฤติกรรมต่างๆ เช่น การคบหากับคนรัก เป็นต้น นอกจากนี้การที่ได้ใช้เวลาร่วมกับเพื่อนมากขึ้นและเพื่อนก็มักจะเป็นหญิงรักหญิงเหมือนกัน ก็จะทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเปิดเผยตนเองได้ง่ายขึ้น รวมถึงมีความสนิทสนมและไว้เนื้อเชื่อใจในการที่จะปรึกษาปัญหาต่างๆมากขึ้นด้วย

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลสนั้นจะเปิดเผยตนเองในช่วงวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่โดยมีจำนวนของการเปิดเผยที่ใกล้เคียงกัน ถ้าเป็นการเปิดเผยตนเองในช่วงวัยรุ่นนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลสนั้นก็มักที่จะเลือกเปิดเผยตนเองทางอ้อมให้เพื่อนได้รับรู้เช่นเดียวกัน แต่ถ้าเป็นการเปิดเผยตนเองในช่วงวัยผู้ใหญ่ ส่วนมากมักจะเลือกเปิดเผยทางตรงโดยการบอกกล่าวความจริงกับเพื่อน เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างอาจจะเริ่มเข้าใจตนเองและเข้าใจในความรู้สึกของตนมากขึ้น จึงตัดสินใจที่จะบอกความจริงกับเพื่อนไปเพราะไม่อย่างมีความลับและใช้ชีวิตอย่างปิดบัง

ในส่วนของการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน และสาธารณชนนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมและดีส่วนใหญ่ก็นั้นมักจะเปิดเผยตนเองในช่วงวัยรุ่น โดยเลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมผ่านลักษณะท่าทาง การแต่งกาย และพฤติกรรม เช่น การคบหากับคนรัก เป็นต้น ซึ่งก็จะทำให้บุคคลที่พบเห็นเกิดการรับรู้และเข้าใจไปโดยอัตโนมัติว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเป็นหญิงรักหญิง ในทางตรงกันข้ามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสนั้นจะเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษา/สถานที่ทำงาน และสาธารณชน ในช่วงวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ โดยมีจำนวนของการเปิดเผยในช่วงนี้ค่อนข้างใกล้เคียงกัน ซึ่งการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษา/สถานที่ทำงานนั้นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสครึ่งหนึ่งเลือกที่จะเปิดเผยตนเองในทางตรงโดยการบอกกล่าวความจริงทางวาจากับบุคคลในสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานที่ตนมีความใกล้ชิดและสนิทสนมว่าตนนั้นเป็นหญิงรักหญิง ส่วนการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนนั้นก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมและดี

ในด้านการเปรียบเทียบระหว่างอาชีพกับวิธีการเปิดเผยตนเองต่อสังคมนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมแทบจะทั้งหมดก็นั้นเลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมทั้งต่อเพื่อน สถานศึกษา/สถานที่ทำงาน และสาธารณชน ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมเหล่านั้นจะมาจากอาชีพที่ง่ายหรือยากต่อการเปิดเผยตนเองก็ตาม

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีนั้นเลือกที่จะเปิดเผยตนเองกับเพื่อนทั้งทางตรงและทางอ้อมในจำนวนที่เท่ากัน ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างเหล่านั้นจะมาจากอาชีพที่ง่ายหรือยากต่อการเปิดเผยตนเองก็ตาม ส่วนการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษา/สถานที่ทำงาน และสาธารณชนนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีส่วนใหญ่เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมผ่านพฤติกรรมการคบหากับคนรัก ให้บุคคลได้รับรู้ว่าตนเองเป็นหญิงรักหญิงโดยที่ไม่ต้องมีการบอกกล่าวกันทางวาจาเลย

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลขจำนวนครั้งหนึ่งนั้น เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงต่อเพื่อนและสถานศึกษา/สถานที่ทำงาน ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างเหล่านั้นจะมาจากอาชีพที่ง่ายหรือยากต่อการเปิดเผยตนเองก็ตาม สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ตัดสินใจที่จะบอกความจริงจากปากของตนเองก็เนื่องมาจากว่า ลักษณะภายนอกและพฤติกรรมต่างๆของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลขนั้นมักจะมีลักษณะคล้ายกับผู้หญิงธรรมดาทั่วไป ทำให้บางคนจึงไม่อาจรับรู้ได้เลยว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีพฤติกรรมเป็นหญิงรักหญิง ส่วนการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนนั้นส่วนใหญ่แล้วก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองในทางอ้อมเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมและดี

ในส่วนสุดท้ายที่เป็นการเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวกับวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสังคมนั้นพบว่า ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม ดี และเลขนั้น จะมาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิด ครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปล่อย หรือ ครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิดก็ตาม กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่เลือกวิธีการสื่อสารเพื่อที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสังคม ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยตนเองกับเพื่อน สถานศึกษา/สถานที่ทำงาน และสาธารณชน เนื่องจากเป็นวิธีการสื่อสารที่เรายังคงความเป็นตัวของตัวเอง ใช้ชีวิตไปตามปกติในรูปแบบของตนเอง และเรายังสามารถสื่อสารทางอ้อมผ่านวิถีชีวิตของเราออกไปให้คนอื่นได้รับรู้ และเกิดความเข้าใจในพฤติกรรมหญิงรักหญิงของตนเองอีกด้วย โดยที่เราไม่ต้องไปป่าวประกาศอย่างโจ่งแจ้งหรือเปิดเผยตนเองอย่างเป็นทางการกับบุคคลที่เราไม่ได้มีความสนิทสนมด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

ผลการวิจัยด้านการยอมรับการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเอง ของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อครอบครัวและสังคม

ในการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมนั้น กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเปิดเผยตนเองโดยใช้วิธีการสื่อสารทางอ้อมและวิธีการสื่อสารทางตรง การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมนั้นจะสื่อสารออกมาโดยใช้วจนภาษา เช่น ลักษณะท่าทางที่คล้ายผู้ชาย การแต่งกายและทรงผมที่มีลักษณะค่อนข้างผู้ชายมากกว่าที่ผู้หญิงปกติทั่วไปจะทำกัน รวมไปถึงการคบหากันกับคนรัก ซึ่งก็จะทำให้ครอบครัวและสังคมเกิดการรับรู้และเข้าใจกันไปได้เอง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เปิดเผยตนเองในทางตรงนั้น ก็จะสื่อสารออกมาผ่านทางวจนภาษา เช่น มีการบอกเล่าหรือบอกกล่าวความจริงจากปากว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง ด้วยลักษณะของการเผชิญหน้ากันระหว่างคนในครอบครัวไม่ว่าจะเป็นพ่อ แม่ หรือพี่น้องของตนเอง และบุคคลต่างๆในสังคมที่เป็นได้ทั้งเพื่อน คนในสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน และสาธารณชน ทั้งนี้วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทั้งทางอ้อมและทางตรงนี้ต่างทำให้เกิดปฏิกิริยาของการยอมรับของคนในครอบครัวและสังคมที่แตกต่างกันออกไปใน 3 ระดับ คือ การยอมรับได้มาก การยอมรับได้ปานกลาง และการไม่ยอมรับ

ในลำดับแรกนี้จะขอเสนอวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวกับการยอมรับ ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 30 รายนี้ มีกลุ่มตัวอย่างที่เปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อครอบครัวจำนวน 16 ราย และมีกลุ่มตัวอย่างที่เปิดเผยตนเองทางตรงต่อครอบครัวจำนวน 11 ราย นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่เหลืออีก 3 ราย ที่ไม่ได้มีการเปิดเผยตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อมให้ครอบครัวได้รับรู้เลย ดังจะทราบในรายละเอียดต่อไปนี้

วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวในทางอ้อมกับการยอมรับ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 30 รายนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 16 ราย ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม 9 ราย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี 5 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส 2 ราย ได้เลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อครอบครัว โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมบางคนนั้นก็สื่อสารทางอ้อมให้ครอบครัวได้รับรู้มาตั้งแต่เด็กๆว่าตนเองนั้นอาจจะมิแนวนุ่มเป็นทอมได้ในอนาคต เนื่องจากพฤติกรรมบางอย่างในวัยเด็กที่กลุ่มตัวอย่างแสดงออกผ่านการแต่งกายที่อาจจะชอบใส่กางเกงหรือแต่งตัวสบายๆมากกว่าที่จะใส่กระโปรง และการเล่นของเล่นที่กลุ่มตัวอย่างบางรายอาจจะชอบเล่นแบบเด็กผู้ชายมากกว่าที่จะมาเล่นตุ๊กตาแบบเด็กผู้หญิง แต่ก็ไม่ได้

หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะไม่เล่นของเล่นของเด็กผู้หญิงเลยเพราะกลุ่มตัวอย่างก็จะเล่นได้หมดไม่ว่าของเล่นนั้นจะเป็นของเด็กผู้ชายหรือเด็กผู้หญิง ขึ้นอยู่กับบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างเล่นอยู่ด้วยมากกว่า สิ่งเหล่านี้สามารถที่จะแสดงถึงแนวโน้มได้ว่ากลุ่มตัวอย่างอาจจะเติบโตขึ้นแล้วมีโอกาสที่จะเป็นหญิงรักหญิง (ทอม) ได้ในอนาคต แต่ก็ไม่จำเป็นเสมอไป เนื่องจากบางรายอาจกลายเป็นทอมได้ในช่วงวัยไหนก็ตาม โดยที่พฤติกรรมในวัยเด็กก็เหมือนกับเด็กผู้หญิงปกติทั่วไป ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเรายังไม่สามารถที่จะระบุไปได้อย่างชัดเจนว่าสิ่งเหล่านี้เป็นความตั้งใจที่จะเปิดเผยตนเองที่มีต่อครอบครัวของกลุ่มทอมว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง เนื่องจากลักษณะท่าทางรวมถึงพฤติกรรมต่างๆเหล่านี้เราสามารถที่จะพบเห็นได้ในเด็กผู้หญิงทั่วไปเพราะเป็นการเล่นกันไปตามวัย ด้านการแต่งกายนั้นส่วนใหญ่แล้วพ่อแม่จะเป็นคนดูแลให้ว่าจะใส่กางเกงหรือกระโปรง พอโตขึ้นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ถึงจะเริ่มตัดสินใจได้ด้วยตนเองว่าชอบการแต่งกายแบบไหนมากกว่ากัน รวมถึงกลุ่มตัวอย่างจะเริ่มรู้ว่าตนเองนั้นรู้สึกชอบผู้หญิงด้วยกันจริงๆในช่วงวัยรุ่น

“ ตอนเด็กๆแม่ก็จับแต่งตัว พาไปเรียนบัลเล่ต์ แต่พอโตขึ้นก็เป็นแบบนี้ ไม่ได้แต่งตัวหญิงมาก ไม่เคยใส่กระโปรง ”

(สัมภาษณ์ พลอย, 21 ธันวาคม 2550)

“ ตอนเด็กมีบ้างที่พ่อแม่จะจับใส่กระโปรงแต่พอเริ่มโตขึ้นก็จะแต่งตัวเอง ไม่ได้ใส่กระโปรงแต่ก็ไม่ได้ทอมจ๋า ไม่ได้ตัดผมสั้นมาก การเล่นก็ค่อนข้างไปทางเด็กผู้ชาย ไม่เล่นตุ๊กตา ส่วนใหญ่จะเล่นกับเด็กผู้ชายแถวบ้านมากกว่า อาจจะเล่นแบบเด็กผู้ชายแต่ก็ไม่ได้มาสนใจเรื่องนี้เลย ”

(สัมภาษณ์ เชอร์รี่, 23 ธันวาคม 2550)

“ ไม่รู้ว่าเล่นตุ๊กตามั้ย จำไม่ได้ แต่ก็เล่นปกติเหมือนเด็กทั่วไป ที่บ้านก็มีทั้งเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย มีอะไรก็เล่นได้หมด ไม่จำกัด ”

(สัมภาษณ์ กา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมจะเริ่มเปิดเผยตนเองในช่วงวัยรุ่นมากที่สุด เนื่องจากเริ่มมีการค้นหาเอกลักษณ์ของตนและเริ่มมีความเข้าใจในตนเองมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมทั้งหมดจึงตั้งใจที่จะเริ่มเปิดเผยตนเองทางอ้อมให้ครอบครัวได้รับรู้โดยการพาคนรักของตนเองมาที่บ้านเป็นประจำ บวกกับมีการสื่อสารทางอ้อมผ่านกิริยาท่าทาง การแต่งกาย และทรงผมที่คล้ายผู้ชายอีกด้วย

ซึ่งก็จะทำให้ครอบครัวเกิดการรับรู้และเข้าใจไปได้เองว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง โดยที่ไม่ได้มีการบอกกล่าวกันทางวาจาเลย

“ พี่จะพาแฟนมาบ้านตลอดตั้งแต่เราอายุ 15-16 ปี แต่ไม่เคยมาบอกว่าเป็นแฟน ”

(สัมภาษณ์ เอ้, 22 ธันวาคม 2550)

“ มีแฟนก็พามาบ้านเลย ตอนนั้นอายุ 18 แต่ก็ไม่ได้บอกอะไร บอกว่าเป็นเพื่อนกัน พอนานๆไปเค้าก็เข้าใจกันได้เอง ”

(สัมภาษณ์ เร, 7 มกราคม 2551)

“ แม่จะซึมซับจากการที่เราชอบผมสั้น เล่นกีฬา แต่จะมารู้จริงๆตอนที่พาแฟนเข้าบ้าน ประมาณ ม.5-ม.6 ”

(สัมภาษณ์ คิด, 22 ธันวาคม 2550)

“ เค้าก็คงยังไม่ได้คิดอะไร เพราะเราก็กังไม่ได้พาหญิงเข้าบ้าน แต่เค้าคงมาเอะใจตอนที่พาหญิงไปบ้านตอนเข้ามหาลัย ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

“ ช่วงที่เราเรียนจบพยาบาลแล้ว ทำงานแล้ว ก็จะมีเพื่อนหญิงมาค้างที่บ้านด้วย มากินมานอน มาเที่ยวปกติ ”

(สัมภาษณ์ กา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับพี่น้องของตนเองเท่านั้นเพราะครอบครัวของตนเองนั้นเป็นครอบครัวคนจีน รวมถึงแม่ของกลุ่มตัวอย่างเคยเกิดความสงสัยว่าลูกสาวของตนอาจจะเป็นหญิงรักหญิง จึงได้แสดงอาการ โกรธ โมโหและรับไม่ได้ จึงทำให้ในปัจจุบันกลุ่มตัวอย่างได้แนะนำคนรักของตนไปว่าเป็นเพื่อนสนิทเพื่อไม่ให้แม่เกิดความสงสัย เพราะลักษณะภายนอก การแต่งกาย รวมถึงทรงผมของกลุ่มตัวอย่างรายนี้ก็ไม่ได้แสดงออกอย่าง

ชัดเจนว่าเป็นทอม อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างรายนี้คิดว่าไม่มีวันที่จะเปิดเผยตนเองรวมถึงบอกกล่าวความจริงกับผู้เป็นแม่ว่าตนเองนั้นก็ยังคงเป็นหญิงรักหญิงอยู่เหมือนเดิม

“ แม่เคยจับได้ตอนพาแฟนมาบ้านตอน ม.5 แล้วเห็นนอนกอดกัน เคঁาโกรธมาก โมโหรับไม่ได้.... ต่อมาเราก็เลยไม่คิดจะบอกเพราะรู้ว่าแม่รับไม่ได้ เคঁามีมาถามบ้างแต่เราก็ปฏิเสธไป ”

(สัมภาษณ์ เซอร์รี่, 23 ธันวาคม 2550)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลส นั้น จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมกับครอบครัวโดยการพาคนรักของตนมาที่บ้านเป็นประจำ ซึ่งก็จะทำให้คนในครอบครัวเกิดการรับรู้ไปเองโดยอัตโนมัติว่าคนที่ลูกสาวของตนพามาที่บ้านบ่อยๆ นั้นแท้ที่จริงแล้วก็คือคนรักของลูกสาวตนเอง โดยกลุ่มตัวอย่างก็ไม่ได้มีการบอกกล่าวหรือแนะนำกันทางวาจาเลยว่าคนที่ตนพามาประจำนั้นคือคนรักของตนเอง

“ พี่เป็นคนแรกที่เป็นดี เป็นตอน 19 พอคบปั๊บ เราก็พาเข้าบ้านเลย หลังจากนั้นพี่พาเข้าบ้านทีละคนๆ ”

(สัมภาษณ์ ตู๋, 22 ธันวาคม 2550)

“ เวลาไปไหนกับใครก็จะบอก เขาก็น่าจะรู้ว่าเป็นแฟนกับคนนี่เพราะไปด้วยกันตลอด แล้วก็พามาบ้านด้วย ก็น่าจะเก้กกันไปเอง ”

(สัมภาษณ์ แนท, 14 ธันวาคม 2550)

“ กับครอบครัวไม่เคยบอก แต่เค้ารับรู้กันเองจากการกระทำ เพราะคบแต่เพื่อนผู้หญิงและชอบพาไปที่บ้านบ่อยๆ ”

(สัมภาษณ์ นี, 15 กุมภาพันธ์ 2551)

“ คิดว่าพ่อคงรู้เพราะตอนที่พาแฟนคนล่าสุดมาบ้าน เคঁามองแฟนเราแบบแปลกๆ เหมือนจับผิด แต่ก็ไม่ได้ถามหรือพูดอะไร เคঁาเฉยๆ เป็นปกติ ”

(สัมภาษณ์ น้ำตาล, 7 มกราคม 2551)

นอกจากนี้ผลจากการวิจัยยังทำให้พบว่ามิกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสจำนวน 3 ราย ไม่เคยทำการเปิดเผยตนเองให้แก่ครอบครัวได้รับรู้เลยไม่ว่าจะเป็นพ่อ แม่ หรือพี่น้องของตนเองว่าแท้จริงแล้วตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวไม่อยากจะทำให้ครอบครัวเกิดความไม่สบายใจและเป็นห่วงถ้าเกิดได้ล่วงรู้ความจริงว่าลูกสาวนั้นเป็นหญิงรักหญิง เพราะรับรู้มาโดยตลอดว่าที่บ้านต้องการให้แต่งงานและมีครอบครัวเหมือนผู้หญิงปกติทั่วไป มีกลุ่มตัวอย่าง 1 ราย ที่คิดว่ายังไงก็ไม่มีวันที่จะเปิดเผยตนเองกับครอบครัวว่าตนเองนั้นชอบผู้หญิงด้วยกัน เนื่องจากแม่เคยพูดกับกลุ่มตัวอย่างเสมอๆไว้ตั้งแต่ตอนเด็กว่าไม่ชอบพวกเลสเบี้ยนและไม่ต้องการให้ลูกของตนเองมีพฤติกรรมเป็นแบบนี้ จึงทำให้พฤติกรรมต่างๆอันที่จะแสดงให้รู้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงก็ต้องถูกปิดเอาไว้

“ ก็รู้สึกอยากบอกค่ะ แต่สงสารเค้า ที่เค้าเป็นแบบนี้เพราะคงคาดหวังให้เรามีครอบครัว ”
(สัมภาษณ์ หมิง, 2 มกราคม 2551)

“ คิดว่ามันไม่จำเป็นที่จะต้องให้เค้ามารู้ เพราะลึกๆแล้วเค้าคงจะไม่สบายใจ เค้าก็คงอยากให้มีคนที่จะมาดูแลเราได้ ”
(สัมภาษณ์ เต๋ย, 4 มกราคม 2551)

“ แม่เคยพูดมาตั้งแต่สมัยเด็กๆว่าไม่ชอบเลสเบี้ยน คิดว่ายังไงก็ไม่มีวันที่จะบอกแม่ เพราะเค้าคงจะต้องเสียใจกับเรื่องนี้มาก ”
(สัมภาษณ์ เอื้อย, 19 ธันวาคม 2550)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวทางอ้อมนั้น ทำให้ครอบครัวสามารถยอมรับได้มากกว่าพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 ราย โดยปฏิกิริยาของครอบครัวหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้มีการเปิดเผยตนเองไปแล้วว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงคือ ครอบครัวมีความเข้าใจและยอมรับในตัวตนของกลุ่มตัวอย่างได้อย่างแท้จริงโดยที่ไม่มีการคัดค้านต่อพฤติกรรมการแสดงออกและการแต่งกาย เปิดใจกว้างและไม่ได้แสดงท่าทีรังเกียจแต่อย่างใดเลย จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะดำเนินชีวิตได้อย่างอิสระเสรี สามารถที่จะกำหนดวิถีชีวิตได้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างจะมีความรู้สึกที่สบายใจและความรักที่มีต่อกันระหว่างครอบครัวยังคงเหนียวแน่น ทำให้เกิดความเข้าใจกันในการที่กลุ่มตัวอย่างได้เลือกทางเดินของตนเองเช่นนี้ สิ่ง

เหล่านี้เองจะทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกสบายใจ ไม่รู้สึกกดดันหรืออึดอัดในชีวิต นอกเหนือไปจากนั้นครอบครัวยังมีการดูแลและปฏิบัติต่อคนรักของกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดีเสมือนกับเป็นลูกคนหนึ่งของตนเอง

“ แม่บอกจะเป็นก็ไม่ได้ว่าจะไร แต่ให้ไปลดหุ่น แต่งตัวให้ดี อย่าแต่งตัวแยๆ ”

(สัมภาษณ์ ฝน, 7 มกราคม 2551)

“ ทุกคนดีมาหลาย เราจะรู้สึกดีมาก เพราะเค้าก็จะดีกับคนที่เรารักทุกคน ...”

(สัมภาษณ์ แนท, 14 ธันวาคม 2550)

“ พัดมาอยู่บ้านพี่ ช่วง 4-5 ปีหลังนี้ แม่สามารถรับอะไรได้มากกว่าแต่ก่อน คุยเล่นได้ทุกเรื่อง และก็ยอมรับคนของเราเหมือนกับเป็นลูกคนหนึ่ง แต่ก่อนจะไม่ค่อยให้อะไรกับคนของเรา แต่ตอนนี้ปฏิบัติเหมือนกับว่าเป็นคนในครอบครัว ”

(สัมภาษณ์ คิค, 22 ธันวาคม 2550)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวทางอ้อมนี้ ทำให้ครอบครัวสามารถยอมรับได้ปานกลางจำนวน 9 ราย ปฏิกริยาของครอบครัวหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้เปิดเผยตนเองไปแล้วนั้นคือ ครอบครัวมีความเข้าใจในกลุ่มตัวอย่างหากว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการที่จะเลือกทางเดินชีวิตแบบนี้ แต่ก็ไม่ได้แสดงท่าทีสนับสนุนและส่งเสริม รวมถึงไม่ได้แสดงความรังเกียจหรือคัดค้านแต่อย่างใดหากกลุ่มตัวอย่างต้องการที่จะเป็นหญิงรักหญิง เพียงแต่อาจจะมีการชี้แนะหรือซักถามบ้างว่าเมื่อไหร่จะมีแฟนเป็นผู้ชายเสียที แต่ก็ไม่ได้จริงจังอะไรมากมายนัก ส่วนใหญ่ครอบครัวจะแสดงท่าทีเฉยๆ ไม่ได้มีปฏิกริยาแสดงออกด้านใดด้านหนึ่งอย่างชัดเจนว่าจะจัดการอย่างไร

“ ที่บ้านไม่ได้ว่าจะไรเลย เค้าก็คงไม่อยากให้เราเป็นหรือ แต่เค้าก็ไม่ได้พูดอะไร คือไม่ได้ต่อต้าน และก็ไม่ได้สนับสนุน ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

“ แม่ก็มีส่วนที่ไม่ชอบให้เราเป็นแบบนี้ พ่อแม่ก็คงจะไม่อยากให้ลูกเป็น แต่เค้าเห็นว่าที่เราเป็นแบบนี้ก็ไม่ได้ทำความเดือดร้อน เรียนหนังสือก็จบ ไม่เคยพาปัญหาเดือดร้อนเข้าบ้าน ”

(สัมภาษณ์ เอ, 22 ธันวาคม 2550)

“ แม่ก็พูด บ่นเหมือนเดิมว่า เป็นแบบนี้แล้วเวลาแก่จะทำอย่างไร พูดยาตลอดตั้งแต่ตอน ม.ปลาย จนถึงตอนนี้ เค้าบอกว่าก็คิดให้ดีๆ แล้วกัน เค้าเป็นห่วงแค่นี้ แต่ก็ไม่ได้มาห้ามอะไร ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

“ ครอบครัวไม่ได้ว่าอะไร ไม่คัดค้านและก็ได้สนับสนุน แต่คิดว่าเค้าคงอยากให้เป็นปกติมากกว่า เช่น ชอบพูดถามว่าเมื่อไหร่จะแต่งงาน คล้ายๆ ว่าอยากให้มีแฟนเป็นผู้ชายแล้ว ”

(สัมภาษณ์ ไพ, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวทางอ้อมนี้ ทำให้ครอบครัวเกิดการไม่ยอมรับจำนวน 2 ราย โดยปฏิกิริยาของครอบครัวหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้เปิดเผยตนเองไปแล้วนั้นคือ ครอบครัวแสดงการต่อต้านอย่างรุนแรงด้วยการด่าว่า แสดงท่าทีรังเกียจและตำหนิติเตียนจนสร้างความกดดันให้กลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างมาก เพื่อที่จะหวังให้กลุ่มตัวอย่างนั้นเลิกประพฤติตนเป็นหญิงรักหญิงและให้หันกลับมาใช้ชีวิตเหมือนผู้หญิงปกติทั่วไป

“ ตอนแรกเราก็จะพาแฟนไปบ้าน แต่อาม่าก็ไม่เข้าใจว่ามันคืออะไร แต่พอพามาบ่อยๆ เค้าก็ถามว่า ชอบกันหรือ เป็นแฟนกันหรือ เราก็รับตรงๆ เค้าก็รับไม่ได้บอกว่า คบกันเค้าไม่ว่าแต่เค้ารับไม่ได้ อย่าพามาที่บ้านเลย ... เราก็เลยไม่พาแฟนไปที่บ้านอีกเลย กลายเป็นมีโลกส่วนตัวของเราไปเอง ”

(สัมภาษณ์ พัด, 22 ธันวาคม 2550)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกหนึ่งรายนั้น ก็เปิดเผยตนเองทางอ้อม โดยการพาคนรักของตนมาที่บ้าน ซึ่งพอครอบครัวรู้ก็เกิดการโมโหและว่ากล่าวอย่างรุนแรง ถึงขั้นที่จะตัดออกจากรายชื่อญาติ สาเหตุส่วนหนึ่งคือกลุ่มตัวอย่างรายนี้เติบโตมาจากครอบครัวคนจีนและในสมัยนั้นภาพของหญิงรักหญิงยังไม่ได้เกิดขึ้นมากมายนักเหมือนกับในปัจจุบันนี้

“ พี่เป็นคนแรกที่เป็นดี เป็นตอนอายุ 19 สมัยก่อนมันจะไม่ค่อยมีทอม ดี ... พอคบใครปุ๊บ เราก็จะพามาบ้านเลข กลายเป็นเรื่องใหญ่เลย เขาก็จะแอนตี้ จะตัดเราออกจากรายชื่อเลขนะ เราก็เลยออกจากบ้านมาหางานทำเอง ”

(สัมภาษณ์ คู่, 22 ธันวาคม 2550)

อย่างไรก็ตามครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีทั้ง 2 รายนี้ ก็สามารถที่จะเริ่มทำความเข้าใจและยอมรับในตัวตนของกลุ่มตัวอย่างได้มากขึ้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างก็ได้พิสูจน์ให้เห็นที่บ้านรู้แล้วว่า การที่ตนเองเป็นหญิงรักหญิงนั้นก็ไม่ได้ทำความเดือดร้อนหรือนำความเสียหายมาสู่ชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล ตรงกันข้ามกลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะทำงานหาเลี้ยงตัวเองได้เป็นอย่างดีโดยที่ตนเองนั้นก็ยังคงใช้ชีวิตไปในเส้นทางของหญิงรักหญิงเหมือนกับแต่ก่อน

“ แม่ก็จะยอมรับได้มากขึ้น ธรรมชาติของคนเป็นพ่อเป็นแม่ก็คงอยากให้ลูกเป็นปกติ เขาก็ไม่ได้ว่าอะไร แต่ก็หวังอยากให้ม่ครอบครัว แต่ถ้าไม่มีครอบครัวก็อยากให้เราดูแลตัวเองได้ ”

(สัมภาษณ์ คู่, 22 ธันวาคม 2550)

“ ช่วงหลังเหมือนอาม่าเริ่มรับได้มากขึ้น เหมือนอายุมากขึ้น เขาคงไม่ได้หวังอะไรในตัวเราแล้ว เห็นเราอยู่กับคนดีก็สบายใจ ”

(สัมภาษณ์ พัด, 22 ธันวาคม 2550)

วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวในทางตรงกับการยอมรับ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 30 รายนั้น พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่เปิดเผยตนเองทางตรงต่อครอบครัวจำนวน 11 ราย ซึ่งแบ่งเป็น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม 1 ราย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลส กลุ่มละ 5 ราย กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะบอกกล่าวความจริงกันทางวาจาเกี่ยวกับตัวคนที่แท้จริงของตนเองให้บุคคลในครอบครัวได้รับรู้ซึ่งจะเป็นการพูดคุยกันแบบเผชิญหน้ากัน ทำให้ได้เห็นอากัปกริยาและความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่งอย่างชัดเจน ดังนั้นการที่กลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงนั้น จะต้องอาศัยการรวบรวมความกล้า รวมถึงต้องมีความมั่นใจในตัวตนและมั่นใจในตัวเองที่จะเปิดเผยความจริงจากปากของตนเอง อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างจะต้องพยายามควบคุมอารมณ์และความรู้สึก รวมไปถึงต้องเตรียมใจรับมือกับสิ่งต่างๆ ทั้งดีหรือไม่ดีที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาหลังจากที่ได้มีการเปิดเผยตนเองต่อคนในครอบครัวไปแล้ว

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 รายนั้น เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงกับครอบครัว โดยเลือกที่จะบอกความจริงกับแม่ทางวาจาว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองกับแม่ก่อนเนื่องจากว่าตนเองนั้นมีความใกล้ชิดและสนิทสนมกับแม่มาก สามารถที่จะพูดคุยรวมถึงปรึกษาปัญหาได้เกือบทุกเรื่อง แม่สำหรับกลุ่มตัวอย่างนั้นจึงเปรียบเสมือนกับเพื่อนคนหนึ่งทำให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจที่จะบอกความจริงไปว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง เนื่องจากไม่ต้องการมีความลับกับแม่และไม่ต้องการใช้ชีวิตอย่างหลบซ่อนอีกด้วย

“ ตอนนั้นออกหักเสียใจมาก เลยตัดสินใจที่จะบอกความจริงกับแม่ ก็เลยบอกไปว่า ที่เป็นอย่างนี้เพราะรักกับแฟน แต่แฟนเป็นผู้หญิงนะ ... ตอนแรกแม่ไม่เชื่อ คิดว่าเราแอบสนทนาระหว่างคำว่าแฟนกับเพื่อนสนิท ... ต่อมาเค้าก็บอกว่าดีแล้วที่เลิกไป เค้าอะไรงี้ที่ไม่เลือกเรา ”

(สัมภาษณ์ ป้อ, 1 ธันวาคม 2550)

“ ตัวเราเองก็จะพาแฟนมาที่บ้าน พามากินข้าวกับแม่ด้วย พามาให้ครอบครัวรู้จักและก็บอกว่า นี่แฟนเรานะ ช่วงนั้นประมาณ ม.3-ม.4 ... ”

(สัมภาษณ์ แบล็ค, 21 ธันวาคม 2550)

“ คุณแม่ทราบว่ามีแฟนเป็นผู้หญิง ตั้งแต่อายุ ม.2 เพราะพี่บอกเค้า แม่ก็ไม่ได้ว่าอะไร เพราะเพื่อนแม่ก็เป็นกันเยอะ แม่เป็นคนสมัยใหม่มาก ”

(สัมภาษณ์ ไพ, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

กลุ่มตัวอย่างรายหนึ่งครอบครัวจะให้อิสระมากไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเรียนหรือการคบเพื่อน ด้านของการใช้ชีวิตก็ให้อิสระมากเช่นเดียวกัน ครอบครัวจะค่อนข้างไว้ใจและไม่มายุ่งเรื่องส่วนตัวมากนัก จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเลือกและกำหนดทางเดินชีวิตได้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างจึงเลือกที่จะเปิดเผยตนเองด้วยการบอกกล่าวทางวาจากับครอบครัวเพราะไม่ต้องการใช้ชีวิตอย่างหลบซ่อนหรือต้องรู้สึกอึดอัดเวลาที่มีคนมาถามเรื่องส่วนตัว

“ อิสระมากตั้งแต่เด็ก ไม่เคยบังคับเรื่องคบเพื่อน เรื่องเรียน... เราเปิดเผยตนเองโดยการบอกและพาแฟนมารู้จักกับครอบครัว เรารู้สึกดีขึ้นที่ไม่ต้องแอบซ่อนอะไรอีก แต่ก่อนจะรู้สึกกลัวอยู่เหมือนกันเวลาใครถามเรื่องแต่งงาน เรื่องครอบครัว... แต่เดี๋ยวนี้สบายใจมาก ”

(สัมภาษณ์ เอียด, 3 กุมภาพันธ์ 2551)

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสอีกหนึ่งรายนั้น เติบโตมาจากครอบครัวที่ให้อิสระมาก ส่งไปเรียนต่างประเทศตั้งแต่ ม.3 จึงทำให้คิดและตัดสินใจเองมาตั้งแต่เด็ก ส่งผลให้เป็นคนที่มีความมั่นใจในตัวเองสูงมากสังเกตได้จากลีลาการเล่า น้ำเสียง รวมถึงการแต่งกายที่แสดงความเป็นตัวของตัวเองอย่างมาก นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความใกล้ชิดและสนิทสนมกับแม่มาก สามารถพูดคุยกันได้ทุกเรื่องเหมือนว่าเป็นเพื่อนกัน จึงทำให้ตัดสินใจที่จะพูดบอกความจริงกับแม่ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง เนื่องจากไม่ต้องการมีความลับกับผู้เป็นแม่ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างรายนี้สามารถที่จะเลือกได้ว่าตนเองต้องการที่จะใช้ชีวิตในแบบหญิงรักหญิงของตนในประเทศไทยหรือจะไปใช้ชีวิตในแดนเพราะกฎหมายในบางประเทศนั้นรองรับการจดทะเบียนสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมายของคนรักเพศเดียวกัน

“ เราคิดว่า ถ้าแน่ใจว่าชาตินี้เราจะไม่ชอบผู้ชายจริงๆ เราก็จะบอก เลยตัดสินใจบอกแม่ไป เพราะสนิทกับแม่มากๆ... ตอนที่ไปเรียนกลุ่มเกย์และเลสเบียนที่นู่นเค้าก็มีลูกกันนะ เค้าไปขอจากธนาคารอสุจิแล้วก็คลอดกันเอง แต่เรายังไม่ได้คิดไกลไปถึงตรงนั้น ”

(สัมภาษณ์ แอนนี่, 27 ธันวาคม 2550)

อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางรายได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงเฉพาะกับพี่น้องของตนเองเท่านั้น เนื่องจากมีความใกล้ชิดสนิทสนม และเข้าใจกันเป็นอย่างดี รวมถึงกลุ่มตัวอย่างยังไม่ได้ตัดสินใจและยังไม่มีความกล้าเพียงพอที่จะเปิดเผยตนเองกับพ่อแม่ เนื่องจากว่ายังไม่สามารถคาดคะเนได้ว่าเมื่อเปิดเผยตนเองไปแล้วนั้นพ่อแม่ของกลุ่มตัวอย่างจะมีปฏิกิริยาอย่างไรบ้าง จึงตัดสินใจที่จะเปิดเผยความจริงเฉพาะกับพี่น้องของตนเองก่อนเท่านั้น

กลุ่มตัวอย่างรายหนึ่ง ก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงกับน้องสาวของตนเท่านั้น เนื่องจากแม่ของกลุ่มตัวอย่างเคยพูดไว้ว่าไม่ค่อยชอบเรื่องหญิงรักหญิงเพราะเห็นว่าไม่ใช่ของคู่กัน

“ เราเปิดเผยตัวกับน้องสาวคนเดียว เพราะเคยพาแฟน ไปบ้านแล้วน้องเห็นว่าเดินจงมือกัน เลยถาม เราก็ตอบกันตรงๆ น้องก็เข้าใจ รวมทั้งช่วยปิดบังคุณแม่ให้ด้วย ... ยังไม่เคยคิดจะบอกคุณแม่ว่าเราเป็นเลส แต่สิ่งที่เรารับมือกับสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคคือ เราต้องให้เพื่อนเรา (แฟนเรา) เป็นเด็กดีในสายตาคุณแม่ ถ้าแฟนเราทำให้คุณแม่รักแล้ว อะไรก็จะไม่ยากนัก ... ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

กลุ่มตัวอย่างอีกรายก็เลือกที่จะบอกความจริงกับน้องสาวและญาติที่เป็นเกย์ของตนเองก่อน เนื่องจากยังไม่รู้ว่าพ่อแม่ของตนจะมีทำอย่างไรถ้าเปิดเผยไปว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง

“ น้องรู้มาก่อนแล้วว่าชอบคุยกับผู้หญิง พอออกไปก็เลยไม่ค่อยเซอร์ไพรส์เท่าไร ประมาณว่ารู้อยู่แล้ว น้องบอกก็ตามใจ มีความสุขก็ทำไป น้องสาวที่เป็นน้องที่น่ารักมากๆ แล้วก็พยายามเข้าใจพี่ในทุกๆเรื่อง ”

“ มีญาติที่เป็นเกย์อีกคนที่รู้ เคื่อก็อื่นๆแล้วก็บอกว่า สงสัยจะเป็นกรรมพันธุ์มั้งเจ้ เจ้คงเปลอกินน้ำแก้วเดียวกับหนูเลยติดเชื้อมา ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวทางตรงนั้น ทำให้ครอบครัวสามารถยอมรับได้มากกว่าพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 ราย ครอบครัวและพี่น้องมีความเข้าใจและยอมรับในตัวตนของกลุ่มตัวอย่างได้อย่างแท้จริงโดยที่ไม่มีการคัดค้านต่อพฤติกรรมการแสดงออกและการแต่งกาย เปิดใจกว้างและไม่ได้แสดงท่าทีรังเกียจแต่อย่างใดเลย จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะดำเนินชีวิตได้อย่างอิสระเสรี สามารถที่จะกำหนดวิถีชีวิตได้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างรู้สึกสบายใจ และไม่รู้สึกกดดันหรืออ้ำว้างในชีวิต

“ ทุกคนยอมรับได้หมด ไม่มีปัญหา และสามารถยอมรับในตัวพี่ได้มากที่สุดในโลก ”

(สัมภาษณ์ ไพ, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ แม่บอกว่า ถ้าอีก 5 ปี ยังไม่เลิกกัน จะให้แต่งงานกันแล้วนะ ”

(สัมภาษณ์ ป้อ, 1 ธันวาคม 2550)

“ กับน้อง เราไม่เคยมีความลับต่อกันเลย น้องบอกแค่ขอให้พี่มีความสุขก็พอแล้ว น้องสาวที่เป็นน้องที่น่ารักมากๆเลย พยายามที่จะเข้าใจพี่ในทุกเรื่อง ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวทางตรงนั้น ทำให้ครอบครัวสามารถยอมรับได้ปานกลางกับพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 ราย โดยที่ครอบครัวรวมถึงพี่น้องก็ไม่ได้แสดงท่าทีรังเกียจต่อต้าน และคัดค้านแต่อย่างใด รวมทั้งไม่ได้แสดงท่าทีสนับสนุนต่อพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงออกมาด้วย ครอบครัวจะมีการว่ากล่าว ตักเตือน หรือห้ามปรามบ้าง เนื่องจากไม่ต้องการให้กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงรักหญิงต่อไป แต่ก็ไม่ได้จริงจังมากมายอะไรนัก เพราะส่วนใหญ่ก็จะขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่าง

“ ครอบครัวก็สนิทสนมกันเหมือนเดิม น้องสาวน้องชายคุยกันไม่มีปัญหา ส่วนพี่ชายคุยท่าทางจะอึดอัดบ้างนิดหน่อยที่มีผู้หญิงแปลกหน้ามานั่งที่บ้านบ่อยๆ ... พอรู้เราก็จะนัดแฟนไปเจอข้างนอกแทนเพราะแคร่คนที่บ้านมากที่สุด ”

(สัมภาษณ์ יעיד, 3 กุมภาพันธ์ 2551)

“ พอโตขึ้น แม่ก็มีพูดบ้างว่า เมื่อไหร่จะเปลี่ยนแฟนหรือจะมีแฟนเป็นผู้ชายสักที เค้ารู้สึกที่พี่สาวแต่งงานแล้ว แล้วทำไมเรายังไม่เลิกคบทอมอีก... เราก็บอกไปว่า ไม่คบผู้ชายหรอก มีความสุขแล้วที่เป็นแบบนี้ ก็เหมือนว่าแม่เค้าจะรับได้มากขึ้น คงเป็นความเคยชินด้วย เพราะตั้งแต่ตอนนั้นจนถึงตอนนี้ลูกก็คบทอมมาตลอด ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ”

(สัมภาษณ์ เบงค์, 21 ธันวาคม 2550)

“ แรกๆดูเหมือนว่าเค้าก็จะไม่ค่อยยอมรับ แต่หลังๆไม่มีอะไรเสียหาย เราเรียนจบ หน้าที่การงานดี ไม่มีมั่ว เค้าก็โอเค บางครั้งเค้ายังถามเลยว่า ทำไมไม่พาแฟนมาให้ดูบ้าง เราก็บอกว่ายังไม่แน่ใจ เค้าก็มีบอกว่า 10 ปี ผ่านไปแล้ว ยังไม่แน่ใจอีกหรือ ”

(สัมภาษณ์ เหมียว, 15 มกราคม 2551)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวทางตรงนั้น ทำให้พี่สาวเกิดการไม่ยอมรับกับพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ราย โดยหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้ตัดสินใจที่จะบอกความจริงจากปากของตนเองกับพี่สาวว่าแท้ที่จริงแล้วตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง พอพี่สาวได้รู้ความจริงดังนั้นก็เกิดความโมโห รับไม่ได้ และคิดว่ากลุ่มตัวอย่างอย่างรุนแรง รวมถึงขอให้กลุ่มตัวอย่างเลิกมีพฤติกรรมแบบหญิงรักหญิงนี้ หลังจากที่พี่สาวได้รู้ความจริง กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าการที่พ่อแม่ของตนน่าจะรับรู้ความจริงจากพี่สาวแล้วถึงการที่ตนเป็นหญิงรักหญิง ซึ่งทำที่ของพ่อแม่ก็เกิดการไม่ยอมรับเช่นเดียวกันกับทำที่ของพี่สาว ณ ปัจจุบันทำให้กลุ่มตัวอย่างได้แยกออกมาอยู่กับคนรักตามลำพัง และประเด็นการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องนี้กลายเป็นหัวข้อที่ละเอียดอ่อน

มากที่ทุกคนพยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่พูดถึง กลุ่มตัวอย่างจึงรู้สึกว่าคุณเองไม่น่าจะบอกความจริงตรงๆไปแบบนั้นเลย เพราะตอนนี้ก็ไม่สามารถพูดถึงเรื่องนี้ได้เลย

“ ทำทีของพี่สาวคือ โกรธ รั้งไม่ได้ คำว่า ให้เลิกคบกับแฟน คำเราให้แฟนฟัง บอกว่าชีวิตแบบนี้ไม่ยั่งยืน ส่วนพ่อแม่เราไม่ได้บอก เพราะกลัวว่าจะเสียใจ แต่คิดว่าน่าจะรู้แล้ว เพราะหลังจากที่บอกพี่สาวไป เราออกมาอยู่กับแฟน พ่อกับแม่เดือดร้อนใจมากเพราะพี่สาวต้องอยู่คนเดียว พ่อก็ถามด้วยความโมโหว่า ทำไมถึงเพื่อนไม่ได้ เป็นัวเมียกันหรือ... ระยะเวลาต่างๆ ต่างคนต่างก็ไม่พูดถึงอีกเลย ”

(สัมภาษณ์ มน, 31 มกราคม 2551)

ในลำดับต่อไปจะเสนอวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสังคมกับการยอมรับ ซึ่งในส่วนแรกนี้จะเสนอวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อนและการยอมรับ ผลจากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อเพื่อนจำนวน 20 ราย และ กลุ่มตัวอย่างที่มีวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางตรงต่อเพื่อนจำนวน 10 ราย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อเพื่อนกับการยอมรับ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 30 รายนั้น พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อเพื่อนจำนวน 20 ราย แบ่งเป็น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมทั้งหมด 10 ราย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี๊ และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสกลุ่มละ 5 ราย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมจะสื่อสารทางอ้อมให้เพื่อนรู้ว่าตนเองเป็นหญิงรักหญิงโดยผ่านลักษณะท่าทาง การพูดจา การแต่งกาย และทรงผมที่คล้ายผู้ชาย สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เพื่อนได้พบเห็นอยู่เป็นประจำจึงทำให้เกิดการรับรู้และเข้าใจไปได้โดยอัตโนมัติว่าเพื่อนของตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง โดยที่กลุ่มตัวอย่างไม่ต้องมีการบอกกล่าวกันทางวาจาเลย เพื่อนก็จะสามารถเข้าใจกันเป็นอย่างดีอยู่แล้ว

“ ก็ไม่ได้มานั่งพูดว่าฉันเป็นแบบนี้ คำก็รู้อยู่แล้ว คุยกันไปเรื่อยๆก็จะรู้กันไปเองโดยปริยาย ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

“ ตอนข้ามหาลัยไป เราก็เป็นทอมอยู่แล้ว ไม่ได้ไปบอกใครเค้านะ เพื่อนเราก็จะมีทั้งผู้หญิงผู้ชาย เกย์ ”

(สัมภาษณ์ คิต, 22 ธันวาคม 2550)

“ เพื่อนส่วนใหญ่ก็จะเป็นเหมือนกันหมด แล้วก็ยังมีทั้งเกย์ ชายแท้ หญิงแท้ เค้าก็จะดูรู้อยู่แล้วเพราะตั้งแต่หัวลงไปเนี่ย ก็รู้เลยว่าเป็นทอม ”

(สัมภาษณ์ เอ้, 22 ธันวาคม 2550)

“ เราจะตัดผมสั้น ใส่กางเกงยีนส์ เสื้อโปโล รองเท้ากีฬา เราก็จะเป็นแบบนี้ในลักษณะทอมมานานแล้ว ”

(สัมภาษณ์ มน, 31 มกราคม 2551)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ไม่ว่าจะ เป็น ทอม ดี และ เลส นั้นจะสื่อสารทางอ้อมให้เพื่อนได้รับรู้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงโดยผ่านทางด้านพฤติกรรม คือ การคบหากับคนรักอย่างเปิดเผย ซึ่งก็จะทำให้เพื่อนเกิดการรับรู้และเข้าใจไปได้โดยอัตโนมัติเนื่องจากเป็นสิ่งที่พบเห็นเป็นประจำ กลุ่มตัวอย่างบางรายมักจะพาคนรักมาเจอเพื่อนของตนเองและรับประทานอาหารร่วมกันซึ่งจะทำให้เพื่อนเกิดความเข้าใจว่าคนที่เพื่อนของตนพานั้นก็คือคนรักของเพื่อนสนิทตนเอง

“ เพื่อนก็จะรู้จากพฤติกรรมและการแต่งกายของเรา และเราก็คบแฟนผู้หญิงในที่เรียนเดียวกันด้วย ”

(สัมภาษณ์ พลอย, 21 ธันวาคม 2550)

“ เค้ารู้ เพราะตั้งแต่ตอนที่เรียนด้วยกันก็รู้ว่ามิแฟนเป็นทอม เพราะแฟนเป็นอาจารย์ เค้าก็เลยรู้แต่ไม่ได้มาพูด ”

(สัมภาษณ์ พัด, 22 ธันวาคม 2550)

“ พอมีแฟน เราก็ชวนแฟนไปกินข้าวเที่ยง นั่งกินร่วมโต๊ะกัน ปล่อยให้พวกเขาแนะนำตัว และทำความคุ้นเคยกันเอง เพื่อนสนิทก็จะสนใจสอบถามเราว่า แฟนเราเป็นใคร รู้จักกันได้อย่างไร ”

(สัมภาษณ์ เอียด, 3 กุมภาพันธ์ 2551)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อนในทางอ้อมนี้ ทำให้เพื่อนสามารถยอมรับได้มากจำนวน 9 ราย ปฏิกริยาของเพื่อนหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้เปิดเผยตนเองทางอ้อมออกไปนั้นคือ เพื่อนสามารถที่จะเข้าใจและยอมรับถึงตัวตนที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่างได้ สามารถที่จะคบหากันฉันเพื่อน ได้อย่างสนิทใจเหมือนเดิม รวมถึงสามารถพูดคุย ปรึกษาหารือ และให้คำแนะนำเวลามีปัญหาได้ ไม่ได้มีการแสดงท่าทีรังเกียจ หรือต่อต้านกับพฤติกรรมหญิงรักหญิงของกลุ่มตัวอย่างแต่อย่างใดเลย อีกทั้งเพื่อนยังคงมีความเข้าใจในความแตกต่างของแต่ละบุคคลจึงทำให้ไม่มีการล้อเลียนกันแต่อย่างใด สามารถที่จะแสดงความใกล้ชิดสนิทสนม รวมถึงแสดงความรักฉันเพื่อนต่อกันได้ในที่สาธารณะ

“ เพื่อนก็จะให้คำปรึกษาที่ดีกับเรา ไม่มีมาห้ามไม่ให้เราเป็น บางทีเราก็จะให้คำปรึกษาเพื่อนกลับไปก็มี ”

(สัมภาษณ์ เอ้, 22 ธันวาคม 2550)

“ ช่วง ม.ต้น – ม.ปลาย เราจะแสดงออกมากที่สุด เพื่อนก็จะสนับสนุนให้เราเป็นทอม ให้สมัครเป็นประธานสี เพราะมีคนรู้จักเราเยอะ ”

(สัมภาษณ์ คิต, 22 ธันวาคม 2550)

“ เนื่องจากเราเปิดเผยตนเองในลักษณะทอมมานานแล้ว เพื่อนก็จะรับได้หมดตั้งแต่ที่รู้จักกัน เขื่อบอกจะเป็นอะไรก็ไม่สำคัญหรอก ”

(สัมภาษณ์ มน, 31 มกราคม 2551)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อนในทางอ้อมนี้ ทำให้เพื่อนสามารถยอมรับได้ปานกลางจำนวน 11 ราย ปฏิกริยาของเพื่อนหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้เปิดเผยตนเองทางอ้อมออกไปนั้นคือ เพื่อนยังคงมีความเข้าใจในตัวคนที่แท้จริงหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้มีการเปิดเผยตนเองทางอ้อมออกไปว่าตนเป็นหญิงรักหญิง สามารถที่จะพูดคุย คบหา รวมถึงให้คำปรึกษาเวลาที่มีปัญหาได้เหมือนเดิม เพียงแต่เพื่อนอาจจะมีการสอบถามบ้างว่าทำไมกลุ่มตัวอย่างไม่คิดที่จะกลับมาใช้ชีวิตเหมือนผู้ชายปกติทั่วไป เพื่อนจะสอบถามด้วยความห่วงใยเนื่องจากเห็นว่าการใช้ชีวิตแบบหญิงรักหญิงนี้อาจจะไม่มั่นคงและยืนยาวเท่าไรหรอก จึงอยากที่จะให้กลุ่มตัวอย่างกลับมาเป็นเหมือนผู้ชายธรรมดาทั่วไปมากกว่า แต่ถ้ากลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะใช้ชีวิตแบบนี้เพื่อนก็ไม่ได้มีความขัดข้องอะไร ยังสามารถที่จะคบหากันต่อไปได้ปกติโดยที่ไม่ได้แสดงท่าทีรังเกียจหรือต่อต้านใดๆ

“ เพื่อนก็ไม่ได้คัดค้านอะไร แต่ถ้าเราแสดงออกไปว่าเป็นทอมมากๆ เขาก็อาจจะถามว่าเฮ้ย!! เมื่อไหร่จะเลิกเป็นทอม ... เราก็บอกไปว่าไม่เลิกเป็นหรอก ”

(สัมภาษณ์ พลอย, 21 ธันวาคม 2550)

“ เพื่อนก็จะมิแซวเล่นบ้าง แต่ก็ไม่ได้มาคัดค้านว่าอย่าเป็นเลย ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

“ ก็ไม่มีใครรังเกียจ จะถามว่า เป็นจริงๆหรือ ไม่คิดที่เปลี่ยนหรือ... แต่เค้าก็คงจะยอมรับ เพราะเป็นคนที่เป็นกันก่อนข้างรัก และคอยช่วยเหลือเพื่อน ”

(สัมภาษณ์ เซอร์รี่, 23 ธันวาคม 2550)

“ พอโตขึ้น เพื่อนก็จะพูดว่าแบบ ยังไม่ยอมคบผู้ชายอีกหรือ แค่นั้นเอง แต่ก็ไม่ได้มาบังคับ เพราะเราก็จะรู้ว่าเราเป็นแบบนี้ ”

(สัมภาษณ์ แบล็ค, 21 ธันวาคม 2550)

“ เพื่อนก็มีถามว่า แน่ใจหรือที่เราจะเลือกทางเดินแบบนี้ เค้าไม่รู้ว่าคุณรักแบบนี้มันเป็นอย่างไง แต่เค้าก็เคารพในการตัดสินใจของเรา ”

(สัมภาษณ์ พัด, 22 ธันวาคม 2550)

วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางตรงต่อเพื่อนกับการยอมรับ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 30 รายนั้น พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางตรงต่อเพื่อนจำนวน 10 ราย แบ่งเป็น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี 5 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลว 5 ราย โดยส่วนใหญ่แล้วกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะเลือกเปิดเผยตนเองโดยการบอกกล่าวทางวาจาเฉพาะกับเพื่อนที่ตนเองมีความสนิทสนมและใกล้ชิดคิดว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะเปิดเผยตนเองโดยการบอกกล่าวความจริงนั้นคือ ลักษณะภายนอกและพฤติกรรมต่างๆอาจยังไม่สามารถทำให้เพื่อนรับรู้ได้ทางอ้อมว่าตนเองนั้นชอบผู้หญิงด้วยกัน กลุ่มตัวอย่างจึงตัดสินใจที่จะบอกความจริงจากปากของตนเองเนื่องจากไม่ต้องการมีความลับกับเพื่อนสนิทของตน และเห็นว่าเพื่อนสนิทของตนนั้นคงจะเข้าใจและยอมรับในตนเองหากได้มีการเปิดเผยความจริงออกไปแล้ว

“ เราบอกเพื่อนไปเลยโต้งๆว่า เราชอบผู้หญิงด้วยกันจริงๆ ชอบที่ความนุ่มนวล แข็งแกร่ง ปกป้องเรา ดูแลเราได้เกือบทุกเรื่อง ”

(สัมภาษณ์ เหมียว, 15 มกราคม 2551)

“ พี่ก็เลยตัดสินใจบอกเค้าไปเลยว่า พี่ไม่ได้ชอบผู้ชาย แต่ก็พูดอย่างสุภาพว่า เพื่อนๆจะรับได้มัยน้ำ ที่เราเป็นแบบนี้ แต่ถ้ารับไม่ได้ก็บอกนะ ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ กับเพื่อนเค้าก็จะรู้ว่าเราเป็น เพราะเราบอกว่าเราชอบคนนี้นะ เค้าเป็นผู้หญิง เพื่อนก็ตกใจไม่ค่อยอยากเชื่อ แต่หลังๆก็ไม่ได้อะไร ”

(สัมภาษณ์ เตี้ย, 4 มกราคม 2551)

นอกจากนี้สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกที่จะบอกความจริงกับเพื่อนว่าตนเป็นหญิงรักหญิงนั้นคือ กลุ่มตัวอย่างบางรายนั้นเพิ่งเริ่มเข้าใจและตระหนักได้ว่าแท้จริงแล้วตนเองนั้นชอบผู้หญิงด้วยกัน

“ พี่เริ่มมีแฟนเป็นผู้หญิงมาไม่กี่เดือนมานี้ คนไม่สนิทจะยังไม่มีการทราบดี แต่กับเพื่อนที่สนิท พี่บอกเค้าเองเพราะเวลามีอะไรเราก็จะปรึกษากันปกติ ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

“ เราเริ่มมีแฟนจริงตั้งตอนอายุ 22 เราก็บอกเพื่อนเลย เราคิดว่าถ้ามันดีกับเรา เราก็ควรภูมิใจที่เราได้เป็น...”

(สัมภาษณ์ น้ำตาล, 7 มกราคม 2551)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อนในทางตรงนี้ ทำให้เพื่อนสามารถยอมรับได้มากจำนวน 4 ราย ปฏิกริยาของเพื่อนหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้เปิดเผยตนเองทางตรงออกไปนั้นคือ เพื่อนสามารถที่จะเข้าใจและยอมรับถึงตัวตนที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่างได้ สามารถที่จะคบหากันฉันเพื่อนได้อย่างสนิทใจเหมือนเดิม รวมถึงสามารถพูดคุย ปรึกษาหารือ และให้คำแนะนำเวลามีปัญหาได้ ไม่ได้มีการแสดงท่าทีรังเกียจ หรือต่อต้านกับพฤติกรรมหญิงรักหญิงของกลุ่มตัวอย่างแต่อย่างใดเลย

“ เพื่อนก็ไม่ได้ว่าอะไร บอกว่ามีความสุขก็ทำไปเถอะ เราสามารถที่จะพูดคุย ปรึกษากันได้ ทุกเรื่องเหมือนเดิม เพื่อนเราจะดีมาก ๆ เราจะโชคดีมากในเรื่องเพื่อน ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

“ เพื่อนสนิทเรา 2 คน พอมาเจอแฟนเราคนนี้ก็บอกว่า แก่โชคดีมากเลยที่ได้เจอคนแบบนี้ คบกับพี่เค้าไปดีแล้ว คือกลายเป็นส่งเสริมเราไปเลย ”

(สัมภาษณ์ ป้อ, 1 ธันวาคม 2550)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อนในทางตรงนี้ ทำให้เพื่อนสามารถยอมรับได้ปานกลางจำนวน 6 ราย ปฏิกริยาของเพื่อนหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้เปิดเผยตนเองทางตรงออกไปนั้นคือ เพื่อนยังคงมีความเข้าใจในตัวตนที่แท้จริงหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้มีการเปิดเผยตนเองออกไป สามารถที่จะพูดคุย รวมถึงให้คำปรึกษาเวลาที่ปัญหาได้เหมือนเดิม เพียงแต่เพื่อนอาจจะมีการสอบถามและโน้มน้าวเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกลับมาใช้ชีวิตเหมือนผู้หญิงปกติทั่วไป เนื่องจากเห็นว่าการใช้ชีวิตแบบหญิงรักหญิงนี้อาจจะไม่มั่นคงและยืนยาวเท่าไรหรอก

“ เพื่อนสนิทหลายคนหนึ่งบอกว่า อย่าเพิ่งรีบตัดสินใจมีแฟนเป็นผู้หญิงไป บางทีพี่อาจจะยังไม่ค้นพบตัวเองก็ได้ ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ บางคนก็จะถามว่า เมื่อไหร่จะเลิกมีแฟนเป็นผู้หญิง แต่ก็ไม่ได้เลิกคุยกับเรา หรือเลิกเป็นเพื่อนกัน ”

(สัมภาษณ์ แนท, 14 ธันวาคม 2550)

“ ไม่มีใครรังเกียจ แต่พอเค้าเห็นเราอหึกเค้าก็จะบอกว่าเลิกไปเถอะ มันไม่ยั่งยืน ”

(สัมภาษณ์ ไพ, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัยพบว่า ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างจะเลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองในทางอ้อมหรือทางตรงกับเพื่อนนั้น ก็ไม่พบว่าเกิดการไม่ยอมรับจากเพื่อนต่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มตัวอย่างแม้แต่สักคนเดียวเลย เพื่อนๆของกลุ่มตัวอย่างต่างมีความรัก ความเข้าใจในตัวตนของกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดี ซึ่งก็จะทำให้เกิดการยอมรับได้มากขึ้นแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นการยอมรับได้มากหรือการยอมรับได้ปานกลาง

วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานในทางอ้อมกับการยอมรับ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 30 รายนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 24 ราย แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมทั้งหมด 10 ราย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี้ 9 ราย และ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส 5 ราย ได้ใช้วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมมักจะสื่อสารทางอ้อมผ่านลักษณะท่าทาง การพูดจา การแต่งกาย และทรงผมที่คล้ายกับผู้ชาย ซึ่งก็จะทำให้บุคคลในสถานศึกษา เช่น เพื่อน รุ่นพี่ รุ่นน้อง และบุคคลในสถานที่ทำงาน เช่น เพื่อนร่วมงาน หัวหน้า และลูกน้อง เกิดการรับรู้และเกิดความเข้าใจไปได้โดยอัตโนมัติว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีพฤติกรรมเป็นหญิงรักหญิง โดยที่ไม่ต้องไปสอบถามจากปากของกลุ่มตัวอย่างเลย

“ เราจะใส่เสื้อเชิ้ต กางเกงเสติก เวลาไปทำงาน พาแฟนไปออกงาน ... เราก็มีจีบผู้หญิงในที่ทำงานเดียวกันด้วย ”

(สัมภาษณ์ ฝน, 7 มกราคม 2551)

“ ไม่เคยปิดบังอะไรเลย เป็นตัวของตัวเองเต็มที่ทั้งการแต่งกายและทรงผม เพื่อนก็มีทั้งเกย์ เลสเบียน กระเทย ชอบอัปเดตเรื่องคนรักเพศเดียวกันกับเรา ”

(สัมภาษณ์ มน, 31 มกราคม 2551)

“ เราก็เปิดเผยให้เค้ารู้ว่าเราเป็น ไม่ได้ปิดบังอะไร ต้องใส่ฟอร์มทหาร ถ้าไม่มีพิธีอะไร ก็จะนุ่งกางเกง และผมเราก็จะสั้นอยู่ตลอด ”

(สัมภาษณ์ เอ, 22 ธันวาคม 2550)

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นทอม ดี หรือเลสเบี้ยน ก็มักจะสื่อสารทางอ้อมให้คนในสถานศึกษาและสถานที่ทำงานรู้ว่าตนเองเป็นหญิงรักหญิง โดยการที่กลุ่มตัวอย่างมักจะชักชวนและพาคนรักของตนมายังสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานของตนเป็นประจำ รวมถึงอาจจะมี การชักชวนให้มารับประทานอาหารร่วมหรือไปทำกิจกรรมต่างๆที่ทางสถานศึกษาได้จัดขึ้น ซึ่งก็จะทำให้บุคคลทั้งในสถานศึกษาและสถานที่ทำงานเกิดการรับรู้และเข้าใจกันไปเองว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นหญิงรักหญิง โดยที่กลุ่มตัวอย่างไม่ต้องมีการบอกกล่าวทางวาจาเลย

“ ไปมหาลัย เราก็ต้องเคารพที่เรียนนิดนึง แต่เราก็จะพาแฟนไปคณะบ่อยนะ เพื่อน รุ่นพี่ รุ่นน้อง ก็จะมีรู้กันหมด ”

(สัมภาษณ์ แนท, 14 ธันวาคม 2550)

“ เราก็พาแฟนมาที่ทำงาน เพื่อนๆก็จะรู้กันหมด เราไม่ต้องไปนั่งบอก เค้าก็รู้กันเองอยู่แล้ว ”

(สัมภาษณ์ ก้อย, 22 ธันวาคม 2550)

“ พี่พาแฟนมาตอนมีพิธีเรือ พาขึ้นมาดูบนภาควิชา เค้าก็จะถามกันว่าเป็นแฟนหรือ ก็จะตอบไปว่าเป็นเพื่อน จากนั้นก็มีแซวๆเรื่อยมา แต่พี่ก็ไม่ได้เงินหรือตอบอะไรไปเลย ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ ที่ทำงานเค้าทราบกันเพราะที่อยู่มานานแล้ว คิดว่าน่าจะทราบจากพฤติกรรม ไม่ต้องไปบอกเค้า ทุกคนรู้หมด เพราะเราคบกับใครเค้าก็จะมาอยู่กับเรา ”

(สัมภาษณ์ กา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานในทางอ้อมนี้ ทำให้สถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานสามารถยอมรับได้มากจำนวน 6 ราย โดยที่ปฏิกิริยาของบุคคลในสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานนั้นจะมีความเข้าใจและสามารถยอมรับถึงตัวตนที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่างได้อย่างมาก ไม่มีการแสดงท่าทีรังเกียจหรือต่อต้านใดๆ ไม่มีการพูดแซวหรือล้อเลียน รวมถึงสามารถที่จะคบหา พูดคุย ปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำ และสามารถที่จะทำงานร่วมงานกันได้โดยไม่มีปัญหาและอุปสรรคใดๆ นอกจากนี้หลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้เปิดเผยตนเองไปแล้วนั้นยังทำให้เกิดความสนิทสนมและความไว้วางใจกันมากขึ้นอีกด้วย

“ เปิดเผยมาก เราทำงานขายไอเดีย แต่งตัวอะไรก็ได้แต่ก็ต้องแต่งให้ดีๆ เราก็เล่าเรื่องแฟนให้ฟัง แฟนจะยอมรับที่เราเป็นแบบนี้ ชอบที่เราเป็นแบบนี้ ”

(สัมภาษณ์ กิด, 22 ธันวาคม 2550)

“ ไม่เคยปิดบังอะไรเลย เป็นตัวของตัวเองเต็มที่ทั้งการแต่งกายและทรงผม เพื่อนก็มีทั้งเกย์เลสเบียน กระทบ ชอบอัปเดตเรื่องคนรักเพศเดียวกันกับเรา จะสนิทสนมกันมากขึ้น ”

(สัมภาษณ์ มน, 31 มกราคม 2551)

“ พอมีแฟน เราก็ชวนแฟนไปกินข้าวเที่ยงที่ทำงาน นั่งกินร่วมโต๊ะกัน ปล่อยให้พวกเขาแนะนำตัวและทำความคุ้นเคยกันเอง คนที่ทำงานจะได้รู้จักกันไว้ ทำทางทั้งสองฝ่ายก็สนิทสนมกันดี เพื่อนที่ทำงานก็ดีใจที่เรากล้าเปิดเผยตัว ทุกคนก็สนิทสนมกันมากขึ้น ไว้วางใจกันมากขึ้น ”

(สัมภาษณ์ เอียด, 3 กุมภาพันธ์ 2551)

“ เราโชคดีที่มีทั้งเพื่อนร่วมงานและหัวหน้าที่เข้าใจ จะให้กำลังใจกันเสมอทั้งในเรื่องของการทำงานและเรื่องของการรัก ”

(สัมภาษณ์ เหมียว, 15 มกราคม 2551)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานในทางอ้อมนี้ ทำให้สถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานสามารถยอมรับได้ปานกลางจำนวน 18 ราย โดยที่ปฏิกิริยาของบุคคลในสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานส่วนใหญ่นั้นจะมีความเข้าใจและสามารถยอมรับถึงตัวตนที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่างได้ แต่บางรายอาจจะมีกรมองด้วยสายตาที่แปลกๆหรือ

สงสัยบ้าง รวมทั้งอาจจะมีการบอกกล่าวไม่ให้กลุ่มตัวอย่างเปิดเผยตนเองมากเกินไป และมีการแนะนำให้กลุ่มตัวอย่างเลิกเป็นหญิงรักหญิงเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่เป็นไปตามธรรมชาติ

“ หัวหน้างานก็จะเตือนด้วยความเป็นห่วงว่า เดี่ยวลูกค้ารู้จะ โคนเม้าท์ เป็นก็เป็นได้แต่ไม่ต้องเปิดเผยมาก แค้กั้วเราจะไม่สบายใจ ”

(สัมภาษณ์ พัด, 22 ธันวาคม 2550)

“ มีอาจารย์ผู้ใหญ่ท่านหนึ่งซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่เอง ถ้าไม่ค่อยแฮปปี้ ไม่อยากให้คบผู้หญิง เพราะบอกว่ามันผิดธรรมชาติ ”

(สัมภาษณ์ นก, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ มีพี่คนหนึ่งก็ไม่ได้มาแอนตี้อะไร แต่คิดว่าทำไมผู้หญิงถึงต้องมาคบกันเอง ผู้ชายก็มีตั้งเยอะแยะ ”

(สัมภาษณ์ กา, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ เพื่อนร่วมงานและเจ้านายก็เข้าใจเราดี อาจจะมีพวกผู้ชายบางคนที่ไม่ชอบ แต่ก็มาทำอะไรเราไม่ได้ เพราะเราไม่ได้ทำผิดวินัยอะไรเลย ”

(สัมภาษณ์ เอ้, 22 ธันวาคม 2550)

วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานในทางตรงกับการยอมรับ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 30 รายนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 ราย แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี 1 ราย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส 5 ราย ใช้วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางตรงต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน โดยกลุ่มตัวอย่างจะมีการบอกกล่าวทางวาจาว่าแท้ที่จริงแล้วตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิงเฉพาะกับเพื่อนร่วมงานที่ตนเองมีความใกล้ชิดและสนิทสนมด้วยเท่านั้น สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะเปิดเผยความจริงจากปากของตนเองก็เนื่องจากว่าลักษณะของกลุ่มดีและเลสนั้นดูภายนอกก็จะเหมือนกับผู้หญิงปกติทั่วไป นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสครึ่งหนึ่งก็เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงเพราะว่าคนรักของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสนั้นดูภายนอกก็จะเป็นผู้หญิงปกติทั่วไป จึงทำให้คนภายนอกมองดูว่าเป็นเพื่อนกันมากกว่า

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสจึงตัดสินใจที่จะบอกความจริงจากปากของตนเอง เนื่องจากไม่ต้องการมีความลับกับคนที่สนิท รวมถึงไม่อยากใช้ชีวิตอย่างปิดบังด้วย

“ เราก็วิพากษ์วิจารณ์เรื่องหญิงรักหญิง คู่กันตามประสาหญิงที่เป็นเพื่อนรักกัน... ก็ลองถามไปว่า ถ้าเราไม่แต่งงานครองโสด เธอจะว่าอย่างไร ถ้าเราไม่อยากมีแฟนชาย เธอจะว่าอย่างไร และสุดท้ายเราก็ถามไปตรงๆว่า ถ้าเราชอบผู้หญิงด้วยกัน พวกเธอจะว่าอย่างไร ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

“ กับเพื่อนร่วมงานที่สนิทเราก็จะบอกเค้าไปว่า ถ้าฉันมีแฟนเป็นผู้หญิง ก็จะยังคงคบกันเหมือนเดิมมั้ย ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

“ บอกกับเพื่อนสนิทที่ทำงานที่คิดว่าเค้าน่าจะรับได้ ส่วนกับคนที่ไม่สนิทหรือเจ้านาย เราก็จะไม่เปิดเผยว่าเป็นหญิงรักหญิง เพราะกลัวว่าจะมีผลต่อหน้าที่การงาน ”

(สัมภาษณ์ ป้อ, 1 ธันวาคม 2550)

“ เวลาที่มีผู้ชายมาจีบก็จะบอกไปเลยว่า มีแฟนแล้วเป็นผู้หญิง เค้าจะได้ไปพันๆ... คนก็จะจะไปบอกต่อๆกันเอง ”

(สัมภาษณ์ แอนนี่, 27 ธันวาคม 2550)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานในทางตรงนี้ ทำให้สถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานสามารถยอมรับได้มากจำนวน 2 ราย โดยที่ปฏิกิริยาของบุคคลในสถานที่ทำงานนั้นจะมีความเข้าใจและสามารถยอมรับในตัวคนที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่างได้อย่างมาก ไม่ได้มีการแสดงท่าทีรังเกียจหรือต่อต้านแต่อย่างใดและก็ไม่พยายามที่จะพูดชักจูงหรือโน้มน้าวให้กลุ่มตัวอย่างกลับมาใช้ชีวิตเหมือนผู้หญิงปกติทั่วไปอีกด้วย

“ ถามเพื่อนร่วมงานที่สนิทว่า ถ้าเรามีแฟนเป็นผู้หญิงจะยังคงคบกันเหมือนเดิมหรือไม่ ... เพื่อนก็ตอบว่ารับได้ เราก็ยังสนิทกันเหมือนเดิม ”

(สัมภาษณ์ กุล, 3 มกราคม 2551)

“ หนึ่งปีแรกที่ร่วมงานกับเพื่อน เราไม่ได้เปิดเผยตัว... มีการวิพากษ์วิจารณ์เรื่องหญิงรักหญิง คุณกันตามประสาเพื่อน เราก็ถามไปว่าถ้าเราไม่แต่งงาน ถ้าเราไม่อยากมีแฟนเป็นผู้ชาย พวกเขาจะว่าอย่างไร ... สุดท้ายก็ถามไปตรงๆว่า ถ้าเราชอบผู้หญิงด้วยกัน พวกเขาจะว่าอย่างไร... ท่าทีของเพื่อนทั้งสองก็ยังเหมือนเดิม สัมพันธภาพของเพื่อนรักก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลง ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานในทางตรงนี้ ทำให้สถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานสามารถยอมรับได้ปานกลางจำนวน 4 ราย โดยปฏิกิริยาของคนในสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้บอกความจริงออกไปว่าตนเองเป็นหญิงรักหญิงนั้น คือ มีความเข้าใจในตัวตนของกลุ่มตัวอย่าง อาจจะมีมองด้วยสายตาที่แปลกๆหรือสงสัยไปบ้าง แต่ก็ไม่ได้แสดงท่าทีรังเกียจและต่อต้าน รวมถึงสามารถที่จะคบหาและร่วมงานกันต่อไปได้อย่างไม่มีปัญหา

“ หลังจากที่เราบอกความจริงไปแล้ว ก็มีคนมองแบบแปลกๆบ้าง แต่ก็ไม่ได้แสดงท่าทีรังเกียจ ”

(สัมภาษณ์ แอนนี่, 27 ธันวาคม 2550)

“ ส่วนใหญ่ก็จะบอกว่าเสียดาย ไม่น่าเป็นเลย เพื่อนคงอยากให้เราเป็นผู้หญิงมากกว่า แต่ก็ไม่ได้ต่อต้าน ”

(สัมภาษณ์ เอื้อย, 19 ธันวาคม 2550)

อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัยพบว่า ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างจะเลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองในทางอ้อมหรือทางตรงกับสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานนั้น ก็ไม่พบว่าเกิดการไม่ยอมรับจากสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานต่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มตัวอย่างแม้แต่สักคนเดียวเลย บุคคลในสถานศึกษาและสถานที่ทำงานของกลุ่มตัวอย่างต่างมีความรัก ความเข้าใจในตัวตนของกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดี ซึ่งก็จะทำให้เกิดการยอมรับได้มากขึ้นแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นการยอมรับได้มากหรือการยอมรับได้ปานกลาง

วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนกับการยอมรับ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 30 รายนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 ราย ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนแทบจะทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างได้มีวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อสาธารณชน โดยจะสื่อสารผ่านทางลักษณะท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม และพฤติกรรมต่างๆ เช่น การคบหากับคนรัก การเดินจับมือกัน และการโอบกอด เป็นต้น ซึ่งก็จะทำให้คนในสังคมทั่วไปเกิดการรับรู้และเข้าใจไปได้โดยปริยายจากสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างได้สื่อสารทางอ้อมออกมาให้รู้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง โดยที่กลุ่มตัวอย่างไม่ต้องไปป่าวประกาศหรือบอกกล่าวทางวาจาให้คนในสังคมได้รับรู้เลย

“ เวลาไปไหนเรามักจะเดินจับมือกัน สนใจกันและกัน การคบหาเป็นไปในรูปแบบที่ไม่ได้แอบหรือหลบซ่อนใคร ”

(สัมภาษณ์ ภา, 20 มกราคม 2551)

“ พี่ใช้ชีวิตตามปกติของพี่ อยากจะกอดกัน จับมือกัน ก็ปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ ”

(สัมภาษณ์ ไพ, 4 กุมภาพันธ์ 2551)

“ ไปเดินห้าง ไปงานไหน ก็จะชวนแฟนไปด้วย ก็จับมือ กอดคอกอด ”

(สัมภาษณ์ คิต, 22 ธันวาคม 2550)

“ เราจะเปิดเผยตนเองมากที่สุด ไม่เห็นต้องแคร์ใคร... ก็จะเดินจับมือกัน โอบกอดกันบ้าง เป็นธรรมดา ”

(สัมภาษณ์ พลอย, 21 ธันวาคม 2550)

“ คนก็จะดูเราออกจากท่าทาง พฤติกรรมและการแต่งกาย ... เวลาเราเดินกับแฟนก็จะจับมือ หอมแก้ม...”

(สัมภาษณ์ ฝน, 7 มกราคม 2551)

ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสเรายเดียวเท่านั้นที่ไม่มีการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนเลย เนื่องจากว่าตนเองนั้นอยากจะทำงานด้านการเมืองในอนาคต จึงไม่ต้องการแสดงออกทั้งทางตรง และทางอ้อมให้ผู้อื่นได้รับรู้ว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง ดังนั้นการปฏิบัติตัวต่อคนรักด้วยกันจึงแสดงออกไปในทางเพื่อนมากกว่า

“ เราจะทำตัวปกติ ไม่ได้แสดงออก ไม่จับมือ เหมือนเดินกับเพื่อนปกติ... คิดว่ายังไงคนรู้น้อยกว่าก็ดี เพราะอนาคตต้องทำงานที่มั่นคง อยากเป็นนักการเมืองเลยไม่อยากให้มีข่าวแบบนี้มาวุ่นวาย ”

(สัมภาษณ์ เอื้อย, 19 ธันวาคม 2550)

จากลักษณะวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสาธารณชนในทางอ้อมนี้ ทำให้คนในสังคมส่วนมากสามารถยอมรับได้ปานกลาง โดยปฏิกิริยาของคนในสังคมหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้สื่อสารทางอ้อมออกไปให้รู้ว่าตนเองเป็นหญิงรักหญิงนั้น คือ อาจจะมีมองด้วยสายตาที่แปลกๆ หรือ สงสัยไปบ้าง โดยเฉพาะกับคนที่ค่อนข้างมีอายุก็จะมองด้วยสายตาที่ค่อนข้างมีคำถามหรือไม่เข้าใจถึงพฤติกรรมของหญิงรักหญิง เพราะในสมัยก่อนกลุ่มหญิงรักหญิงจะไม่ค่อยมีการเปิดเผยตัว จึงยังไม่ค่อยมีให้พบเห็นมากนักเหมือนกับในปัจจุบัน ในทางตรงกันข้ามคนรุ่นใหม่ค่อนข้างที่จะมีความเข้าใจและยอมรับในพฤติกรรมของหญิงรักหญิงได้ดีกว่า นอกจากนี้ปฏิกิริยาของคนในสังคมส่วนใหญ่ก็จะเฉยๆ และไม่ได้มีการแสดงท่าทีรังเกียจหรือต่อต้านใดๆ ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะใช้ชีวิตอยู่ภายในสังคมเดียวกันได้อย่างไม่มีปัญหา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบผลของการยอมรับต่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงจาก
ครอบครัวและสังคม

ประเภทกลุ่ม ตัวอย่าง	ชื่อ	ผลของการยอมรับ				
		ครอบครัว	เพื่อน	สถานศึกษา/สถานที่ ทำงาน	สาธารณชน	
ทอม	ซัง	รับได้ปานกลาง	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
	พลอย	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
	ก้อย	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	
	เซอร์รี่	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
	ฝน	รับได้มาก	รับได้มาก	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	
	เร	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
	กิด	รับได้มาก	รับได้มาก	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	
	มน	ไม่ยอมรับ	รับได้มาก	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	
	เอ้	รับได้ปานกลาง	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
	กา	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
	ดี้	เจน	รับได้ปานกลาง	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง
		แนน	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง
		เฮน	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง
พัค		ไม่ยอมรับ	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
แบงค์		รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
ป้อ		รับได้มาก	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
ยู		รับได้มาก	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
นก		รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
เลสเบียน	แอนนี่	รับได้ปานกลาง	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
	เอื้อย	ไม่มีการเปิดเผย	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	ไม่มีการเปิดเผย	
	หมีง	ไม่มีการเปิดเผย	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
	น้ำตาล	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
	เต้ย	ไม่มีการเปิดเผย	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
อื่นๆ	กุด	รับได้มาก	รับได้มาก	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	
	ภา	รับได้มาก	รับได้มาก	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	
	นี	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
	ไพ	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	รับได้ปานกลาง	
	เอียด	รับได้ปานกลาง	รับได้มาก	รับได้มาก	รับได้ปานกลาง	

วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมที่เหมาะสมของกลุ่มหญิงรัก

หญิง

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 30 รายนี้ ต่างก็อาศัยการวิเคราะห์สถานการณ์และพิจารณาถึงบริบทสภาพแวดล้อมของครอบครัวและสังคมเป็นจุดสำคัญ ก่อนที่จะมีการตัดสินใจลงไปว่าจะเลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองในทางตรงหรือทางอ้อมต่อครอบครัวและสังคม จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ยังไม่มีวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมที่เหมาะสมที่สุดของกลุ่มตัวอย่าง แต่จะขึ้นอยู่กับกลุ่มตัวอย่างเป็นหลักว่าตนเองนั้นจะเลือกสื่อสารด้วยวิธีการใดที่คิดว่าเมื่อเราเปิดเผยตนเองไปแล้วนั้นสามารถที่จะมีชีวิตอยู่ต่อไปในครอบครัวและสังคมได้อย่างปกติสุข

กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อยนั้นควรเลือกเปิดเผยตนเองในทางอ้อมกับครอบครัวซึ่งเป็นทางเลือกที่ง่ายที่สุด เพราะตนเองนั้นเติบโตมาอย่างมีอิสระในการใช้ชีวิตรวมถึงเป็นวิธีการสื่อสารที่ง่ายที่สุดที่จะทำให้ครอบครัวได้รับรู้และเกิดความเข้าใจว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง โดยที่กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะดำเนินชีวิตไปได้ตามปกติโดยที่ไม่ต้องมีการปกปิดหรือเปลี่ยนแปลงตนเอง

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิดนั้นอาจจะไม่สามารถเปิดเผยตนเองทางอ้อมได้เพราะต้องปฏิบัติตามกฎของครอบครัว ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างควรเลือกเปิดเผยตนเองในทางตรงกับบุคคลที่ตนเองมีความใกล้ชิดและสนิทสนมด้วยก่อน เพื่อจะได้สามารถคาดคะเนความรู้สึกและผลที่อาจจะเกิดขึ้นหลังจากที่ได้มีการเปิดเผยตนเองไปแล้ว

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง ” ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะของการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีความแตกต่างกันในด้านของ อายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว และวิธีการสื่อสารเพื่อเปิดเผยตนเอง
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะของการเปิดเผยตนเองต่อสังคมของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีความแตกต่างกันในด้านของ อายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว และวิธีการสื่อสารเพื่อเปิดเผยตนเอง
3. เพื่อศึกษาผลของการยอมรับของสมาชิกในครอบครัวและสมาชิกในสังคมที่มีต่อหญิงรักหญิง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล 2 วิธีหลักคือการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม ดี และเลส กลุ่มละ 10 ราย รวมทั้งสิ้น 30 ราย

จากการวิจัย ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ 3 ส่วนตามปัญหาคำถามการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ ดังนี้คือ

ประเด็นเรื่อง การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อครอบครัว

การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อครอบครัวนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกที่จะเปิดเผยตนเองโดยทางอ้อมให้คนในครอบครัวได้รับรู้ แม้ว่าจะมีตัว

แปรทางด้านของอายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว และวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเอง ที่จะกำหนดให้การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างนั้นมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. อายุที่เปิดเผยตนเอง

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวในช่วงวัยรุ่นมากที่สุด เนื่องจากเป็นวัยที่จะเริ่มค้นหาและพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเอง เมื่อค้นพบและรู้ถึงเอกลักษณ์ที่แท้จริงของตนเองแล้วนั้นก็จะเริ่มแสดงออกถึงตัวตนมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกทางอ้อมผ่านลักษณะท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม และพฤติกรรมต่างๆ เช่น การคบหากับคนรัก เป็นต้น หรือจะเป็นการแสดงออกทางตรงโดยการบอกกล่าวทางวาจาซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นั้นมักจะเลือกบอกกล่าวเฉพาะกับคนในครอบครัวที่ตนเองมีความสนิทสนมด้วยเท่านั้น เช่น แม่ และพี่น้อง เป็นต้น

2. อาชีพที่เปิดเผยตนเอง

ในส่วนของอาชีพนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเอง เช่น นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน และธุรกิจส่วนตัว สามารถที่จะเปิดเผยตนเองได้ง่ายกว่าและมีอุปสรรคน้อยกว่า เนื่องจากเป็นอาชีพที่ไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบ หรือข้อบังคับต่างๆ การเปิดเผยตนเองจะแสดงออกทางอ้อมผ่านทางพฤติกรรมและการแต่งกายในแต่ละวัน ซึ่งก็จะทำให้คนในครอบครัวเกิดการรับรู้และเข้าใจถึงการเป็นหญิงรักหญิงของกลุ่มตัวอย่าง โดยที่ไม่ต้องมีการบอกกล่าวกันทางวาจาเลย

3. รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

จากผลการวิจัยทำให้เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อยนั้น สามารถที่จะเอื้อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเปิดเผยตนเองได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อคนในครอบครัวได้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีแบบการสื่อสารแบบปิด เนื่องจากกฎเกณฑ์และระเบียบต่างๆตั้งไว้เพื่อเป็นกรอบในการประพฤติและปฏิบัติตัวให้ถูกต้องเท่านั้น ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อยนั้นยังคงมีอิสระทั้งทางด้านความคิดและการกระทำล้นกันไป เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงว่าจะเลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงหรือว่าทางอ้อม ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางอ้อมให้คนในครอบครัวได้รับรู้

4. วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเอง

จากการวิจัยจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกที่จะเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวในทางอ้อม เนื่องจากเป็นวิธีที่ดีที่สุดเพราะการเปิดเผยตนเองทางอ้อมนั้นก็หมายถึงการที่กลุ่มตัวอย่างก็ยังคงเป็นตัวของตัวเอง ใช้ชีวิตไปตามปกติ ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงตัวเองมากนัก สิ่งที่ครอบครัวได้เห็นไม่ว่าจะเป็นลักษณะท่าทาง การแต่งกาย และทรงผม นั้น ก็จะทำให้ครอบครัวค่อยๆเกิดการซึมซับและรับรู้ไปได้โดยอัตโนมัติถึงการเป็นหญิงรักหญิงของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนพฤติกรรมการพาคนรักมาที่บ้านเป็นประจำนั้น ก็จะเป็นวิธีการสื่อสารทางอ้อมอีกทางหนึ่งที่ยืนยันให้คนในครอบครัวมีความเข้าใจในตนเองมากขึ้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลสในบางรายที่เลือกเปิดเผยตนเองทางตรงโดยการบอกกล่าวทางวาจาไม่ว่าจะกับครอบครัวหรือสังคมนั้น เนื่องจากลักษณะท่าทางและพฤติกรรมการแต่งกายของกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ดูภายนอกก็เหมือนกับผู้หญิงโดยปกติทั่วไป ดังนั้นเมื่อกลุ่มตัวอย่างต้องการที่จะเปิดเผยตนเองว่าตนนั้นเป็นหญิงรักหญิงก็มักที่จะเลือกพูดคุยบอกกล่าวความจริงกันอย่างตรงไปตรงมา

ประเด็นเรื่อง การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อสังคม

การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อสังคมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกที่จะเปิดเผยตนเองไม่ว่าจะเป็นต่อเพื่อน สถานศึกษา/สถานที่ทำงาน และสาธารณชนในทางอ้อมเพื่อให้คนในสังคมได้รับรู้เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลส จำนวนกลุ่มละครั้งหนึ่งได้เลือกที่จะเปิดเผยตนเองในทางตรงกับเพื่อน แม้ว่าจะมีตัวแปรทางด้านของอายุ อาชีพ รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว และวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองที่จะกำหนดให้การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสังคมของกลุ่มตัวอย่างนั้นมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. อายุที่เปิดเผยตนเอง

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีการเปิดเผยตนเองต่อสังคมไม่ว่าจะเป็นต่อเพื่อน สถานศึกษา/สถานที่ทำงาน และสาธารณชนในช่วงวัยรุ่นมากที่สุด เนื่องจากเป็นวัยที่จะเริ่มค้นหาและพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเอง เมื่อค้นพบและรู้ถึงเอกลักษณ์ที่แท้จริงของตนเองแล้วนั้นก็จะเริ่มแสดงออกถึงตัวตนมากขึ้น อีกทั้งเป็นวัยที่ได้ใช้เวลาอยู่กับเพื่อนค่อนข้างมากทำให้เกิดความสนิทสนมและใกล้ชิดกัน ซึ่งนำไปสู่ความไว้วางใจในการเปิดเผยตนเองมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม

2. อาชีพที่เปิดเผยตนเอง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่นับว่าจะมาจากอาชีพที่ง่ายหรือยากต่อการเปิดเผยตนเองจะเลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองทางอ้อมต่อเพื่อน สถานศึกษา/สถานที่ทำงาน และสาธารณชน โดยกลุ่มตัวอย่างจะสื่อสารทางอ้อมผ่านลักษณะท่าทาง การแต่งกาย และพฤติกรรมต่างๆ เช่น การคบหากับคนรัก การพาคนรักมารับประทานอาหารกับเพื่อน และการพาคนรักมายังสถานศึกษา/สถานที่ทำงานเป็นประจำ เป็นต้น ซึ่งก็จะทำให้เพื่อนและเพื่อนร่วมงานเกิดการรับรู้และเข้าใจได้เองถึงพฤติกรรมที่เป็นห่วงรักห่วงใยที่กลุ่มตัวอย่างได้สื่อสารออกมา

3. รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองในทางอ้อมต่อเพื่อน สถานศึกษา/สถานที่ทำงาน และสาธารณชน ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างเหล่านั้นจะมาจากครอบครัวที่มีรูปแบบการสื่อสารแบบเปิด แบบปิด หรือแบบปล่อยก็ตาม ซึ่งการสื่อสารทางอ้อมนี้จะแสดงผ่านลักษณะท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม และพฤติกรรมการคบหากับคนรักเช่นเดียวกัน

4. วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเอง

จากการวิจัยจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกที่จะเปิดเผยตนเองต่อสังคมในทางอ้อม เนื่องจากการเปิดเผยตนเองทางอ้อมนั้นก็หมายถึงการที่กลุ่มตัวอย่างก็ยังสามารถที่จะใช้ชีวิตในแบบของตนเอง เป็นตัวของตัวเอง และไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงตัวเองมากนัก สิ่งเหล่านี้ก็จะทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นการใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อนฝูง การใช้ชีวิตอยู่ในสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน รวมถึงการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติและมีความสุขอีกด้วย

ประเด็นเรื่อง การยอมรับของสมาชิกในครอบครัวและสมาชิกในสังคมที่มีต่อหญิงรักหญิง

ในส่วนของการยอมรับการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองที่มีต่อครอบครัวนั้นพบว่าไม่ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีการเปิดเผยตนเองทางตรงหรือทางอ้อมนั้น ส่วนใหญ่แล้วครอบครัวจะสามารถยอมรับได้ปานกลาง รองลงมาคือยอมรับได้มาก และสุดท้ายคือการไม่ยอมรับ ปฏิติกริยาของครอบครัวส่วนใหญ่ก็ยังมีความรักและความเข้าใจให้กับกลุ่มตัวอย่างเหมือนเดิม เพียงแต่

อาจจะมีการสอบถามด้วยความหวังไขหรือพูดโน้มน้าวให้กลุ่มตัวอย่างกลับมาเป็นเหมือนผู้หญิงธรรมดาทั่วไปแต่ก็ไม่ได้จริงจังมากมายนัก

ในส่วนของการเปิดเผยตนเองต่อสังคม ไม่ว่าจะเป็นต่อเพื่อน สถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน และสาธารณชนนั้นพบว่า ส่วนใหญ่แล้วจะมีการยอมรับได้ปานกลางต่อการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มตัวอย่าง โดยที่เมื่อกลุ่มตัวอย่างได้เปิดเผยตนเองออกไปแล้วไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมนั้นปฏิกิริยาของคนส่วนใหญ่นั้นก็รับรู้และเข้าใจ ไม่ได้แสดงท่าทีรังเกียจหรือต่อต้านใดๆ รวมถึงสามารถที่จะคบหา พูดคุย ร่วมงาน และใช้ชีวิตร่วมกันภายในสังคมได้อย่างไม่มีปัญหาอีกด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและชัดเจนมากที่สุด ลักษณะนิสัยของหญิงรักหญิงบางรายนั้นค่อนข้างที่จะปิดบังตัวตนที่แท้จริงกับบุคคลภายนอก แต่ก็ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างไม่ยินดีที่จะให้ข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อจริง นามสกุลจริง รวมถึงข้อมูลส่วนตัวบางอย่างที่ไม่ต้องการเปิดเผย ดังนั้นการอภิปรายผลนี้จะตั้งอยู่บนพื้นฐานดังกล่าว โดยผู้วิจัยจะขออภิปรายโดยนำเอาประเด็นจากปัญหามาวิจัยเป็นหลัก ซึ่งสามารถที่จะแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็น คือ ประเด็นเรื่องการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อครอบครัว ประเด็นเรื่องการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อสังคม และประเด็นเรื่อง การยอมรับของสมาชิกในครอบครัวและสมาชิกในสังคมที่มีต่อหญิงรักหญิง

ประเด็นเรื่อง การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อครอบครัว

1. อายุของการเปิดเผยตนเอง

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่ากลุ่มหญิงรักหญิงที่เป็นทอมส่วนใหญ่แล้วจะมีการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวผ่านทางพฤติกรรมและการเล่นของเล่นที่คล้ายเด็กผู้ชายมาตั้งแต่ในวัยเด็กแล้ว ซึ่งก็จะทำให้ครอบครัวสามารถที่จะเห็นแนวโน้มได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้อาจจะเติบโตขึ้นเป็น

ทอมได้ในอนาคต แต่ก็ไม่เสมอไปเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างบางรายอาจโตขึ้นเป็นทอมโดยที่พฤติกรรมในวัยเด็กก็ยังคงเหมือนกับเด็กผู้หญิงปกติทั่วไป ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมและการแสดงออกที่พบในวัยเด็กนั้นไม่ได้เป็นความตั้งใจของกลุ่มตัวอย่างที่จะเปิดเผยตนเองออกมาว่าตนนั้นเป็นหญิงรักหญิง การเปิดเผยตนเองของกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริงนั้นจะพบในช่วงวัยรุ่นมากที่สุด เนื่องจากเป็นวัยที่จะเริ่มค้นหาและพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเอง เมื่อค้นพบและรู้ถึงความต้องการที่แท้จริงของตนเองแล้วนั้นก็จะเริ่มแสดงออกถึงตัวตนมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกทางอ้อมหรือจะเป็นการแสดงออกทางตรง

การเปิดเผยตนเองในทางตรงนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักเลือกที่จะเปิดเผยกับคนในครอบครัวมีความสนิทสนมด้วย เช่น แม่ และพี่น้อง เป็นต้น ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดการเปิดเผยตนเองที่ จาระไน แกลโกสค ได้สรุปไว้ว่า ยิ่งเมื่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีมากขึ้นหรือลึกซึ้งมากขึ้น อาณาเขตของการเปิดเผยก็จะยิ่งเพิ่มมากขึ้นซึ่งจะแสดงถึงความเต็มใจในอันที่จะเปิดเผยตนเองออกเพื่อจะติดต่อกับคู่สื่อสารมากขึ้น (จาระไน แกลโกสค, 2538)

การเปิดเผยตนเองในทางอ้อมต่อครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างในบางรายนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม- คีในวัยผู้ใหญ่บางคู่ นั้น จะอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกันและมีการใช้ชีวิตร่วมกันเหมือนสามีภรรยาทั่วไป ครอบครัวก็จะทราบและเข้าใจมาโดยตลอดถึงพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างสื่อสารทางอ้อมออกมาให้รับรู้ ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดรักร่วมเพศที่ พจนา ศิริวัฒน์ ได้สรุปเอาไว้ว่า รักร่วมเพศประเภทยอมรับนั้น ส่วนใหญ่จะพบในบุคคลที่มีอายุมากขึ้น และพยายามที่จะมีความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนกับคู่ขาของตน ซึ่งอาจจะดำรงชีวิตแบบคู่สามีภรรยากับคู่ขาของตนด้วย (พจนา ศิริวัฒน์, 2544)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลส 3 ราย ที่ไม่ได้มีการเปิดเผยตนเองกับครอบครัวเลยไม่ว่าตนเองจะอยู่ในวัยใดก็ตาม เนื่องจากรับรู้มาโดยตลอดว่าครอบครัวต้องการให้ตนแต่งงานและมีครอบครัวเหมือนผู้หญิงปกติทั่วไป จึงไม่ต้องการทำให้ครอบครัวเกิดความไม่สบายใจและเป็นห่วง ถ้าได้รู้ว่าตนเองเป็นหญิงรักหญิง ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดการเปิดเผยตนเองที่ จาระไน แกลโกสค ได้สรุปไว้ว่า ในบริเวณซ่อนเร้นจะเป็นสัญลักษณ์แทนความรู้สึก พฤติกรรม และแรงกระตุ้นของผู้เป็นเจ้าของ ที่เจ้าของไม่ยอมเปิดเผยให้ผู้อื่นได้ทราบ ซึ่งอาจได้แก่ เรื่องที่เกิดขึ้นในอดีตหรือความลับส่วนตัวบางอย่าง เป็นต้น (จาระไน แกลโกสค, 2538)

2. อาชีพของการเปิดเผยตนเอง

ในส่วนของอาชีพของการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเอง เช่น นักศึกษา พนักงานบริษัทเอกชน และธุรกิจส่วนตัว สามารถที่จะเปิดเผยตนเองได้ง่ายกว่าและมีอุปสรรคน้อยกว่า เนื่องจากเป็นอาชีพที่ไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบ หรือข้อบังคับต่างๆ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมที่มาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองส่วนใหญ่นั้นจะเปิดเผยตนเองออกมาทางอ้อมผ่านทางลักษณะท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม และการทำงานที่คล่องแคล่วเหมือนผู้ชาย ซึ่งก็จะทำให้คนในครอบครัวเกิดการรับรู้และเข้าใจมากขึ้นถึงการเป็นหญิงรักหญิงของกลุ่มตัวอย่าง โดยที่ไม่ต้องมีการบอกกล่าวกันทางวาจาเลย เพราะพฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้คนในครอบครัวจะสามารถพบเห็นได้ทุกวันซึ่งเท่ากับเป็นการยืนยันอีกทางหนึ่งสำหรับการเป็นหญิงรักหญิงของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดการเปิดเผยตนเองที่ จาระไน แกล โกศล ได้สรุปไว้ว่า การทำให้การสื่อสารกระจางชัดเจนเวลานั้นเกิดได้จากปัจจัยหลายอย่าง อาจเกิดจากสิ่งที่เราพูดถึงเป็นข้อเท็จจริงที่ใครก็รู้และยอมรับกันอยู่ หรือมีเหตุการณ์มาสนับสนุน คำพูด การยกสิ่งที่เป็นรูปธรรมจะช่วยทำให้การสื่อสารกระจางชัดเจนมากยิ่งขึ้น (จาระไน แกล โกศล, 2538)

นอกจากนี้พฤติกรรมการแสดงออกที่คล้ายผู้ชายของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงผ่านทางอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองนั้น จะทำให้คนในครอบครัวเกิดการรับรู้ไปได้โดยอัตโนมัติว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีพฤติกรรมเป็นหญิงรักหญิง ซึ่งก็จะสอดคล้องกับแนวคิดรักร่วมเพศที่ พจนาศิริวัฒน์ ได้สรุปไว้ว่า รักร่วมเพศประเภทประกาศตัวนั้นจะแสดงลักษณะที่ตรงข้ามกับเพศของตน ในด้านการแต่งกายและลักษณะท่าทาง เช่น ผู้หญิงก็มักจะแต่งตัวเป็นแบบผู้ชาย เป็นต้น (พจนาศิริวัฒน์, 2544)

3. รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อยนั้น จะเอื้อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเปิดเผยตนเองได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีแบบการสื่อสารแบบปิด รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบเปิดนั้นก็ยังพอที่จะมีกฎเกณฑ์และระเบียบต่างๆตั้งไว้เพื่อเป็นกรอบในการประพฤติและปฏิบัติตัวให้ถูกต้องเท่านั้น ทำให้กลุ่มตัวอย่างยังคงมีอิสระทั้งทางด้านความคิดและการกระทำ สามารถใช้ชีวิตในแบบที่ตนเองต้องการได้อย่างไม่พบกับอุปสรรคมากมายนัก

ส่วนรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแบบปล่อยนั้น ครอบครัวจะให้อิสระอย่างมากในการคิดและตัดสินใจ กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะดำเนินชีวิตไปในเส้นทางที่ตนเองกำหนดได้ แบบการสื่อสารในครอบครัวทั้งสองแบบนี้จะเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงว่าจะเลือกที่จะเปิดเผยตนเองทางตรงหรือว่าทางอ้อม ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อยนั้น สามารถที่จะเลือกทางเดินของชีวิตในแบบที่ตนเองต้องการได้

ในทางตรงข้ามกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิดนั้น ครอบครัวจะเข้ามาบีบบังคับชี้นำทางเดินของชีวิตของกลุ่มตัวอย่างมาก ต้องประพุดิตินให้ถูกต้องและสอดคล้องกับสิ่งที่ครอบครัวได้วางไว้มิฉะนั้นจะเกิดความรู้สึกผิดได้ง่าย จึงทำให้ไม่ค่อยมีอิสระและไม่ค่อยเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารในครอบครัวที่ ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ ได้สรุปไว้ว่า ครอบครัวแบบเปิดให้โอกาสบุคคลในการเติบโตสูงทางอารมณ์ สติปัญญา และสังคม ส่วนครอบครัวแบบปล่อยให้โอกาสบุคคลที่จะดำเนินชีวิตของตนไปได้อย่างมีเสรีภาพและสร้างสรรค์ และครอบครัวแบบปิดทำให้นุตรหลานไม่มีอิสระอย่างเต็มที่ ถูกปิดกั้นจากโลกภายนอก ชีวิตต้องดำเนินไปอย่างมีข้อกำหนด (ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ , 2533)

4. วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเอง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกที่จะเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวโดยทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอมนั้นจะมีการสื่อสารผ่านลักษณะท่าทาง การแต่งกาย และทรงผมที่คล้ายผู้ชาย ซึ่งก็จะทำให้คนในครอบครัวและคนในสังคมเกิดการรับรู้ไปได้โดยอัตโนมัติว่ากลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีพฤติกรรมเป็นหญิงรักหญิง ซึ่งก็จะสอดคล้องกับแนวคิดรักร่วมเพศที่ พจนาศิริวัฒน์ ได้สรุปไว้ว่า รักร่วมเพศประเภทประกาศตัวนั้นจะแสดงลักษณะที่ตรงข้ามกับเพศของตน ในด้านการแต่งกายและลักษณะท่าทาง เช่น ผู้หญิงก็มักจะแต่งตัวเป็นแบบผู้ชาย เป็นต้น (พจนาศิริวัฒน์, 2544)

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทอม กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดี และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเลสเบียน มักจะสื่อสารทางอ้อมให้ครอบครัวได้รับรู้ถึงการเป็นหญิงรักหญิงของตนผ่านทางพฤติกรรมการคบหากับคนรัก เช่น การพาคนรักของตนมาที่บ้านเป็นประจำ เป็นต้น พฤติกรรมต่างๆเหล่านี้คนในครอบครัวจะสามารถพบเห็นได้เสมอ ซึ่งเท่ากับเป็นการยืนยันอีกทาง

หนึ่งสำหรับการเป็นหญิงรักหญิงของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดการเปิดเผยตนเองที่ จาระไน แกล โกศล ได้สรุปไว้ว่า การทำให้การสื่อสารกระจ่างชัดตลอดเวลานั้นเกิดได้จากปัจจัย หลายอย่าง อาจเกิดจากสิ่งที่เราพูดถึงเป็นข้อเท็จจริงที่ใครก็รู้และยอมรับกันอยู่ หรือมีเหตุการณ์มา สนับสนุนคำพูด การยกสิ่งที่เป็นรูปธรรมจะช่วยทำให้การสื่อสารกระจ่างชัดมากยิ่งขึ้น (จาระไน แกล โกศล, 2538)

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างบางรายเลือกที่จะเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวโดยใช้วิธีการ สื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองในทางตรง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจะบอกเล่าความจริงเฉพาะกับบุคคลที่ ตนเองมีความสนิทสนมและมีความไว้วางใจด้วยเท่านั้น เช่น แม่ และพี่น้อง เป็นต้น เพื่อหวังที่จะ ได้รับความรักและความเข้าใจดั้งเดิมหลังจากที่ได้เปิดเผยไปแล้วว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดการเปิดเผยตนเองที่ จาระไน แกล โกศล ได้สรุปไว้ว่า ความไว้วางใจอาจสร้าง ได้จากการเปิดเผยตนเองให้มากขึ้น เช่น เปิดเผยความคิด ความรู้สึก และการกระทำ เป็นต้น การ เปิดเผยตนเองอาจต้องอาศัยการเสี่ยงหลายแง่ การเปิดเผยบางอย่างอาจก่อให้เกิดการถูกตำหนิ ถูก มองในแง่ร้าย แต่ก็อาจนำมาซึ่งความเห็นใจ ความไว้วางใจ ความเชื่อ ตลอดจนการสนับสนุนต่างๆ ได้เช่นกัน และการรู้กาลเทศะในการที่จะเป็นฝ่ายในการเริ่มการสื่อสารที่ดี การรอจังหวะในการมี ปฏิกริยาตอบกลับที่ดี ต่างก็มีความสำคัญต่อการสื่อสารระหว่างบุคคล (จาระไน แกล โกศล, 2538)

ประเด็นเรื่อง การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีต่อสังคม

1. อายุของการเปิดเผยตนเอง

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่ากลุ่มหญิงรักหญิงส่วนใหญ่จะมีการเปิดเผยตนเองต่อ เพื่อนในช่วงวัยรุ่นมากที่สุด เนื่องจากเป็นวัยที่จะเริ่มค้นหาและพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเอง เมื่อ ค้นพบและรู้ถึงความต้องการที่แท้จริงของตนเองแล้วนั้นก็จะเริ่มแสดงออกถึงตัวตนมากขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นการแสดงออกทางอ้อมหรือทางตรงก็ตาม ส่วนใหญ่แล้วกลุ่มตัวอย่างมักเลือกที่จะเปิดเผยกับ เพื่อนที่ตนเองมีความสนิทสนมด้วย ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดการเปิดเผยตนเองที่ จาระไน แกล โกศล ได้สรุปไว้ว่า ยิ่งเมื่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีมากขึ้นหรือลึกซึ้งมากขึ้น อาณาเขตของ การเปิดก็จะยิ่งเพิ่มมากขึ้นซึ่งจะแสดงถึงความเต็มใจในอันที่จะเปิดเผยตนเองออกเพื่อจะติดต่อกับคู่ สื่อสารมากขึ้น (จาระไน แกล โกศล, 2538)

นอกจากนี้การที่กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดเผยตนเองมากที่สุดในช่วงวัยรุ่นนั้น เนื่องจากเป็นวัยที่เริ่มอยากมีกลุ่มเป็นของตัวเองและการได้ติดต่อสื่อสารระหว่างกันกับเพื่อนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้กลุ่มตัวอย่างได้รู้จักตัวเองมากขึ้น โดยเฉพาะวัยรุ่นจะเป็นวัยที่จะแสวงหาตัวตนที่แท้จริงด้วย เมื่อแสวงหาและค้นพบว่าตนเองชอบผู้หญิงด้วยกันแล้ว จึงพยายามแสวงหาเพื่อนที่เป็นเหมือนกัน จะได้มีความรู้สึกไม่อ้างว้างหรือโดดเดี่ยวในชีวิต ดังนั้นเมื่อมารวมกลุ่มกับเพื่อนที่เป็นแบบเดียวกัน จึงทำให้การสื่อสารระหว่างกันดำเนินไปได้อย่างราบรื่น เพราะลักษณะนิสัย พฤติกรรม และความชอบต่างๆจะคล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารระหว่างบุคคลที่ บุษบา สุธีธร ได้สรุปไว้ว่า เป้าหมายของการสื่อสารระหว่างบุคคลทำให้ค้นพบตัวเอง และความเหมือนกันเอื้อให้คนเรามีทัศนคติที่ดีต่อผู้สื่อสารที่เหมือนตน รู้สึกสนุกสนานกับการสื่อสารในเรื่องราวที่ต่างก็มีประสบการณ์ร่วมกันมากกว่าที่อยากจะต้องการสนทนากับคนที่แตกต่างกัน รวมถึงเอื้อให้ผู้สื่อสารสามารถที่จะสื่อสารต่อกันได้อย่างเปิดเผยมากยิ่งขึ้นอีกด้วย (บุษบา สุธีธร, 2533)

2. อาชีพของการเปิดเผยตนเอง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักมาจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองเพราะสามารถที่จะเปิดเผยตัวตนได้ง่ายกว่าและมีอุปสรรคน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเอง เนื่องจากอาชีพที่ง่ายต่อการเปิดเผยตนเองนี้ผลงานจะเป็นตัวชี้วัดความสามารถของแต่ละบุคคลและเป็นงานที่ไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือระเบียบวินัยมากมายนัก จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่ในสถานที่ทำงาน ทั้งในด้านการแสดงออกถึงตัวตนและความคิด รวมถึงทำให้สามารถใช้ชีวิตในการทำงานได้อย่างมีความสุขและเป็นตัวของตัวเองอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของเซฟเฟอร์ที่ อรอนงค์ ธีญญะวัน ได้สรุปไว้ว่า บุคคลจะมีความต้องการเป็นตัวของตัวเองและเป็นอิสระในการทำงาน บุคคลจะเลือกอาชีพที่สนองความต้องการของตนและถ้าเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการจะทำให้มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จและมีความสุขในการทำงานมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับว่าอาชีพนั้นสนองต่อความต้องการของเขาได้มากขนาดไหนนั่นเอง (อรอนงค์ ธีญญะวัน, 2539)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างบางรายที่ประกอบอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเอง เช่น อาชีพข้าราชการ อาชีพแพทย์ อาชีพพยาบาล และอาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นต้น เป็นอาชีพที่ต้องอยู่ภายใต้ระเบียบวินัยที่เคร่งครัด รวมถึงต้องพยายามที่จะรักษาภาพลักษณ์ที่ดีเอาไว้เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพของตนและสอดคล้องกับบรรทัดฐานที่สังคมได้กำหนดเอาไว้ด้วย หากต้องการที่จะประกอบอาชีพนั้นต่อไปได้อย่างราบรื่นก็ควรที่จะต้องปฏิบัติตามบรรทัดฐานที่สังคมวางไว้เป็น

แนวทาง หากการเปิดเผยตนเองที่สิ่งที่ขัดต่อบรรทัดฐานของสังคม กลุ่มตัวอย่างก็ควรจะต้องควบคุมพฤติกรรมและการแสดงออกของตนเองให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งก็อาจจะทำให้กลุ่มตัวอย่างขาดอิสระและไม่เป็นตัวของตัวเองไปบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด บรรทัดฐานทางสังคม ที่งามพิศ สัตย์สงวน ได้สรุปไว้ว่า บรรทัดฐานทางสังคมคือแบบแผนทางพฤติกรรมที่เป็นที่คาดหวังของสังคม เป็นมาตรฐานที่สมาชิกของสังคมถูกคาดหวังให้ปฏิบัติตามเพื่อที่จะให้เกิดการยอมรับจากคนในสังคม (งามพิศ สัตย์สงวน, 2531)

3. รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อยนั้น จะเอื้อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถที่จะเปิดเผยตนเองได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีแบบการสื่อสารแบบปิด

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองในทางอ้อมต่อเพื่อน สถานศึกษา/สถานที่ทำงาน และสาธารณชน ไม่ว่าจะกลุ่มตัวอย่างเหล่านั้นจะมาจากครอบครัวที่มีรูปแบบการสื่อสารแบบเปิด แบบปิด หรือแบบปล่อยก็ตาม ซึ่งการสื่อสารทางอ้อมนี้ก็จะแสดงผ่านลักษณะท่าทาง การแต่งกาย ทรงผม และพฤติกรรมการคบหากับคนรัก ซึ่งก็จะทำให้เพื่อน เพื่อนร่วมงาน และสาธารณชน เกิดการรับรู้และเกิดความเข้าใจถึงพฤติกรรมหญิงรักหญิงของกลุ่มตัวอย่างไปได้โดยปริยาย ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดการเปิดเผยตนเองที่ จาระไน แกลโกศล ได้สรุปไว้ว่า การทำให้การสื่อสารกระจางชัดเจนเวลานั้นเกิดได้จากปัจจัยหลายอย่าง อาจเกิดจากสิ่งที่เราพูดถึงเป็นข้อเท็จจริงที่ใครก็รู้และยอมรับกันอยู่ หรือมีเหตุการณ์มาสนับสนุนคำพูด การยกสิ่งที่เป็นรูปธรรมจะช่วยทำให้การสื่อสารกระจางชัดเจนมากยิ่งขึ้น (จาระไน แกลโกศล, 2538)

4. วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเอง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกที่จะเปิดเผยตนเองต่อสังคมโดยทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อน สถานศึกษา/สถานที่ทำงาน และสาธารณชน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหญิงรักหญิงส่วนใหญ่ก็จะมีเพื่อนสนิทที่เป็นหญิงรักหญิงเหมือนกับตนเอง เพราะสามารถที่จะพูดคุยและปรึกษาปัญหากันได้เข้าใจมากกว่า จึงสอดคล้องกับแนวคิดวัฒนธรรมย่อย ที่ งามพิศ สัตย์สงวน ได้สรุปไว้ว่า หญิงรักหญิงเป็นวัฒนธรรมย่อย เนื่องจากมีวิถีชีวิต ความเชื่อที่แตกต่างไปจากกลุ่มสังคมอื่น หญิงรักหญิงจะมีความสนิทสนมกันและติดต่อกันบ่อยมากกว่าสมาชิกในสังคมกลุ่มอื่น (งามพิศ สัตย์สงวน, 2545)

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจะมีการเปิดเผยตนเองทางอ้อมผ่านพฤติกรรมที่แสดงออกต่อกันระหว่างคนรักที่เป็นผู้หญิงด้วยกัน เช่น การพาคนรักมารับประทานอาหารกับเพื่อน การจับมือ และการโอบกอด เป็นต้น ซึ่งก็จะทำให้คนในสังคม เช่น เพื่อน บุคคลในสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน และสาธารณชน เกิดการรับรู้และเข้าใจจากพฤติกรรมที่พบเห็นไปโดยปริยาย โดยที่กลุ่มตัวอย่างไม่ต้องมีการบอกกล่าวทางวาจาเลย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่สรุปเอาไว้ว่า การมีคู่ครองหรือการชอบพอกับบุคคลอื่นถือเป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่งซึ่งโดยปกติแล้วนิยามที่จะเลือกคู่ครองกับบุคคลต่างเพศ ดังนั้นพฤติกรรมการคบหากับผู้หญิงด้วยกันฉันคนรักจึงถือได้ว่าเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง เพราะเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลกลุ่มนี้ (Corinne Kosmitzki, 1996)

กลุ่มตัวอย่างบางรายเลือกที่จะเปิดเผยตนเองต่อสังคมโดยใช้วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองในทางตรง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจะบอกเล่าความจริงเฉพาะกับเพื่อนและเพื่อนร่วมงานที่ตนเองมีความสนิทสนมและมีความไว้วางใจด้วยเท่านั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นดีและเลสนั้นมักจะเลือกที่จะเปิดเผยตนเองในทางตรง เพราะรูปลักษณ์ภายนอก รวมถึงพฤติกรรมต่างๆ ถ้ามองอย่างผิวเผินนั้นก็เหมือนกับผู้หญิงธรรมดาทั่วไป จึงทำให้เพื่อนที่สนิทไม่สามารถรับรู้ถึงการเป็นหญิงรักรหัสของกลุ่มตัวอย่างได้เลยถ้าไม่มีการบอกกล่าวกันทางวาจา จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างยังรู้สึกว้าวุ่นใจเวลาที่ตนเองควรจะเลิกมีความลับและเลิกใช้ชีวิตอย่างหลบซ่อนเสียที จึงได้ตัดสินใจเปิดเผยความจริงกับบุคคลที่ตนเองใกล้ชิดด้วยและคิดว่าจะได้รับการตอบรับที่ดีหลังจากที่ได้เปิดเผยตนเองไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการเปิดเผยตนเองที่ จาระไน แกลโกศล ได้สรุปไว้ว่า ความไว้วางใจอาจสร้างได้จากการเปิดเผยตนเองให้มากขึ้น เช่น เปิดเผยความคิด ความรู้สึก และการกระทำ เป็นต้น การเปิดเผยตนเองอาจต้องอาศัยการเลี้ยงหลายแง่ การเปิดเผยบางอย่างอาจก่อให้เกิดการถูกตำหนิ ถูกมองในแง่ร้าย แต่ก็อาจนำมาซึ่งความเห็นใจ ความไว้วางใจ ความเชื่อ ตลอดจนการสนับสนุนต่างๆ ได้เช่นกัน และการรู้กาลเทศะในการที่จะเป็นฝ่ายในการเริ่มการสื่อสารที่ดี การรอจังหวะในการมีปฏิริยาตอบกลับที่ดี ต่างก็มีความสำคัญต่อการสื่อสารระหว่างบุคคล (จาระไน แกลโกศล, 2538)

ประเด็นเรื่อง การยอมรับของสมาชิกในครอบครัวและสมาชิกในสังคมที่มีต่อหญิงรักหญิง

ในส่วนของการยอมรับการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองที่มีต่อครอบครัวนั้นพบว่าไม่ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีการเปิดเผยตนเองทางตรงหรือทางอ้อมนั้น ส่วนใหญ่แล้วครอบครัวจะสามารถยอมรับได้ปานกลาง รองลงมาคือยอมรับได้มาก และสุดท้ายคือการไม่ยอมรับ ปฏิบัติการของครอบครัวส่วนใหญ่ก็ยังยังคงมีความรักและความเข้าใจให้กับกลุ่มตัวอย่างเหมือนเดิม เพียงแต่อาจจะมีการสอบถามด้วยความห่วงใยหรือพูดโน้มน้าวให้กลุ่มตัวอย่างกลับมาเป็นเหมือนผู้หญิงธรรมดาทั่วไปแต่ก็ไม่ได้จริงจังมากมายนัก นั่นเป็นเพราะว่าครอบครัวมองเห็นการยอมรับจากสังคมเป็นเงื่อนไข เนื่องจากว่าพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้เป็นสิ่งที่ขัดต่อสิ่งที่สังคมได้วางไว้และปฏิบัติตามกันมา ทำให้ครอบครัวต้องพยายามทำตัวให้สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคมเพื่อที่จะไม่ให้ครอบครัวแปลกแยกไปจากครอบครัวอื่นๆ ในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดบรรทัดฐานทางสังคม ที่งามพิศ สัตย์สงวน ได้สรุปไว้ว่า บรรทัดฐานทางสังคมคือ แบบแผนพฤติกรรมที่เป็นที่คาดหวังของสังคม เป็นมาตรฐานที่สมาชิกในสังคมถูกคาดหวังให้ปฏิบัติตามจึงเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป (งามพิศ สัตย์สงวน, 2531)

ในส่วนที่เป็นการยอมรับจากเพื่อนนั้น ส่วนใหญ่แล้วเพื่อนจะสามารถยอมรับได้ปานกลางหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้มีการเปิดเผยตนเองออกไปไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ปฏิบัติการของเพื่อนที่เกิดขึ้นนั้นคือ เพื่อนมีความรักและความเข้าใจในกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างมาก เนื่องจากเพื่อนของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากแล้วก็จะเป็นผู้หญิงรักหญิงเหมือนกัน จึงสามารถที่จะเข้าใจความรู้สึกต่อกันได้ดีมากกว่า ทำให้สามารถที่จะพูดคุย ปรึกษา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับแนวคิด การสื่อสารระหว่างบุคคลที่ บุญบา สุธีธร ได้สรุปไว้ว่า ความเหมือนกันเอื้อให้ผู้สื่อสารสามารถสื่อสารกันได้อย่างเปิดเผยมากยิ่งขึ้น ความเหมือนกันเอื้อให้คนเรามีทัศนคติที่ดีต่อผู้สื่อสารที่เหมือนตน และความเหมือนกันเอื้อให้ผู้สื่อสารมีความรู้สึกว่ามีคุณสมบัติกันมากขึ้น สามารถแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่างๆ ได้อย่างเสรีมากยิ่งขึ้น (บุญบา สุธีธร, 2533) แต่จะมีเพื่อนบางรายที่อยากจะให้กลุ่มตัวอย่างกลับมาใช้ชีวิตเหมือนผู้หญิงปกติทั่วไปเนื่องจากเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ยั่งยืน แต่ก็ไม่ได้จริงจังอะไรมากมายนัก เพราะความรักและความเข้าใจที่เคยมีต่อกันก็ยังคงอยู่ ไม่ได้มีการแปรเปลี่ยนไป

สำหรับการยอมรับจากสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานนั้นพบว่าการยอมรับได้ปานกลาง โดยปฏิบัติการของบุคคลในสถานศึกษาหรือสถานที่ทำงานส่วนใหญ่แล้วจะมีความเข้าใจและสามารถยอมรับถึงตัวตนที่แท้จริงของกลุ่มตัวอย่างได้ แต่บางรายอาจจะมีการมองด้วยสายตาที่แปลกๆ หรือสงสัยบ้าง แต่ก็สามารถที่จะพูดคุย คบหา และร่วมงานกันได้โดยไม่มีปัญหาและ

อุปสรรคใดๆ กลุ่มตัวอย่างก็ยังคงความเป็นตัวของตัวเองอยู่แต่จะมีการควบคุมแสดงออกและการเปิดเผยของตนเองให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพที่เปิดเผยตนเองได้ง่ายและสอดคล้องกับลักษณะนิสัยของตน ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างยังคงมีความสุขในชีวิตการทำงานเนื่องจากไม่ได้พบกับความรู้สึกกดดันมากมายนักและทำให้สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของ เซฟเฟอร์ ที่อรอนงค์ รัชญะวัน ได้สรุปไว้ว่า บุคคลเลือกอาชีพเพื่อให้สนองความต้องการของตน และถ้าเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการจะทำให้มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จรวมถึงมีความสุขในชีวิตการทำงานของตนเองอีกด้วย (อรอนงค์ รัชญะวัน, 2539)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างบางรายที่มาจากอาชีพที่ยากต่อการเปิดเผยตนเอง เช่น แพทย์ พยาบาล และอาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นต้น จะเปิดเผยตนเองโดยทางอ้อมอย่างเหมาะสมและไม่ให้ขัดต่อกฎเกณฑ์หรือภาพลักษณ์ที่สังคมได้กำหนดไว้ เช่นกัน เพื่อไม่ให้เกิดความแปลกแยกหรือทำให้ตัวเองดูโดดเด่นมากกว่าคนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดบรรทัดฐานทางสังคม ที่งามพิศ สัตย์สงวน ได้สรุปไว้ว่า บรรทัดฐานทางสังคมคือ แบบแผนพฤติกรรมที่เป็นที่คาดหวังของสังคม เป็นมาตรฐานที่สมาชิกในสังคมถูกคาดหวังให้ปฏิบัติตามจึงเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป (งามพิศ สัตย์สงวน, 2531)

ในส่วนของการยอมรับจากสาธารณชนนั้นพบว่าส่วนใหญ่คนในสังคมสามารถยอมรับได้ปานกลางหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างได้มีการเปิดเผยตนเองออกไป โดยปฏิกิริยาส่วนใหญ่จะเฉยๆ ไม่ได้แสดงท่าทีรังเกียจหรือต่อต้านใดๆ อาจจะมีมองด้วยสายตาที่แปลกๆ หรือสงสัยไปบ้าง โดยเฉพาะกับคนที่ค่อนข้างมีอายุอาจจะมองด้วยสายตาที่ค่อนข้างมีคำถามหรือไม่เข้าใจถึงพฤติกรรมของหญิงรักหญิงว่าเหตุใดผู้หญิงจึงต้องหันมาคบกันเอง เนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่ขัดต่อสิ่งที่สังคมได้กำหนดเป็นแบบแผนเอาไว้ เพราะในสมัยก่อนกลุ่มหญิงรักหญิงจะไม่ค่อยมีการเปิดเผยตัวมากนักเหมือนกับในปัจจุบัน ในทางตรงกันข้ามคนรุ่นใหม่ค่อนข้างที่จะมีความเข้าใจและยอมรับในพฤติกรรมของหญิงรักหญิงได้ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องทัศนคติ ที่ จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย ได้สรุปไว้ว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อบุคคลต่างๆ เป็นการประเมินค่าสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งแง่ดีและแง่ร้าย ทัศนคติจะแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล และทัศนคติจะเป็นตัวกำหนดปฏิกิริยาหรือพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นๆ (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2543)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการลดอุปสรรคในการสื่อสารระหว่างหญิงรักหญิงกับครอบครัว เพื่อที่จะให้ครอบครัวนั้นยังคงมีความรักและความเข้าใจดีต่อกันกับกลุ่มตัวอย่างนั้น มาจากการที่กลุ่มตัวอย่างจะต้องรู้จักปฏิบัติตัวให้ถูกต้องและเหมาะสมกับสิ่งที่สังคมกำหนดไว้ นอกจากนี้แล้วในการเปิดเผยตนเองนั้นกลุ่มตัวอย่างควรจะต้องพิจารณาดูให้ดีว่าควรที่จะเลือกใช้วิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองในทางตรงหรือทางอ้อม การเปิดเผยตนเองควรทำอย่างค่อยเป็นค่อยไปเพื่อที่จะทำให้ครอบครัวค่อยๆ เรียนรู้และสามารถที่จะยอมรับถึงตัวตนที่แท้จริงได้ในท้ายที่สุด โดยกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบเปิดและแบบปล่อยนั้นควรที่จะเลือกเปิดเผยตนเองในทางอ้อมกับครอบครัว เพราะกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างที่จะมีอิสระในการใช้ชีวิต รวมถึงเป็นวิธีการสื่อสารที่ง่ายที่สุดที่จะทำให้ครอบครัวทราบว่าตนนั้นเป็นหญิงรักหญิง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีการสื่อสารแบบปิดนั้นอาจจะไม่สามารถเปิดเผยตนเองทางอ้อมได้อย่างสะดวกเนื่องจากต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของครอบครัว ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างควรที่จะเลือกเปิดเผยตนเองในทางตรงกับบุคคลที่ตนเองมีความใกล้ชิดและสนิทสนมด้วยก่อนเพื่อจะได้สามารถคาดคะเนความรู้สึกและผลที่อาจจะเกิดขึ้นหลังจากที่ได้มีการเปิดเผยตนเองไปแล้ว โดยอาจจะเลือกเปิดเผยตนเองกับพี่น้องของตนเองก่อนที่จะตัดสินใจว่าควรที่จะเลือกเปิดเผยตนเองกับพ่อแม่ในทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อให้เกิดผลดีที่สุด

2. จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การลดอุปสรรคในการสื่อสารระหว่างหญิงรักหญิงกับสังคม ไม่ว่าจะเป็นกับเพื่อน สถานศึกษาหรือสถานที่ทำงาน และสาธารณชนนั้น ให้เกิดการรับรู้ความเข้าใจ และการยอมรับได้นั้น มาจากการที่กลุ่มตัวอย่างจะต้องประพฤติตนให้สอดคล้องกับบรรทัดฐานที่สังคมวางไว้ รวมถึงจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ภายในสังคมย่อยที่เราเป็นสมาชิกอยู่ด้วย นอกจากนี้การรอจังหวะเวลาที่เหมาะสมและเลือกวิธีการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองได้อย่างเหมาะสมนั้น ก็จะช่วยให้อุปสรรคในการสื่อสารลดลง และยังสามารถเสริมสร้างให้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันอีกด้วย

3. เมื่อกลุ่มตัวอย่างตัดสินใจที่จะเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวและสังคมแล้วนั้น ก็ควรที่จะกระทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป รู้จักที่จะรอจังหวะและโอกาสที่เหมาะสมในการเปิดเผยตนเอง วิธีที่เหมาะสมที่สุดน่าจะเป็นการเปิดเผยตนเองในทางอ้อมไปก่อนเพื่อที่จะได้เป็นการคาดคะเนความรู้สึกและปฏิกิริยาตอบกลับหลังจากที่ได้มีการเปิดเผยตนเองไปแล้ว จากนั้นไม่ว่าปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นจะเป็นการยอมรับหรือไม่ยอมรับก็ตาม กลุ่มตัวอย่างก็ควรที่จะฝึกจิตใจให้เข้มแข็งเพื่อเตรียม

รับมือกับสถานการณ์ต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ในขณะที่เดียวกันก็ควรที่จะพยายามสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิกในครอบครัวและสังคมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการพัฒนารวมไปถึงรักษาความรักและความเข้าใจให้คงอยู่ตลอดไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

1. ควรมีการศึกษาถึงประวัติและการเปิดเผยตนเองของหญิงรักหญิงที่มีชื่อเสียงในสาขาอาชีพต่างๆ เพื่อที่จะทำความเข้าใจถึงข้อเด่นข้อด้อยที่มีต่อการเปิดเผยตนเองในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เพื่อที่จะได้เป็นกรณีศึกษาในการสื่อสารเพื่อการพัฒนาตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง
2. ควรมีการศึกษาถึงการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มาจากศาสนาที่แตกต่างกันออกไป เพื่อที่จะดูความเหมือน ความแตกต่างกันว่าเป็นอย่างไร และผลจากการเปิดเผยตนเองที่ได้รับเพื่อเป็นประเด็นศึกษาวิจัยว่าวัฒนธรรมทางศาสนามีอิทธิพลหรือไม่ต่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง
3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของหญิงรักหญิงที่ปรากฏและแสดงออกผ่านทางสื่อต่างๆว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างอย่างไรในปัจจุบัน รวมถึงสำรวจความคิดเห็นของสื่อมวลชนและประชาชนทั่วไปมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไรบ้างต่อภาพลักษณ์ของกลุ่มหญิงรักหญิง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กิ่งรัก อิงคะวัต. รูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการบริโภคและพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของกลุ่มชายรักชาย(เกย์) ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ

สาขาวิชาการ โฆษณา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542

งามพิศ สัตย์สงวน. หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัลพับลิเคชั่น จำกัด , 2545.

จริยวรรณ จันทร์แดง. ความรุนแรงต่อหญิงรักหญิง : ความผิดปกติของจิตหรือทางเลือกที่เสรีของ

คนรักเพศเดียวกัน : เอกสารประกอบการประชุมประจำปีทางมานุษยวิทยา วันที่

27 – 29 มีนาคม พ.ศ. 2545 ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร , 2545

จาระไน แกลดโกศล. แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเอง ใน หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่3, นนทบุรี:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,2538

ชลธิชา ศาลิคุปต์. กระบวนการพัฒนาและสร้างเอกลักษณ์ของหญิงรักร่วมเพศ. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัย คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2532.

ชุมศักดิ์ พุกษาพร. ใกล้หมอ : รักเพศเดียวกัน : ภาวะที่สังคมเริ่มยอมรับ. กรุงเทพมหานคร : เอช. เอ็น. เอ็ม. การพิมพ์ , 2529.

ไชโย นิธิอุบัติ. การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มชายรักชาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาบริหารธุรกิจพัฒนการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546

ฉัตรนันทน์ อนุวัชรวิวงศ์. พฤติกรรมการศาสตร์สื่อสาร. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533

ธันนิกานต์ สุญสินภัย. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้ผู้หญิงเป็นหญิงรักหญิงในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชามานุษยวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546

บุญญาภรณ์ วาณิชชชาติ. บทบาทของเว็บไซต์อัญจารีต่อคอมมิวนิตีในการเป็นมณฑลสาธารณะของกลุ่มหญิงรักหญิง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวารสารศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544

บุญบา สุธีธร. พฤติกรรมศาสตร์การสื่อสาร. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533

ปิยรัตน์ มาร์เต็ง. แนวทางการให้การศึกษาเพื่อความเข้าใจในวิถีชีวิตของคนรักเพศเดียวกัน.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546

พจนาศิริวัฒน์. วิถีชีวิตหญิงรักหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

คณะศิลปศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2544.

เพ็ญพิไล ฤทธานานนท์. พัฒนาการมนุษย์ (Human Development). กรุงเทพมหานคร : ธรรมดา

เพรส, 2550

มัทนา เขตมี. วิถีชีวิตและชีวิตครอบครัวของหญิงรักหญิง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคม

วิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539

รัชนี นพเกตุ. มนุษย์ : จิตวิทยาทางเพศ. กรุงเทพมหานคร : ประกายพริก, 2542.

ศรีเรือน แก้วกั้งวาล. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

สรรรค์ ศรีเพ็ญ. ความรักและกามารมณ์ในวัยเด็ก. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สันติพันธ์การพิมพ์

, 2519.

สเตฟานี นอริส และ เอ็มมา รีด. ความผิดปกติทางเพศ ทอม เลดี้และเกย์. แปลโดย ชลลดา ทองทวี.

กรุงเทพมหานคร : แม่น้ำ, 2532.

อรอนงค์ รัชญะวัน. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์, 2539.

อำนาจ ยัสโยธา. ปัญหาจริยศาสตร์เชิงวิพากษ์; สงขลา : มาสเตอร์พีส, 2541.

ภาษาอังกฤษ

Albrecht, Stan L. Social Psychology. New Jersey : Prentice – Hall, 1987.

Baum, Andrew and others. Social Psychology. New York : Random House, 1985.

Myers, David G. Social Psychology. Boston : McGraw – Hill, 1999.

Sears, David O. and others. Social Psychology. New Jersey : Prentice – Hall, 1991.

Spencer, Metta. Foundation of modern sociology. Scarborough : Prentice – Hall, 1993.

Sullivan, Thomas J. Introduction to social problems. Boston : Allyn and Bacon, 2000.

Ward, David A., Carrer, Timothy J. and Perrin, Robin D. Social deviance : Being,

behaving, and branding. Boston : Allyn and Bacon, 1994.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์

แนวคำถามเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัว และผลของการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อครอบครัวของกลุ่มหญิงรักหญิง

1. ครอบครัวของคุณมีลักษณะเป็นแบบใด เป็นอุปสรรคต่อการเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงของคุณหรือไม่
2. คุณเริ่มเปิดเผยความจริงเกี่ยวกับความเป็นตัวตนที่แท้จริงของเราให้ครอบครัวได้รับรู้หรือไม่
3. คุณเริ่มเปิดเผยตนเองเมื่อไร เปิดเผยกับใคร และเปิดเผยอย่างไร
4. การเปิดเผยตนเองด้วยพฤติกรรมแสดงออก ทำให้พ่อแม่หรือญาติพี่น้องมีปฏิกิริยาต่อเราอย่างไร คุณสามารถรับมือกับสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างไร และมีวิธีการที่จะทำให้พวกเขายอมรับไหม
5. การเปิดเผยตนเองด้วยพฤติกรรมการแต่งตัวที่เปลี่ยนแปลงไป (กรณีทอม) มีปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นต่อตัวเราอย่างไรบ้าง คุณสามารถรับมือกับสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างไร และมีวิธีการที่จะทำให้พวกเขายอมรับไหม
6. คุณได้มีการบอกกล่าวให้คนในครอบครัวได้รับรู้ความจริงจากปากของเราเองบ้างหรือไม่ ถ้ามีคุณเริ่มต้นบอกกับเขาอย่างไร เขามีปฏิกิริยาอย่างไรหลังจากที่ได้รับฟัง คุณสามารถตั้งรับอย่างไร และมีวิธีการทำให้พวกเขายอมรับไหม
7. หลังจากที่ได้เปิดเผยตัวตนที่แท้จริงแล้ว คุณรู้สึกอย่างไร
8. หลังจากที่ได้เปิดเผยตัวตนไปแล้ว ครอบครัวมีความรู้สึกต่อคุณอย่างไร
9. ครอบครัวของคุณมีความเข้าใจและยอมรับในตัวคุณหรือแสดงท่าทีคัดค้านและต่อต้านมากน้อยแค่ไหน อย่างไร
10. การคบหากันกับหญิงคนรักเป็นที่เปิดเผยต่อครอบครัวหรือไม่อย่างไร มีผลอย่างไรเกิดขึ้นบ้าง คุณได้ตั้งรับหรือทำให้ครอบครัวเกิดการยอมรับหรือไม่อย่างไร
11. ความสัมพันธ์ของคุณกับครอบครัวในปัจจุบันนี้เป็นอย่างไร

แนวคำถามเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสังคม และผลของการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองต่อสังคมของกลุ่มหญิงรักหญิง

1. ในละแวกบ้านใกล้เรือนเคียงที่คุณอาศัยอยู่ เขามีปฏิกิริยาต่อคุณอย่างไร และมีวิธีการทำให้เขายอมรับคุณอย่างไรบ้าง
2. การแสดงออกในการเป็นตัวตนที่แท้จริง เพื่อนมีปฏิกิริยาต่อคุณอย่างไร และมีวิธีการทำให้เขายอมรับคุณอย่างไรบ้าง
3. คุณเคยเปิดเผยความจริงกับเพื่อนสนิทของคุณหรือไม่ อย่างไร
4. เพื่อนสนิทมีปฏิกิริยาต่อคุณอย่างไร คุณตั้งรับอย่างไรและมีวิธีการอะไรที่ทำให้เขายอมรับได้บ้าง
5. คุณมีโอกาสดำเนินเปิดเผยหรือแสดงออกในความเป็นหญิงรักหญิงของคุณกับการทำกิจกรรมต่างๆในชั้นเรียนอย่างไรบ้าง และกิจกรรมเหล่านั้นส่งผลต่อคุณอย่างไร
6. งานที่คุณทำนั้นส่งผลให้คุณต้องวางตัวอย่างไรบ้างในที่ทำงาน และคุณสามารถเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงในที่ทำงานได้หรือไม่ อย่างไร
7. คุณเปิดเผยตนเองกับเพื่อนร่วมงานทั่วไปหรือไม่ อย่างไร เขาเหล่านั้นมีปฏิกิริยาต่อคุณอย่างไรบ้าง คุณตั้งรับและทำให้เกิดการยอมรับอย่างไร
8. คุณเปิดเผยตนเองกับเพื่อนร่วมงานที่สนิทบ้างหรือไม่ อย่างไร เขาเหล่านั้นมีปฏิกิริยาต่อคุณอย่างไรบ้าง คุณตั้งรับและทำให้เกิดการยอมรับอย่างไร
9. คุณเปิดเผยตนเองกับผู้บังคับบัญชาหรือไม่ อย่างไร เขามีปฏิกิริยาต่อคุณอย่างไร คุณตั้งรับและทำอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับ
10. คุณเปิดเผยตนเองกับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือไม่ อย่างไร เขามีปฏิกิริยาต่อคุณอย่างไร คุณตั้งรับและทำอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับ
11. งานที่คุณทำมีความเป็นอิสระทำให้คุณสามารถเปิดเผยตนเองได้หรือไม่ อย่างไร
12. จากการเปิดเผยตนเอง มีผลต่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานหรือไม่ อย่างไร คุณตั้งรับอย่างไรเพื่อให้เกิดการยอมรับ
13. การคบหากันกับหญิงคนรักเป็นที่เปิดเผยต่อสังคมและคนรอบข้างหรือไม่ อย่างไร มีผลอย่างไรเกิดขึ้นบ้าง คุณได้ตั้งรับหรือทำให้สังคมเกิดการยอมรับหรือไม่ อย่างไร
14. หญิงคนรักสามารถร่วมกิจกรรมหรือปรากฏตัวต่อสาธารณชนร่วมกันได้หรือไม่ อย่างไร
15. คุณเปิดเผยตนเองด้วยการแสดงออกต่อสาธารณชนอย่างไร มีปฏิกิริยาใดเกิดขึ้นบ้าง คุณตั้งรับและทำอย่างไร

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวปัทมฉิกา จันทรปรรรณิก เกิดวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2524 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ. 2545 และเข้าศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตรพัฒนการ ภาค วิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2549 เคยทำงานในตำแหน่ง พนักงานบัตรเครดิต 7 ส่วนสมาชิกบัตรใหม่ ฝ่ายปฏิบัติการบัตรเครดิต ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย